

531
/89

SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA

SKUPŠČINA SFRJ

Pred dnevnim redom:

1. Potrditev zapisnika I. seje zbora republik in pokrajin (15. in 16. maja 1978) 7
2. Določitev dnevnega reda 7
3. Vprašanja delegatov 22

Dnevni red:

1. Poročilo zveznega izvršnega sveta o uspešnosti izvajanja državnih planov in programov za leto 1978 do prve scene razvoja v letu 1978 in možnosti za razvoj v letu 1979 22
2. Določitev predloga zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehnični sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami 42
3. Določitev predloga zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno delo SFRJ v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj 43
4. Določitev predloga zakona o uporabi določenega zneska dinarske protivrednosti za zunanji kredit, katerega uporabnik je federacija 43
5. Zaključni račun sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977 - v pomočilo o delu tega sklada v letu 1977 49
6. Zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 - v potrditev 49
7. Finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 - v potrditev 49

8. Dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti za razvoj harrar metalurgije v obdobju od leta 1978 do leta 1980 in po letu 1980 - v potrditev 45
9. Dogovor o načina zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij v izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980 - v potrditev 45
10. Dogovor o nabavi in vzdrževanju letal za gašenje gorilnih in drugih požarov - v potrditev 46
11. Predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ 46
12. Določitev osnutka delovnega programa zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ za obdobje od septembra do decembra 1978 46
13. Osutek delovnega programa zveznega zbora skupščine SFRJ za obdobje od septembra do decembra 1978 - v mnenje 49
14. Predlog predsedstva SFRJ za izvolitev in razrešitev članov sveta federacije 48
15. Predlog predsednika zveznega izvršnega sveta za razrešitev in imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in predsednikov zveznih komisij 49
16. Predlog za izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu izmed delegatov skupščine SFRJ 49
17. Odlok o razrešitvi predsednika zveznega izvršnega sveta za vprašala državnih uradov - v razlagitev 49
18. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
19. Odlok o razrešitvi predsednika zveznega izvršnega sveta za vprašala državnih uradov - v razlagitev 49
20. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
21. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
22. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
23. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
24. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
25. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
26. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
27. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
28. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
29. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
30. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
31. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
32. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
33. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
34. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
35. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
36. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
37. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
38. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
39. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
40. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
41. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
42. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
43. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
44. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
45. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
46. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
47. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
48. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
49. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49
50. Dogovor o delu skupščine SFRJ 49

STENOGRAFSKI ZAPISKI

ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

2. SEJA

11. JULIJA 1978

SOJALISTIČNA FEDERALNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA

SKUPŠČINA SFRJ

STENOGRAFSKI ZAPISKI

REPUBLIKA IN POKRAJINA

1978

Izdaja: Služba za dokumentacijo skupščine SFRJ. Odgovorni urednik Borislav Stančić, urednik Branislav Ilić.
Beograd, Trg Marxa i Engelsa 13, tel. 339 651.

Tiska: Dopolna delavska univerza Univerzum v Ljubljani, Parmova 39, tel. 312 133.

VSEBINA

Pred dnevnim redom:

1. Potrditev zapisnika 1. seje zbora republik in pokrajin (15. in 16. maja 1978)	7
2. Določitev dnevnega reda	7
3. Vprašanja delegatov	22

Dnevni red:

1. Poročilo zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977 – s prvo oceno razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979	22
2. Določitev predloga zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami	42
3. Določitev predloga zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFRJ v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj	43
4. Določitev predloga zakona o uporabi določenega zneska dinarske protivrednosti za zunanji kredit, katerega uporabnik je federacija	43
5. Zaključni račun sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977 – s poročilom o delu tega sklada v letu 1977 – v potrditev	44
6. Zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 – v potrditev	44
7. Finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 – v potrditev	45
8. Statut Narodne banke Jugoslavije – v potrditev	45

9. Dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti za razvoj barvne metalurgije v obdobju od leta 1976 do leta 1980 in po letu 1980 – v potrditev	45
10. Dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980 – v potrditev	45
11. Dogovor o nabavi in vzdrževanju letal za gašenje gozdnih in drugih požarov – v potrditev	46
12. Predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika skupščine SFRJ	46
13. Predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ	46
14. Določitev osnutka delovnega programa zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ za obdobje od septembra do decembra 1978	46
15. Osnutek delovnega programa zveznega zbora skupščine SFRJ za obdobje od septembra do decembra 1978 – v mnenje	48
16. Predlog predsedstva SFRJ za izvolitev in razrešitev članov sveta federacije	48
17. Predlog predsednika zveznega izvršnega sveta za razrešitev in imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in predsednikov zveznih komitejev	49
18. Predlog za izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu izmed delegatov skupščine SFRJ	49
19. Odlok o izvolitvi predsednika zveznega sveta za vprašanja družbene ureditve – v razglasitev .	
20. Odlok o izvolitvi predsednika zveznega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko – v razglasitev	49

21. Predlog za določitev števila in izvolitev sodnikov porotnikov zveznega sodišča	49
22. Predlog za imenovanje namestnika zveznega javnega tožilca	50
23. Informacija v zvezi s predlogom zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1534) in v zvezi s predlogom zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1535)	50

Priloge:

1. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za družbeni plan in razvojno politiko k poročilu ZIS o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980	53
2. Predlog sklepov odbora zbora republik in pokrajin za družbeni plan in razvojno politiko ob obravnavanju poročila ZIS o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 – v letih 1976 in 1977	57
3.–10. Soglasja skupščin socialističnih republik in pokrajin k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami:	
– skupščine SR Bosne in Hercegovine	58
– skupščine SR Črne gore	59
– sabora SR Hrvatske	60
– sobranja SR Makedonije	61
– skupščine SR Slovenije	61
– skupščine SR Srbije	70
– skupščine SAP Kosova	72
– skupščine SAP Vojvodine	72
11. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za družbeni plan in razvojno politiko o predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami	74
12. Poročilo zakonodajne komisije zbora republik in pokrajin o predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami	76
13. Poročilo komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov o zakonskih aktih, ki jih je obravnaval zbor na seji	78
14.–21. Soglasja skupščin socialističnih republik in avtonomnih pokrajin k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo	

SFRJ v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj:	
– skupščine SR Bosne in Hercegovine	79
– skupščine SR Črne gore	79
– sabora SR Hrvatske	80
– sobranja SR Makedonije	81
– skupščine SR Slovenije	81
– skupščine SR Srbije	82
– skupščine SAP Kosova	83
– skupščine SAP Vojvodine	83
22. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za finance o predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFRJ v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj	84
23. Poročilo zakonodajne komisije zbora republik in pokrajin o predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFRJ v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj	84
24. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za vprašanja razvoja gospodarsko manj razvitih republik in pokrajin o zaključnem računu sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977	85
25.–32. Soglasja skupščin socialističnih republik in avtonomnih pokrajin k zaključnemu računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977:	
– skupščine SR Bosne in Hercegovine	86
– skupščine SR Črne gore	86
– sabora SR Hrvatske	87
– sobranja SR Makedonije	87
– skupščine SR Slovenije	88
– skupščine SR Srbije	88
– skupščine SAP Kosova	89
– skupščine SAP Vojvodine	89
33. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za kreditno-monetarni sistem o zaključnem računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977	90
34. Poročilo zakonodajne komisije zbora republik in pokrajin o zaključnem računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 in o finančnem načrtu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978	90
35.–42. Soglasja skupščin socialističnih republik in avtonomnih pokrajin k finančnemu načrtu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978:	
– skupščine SR Bosne in Hercegovine	91
– skupščine SR Črne gore	91
– sabora SR Hrvatske	92
– sobranja SR Makedonije	92
– skupščine SR Slovenije	93
– skupščine SR Srbije	93
– skupščine SAP Kosova	94
– skupščine SAP Vojvodine	94

43. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za kreditno-monetarni sistem o finančnem načrtu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978	95	skih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980	106
44. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za kreditno-monetarni sistem o statutu Narodne banke Jugoslavije	95	65. Poročilo zakonodajnopravne komisije zbora republik in pokrajin o dogovoru o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980	107
45. Poročilo zakonodajnopravne komisije zbora republik in pokrajin o statutu Narodne banke Jugoslavije	96	66. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za finance o dogovoru o nakupu in vzdrževanju letal za gašenje gozdnih in drugih požarov	107
46.—53. Soglasja skupščin socialističnih republik in avtonomnih pokrajin k dogovoru o kontinuiteti graditve zmogljivosti za razvoj barvne metalurgije v obdobju od leta 1976 do leta 1980 po letu 1980:		67. Poročilo zakonodajnopravne komisije zbora republik in pokrajin o predlogu odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika skupščine SFRJ — z amandmajem	108
— skupščine SR Bosne in Hercegovine	96	68. Poročilo zakonodajnopravne komisije zbora republik in pokrajin o predlogu odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ — z amandmajem	109
— skupščine SR Črne gore	97	69. Poročilo zakonodajnopravne komisije zbora republik in pokrajin o osnutku delovnega programa zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ za obdobje od septembra do decembra 1978 ..	109
— sabora SR Hrvatske	97	70. Poročilo zakonodajnopravne komisije zbora republik in pokrajin o osnutku delovnega programa zveznega zbora skupščine SFRJ za obdobje od septembra do decembra 1978	110
— sobranja SR Makedonije	98	71. Predlog predsedstva SFRJ za izvolitev in razrešitev članov sveta federacije	110
— skupščine SR Slovenije	99	72. Predlog Veselina Djuranovića, predsednika zveznega izvršnega sveta, za razrešitev in imenovanje namestnika zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev	119
— skupščine SR Srbije	99	73. Mnenje komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja o predlogu za razrešitev in imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev	123
— skupščine SAP Kosova	100	74. Predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja za izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu izmed delegatov skupščine SFRJ	123
— skupščine SAP Vojvodine	100	75. Predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja za določitev števila in izvolitev sodnikov porotnikov zveznega sodišča	126
54. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za družbeni plan in razvojno politiko o dogovoru o kontinuiteti graditve zmogljivosti za razvoj barvne metalurgije v obdobju od leta 1976 do leta 1980 po letu 1980	101	76. Predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja za imenovanje namestnika zveznega javnega tožilca	127
55. Poročilo zakonodajnopravne komisije zbora republik in pokrajin o predlogu dogovora o kontinuiteti graditve zmogljivosti za razvoj barvne metalurgije v obdobju od leta 1976 do leta 1980 po letu 1980	101	77. Zapisnik 1. seje zbora republik in pokrajin z dne 15. in 16. maja 1978	128
56.—63. Soglasja skupščin socialističnih republik in avtonomnih pokrajin k dogovoru o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980:			
— skupščine SR Bosne in Hercegovine	102		
— skupščine SR Črne gore	102		
— sabora SR Hrvatske	103		
— sobranja SR Makedonije	103		
— skupščine SR Slovenije	104		
— skupščine SR Srbije	105		
— skupščine SAP Kosova	105		
— skupščine SAP Vojvodine	106		
64. Poročilo odbora zbora republik in pokrajin za družbeni plan in razvojno politiko o dogovoru o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza in opreme ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980			

Govorniki:

Marko Bulc 42
Bogdan Crnobrnja 36, 41
Dušan Čehovin 24
Božidar Dimitrijević 22
Drago Jovović 29
Rudi Kropivnik 22
Andrej Marinc 8
Dejan Marković 38

Simeon Ramač 26
Moris Romano 28
Dušan Sekić 47
Rodoljub Stanić 31
Djuro Vekić 33
Josip Vrhovec 16
Mirko Žlender 41

DRUGA SEJA ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN

(11. julija 1978 ob 10. uri)

PRESEDUJE
PRESEDNIK ZBORA ZORAN POLIČ

PRESEDNIK ZORAN POLIČ:

Tovarišice in tovariši, začenjam 2. sejo zbora republik in pokrajin.

Ugotavljam, da imamo kvorum in da je zbor sklepčen.

Delegati Petar Zečević, Hakija Pozderac, Ljubo Babić, Edina Rašidović, Bogdan Čurutilo, Željko Huber in Milivoje Stijović so sporočili, da ne morejo priti na to sejo.

Delegati so dobili zapisnik 1. seje zbora republik in pokrajin z dne 15. in 16. maja t. l.

Ali ima kdo k zapisniku kakšno pripombo? (Ne.)

Ker ni pripomb, bomo zapisnik podpisali.

Na vrsti je določitev dnevnega reda.

Predlagam, da dnevni red današnje seje dopolnimo s temi točkami:

1. predlog predsedstva SFRJ za izvolitev in razrešitev članov sveta federacije,

2. predlog predsednika zveznega izvršnega sveta za razrešitev in imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev,

3. predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja za izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu,

4. odlok o izvolitvi predsednika zveznega sveta za vprašanja družbene ureditve – v razglasitev,

5. odlok o izvolitvi predsednika zveznega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko – v razglasitev,

6. informacija v zvezi s predlogom zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji z Mednarodno banko za obnovo in razvoj.

Se zbor strinja s tem predlogom?

Ima kdo še kakšen dopolnilni predlog? (Ne.)

Ker ni drugih predlogov, ugotavljam, da je zbor sprejel dnevni red, ki je bil predlagan v aktu o sklicu te seje, z dopolnitvami, ki smo jih pravkar sprejeli.

V dogovoru s predsednikom zveznega zbora skupščine SFRJ predlagam, da skupaj s tem zborom poslušamo:

1. ekspoz Andreja Marinca, podpredsednika zveznega izvršnega sveta, v zvezi s poročilom zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977 s prvo oceno razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979, in

2. ekspoz Josipa Vrhovca, zveznega sekretarja za zunanje zadeve, o aktivnosti gibanja neuvršenih držav v sedanjih mednarodnih razmerah in o pripravi na ministrsko konferenco neuvršenih v Beogradu.

Se zbor s tem strinja? (Se.)

Ker se strinjamo, prosim, da gremo v veliko dvorano, delo pa bomo nadaljevali 15 minut po koncu skupnega ekspozija.

SEJA ZVEZNEGA ZBORA SKUPAJ Z DELEGATI ZBORA
REPUBLIK IN POKRAJIN

PREDSEDUJE
PREDSEDNIK ZVEZNEGA ZBORA DOBROSLAV ĆULAFIĆ

(Začetek ob 10.10.)

PREDSEDUJE DOBROSLAV ĆULAFIĆ:

Tovarišice in tovariši delegati! Obveščen sem, da je bilo tudi na seji zbora republik in pokrajin sklenjeno, naj skupaj poslušamo ekspozice Andreja Marince, podpredsednika zveznega izvršnega sveta, in sicer v zvezi z uresničevanjem družbenega plana Jugoslavije za dobo od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977 s prvimi ocenami razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979, ter ekspozice Josipa Vrhovca, člana zveznega izvršnega sveta in zveznega sekretarja za zunanje zadeve, v zvezi z aktivnostmi gibanja neuvrščenih držav v sedanjih mednarodnih razmerah in v zvezi s pripravami na konferenco zunanjih ministrov neuvrščenih držav v Beogradu.

V skladu s tem začnjam skupno sejo zveznega zbora ter zbora republik in pokrajin.

Dajem besedo tovarišu Andreju Marincu, podpredsedniku zveznega izvršnega sveta.

Besedo ima tovariš Andrej Marinc.

ANDREJ MARINC, *podpredsednik ZIS*:

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Na podlagi predlaganega gradiva razpravlja skupščina Socialistične federativne republike Jugoslavije danes o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977, s

prvimi ocenami razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979. Glede na razprave na enajstem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije in upoštevajoč, da vprašanja, ki so v zvezi z uresničevanjem načrtov, obravnavajo tudi politične organizacije, zlasti pa organizacije združenega dela, ima ta razprava splošno družbeno naravo in pomeni trdno podlago za pripravo osnutka resolucije za leto 1979.

Dovolite mi zato, da glede na omejen čas v imenu zveznega izvršnega sveta opozorim samo na nekatera pomembnejša vprašanja v zvezi z uresničevanjem glavnih ciljev tekočega srednjeročnega načrta in na možnosti razvoja v letu 1979.

Pri obravnavanju dosežene stopnje in možnosti za nadaljnji razvoj produkcijskih sil in družbenih odnosov, je treba imeti pred očmi:

prvič, da smo že precej daleč z razvojem socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in družbenega sistema v celoti, katerega izhodišče so pravice in odgovornosti delovnih ljudi, da čedalje bolj popolno odločajo o razvoju, dohodku, njegovi uporabi in celotni družbeni reprodukciji;

drugič, da se aktualni problemi družbenega in gospodarskega razvoja odpirajo ob razvitosti, ko imamo približno 1500 dolarjev družbenega proizvoda na prebivalca (po cenah iz leta 1975), torej na ravni, ki Jugoslavijo približuje srednje razvitim deželam, toda v razvitejši evropski sredini. Vse to zahteva subtilnejše gospodarsko razsojanje in ravnanje;

tretjič, da gospodarski razvoj po svetu pretresajo recesije in krize močnejše kot kadarkoli v dobi po drugi svetovni vojni in da te vplivajo na dinamiko uresničevanja dogovorjenih razvojnih ciljev do leta 1980;

četrtrič, da nam tako splošno stanje narekuje stabilnejši gospodarski razvoj spričo dobrega političnega položaja pri nas in spričo nenehne krepitve družbene samozaščite in splošne ljudske obrambe.

Če vse to upoštevamo, lahko rečemo, da smo v prvi polovici tega načrtnega obdobja dosegli pri razvoju družbe pomembne uspehe. S tem imam v mislih zlasti: (1) razvoj družbenoekonomskih odnosov; (2) zmanjšanje inflacije, kar začenja spodbujati učinkovitost in krepiti kvalitativne gospodarske tokove; (3) napredek in porast kmetijske proizvodnje; (4) dinamično zaposlovanje in naraščanje vlaganj v osnovne sklade gospodarstva; (5) rast družbenega standarda prebivalstva in (6) pričakovano okrepitev obrambne sposobnosti in družbene samozaščite države.

Soočamo pa se tudi z resnimi gospodarskimi problemi, ki imajo globlje korenine in jih zaradi tega težje odpravljamo. Na nekaterih področjih se ne uresničujejo zastavljeni cilji družbenega plana. Strukturne spremembe v gospodarstvu potekajo počasneje, kot smo pričakovali. Nezadovoljivi so rezultati v razvoju ekonomskih odnosov s tujino. Neugoden je materialni položaj organizacij združenega dela v gospodarstvu ter prav tako njihovo neposredno izločanje v razširitev materialne osnove dela. Ne upoštevajo se dogovorjeni kriteriji pri rasti osebne, splošne in skupne porabe. Čeprav razvoj gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova dohaja celoten razvoj države, in se dogovorjeni ukrepi na ravni federacije v redu izvršujejo, pa je dosežena rast vendarle počasnejša od planirane.

Tako posplošeno sklepanje pa skriva v sebi nevarnost poenostavljene ocene družbenih dogajanj oziroma črno-bele slike. Moj namen pa je nasproten. Želim le pritegniti vašo pozornost h glavnim značilnostim pri uresničevanju razvojne politike, ki so svojevrsten odsev njene celovitosti in zamotane soodvisnosti.

Dosežena stopnja zgrajenosti družbenoekonomskega sistema je rezultat velike družbene aktivnosti pri sprejemanju vrste sistemskih zakonov v letih 1976 in 1977. Njihovo izvajanje, priprava in uporaba pa zahtevajo daljšo dobo kot smo pričakovali, to pa ne more biti brez posledic za uresničevanje tekočega srednjeročnega načrta. Poleg tega sta še v postopku oziroma v pripravi zakon o sistemu družbene kontrole cen in zakon o temeljih sistema družbene reprodukcije, kot tudi pravna ureditev drugih področij. To delo bi bilo treba opraviti čim prej, da bi združeno delo in družbenopolitične skupnosti tudi na ta način spodbudili k uresničevanju načrtnih nalog in da bi čim bolj pripravljeni stopili v leta, ko bomo začeli pripravljati in

opredeljevati cilje novih družbenih razvojnih načrtov za dobo od leta 1981 do leta 1985.

Z drugimi besedami, transformacija sistema družbenoekonomskih odnosov v smeri samoupravnega združevanja dela in sredstev, njihovega dohodkovnega povezovanja ter uveljavljanja vpliva delavcev v združenem delu na skupne družbene zadeve, se bo čedalje bolj uveljavljalo. Ugotoviti moramo, da je naš najpomembnejši uspeh v tem, da so se afirmirale temeljne organizacije združenega dela, da pa so nezadostni uspehi pri aktivnosti krajevnih in samoupravnih interesnih skupnosti. Razvitejša je tudi samoupravna regulativa v organizacijah združenega dela, katere izhodišče čedalje bolj izhaja iz prakse, pobude in interesov neposrednih upravljavcev.

Te procese konkretne družbene transformacije je treba poživiti, da bi se povečal njihov povratni učinek na materialne tokove, na dohodkovno povezanost in učinkovitost na vseh področjih.

Novi sistemski okviri in samoupravna regulativa pa so nezadostni, da bi tudi sami stimulirali boljše gospodarjenje z razpoložljivimi sredstvi, še zlasti s prosto akumulacijo. Pri tem ima dohodkovni interes premalo spodbude v družbeni akciji in v družbenem instrumentariju; nujno je široko združevanje dela in sredstev, če hočemo dosegati boljše poslovne uspehe in smotrnejšo družbeno delitev dela.

Ob tej priložnosti ne moremo razpravljati o številnih drugih vidikih samoupravne transformacije v bazi in družbi. Poudariti pa moramo, da je od intenzivnosti teh procesov odvisno uspešno oženje prostora za delovanje ostankov skupinskolastninskega in podjetniškega ravnanja, monopolističnega in administrativnega odločanja, za odtujevanje sredstev od delavcev, za upiranje dohodkovnim odnosom, novim oblikam združevanja in podobno. Ostanki starih odnosov in stare prakse se še zadržujejo na zelo občutljivih področjih družbenih odnosov in materialnega razvoja — na področju planiranja in informacijskega sistema, blagovnega prometa in cen, gospodarskega sodelovanja s tujino, kreditno-monetarnega sistema in bančnega sistema v celoti, svobodne menjave dela v celoti, zlasti pa v družbenih dejavnostih.

Če izhajamo iz političnih opredelitev enajstega kongresa kot odseva resničnih koristi delavskega razreda, lahko pogumno trdimo, da je družbena, politična in sistemska osnova za popolno uveljavljanje delovnih ljudi kot neposrednih upravljavcev družbe in družbene reprodukcije dovolj razčlenjena in da omogoča še intenzivnejšo deatizacijo.

Pospešitev družbene preobrazbe pa ni odvisna le od sistemskih in institucionalnih osnov. Uspešnost gospodarjenja in razvoja je sestavni del boja za socialistične samoupravne proizvodne odnose. Prvo in drugo je odvisno od aktivnosti, pripravljenosti in usposobljenosti zavednih socialističnih sil. Tudi uspeš-

nost planiranega družbenega razvoja je torej direktno odvisna od dejavnosti zavednih socialističnih sil. Socialistična samouprava postaja tako čedalje pomembnejši dejavnik, ki usklajuje pluralistične samoupravne interese. Ta samouprava pa je čedalje boljša, kar je še nov izraz njene dobre zasnovanosti, dinamičnosti in trajnosti njenega sistema.

Tovarišice in tovariši delegati!

Na uresničevanje bistvenih ciljev sedanjega družbenega načrta Jugoslavije so vplivali predvsem tile dejavniki:

prvič, reševanje prenesenih - problemov gospodarskega razvoja, družbene in tehnične delitve dela, nizke povprečne družbene produktivnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti proizvodnje iz prejšnje razvojne dobe, ki so s posebno težo pritisnili prav v teh letih, ko je proizvodna sposobnost gospodarstva občutneje presegla absorpcijske sposobnosti domačega povpraševanja in s tem zaostrila vprašanje tržnosti in prodaje proizvodnega blaga;

drugič, določene negativne tendence pri izvajanju protiinflacijske in stabilizacijske politike, v reprodukcijskih tokovih na področju razširjene reprodukcije ter v pridobivanju in delitvi dohodka, kar je vplivalo, da so se počasneje uresničevale strukturne spremembe v gospodarstvu in zmanjševala njegova konkurenčnost na zunanjem trgu, vplivalo na globalno delitev družbenega proizvoda in oteževalo odpravljanje neusklajenih odnosov med ponudbo in povpraševanjem. Povratni učinek inflatornih gibanj je negativno vplival na uresničevanje planiranih ciljev in na kvaliteto gospodarjenja;

tretjič, nezadostno obvladovanje delitve dohodka in osebnih dohodkov oziroma vnaprejšnja poraba dolgoročno reproducira trende, ki so neugodni za stabilnost ekonomskega in družbenega razvoja;

četrtič, učinek recesije v svetovnem gospodarstvu ter premajhna lastna učinkovitost in organiziranost pri vključevanju v mednarodno delitev dela, nepriklagenost blagovne strukture in oblik menjave kvalitativno novim razmeram, v katerih so normalni tokovi enostavne in razširjene reprodukcije pri nas čedalje bolj pogojeni s prodajo precejšnjega dela proizvodnje in storitev na zunanje trge;

petič, nepravočasno sprejemanje posameznih pomembnih sistemskih zakonov in njihova operacionalizacija.

V skladu s težo vsakega od omenjenih dejavnikov je Jugoslavija v pretekli dobi kljub nekaterih pomanjkljivostim vodila razmeroma uspešno gospodarsko politiko, ki ji zagotavlja uresničevanje pglavitnih ciljev družbenega plana in zbujajo zmeren optimizem pri ocenjevanju možnosti za gospodarski in celoten družbeni razvoj do konca načrtovanega obdobja.

V preteklem obdobju se dinamika celotnega gospodarskega razvoja v celoti približuje ciljem, ki so

zastavljeni v družbenem razvojnem načrtu. Industrijska proizvodnja je najbolj vplivala na rezultate pri uresničevanju načrta. Njena nizka rast je povzročila, da so bila gospodarska gibanja v letu 1976 na splošno počasnejša, vendar je bila v letu 1977 in v prvi polovici leta 1978 pglavitni nosilec celotne dinamike rasti. V kmetijski proizvodnji smo dosegli uspehe, ki so presegli pričakovanja in povzročili, da je postalo to gospodarsko področje pomemben dejavnik pospešitve in stabilnosti gospodarskega razvoja. Investicijska aktivnost je bila v preteklem obdobju zadovoljliva. Investicije so rasle precej hitreje od družbenega proizvoda, od leta 1977 pa začenjajo hitro rasti tudi vlaganja v dejavnosti posebnega pomena. V letu 1977 pride 63 % vseh vlaganj na objekte v prednostnih dejavnostih, medtem, ko je bilo v letu 1976 takih vlaganj samo 55 odstotkov.

Na teh dejstvih in na postavki, da bomo ohranili ugodnejše trende, temelji naša ocena, da se bo do konca petletke pod določenimi pogoji stopnja gospodarske rasti lahko približala načrtovani.

Čeprav lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je dosežena povprečna rast jugoslovanskega gospodarstva za 5,8 % v zadnjih treh letih občutno hitrejša kot v industrijsko razvitih deželah zahoda in nekaj hitrejša od rasti v državah, ki so članice SEV, nam to ne sme dajati povoda za samozadovoljstvo in zmanjševanje prizadevanj za dosego čim bolj dinamičnega razvoja. Nasprotno, če hočemo stabilizirati to rast, moramo uspešno rešiti nekatere podedovane, pa tudi nove probleme, ki spremljajo nadaljnji razvoj.

Največjo pozornost moramo v naslednjih letih posvetiti uresničevanju napovedanih strukturnih sprememb v gospodarstvu. Če pri tem upoštevamo, da gre za proces, ki ga moremo uresničiti le v daljšem obdobju, moramo vendarle ugotoviti, da se strukturne spremembe v gospodarstvu uresničujejo počasneje kot smo pričakovali, da v celoti ne dosegajo zastavljenih ciljev, kar povzroča delno zaostajanje pri uresničevanju še nekaterih drugih vitalnih ciljev tekočega družbenega načrta.

Neposredne negativne posledice takega razvoja so: (1) da časovno precej zamuja porast domače proizvodnje posameznih surovin in reprodukcijskega materiala, s katerimi naj bi nadomestili del uvoza; (2) da bomo zaradi tega te proizvode precej dalj uvažali, kot smo računali; (3) da neodgovorno povečujemo zmogljivosti, ki večja odvisnost od uvoza, in da še naprej zaostujemo probleme plačilne bilance države; (4) da v kapitalno-intenzivnih dejavnostih proizvodnjo določenega asortimenta povečujemo brez realnih perspektiv, da bomo lahko izkoristili zgrajene zmogljivosti, t. j. prodati vso proizvodnjo, in (5) da bo pomemben del že tako majhne akumulacije ostal daljši čas zamrznjen.

S stališča doseganja konkretnih dogovorjenih ciljev pomeni to počasnejšo rast surovinskih in baznih

gospodarskih vej, zaostajanje pri graditvi magistralnega prometnega omrežja, nepravočasno dovršitev in nesinhronizirano graditev nekaterih zmogljivosti v črni metalurgiji, vzporedno graditev več istovrstnih objektov v bazni kemični industriji ter predimenzionirane razvojne orientacije pri predelavi in porabi nafte. V letu 1978 smo na primer že prišli do tolikšne porabe nafte in mazuta, kot smo imeli v načrtu za leto 1980, in v zvezi s tem do nadaljnjega resnega poslabšanja plačilne bilance.

Zaradi tega nam ostaja nujna naloga, da se lotimo določitve, sprejetja in uresničevanja nacionalnega programa energetske politike, ki bo temeljil na smotni strukturi proizvodnje, transformaciji transporta in porabe energije ter na usklajenih razmerjih porabe z razpoložljivimi domačimi energetskimi viri in smotrnim uvozom energije. S tem bi morali vplivati na spremembe v tekoči dobi in na smotno dolgoročno usmeritev razvoja energetike. To mora biti skupna naloga združenega dela, federacije, republik in avtonomnih pokrajin.

Vzroki za prepočasne spremembe v gospodarski strukturi so v glavnem tele: dogovori o osnovah načrta za dejavnosti posebnega pomena so bili zasnovani in sklenjeni ter realizirani s precejšnjo zamudo, zaradi tega pa je bila graditev pretežnega dela predvidenih zmogljivosti intenzivnejša šele v letu 1977; družbenim dogovorom na ravni federacije, republik in pokrajin praviloma ni sledila dohodkovna povezava temeljnih in drugih organizacij združenega dela; združevanje dela in sredstev gospodarstva ter njihovo usmerjanje v dejavnosti posebnega pomena ni doseglo pomembnejših razsežnosti itd.

Doslej še niso sklenjeni trije pomembni dogovori: dogovor o temeljih za razvoj proizvodnje in predelave nafte in plina, dogovor o posebnih ukrepih za spodbujanje razvoja dejavnosti posebnega pomena in dogovor o usmerjanju dopolnilnih zunanjih sredstev do leta 1980. Zvezni izvršni svet si prizadeva, da bi bili ti dogovori doseženi in bo o uspehih obvestil skupščino Socialistične federativne republike Jugoslavije in druge družbenopolitične strukture.

Zvezni izvršni svet meni, da je transformacija poslovnega bančništva in drugih finančnih institucij naloga, ki je primarnega pomena za celoten razvoj. Napredek družbenih odnosov je v marsičem odvisen od ravnanja tistih, ki upravljajo poslovne banke. Te ne bi smele odobriti nobenega pomembnejšega projekta, ne da bi njegovo financiranje v pomembnejšem obsegu temeljilo na združevanju dela in sredstev ali na skupnem vlaganju oziroma dohodkovni povezavi. Sedanji položaj na tem področju ni zadovoljiv. Blizu 90 do 95 odstotkov sredstev, ki so namenjena za razširitev materialne osnove dela v gospodarstvu, se troši v grupaciji ali na regionalnem območju, kjer je ta akumulacija nastala. Prosta denarna akumulacija se ne

„seli“ v potrebni meri niti v dejavnostih, v katerih je ustrezno povpraševanje po njihovih proizvodih in storitvah. S sedanjim načinom plasmaja že tako skromne akumulacije se precej reproducira neugodna struktura investicij, zaostrejuje strukturne neusklajenosti, gradijo se zmogljivosti, ki nimajo zagotovljenega trga doma ali po svetu, kar navsezadnje občutno zadržuje in draži razvoj.

Zvezni izvršni svet si je zapisal v program svojega delovanja, da bo obravnaval uresničevanje najpomembnejših dogovorov o razvoju dejavnosti posebnega pomena. Organi federacije morajo oceniti svojo aktivnost na tem področju. Najpomembnejši pri vsem pa je vendarle odnos samega združenega dela, njegovih poslovnih bank ter republik in pokrajin, ki so po ustavi odgovorne za lastni in skupni razvoj.

Prepočasno odpravljanje strukturnih nesorazmerij lahko opazujemo tudi iz kota nezadostne učinkovitosti investicijskih aktivnosti. Jugoslavija že dolgo vlaga veliko bruto investicij v osnovna in obratna sredstva, ki dosegajo skupaj z denarnimi krediti 40 in več odstotkov družbenega proizvoda ter so med najvišjimi na svetu.

Učinki teh investicij pa niso zadovoljivi, če jih pogledamo pri rasti družbenega proizvoda.

Poleg tega se tudi ne moremo sprijazniti z dejstvom, da je delež lastnih sredstev združenega dela v investicijah zelo nizek, kar si lahko pojasnimo z omenjenimi posebnostmi plasmaja razpoložljive denarne akumulacije v našem gospodarstvu: ta delež je znašal v minulih letih približno 52 % in je bil približno za šest točk nižji od planiranega deleža lastnih sredstev.

Premajhen delež lastnih sredstev gospodarstva v investicijah, ki so ga v dosedanjem razvoju spremljale velike anuitete obveznosti, je bil eden pglavitnih vzrokov za prezadolženost gospodarstva. Drugi pglavitni vzrok za prezadolženost gospodarstva pa je bil v zvezi s tržnimi odsevi strukturnih neusklajenosti, ki so v interesu kontinuiranega obnavljanja reprodukcije terjale dodatna obratna sredstva od bank. Tako stanje je nov dokaz, da razvojnih vprašanj ni mogoče reševati pretežno s klasičnimi kreditnimi razmerji, temveč le z združevanjem dela in sredstev kot podlago novega sistema razširjene reprodukcije.

Že daljši čas se nam vsiljujejo zelo resna vprašanja, kaj storiti spričo nizke akumulativnosti in prezadolženosti gospodarstva. Enajsti kongres je znova opozoril, da je treba iskati izhod v transformaciji odnosov med proizvodnjo in trgovino, v transformaciji bančnega in kreditnega sistema ter v učinkovitejšem gospodarjenju združenega dela.

Sedanje stanje je le izvedena posledica dolgoletne razvojne politike, spremenjenih razmer na trgu, nerešenih vprašanj sistema razširjene reprodukcije in strukturnih neusklajenosti v gospodarstvu. Z drugimi besedami, večja akumulativnost gospodarstva pomeni rešitev zah-

tevnih problemov učinkovitega gospodarjenja in spremembo politike prilagajevanja organizacijam združenega dela, ki iz različnih vzrokov slabo poslujejo. Proti organizacijam združenega dela smo že doslej nastopali z raznimi ukrepi kreditne politike, ki pa so se največkrat strnili na to, da smo zboljšali njihov gospodarski položaj z zmanjšanjem ali razbremenitvijo obveznosti.

Zvezni izvršni svet meni, da to niso bile prave metode za rešitev perečih vprašanj prezadolženosti in izgub. Bile so le začasne, kratkoročne rešitve, ki žarišč nestabilnosti niso uspešno ugašale. Če gledamo nanje s te časovne distance, so imeli ukrepi kreditne politike za posledico, da je precejšen del gospodarstva ravnodušen do doseženih poslovnih uspehov, do ohranjanja nedotaknjene družbene lastnine produkcijskih sredstev, in se je udomačilo ravnanje, ki je bilo nasprotno tistemu, kot ga narekuje čedalje zahtevnejši odnos na našem in svetovnem trgu.

Sankcije za slabe poslovne rezultate so in jih moramo dosledno izvajati. Rešitve za družbena sredstva in za delavce v takih organizacijah moramo iskati v novih programih in v poslovni usmeritvi, ki zagotavlja uspeh na trgu. Naš sistem ponuja rešitve na podlagi solidarnosti, toda zasnovane na trdnih kriterijih, v raznih in specifičnih oblikah združevanja dela in sredstev, ki bodo zagotovile smotrnejšo in racionalnejšo družbeno delitev dela ter uspešnejše gospodarjenje.

Kakšne so rezerve in možnosti za boljše gospodarjenje, nam najbolj nazorno kažejo številni podatki o poslovanju organizacij združenega dela.

Z enakim zneskom angažiranih poslovnih sredstev v istovrstni proizvodnji dosega precejšen del organizacij na delavca nekajkrat manjši dohodek od povprečnega. Akumulativni del gospodarstva mora iz svojega dohodka kriti vitalne funkcije skupnih in splošnih potreb družbe, pa tudi izgube oziroma posledice neakumulativnosti drugih udeležencev v materialni proizvodnji. Poslovno najuspešnejši tako tudi sami izgubljajo korak na poti k zboljšanju kvaliteten dejavnikov gospodarjenja, povečevanju dohodka in izločanju sredstev, ki so jim potrebna za razširitev materialne osnove dela. Poleg tega se da ugoden materialni položaj poslovno najuspešnejših zaradi prevelikega deleža nizko akumulativnih in nerentabilnih v istovrstni proizvodnji in vsem gospodarstvu zagotoviti celo s produktivnostjo dela, ki občutno zaostaja za svetovno produktivnostjo.

Omenjena dejstva nam lahko rabijo tudi kot argument, zakaj se v organizacijah združenega dela z razpoložljivimi sredstvi in živim delom ustvarja manjši dohodek kot ga omogočajo realne možnosti. Izkoriščenost industrijskih zmogljivosti dosega približno 77 %, del zmogljivosti pa je angažiran pri proizvodnji, ki se težko prebija na trgu. Velike rezerve ležijo v slabi izrabi delovnega časa in v možnostih boljše organizacije dela in primernejše integriranosti združenega dela in znanosti itd. Notranje rezerve, ki ležijo v premajhni

izkoriščenosti dela in sredstev skrivajo v sebi večji potencialni dohodek, kot pa ga gospodarstvo vsako leto skupaj nameni za razširitev materialne osnove dela. Kot sta tudi enajsti kongres Zveze komunistov in tovariš Tito opozorila, mora v naslednji dobi samo združeno delo z metodo dogovarjanja in sporazumevanja, z združevanjem dela in sredstev in z nenehnim usklajevanjem svojih razvojnih programov v vsakem pogledu povečati produktivnost, učinkovitost gospodarjenja, dohodkovnost in akumulativnost. Pomembna naloga organov federacije, republik in pokrajin ter občin je, da spodbujajo te procese v gospodarstvu in da z večanjem individualne in družbene produktivnosti dela ter dohodkovnosti ožjih in širših delov gospodarstva spoznavajo dolgoročne interese lastnega družbenoekonomskega razvoja.

Drug pomemben pogoj za večjo akumulativnost gospodarstva leži v boljši delitvi dohodka. Že več let je rast sredstev, ki jih izločamo iz razporejenega dohodka za zadovoljevanje osebne, splošne in skupne porabe, kljub drugače dogovorjenim stališčem v resolucijah bolj dinamična od rasti družbenega proizvoda in dohodka. Praktično namenjamo za razširitev materialne osnove dela v gospodarstvu le „ostanek“ dohodka, potem ko smo izločili vsa ta predhodna sredstva. To je eden od vzrokov, zakaj raste akumulacija gospodarstva po nezadovoljivo nizki stopnji in je bila leta 1976 celo v absolutnem znesku manjša kot leta 1975.

Zvezni izvršni svet meni, da se je treba takim tendencam pri delitvi upreti. Osebna, splošna in skupna poraba morajo biti bolj neposredno vezane na ustvarjeni dohodek in rast produktivnosti dela. Pri taki naravnosti bi rad opozoril na nekatera vprašanja:

1. Nagrajevanje po delu oziroma razporejanje dohodka na podlagi prispevka k realiziranemu dohodku, ki temelji na vloženem živem in minulem delu, je bistvena postavka uspešnejšega gospodarjenja, pa tudi podlaga za napredek socialističnih samoupravnih odnosov. Osebni dohodki so pri delitvi dohodka najpomembnejša veličina. Ti posredno vplivajo na vse druge oblike porabe.

2. Instrumenti, s katerimi se zajemajo sredstva za splošne potrebe zunaj razporejenega dohodka – mislim na carine, davek od prometa blaga na drobno in druge davke – morajo dobiti kvalifikacijo in mesto elementov za delitev dohodka, ker po svojem gospodarskem bistvu to tudi so, zagotavljajo pa nam približno 80 % vseh sredstev, ki jih izločamo za splošne potrebe. Pritekanje teh sredstev tudi ne bi smelo rasti hitreje od dohodka, saj avtonomna hitrejša rast teh zajemanj vpliva, da rastejo stroški gospodarstva na eni, ter struktura skupne moči in povpraševanje prebivalstva z negativnimi učinki na splošno stabilnost na drugi strani.

3. Na raznih stopnjah samoupravnih interesnih skupnosti se moramo vsestransko prizadevati za čim boljše delovanje delegatskega sistema, za uveljavljanje

ustavnega načela svobodne menjave dela. Razvoj družbenih dejavnosti in njihove programe je treba postaviti v funkcijo povečane družbene reproduktivnosti dela. Samo tako se bo uveljavil vpliv delavcev v materialni proizvodnji na usodo vsega ustvarjenega dohodka, to kar bomo namenili za skupne potrebe, pa bo postalo odvisno od poslovnih rezultatov in dohodkovnosti gospodarstva.

Bistvena odgovornost za skladnejša gibanja leži na republikah in avtonomnih pokrajinah, na občinah in na združenem delu. Delitvena razmerja so odvisna od specifičnosti okolja in njihovih resničnih interesov, potreb in možnosti. Iz take opredelitve izvira tudi njihova polna odgovornost za usklajenost vseh oblik porabe, investicijske, osebne, splošne in skupne.

Tovarišice in tovariši delegati!

Ko govorimo o uresničevanju razvojnih ciljev do leta 1980, leži posebno težišče na vprašanih ekonomskih odnosov s tujino.

Ti odnosi so končna komponenta in nujnost v našem razvoju. Izvoz blaga in storitev relativno stagnira, uvoz pa je bolj ali manj odvisen od ukrepov ekonomske politike, s katero opredeljujemo notranjo konjunkturo, stopnjo rasti, politiko cen oziroma politiko uvoza in izvoza. Seveda imajo poleg premajhne konkurenčnosti našega gospodarstva nestabilna gospodarska gibanja po svetu, zapiranje tržišč in vse večji protekcionizem pomemben vpliv na naše ekonomske odnose s tujino.

Pri oblikovanju družbenega načrta smo računali z nekaj hitrejšim razvojem konjunkturo v svetovnem gospodarstvu. V nasprotju s cenitvami pa krizna situacija ni imela kratke sape. Predvsem so se gospodarstva zahodnih držav, ki so naše največje zunanjetrgovinske partnerke, zatekala v takem položaju k vrsti protekcionističnih ukrepov in postavljale razne ograje, ki so oteževale prodajo jugoslovanskih proizvodov. Hkrati pa sta bila naše gospodarstvo in tudi naša ekonomska politika zelo neprožna nasproti uvozu in ravnanju naših in zunanjih partnerjev.

V letu 1977 se je poslabšalo razmerje med izvozom in uvozom. Občutno se je povečal plačilni primanjkljaj. Nadaljni porast plačilnega debalansa v letu 1978 resno ogroža uresničevanje ciljev, zastavljenih na področju ekonomskih odnosov s tujino, s tem pa tudi drugih ciljev plana. Zato moramo biti zelo pazljivi. Nesprejemljivo je prebijanje dogovorjenega plačilnega primanjkljaja in obsega zadolžitev Jugoslavije.

Leto 1978 je prvo leto, v katerem prevzemajo republike in pokrajini neposredno odgovornost za vse rezultate v zunanjetrgovinski menjavi. Prvič so bile v dogovoru določene plačilno bilančne pozicije republik in pokrajin ter njihove obveznosti in pravice pri oblikovanju plačilne bilance Jugoslavije. Zvezni izvršni svet je prisiljen ugotoviti, da se je pri dogovarjanju med udeleženci pokazala prevelika težnja po zagotovitvi čim

večjih pravic na strani uvoza, pa čim manjših obveznosti na strani izvoza. Prvo leto delovanja novega sistema, institucij in dela obremenjujejo začetne težave. Vendar je bistveno, da smo krenili, sistem in prakso pa moramo izpopolnjevati.

V tem letu so začele delovati zvezna, republiške ter pokrajinske interesne skupnosti, naše nove institucije, ki imajo pomembno vlogo pri izvajanju skupne devizne politike kot tudi pri zbolševanju skupnega planiranja ter bolj organiziranega in premišljenega nastopanja našega gospodarstva na zunanjem trgu.

Ekonomski odnosi s tujino so področje, v katerem moramo v čim krajšem času doseči kvalitetnejše spremembe, saj v teh odnosih še vedno vsako leto izgubljam po nekaj odstotkov doseženega dohodka. To je prevelika izguba iz že tako preskromne akumulacije, s katero se ne moremo sprijazniti. Tem manj, ker je precejšen del tega odtekanja dohodka posledica subjektivnih pomanjkljivosti, neustrezne strukture uvoza in izvoza ter neustrezne regionalne opredeljenosti v zunanjetrgovinski menjavi itd.

Pri nekaterih vzrokih za neugodna razmerja v zunanjetrgovinski menjavi bi se rad posebej ustavil.

V mednarodno menjavo se vključujemo z izvozom dela proizvodov, pri katerih je naša produktivnost občutno pod svetovno in so zato brez perspektive in nerentabilni. Poleg tega ima precejšen del izvoza naravo slučajne menjave, ki je najbolj izpostavljena vplivom nenormalnih razmer in pretresa na svetovnem trgu. V letih 1977 in 1978 so nas zelo prizadele posledice protekcionizma, pa tudi neugodne izvozne usmeritve.

Zvezni izvršni svet meni, da je treba v naslednjih letih posvetiti posebno pozornost razvitejšim oblikam gospodarskega sodelovanja s tujimi partnerji na enakopravnih temeljih. V mislih imam predvsem industrijsko kooperacijo, izmenjavo tehničnih in tehnoloških znanj, izvoz velikih projektov po t. i. inženiring-organizacijah, skupne nastope na drugih trgih ter povečanje izvoza storitev in neblagovnega deviznega pritoka. Te oblike gospodarskih odnosov morajo banke in zbornice vsestransko podpreti in spremljati. Prednost sodobnih oblik je večstranska: prvič, te oblike zagotavljajo vzajemno navezanost na stabilno ohranjanje partnerskih odnosov tudi „v dobrih in v slabih časih“ in s tem na večjo stalnost tujih trgov; drugič, zahtevajo večjo izbalansiranost vrednostnega obsega menjave, in tretjič, omogočajo pogumno odločanje za zgraditev optimalnih zmogljivosti, brez strahu da bodo presežki proizvodnje ostali neprodani. Za hitro povečanje deleža teh oblik v celotni menjavi niso izkoriščene vse možnosti, ki se ponujajo. Predvsem mislim na pogumnejšo spremembo regionalne strukture menjave z vsestranskim pospeševanjem in razširjanjem gospodarskih odnosov z neuvrščeni državami in državami v razvoju.

Dolgoročno partnerstvo v zunanji trgovini danes ne more več temeljiti na odnosih, v katerih ena stran ves

čas več prodaja ali kupuje od druge. Zvezni izvršni svet zelo pozorno spremlja, kako se gibljejo dvostranski plačilni odnosi s posameznimi državami. Moramo opozoriti: če bi imel saldo naše blagovne menjave s posameznimi narodnimi gospodarstvi še naprej dolgo-ročno izrazito negativni ekonomski trend, bomo prisiljeni ustrezno ukrepati, ker ne moremo dovoliti nastajanja nenehnega velikega primanjkljaja in plačilnega neravnotežja s posameznimi državami.

S tem v zvezi moramo prav tako jasno in odkrito povedati, da nas ne zadovoljuje sedanje stanje izmenjave tehničnih in tehnoloških izkušenj. Zunanji partnerji vsiljujejo našemu gospodarstvu zelo neenakopravne in težko sprejemljive pogoje za prodajo svojih tehničnih in tehnoloških znanj. Licenčne pogodbe in nekatere industrijske kooperacije spremljajo mnoge restriktivne klavzule, ki jih te tuje firme ne uporabljajo v svojih odnosih z drugimi državami.

Uvoz tehničnih in tehnoloških znanj ima še drugo komponento. Marsikdaj kupujemo tehnološka znanja, ki jih v določeni varianti že imamo, prav tako imamo tudi za razvoj le-teh ustvarjalne, strokovne in visoko kvalificirane kadre. Ker tuji partnerji vežejo licence navadno še na kontinuirano prodajo reprodukcijskega materiala, se s tem povečuje tudi primanjkljaj v blagovni menjavi.

Zvezni izvršni svet pričakuje od združenega dela in zborničnih organizacij, da bodo takoj, pa tudi ob pripravi in sprejemanju novega srednjeročnega načrta temeljito pretehtali licenčne pogodbe, med njimi tudi pogodbe v istovrstni proizvodnji. Menimo, da je dozorel čas, ko morajo mnoge organizacije združenega dela gospodarstva skupaj z znanostjo posvetiti veliko več pozornosti razvijanju svojih tehnoloških rešitev. Velja znova pretehtati razvojne službe in ustvarjalno sposobnost kadrovskega potenciala, ki ga imamo na razpolago, ter težiti k njihovi koncentraciji.

Upoštevati moramo implikacije dosežene na ravni gospodarske razvitosti. Mi smo se že usposobili za proizvodnjo kvalitetnih in tehnično zelo zahtevnih izdelkov, vendar ta še vedno temelji na velikem uvozu tehnologije, opreme in reprodukcijskega materiala. Zato moramo doseči, da v nadaljnjem razvoju proizvodnje teh zahtevnih izdelkov dosežemo tudi čim večji napredek v lastni proizvodnji njihove, sedaj še uvozne substance, da bi jo sčasoma spravili v smotne okvire. Taka usmeritev terja intenzivna vlaganja v tehnološke raziskave, zlasti pri izbiri investicijskih projektov, upoštevanje najuspešnejših lastnih tehnoloških rešitev. Na tej podlagi je treba graditi tudi dolgoročno perspektivo povečanja izvoza.

Zvezni izvršni svet zastopa stališče, da je treba v prihodnje opraviti zelo skrbno selekcijo izvoznih in uvoznih list ter prilagoditi sistem davčnih olajšav in carinskih dajatev. Tu so velike rezerve za ureditev naših ekonomskih odnosov s tujino in za izboljšanje vseh

odnosov menjave. Te ukrepe je treba jemati kot nujno spremembo strukture, ki bo ustrezala novim možnostim, pogojem in okvirom, ustvarjenim z razvojno stopnjo našega gospodarstva.

Združeno delo, ki mora izhajati iz splošnih, pa tudi iz nekaterih navedenih postavk, mora prevzeti nase odgovornost za področje ekonomskih odnosov s tujino. Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, zunanjetrgovinska mreža, reorganizirana in integrirana s proizvodnjo, sekcije Gospodarske zbornice Jugoslavije in poslovne banke morajo biti instrument v rokah združenega dela. Tej funkciji združenega dela je treba prilagoditi delo narodnih bank ter zvezne uprave, republiških in pokrajinskih uprav. Sedanja, preveč poudarjena administracija ni v prid splošnim prizadevanjem za družbeno transformacijo na področju ekonomskih odnosov s tujino. Tu je še precej prostora za spremembo načina dela in ravnanja.

Zvezni izvršni svet meni, da je za selektivno zmanjšanje uvoza na raven, ki bo zagotovila, da plačilni primanjkljaj ne bo večji od dogovorjenega, pomembno dopolnjevanje dogovorov federacije, republik in avtonomnih pokrajin, po katerih mora biti uvoz bolj trdno pogojen z izvoznimi uspehi in pogoji za uvoz poostreni, zlasti za uvoz iz tistih regij, kjer nam upada izvoz.

Za aktivnostmi in ukrepi za zaustavitev neugodnih tendenc v delitvi in porabi, zlasti s tem, da morajo biti izplačila iz dohodka med letom usklajena z ustvarjenim dohodkom, z ukrepi kreditno-monetarne politike in podobnim, se v pomembni količini ustvarjajo temelji za večjo skladnost notranjih blagovno-denarnih razmerij in večjo usmeritev v izvoz.

Tovarišice in tovariši delegati!

Zvezni izvršni svet je že večkrat poudarjal nujnost doslednega uresničevanja dogovorjene politike gospodarske stabilizacije. Tudi enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije je potrdil strategijo in taktiko neinflacijskega dinamičnega razvoja gospodarstva. Tako zasnovo je opiral: (1) na dani možnosti za povečanje dohodka na podlagi bolj ekonomičnega dela in boljšega gospodarjenja s sredstvi; (2) na dosledno izvajanje dogovorjene politike delitve in porabe; (3) na učinkovito združevanje dela in sredstev in (4) na reševanje strukturnih problemov razvoja.

Zagotavljanje kar najbolj stabilnih možnosti za gospodarjenje postaja na sedanji razvojni stopnji čedalje bolj pogoj za nadaljnjo dinamično rast — postavka, brez katere je težko uresničiti bistvene in kvalitativne cilje družbenega načrta. Obstaja popolna koincidenca med opredelitvijo za dosledno stabilizacijsko politiko in globljimi družbenoekonomskimi razlogi, zaradi katerih so se republike, avtonomni pokrajini in federacija odločile za opisano akcijsko politiko strukturnih sprememb v gospodarstvu, za povečanje akumulativne in reproduktivne sposobnosti, sankcije za slabe pos-

lovne rezultate v gospodarstvu in za preusmeritev v ekonomskih odnosih s tujino.

Samoupravno gospodarstvo in družba kot celota morata vzdržati pred prizadevanji posameznih delov gospodarstva, zlasti tistih, ki imajo najnižjo individualno produktivnost dela in rentabilnost proizvodnje, da bi svoj gospodarski položaj izboljšali s povečanjem cen. Za tako opredelitev v tekoči gospodarski politiki sta vsaj dva pomembna razloga: prvič, povečanje cen v interesu najslabših iz istovrstne proizvodnje ne more rešiti nobenega resničnega problema teh organizacij, in drugič, če bi krenili po tej poti, bi destimulirali in razvrednotili usmeritev k izboljševanju kvalitativnih dejavnikov proizvodnje, boljši družbeni in tehnični delitvi dela, k združevanju dela in sredstev, in to ne le v tem, temveč tudi v vseh drugih delih gospodarstva.

Rad bi v zvezi s tem posebej poudaril, da so pojmovanja o pogojenosti dinamične gospodarske rasti z visoko stopnjo inflacije neutemeljena, gospodarsko pa škodljiva. Iz vsega dosedanjega izvajanja je razvidno, da je precejšen del visoke inflacije predvsem posledica našega lastnega ravnanja. Zato se morata naša družba in naše gospodarstvo dosledno in pogumno odločiti za stabilizacijsko politiko, saj ta ustvarja nujne možnosti za uresničevanje pglavitnih ciljev družbenega plana Jugoslavije.

Zvezni izvršni svet meni, da se da v okviru nižje rasti cen od dosedanje izvršiti nujno uskladitev cen na selektivni podlagi, z ustreznimi postopnimi spremembami in popolnim upoštevanjem dogovorjenih kriterijev.

Sestavni del rezultatov pri izvajanju družbenega plana so tudi uspehi, doseženi na področju socialnega razvoja. Ena bistvenih komponent socialnega razvoja je vsekakor dosežena rast življenjske ravni delovnih ljudi. V preteklih dveh letih se je ta realno povečala za 5,7 odstotkov. Rasla je hitreje, kot smo pričakovali, po enaki stopnji kot družbeni proizvod gospodarstva. Skupna razpoložljiva sredstva prebivalstva pa so rasla še hitreje, po 7,7 %, kar je praktično omogočilo tudi večje varčevanje prebivalstva.

V preteklih letih je zaposlenost v gospodarstvu rasla hitreje kot je predvideval plan – povprečno za 4,2 % na leto. Glede strukture novih delovnih mest pa je bilo za daljše obdobje značilno to, da je hitreje rasla zaposlenost v negospodarskih dejavnostih kot pa v gospodarstvu. Šele v letu 1977 je bila ta tendenca prvič zaustavljena.

Problem zaposlovanja je akuten v manj razvitih republikah, še posebno pa v SAP Kosovu, kljub temu, da je tam zaposlenost rasla hitreje, kot je bilo v načrtu. Na razvitih območjih, pa tudi v nekaterih centrih manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin ima zaposlovanje pečat ekstenzivnega razvoja. Tudi izkazovanje nezaposlenosti je treba znova pretehtati in v zvezi s tem določiti enotnejša merila.

Zvezni izvršni svet meni, da so se problemi zaposlovanja precej zaosttrili tudi zaradi nedoslednega izvajanja napovedanega razvoja t. i. malega gospodarstva, individualnega sektorja v kmetijstvu in zaostajanja stanovanjske graditve. Postavka plana je bila, da je treba na teh področjih poskrbeti za veliko razmeroma cenениh in produktivnih novih delovnih mest oziroma ustvariti delovnim ljudem nove možnosti za dohodek.

Tovarišice in tovariši delegati!

Čeprav v tem trenutku še ne moremo zanesljivo oceniti vseh rezultatov družbenoekonomskega razvoja v letu 1978, zvezni izvršni svet na podlagi dosedanjih spoznanj meni, da je mogoče obdržati dinamično rast za 6 do 7 % tudi v letu 1979. K taki porasti družbenega proizvoda bi pripomogel hitrejši razvoj industrijske proizvodnje, nadaljevanje dosedanjih uspehov v kmetijski proizvodnji ter dinamična rast na drugih gospodarskih področjih.

Poglavitna pozornost zveznega izvršnega sveta pa je bila vendar osredotočena na probleme, ki bi utegnili ovirati nadaljnji dinamični družbenoekonomski razvoj v stabilnejših razmerah, in na ugotavljanje pglavitnih smeri za akcije zveznega izvršnega sveta in vse naše socialistične družbe, da bi te ovire odpravila. To delo je bilo v marsičem olajšano z rezultati enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije in z ocenami, ki jih je dal tovariš Tito v svojem kongresnem poročilu.

Dovolite mi zato, tovarišice in tovariši delegati, da na koncu v nekaj točkah povzamem bistvene opredelitve zveznega izvršnega sveta, od katerih uspešnosti ne bosta odvisna le gospodarsko leto 1979 in uresničevanje tekočega družbenega plana Jugoslavije, temveč tudi dolgoročneje gledan družbenoekonomski razvoj države.

Poglavitne smeri akcije v naslednjem obdobju naj bi bile:

1. Nadaljnja krepitev, razvoj in uveljavljanje družbenoekonomskega sistema socialističnih samoupravnih delegatskih odnosov ter zagotavljanje neposrednega vpliva delovnih ljudi na odločitve na vseh področjih družbenoekonomskega in političnega življenja.

2. Boj proti inflaciji in boj za dinamičen razvoj v stabilnejših razmerah. Zagotovitev ustreznega ravnanja vseh subjektov razvoja je prvi pogoj, da bo produktivnejša rast v vseh okoljih upoštevana kot edini realni nosilec napredka celotne socialistične samoupravne družbe.

3. Spodbujanje večjega ustvarjenega dohodka in take politike njegovega razporejanja in uporabe, ki bo v celoti odvisna od deleža pri njegovem ustvarjanju na podlagi vloženega živega in minulega dela. Krepitev in poglobljanje pojmovanja in prakse, po kateri sta realizirani dohodek in dodatna akumulacija iz zunanjih posojil edina gospodarska podlaga za investicijsko, osebno, splošno in skupno porabo in za večjo akumulativnost gospodarstva.

4. Ustvarjanje potrebnih okvirov in spodbud za krepitev kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja, za popolno uveljavljanje lastnih ustvarjalnih sposobnosti z razvijanjem razvojnih in raziskovalnih funkcij v gospodarstvu ter popolnejšo uporabo znanstvenih dosežkov v gospodarskem razvoju.

5. Doseganje odločilnih sprememb v ekonomskih odnosih s tujino, to pa s povečanjem izvoza, smotnejšim uvozom in uravnovešenimi plačilno-bilančnimi razmerji. Spodbujati je treba razvoj sodobnejših odnosov sodelovanja na enakopravnih temeljih s prilagajevanjem blagovne in regionalne strukture menjave doseženi stopnji razvoja produkcijskih sil pri nas ter z bolj organiziranim in bolj premišljenim nastopanjem na zunanjih trgih.

6. Uresničenje predvidenih sprememb v gospodarski strukturi, povečanje proizvodnje, predvsem surovinsko energetskih in baznih gospodarskih vej ter kmetijske proizvodnje, upoštevajoč pri tem realne potrebe in dolgoročna gibanja na notranjih in zunanjih trgih.

7. Uresničenje nadpovprečno hitrega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova. Poleg dogovorjenih finančnih sredstev, ki jih je treba zagotoviti iz sklada in iz proračuna federacije, je treba poživljati združevanje dela in sredstev za uresničenje določenih skupnih razvojnih programov. Zavzemanje družbenopolitičnih dejavnikov in združenega dela v manj razvitih republikah in SAP Kosovu bo pripomoglo, da bodo razpoložljiva sredstva uspešneje porabljena. Pri tem se dajo hitreje razvijati delovno intenzivne dejavnosti na področju materialne proizvodnje in storitev in s tem vzporedno z dinamičnim razvojem še bolje rešiti tudi vprašanje zaposlenosti.

8. Zagotovitev mobilnosti in gibljivosti razpoložljive denarne akumulacije na podlagi združevanja dela in sredstev ter nadaljnjih pozitivnih sprememb v transformaciji bančnega sistema na ustavnih načelih, kar bi moralo biti spremljano tudi z zoževanjem fronte investicij ter spoštovanje rokov in dogovorjenih cen investicijske graditve.

9. Politika ekonomskih in drugih sankcij za slabe uspehe pri gospodarjenju z delom družbene lastnine produkcijskih sredstev, za poslovanje brez akumulacije in za nastale izgube.

10. Posvetitev posebne pozornosti hitrejši zidavi stanovanj ter razvoju drobnega gospodarstva in drugih terciarnih dejavnosti, ki naj zagotovijo hitrejšo zaposlovanje in dodatno spodbujajo gospodarsko rast.

Tovarišice in tovariši delegati!

Zvezni izvršni svet meni, da so take usmeritve uresničljive samo, če z nezmanjšano intenzivnostjo nadaljujemo delo za zgraditev socialističnega samoupravnega gospodarskega sistema, ter v tem sistemu samoupravnega družbenega planiranja, in ga dosledno uveljavljamo.

Neposredne naloge, ki jih moramo opraviti na tem

področju, so izredno velike, ko gre za ureditev sistema razširjene reprodukcije in primarne delitve dohodka ter za izdajo drugih zakonov in predpisov, s katerimi bodo dograjeni sistemski okviri, pa tudi ko gre za uveljavljanje in nadaljnjo razčlenitev novih osnov socialističnega samoupravnega planiranja, ki izhaja iz temeljne organizacije združenega dela.

Zvezni izvršni svet predlaga, naj skupščina Socialistične federativne republike Jugoslavije zahteva od vseh subjektov družbenega in gospodarskega razvoja, da za kar najbolj uspešno uresničevanje načrtnih ciljev, pa tudi za učinkovito pripravo srednjeročnih načrtov, temeljito analizirajo njihovo realizacijo in poskrbijo za potrebne uskladitve v smislu nepretrganega planiranja.

Zvezni izvršni svet se zaveda tudi tega, da so opisane ključne smeri aktivnosti uresničljive le, če bo enako osredotočena vsa gospodarska, zakonodajna, politična in druga aktivnost – od združenega dela prek družbenopolitičnih skupščin, občin in republik ter pokrajin in federacije do političnih organizacij in Zveze komunistov. Hkrati izraža prepričanje, da bomo skupne cilje uspešno uresničili.

PRESEDUJE DOBROSLAV ČULAFIĆ:

Prosim tovariša Josipa Vrhovca, člana zveznega izvršnega sveta in zveznega sekretarja za zunanje zadeve, da povzame besedo.

JOSIP VRHOVEC, član ZIS in zvezni sekretar za zunanje zadeve:

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati. Dobra okoliščina je, da razpravljamo o stanju v mednarodnih odnosih, o politiki neuvrčenosti in o delovanju Jugoslavije na mednarodnem torišču po končanem enajstem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije. Kot veste, je kongres tem vprašanjem namenil zelo veliko pozornost, kar se je zlasti pokazalo v poročilu tovariša Tita in v kongresni resoluciji.

Razumeti jugoslovansko zunanjo politiko pomeni videti in razumeti izvore, iz katerih se napaja. To pomeni predvsem ugotoviti vzročno zvezo med to politiko in našim družbenopolitičnim sistemom ter večnacionalno naravo naše jugoslovanske skupnosti. Prav ta zveza je prepričljivo prevečala celotno delo kongresa.

To posebej poudarjam zato, ker sem prepričan, da je zaradi tega kongres naletel na tako širok in pozitiven odmev po svetu. Poglavitni povzetek teh odmevov in ocen vidim v ugotovitvi, da je Jugoslavija še enkrat potrdila stabilnost in trdno kohezijo svojega notranjega družbenopolitičnega življenja in hkrati močno izrazil

svojo neodvisnost ter samostojno in konstruktivno neuvrščeno pozicijo in vlogo v sodobnem svetu.

Rad bi tukaj opozoril na misel tovariša Tita iz njegovega poročila na enajstem kongresu, ki se mi zdi posebno pomembna, saj je izhodišče našega delovanja kot neuvrščene države.

Tovariš Tito poudarja, da je neuvrščena politika, brez katere ni več mogoče uspešno in trajno reševati velikih problemov sodobnega sveta, postala vpliven dejavnik svetovnih odnosov zaradi tega, ker je gibanje neuvrščenih znalo ohraniti enotnost in solidarnost v temeljnih vprašanjih, kot je znalo ohraniti svojo širino, progresivno naravnost in svojo neodvisnost od vojaško-političnih blokov.

Takšna naravnost neuvrščenosti je bila znova potrjena na nedavnem ministrskem sestanku koordinacijskega biroja v Havani, uspešno pa izražena tudi na pravkar končanem posebnem zasedanju generalne skupščine Združenih narodov, posvečenem razorožitvi.

Dovolite mi, tovarišice in tovariši, da se, ko opozarjam na doslednost jugoslovanske zunanje politike in njen veliki prispevek v okviru nadaljnjega uveljavljanja neuvrščenosti v svetovnih zadevah, v svojem izvajanju posebej ustavim pri analizi rezultatov omenjenega zasedanja generalne skupščine ter pri temah in pripravah za bližnjo ministrsko konferenco neuvrščenih držav v Beogradu in da v zvezi s tem povem naša razmišljanja o sedanjem stanju svetovnih odnosov, pa tudi o nekih posebnih problemih, s katerimi se ta trenutek sooča gibanje neuvrščenih.

Tovarišice in tovariši delegati!

Problem razorožitve upravičeno štejemo za enega ključnih problemov v mednarodnih odnosih. Če ga ne rešimo, oziroma če ne napravimo začetnih korakov v smeri resnične razorožitve, še posebej jedrske, ni realno pričakovati, da bi lahko v vprašanjih, ki so bistvenega pomena za mednarodne odnose, kot sta mir in varnost, dosegli trajne pozitivne rezultate.

Zato lahko po mojem upravičeno ugotovimo, da je bila s posebnim zasedanjem generalne skupščine, posvečenim razorožitvi, na pobudo neuvrščenih držav odprta nova stran v prizadevanjih, da premaknemo z mrtve točke enega najtežjih in najnevarnejših problemov sodobnega sveta.

Neuvrščene države so začele svoja prizadevanja v zvezi s to temo že na beograjski konferenci leta 1961, ko je bila prvič formulirana zahteva za sklic posebnega zasedanja generalne skupščine o razorožitvi.

Predlog tovariša Tita, ki je bil sprejet v Colombu na vrhunski peti konferenci neuvrščenih, ter poznejše pobude in koordinirana prizadevanja neuvrščenih držav so končno pripeljali do uresničenja te ideje.

Želim poudariti dejstvo, da je veliko število držav v generalni razpravi na posebnem zasedanju, ki se je pravkar končalo, posebej poudarilo izredno pomemben prispevek predsednika Tita in Jugoslavije za sklic tega

zasedanja. Poslanica predsednika Tita, ki jo je generalni skupščini posredoval predsednik zveznega izvršnega sveta tovariš Veselin Djuranović, je bila sprejeta kot močan apel velikega pobornika za mir in enakopravno mednarodno sodelovanje vsem vladam in državam, naj se zavzamejo za uspeh zasedanja in s tem izpolnijo pričakovanja in potrebe vseh narodov na svetu.

Neuvrščene države so na posebnem zasedanju dosegle popolno soglasje in nastopile s celovitim programom in obdelanimi predlogi o tem, kaj bi bilo treba konkretno ukreniti, da se začne proces razorožitve — jedrske in konvencionalne. Lahko še dodam, da se je nastopanje in delovanje neuvrščenih držav na zasedanju v okviru te soglasnosti uspešno razvijalo.

Posebno zasedanje se je končalo s sprejetjem sklepne listine, ki pomeni skupno podlago in okvir za nadaljnja prizadevanja mednarodne skupnosti na tem področju. Zasedanje je sprejelo tudi vrsto pomembnih sklepov in priporočil, vsebovanih v deklaraciji načel, programu akcije in v novem mehanizmu za pogajanja.

Poudaril bi, da se eden najpomembnejših delov sklepne listine nanaša na načela razorožitve, ki temeljijo na splošno priznanih političnih merilih. Tu sta posebej poudarjeni primarna odgovornost in osrednja vloga Združenih narodov na področju razorožitve. Pomembna so načela, ki govorijo o garancijah za varnost vsake posamezne države v okviru razoroževanja ter o spoštovanju ravnotežja vzajemnih obveznosti jedrskih in nejedrskih držav.

Kot posebno pomembno štejemo odločitev o reafirmaciji neodtujljive pravice vseh držav, da brez razlikovanja izpopolnjujejo, pridobivajo in uporabljajo jedrsko energijo v mirovne namene. Ta odločitev je tem bolj pomembna, ker se še naprej srečujemo s poskusi, da bi nekatere države ohranile sedanja jedrski monopol in vsilile nejedrskim državam omejitve v razvoju jedrske energije za njihov ekonomski in socialni razvoj. Če bi se sprijaznili s takim monopolom, bi to pravzaprav pomenilo, da se strinjamo z nadaljnjo poglobitvijo jezu med gospodarsko najbolj razvitimi državami in državami v razvoju.

Prav zaradi tega posveča naša država temu vprašanju izredno veliko pozornost — prizadevala si je in si bo do skrajnosti še naprej, da se ta jedrski monopol odpravi in da postanejo pridobitve najsodobnejše tehnologije zares dostopne vsem deželam sveta.

V sklepih posebnega zasedanja je pomembno dalje, da je bil ustanovljen komite za razorožitev kot novo pogajalsko telo, ki je odprto tako jedrskim silam kot tudi določenemu številu nejedrskih držav članic svetovne organizacije. Razumljivo je, da bodo v to telo prišle vse dosedanje članice ženevskega komiteja, med katerimi je tudi Jugoslavija. Obnovljeno bo dalje delo razorožitvene komisije, ki jo sestavljajo vse članice Združenih narodov. Napovedan je tudi sklic novega posebnega zasedanja generalne skupščine o razorožitvi.

Če gledamo v celoti, lahko trdimo, da so s tem ustvarjene ugodne možnosti za nadaljnjo krepitev politične vloge Združenih narodov na področju razorožitve.

Kompromisen uspeh zasedanja sicer res ni omogočil, da bi se popolnoma uveljavile objektivne potrebe mednarodne skupnosti po vseobsegajočih in učinkovitih razorožitvenih ukrepih, za katere so se zavzemale neuvrščene države. To je odsev stanja odnosov na svetu, blokovske razdeljenosti in obstoječega jedrskega monopola ter drugih zamotanih mednarodnih razmer, v katerih je potekalo posebno zasedanje. Vendar je posebno zasedanje s svojim osnovnim naročilom, ki je seglo čez te vsiljene okvire, v bistvu potrdilo neprimerenost blokovskega pristopa k reševanju razorožitvenih problemov in nujnost nadaljnjih prizadevanj, da se tak pristop polagoma spremeni.

Vojaško najmočnejše sile, ki bi morale prevzeti nase posebne odgovornosti in največje obveznosti, žal, niso pokazale dovolj pripravljenosti za to. Zavrnen je bil na primer predlog neuvršenih držav, naj bi sklenili konvencijo o prepovedi uporabe jedrskega orožja. Prav tako niso pokazale pripravljenosti za jamstva, da jedrsko orožje ne bo uporabljeno proti državam, ki so se temu orožju odpovedale.

Stališče neuvršenih držav, ki ga tudi mi popolnoma zastopamo, je, da je tako jamstvo naravna in nujna dolžnost jedrskih sil nasproti državam, ki so se prostovoljno odpovedale posesti jedrskega orožja. To tem bolj, če želimo, da bi pogodba o neširjenju jedrskega orožja ostala realen in učinkovit mednarodnopravni dokument.

Posebno zasedanje se je na predlog neuvršenih držav ukvarjalo tudi s conami miru, vendar so bile zaradi močnih odporov, ki so prihajali z blokovskih pozicij, glede njih sprejete le načelne določbe. Naše prepričanje je, da se morajo te določbe v celoti nanašati tudi na območje Sredozemlja. Prav tako menimo, da lahko postanejo te določbe ne glede na to, koliko so le načelne, podlaga za nadaljnja prizadevanja, da se tudi Sredozemlje polagoma spremeni v cono miru in sodelovanja, kar bi bilo v resničnem interesu vseh sredozemskih držav kot tudi širše mednarodne skupnosti.

Rad bi še dodal, da zaradi teh odporov tudi ni bilo mogoče sprejeti določb o likvidaciji tujih vojaških oporišč in tujih vojaških sil na ozemljih drugih držav.

Kot sem že prej poudaril, to posebno zasedanje zaradi realnega stanja na svetu ni moglo globlje in resneje prodreti na tistih točkah, ki bistveno posegajo v obstoječa globalna razmerja sil.

Pred nami je torej še dolga in težka pot, ki pelje do resnične in splošne razorožitve. Neuvrščene države bodo morale temu vprašanju ves čas posvečati kar največjo pozornost in izkoristiti začetne pozitivne rezultate tega zasedanja za še večje prizadevanje, da bi

lahko ob podpori svetovnega javnega mnenja in vseh miroljubnih držav ter tistih sil, ki želijo svet rešiti pred nevarnostjo uničenja, nadaljevale svojo akcijo.

Posebno ugodno priložnost za analize doseženega in za določitev smernic za nadaljnjo aktivnost nam bo dala ministrska konferenca neuvršenih držav v Beogradu.

Tovarišice in tovariši delegati!

Beograjska konferenca zunanjih ministrov neuvršenih držav prihaja v pomembnem času. Nekaj pomembnih razlogov je, ki ji odmerjajo posebno mesto.

Predvsem je to čas nadaljnega pozitivnega uveljavljanja vloge neuvršenosti v velikih vprašanjih mednarodnega življenja. Danes je vsem jasno, da stabilnosti sveta, njegove varnosti in napredka ni mogoče zagotoviti na ravnotežju vojaške moči in blokovski razdelitvi sveta. To je dalje čas resnih motenj v mednarodnih odnosih, čas nadaljnjih zaostritev in krepitev blokovskih konfrontacij, kar je pripeljalo razvoj detenta v novo krizno fazo.

In končno smo se v samem gibanju neuvršenih soočili z vrsto problemov v odnosih med posameznimi neuvršenimi državami, pa tudi z raznimi zunanjimi in notranjimi pritiski, ki bi radi gibanje razcepili ter ogrožajo njegovo enotnost in akcijsko sposobnost.

Beograjska konferenca bo morala imeti to pred očmi, da bi lahko sprejela ocene in načrta program akcij, ki bo pomenil nadaljnjo krepitev notranje povezanosti in solidarnosti gibanja ter njegovo še uspešnejše zavzemanje za reševanje kriznih problemov tega sveta, pa tudi težav znotraj samega gibanja. Na mednarodnem prizorišču se za gibanje neuvršenih znova zastavlja aktualno vprašanje, kako še enkrat sprožiti popuščanje napetosti, brez katerega ni realnih možnosti, da bi se uspešneje odpravljala osnovna krizna pa tudi vojna žarišča na svetu.

Najsi pa je popuščanje napetosti še tako nujno tudi največjim silam, ga ni mogoče — če naj postane dolgotrajno in stabilno — obdržati v ozkih blokovskih okvirih.

V neupoštevanju te nedvomne resnice leži resnično pojasnilo sedanjih omahovanj in zastojev. Le tedaj, če postane vseobsegajoče, če bo nedvomno vodilo k osamosvojitvi in utrditvi enakopravnejšega položaja ter aktivne udeležbe držav in narodov — bo popuščanje napetosti preživelo začetno fazo nekoč pomembnega, toda zdaj povsem nezadostnega dogovarjanja med blokoma o vzajemnem sožitju. Sprememba popuščanja napetosti v univerzalen proces je bistven pogoj za njegovo trajnost. To pomeni, da popuščanje napetosti ne more biti v nobenem primeru opravičilo za ohranjanje statusa quo in tudi ne sme biti zavesa, ki bi zakrivala blokovsko tekmovanje in krepitev pozicij enega bloka na račun drugega. Popuščanje mora hkrati zagotoviti možnost uspešnega nadaljevanja boja proti imperializmu, proti gospodarski in politični hegemoniji,

proti vsem, žal, še danes številnim oblikam podrejanja in odvisnosti.

Zato bi bilo nerealno pričakovati, da bi lahko sedanje težave v mednarodnih odnosih, poglobljanje že od prej znanih in ustvarjanje novih kriznih žarišč ter ogrožanje velikega števila neodvisnih, zlasti afriških držav — premostili čez noč. Gre za izraz nasprotij sodobnega sveta, ki ne more pustiti ob strani niti njegovega največjega, neuvrščenega dela.

Odlaganje vsebinskih rešitev — te pa zahtevajo zmanjšanje bremen oboroževanja, popuščanje napetosti in postopno graditev novega gospodarskega reda na svetu — pravzaprav obnavlja vire spopadov in tekmovalj med blokoma in največjimi silami. S tem se blokovski spopadi prenašajo na nova območja.

Vse to, kar se dogaja na afriškem kontinentu, kjer si neokolonizem prizadeva, da bi z direktnimi vojaškimi intervencijami ohranil in obnovil svoje pozicije, kjer prihaja do novih blokovskih soočenj in širjenja vplivnih sfer, je vzrok za veliko zaskrbljenost in gibanje neuvrščenih ob tem ne more ostati ravnodušno. Cone tekmovalja, zunanje vmešavanje in napadi na neodvisnost in na pravico posameznih držav do lastne politike zajemajo čedalje večji del afriškega kontinenta. Nereševanje dolgoročnih gospodarskih problemov in hitrejšega razvoja razvijajočih se držav izpodkopava notranjo stabilnost, s tem pa tudi mednarodni položaj številnih držav v razvoju. Pred tem niso imune niti neuvrščene države, čeprav je dobro znano, da je prav neuvrščena politika s svojo krepitvijo in praktičnim odmevom zaustavila daljnosežno razdelitev sveta in da je že tudi zaradi tega gibanje neuvrščenih danes eden bistvenih elementov ravnotežja in stabilnosti na svetu. To najbolje vidimo tudi po tem, da je že od vsega začetka nenehno naraščalo število držav, ki so se izjavile za politiko in v praksi sledile politiki neuvrščenosti, že dolgo in ne brez razloga imenovano vest in moralna moč sveta.

Naša dolžnost je, da tudi v Beogradu storimo vse, kar je v naših močeh, da potrdimo bistvo gibanja in pripomoremo k odstranitvi spopadov, še posebno oboroženih, iz njegovih vrst. Jugoslavija je na sestanku koordinacijskega biroja v Havani sprožila s tem v zvezi pobudo in ponudila ideje za mirno reševanje sporov med neuvrščenimi državami. O tem bo seveda razpravljala tudi beograjska konferenca. In na tej konferenci, ki je sklicana med dvema vrhunskima konferencama neuvrščenih držav — med peto v Colombu in bližnjo, za prihodnje leto sklicano v Havani — moramo močno reafirmirati resnična merila neuvrščenosti, tista, ki so od gibanja napravila tako mednarodno silo, kakršna je le-to danes. Neuvrščenost se je rodila kot izraz zgodovinske težnje na novo osvobojenih narodov, da vzamejo v roke svojo usodo in si priborijo globoko demokratično preobrazbo vseh mednarodnih odnosov,

pa tudi kot izraz zavračanja blokov v interesu svetovnega miru in varnosti.

Vsa ta spoznanja in te misli so se pokazale tudi na nedavnem ministrskem sestanku koordinacijskega biroja neuvrščenih držav v Havani. Na omenjenem sestanku so se sicer pokazale nekatere težave in tudi razlike v stališčih med neuvrščenimi državami, vendar se je v Havani potrdila odločenost, da se nadaljuje delovanje v skladu s temeljnimi načeli in merili neuvrščenosti. Poudarjeno je bilo, da je neuvrščenost močan mednarodni dejavnik, odločno zavzet za ohranitev miru in utrditev stabilnosti na svetu. V sklepih tega sestanka se je uveljavilo pojmovanje večine njegovih udeleženk, da bi kakršnakoli zožitev široke demokratične, protiblokovske in napredne podlage gibanja pripeljala do resnega in s skrbjo navdajajočega zoženja njegove aktivnosti, do notranje polarizacije v raznih smereh, s tem pa tudi do ogrožanja njegove enotnosti in akcijske sposobnosti.

Ti problemi pa so povezani predvsem s poskusi razbitja gibanja po ideoloških in podobnih merilih in so ostali še naprej navzoči, tako da bo morala beograjska konferenca z njimi resno računati.

Moč našega gibanja je prav v tem, ker je v njem mogoč demokratičen in enakopraven dialog o vseh vprašanjih, pa tudi o razlikah. Tisto, kar združuje in povezuje, je v bistvu veliko bolj pomembno od vsega drugega, in prav to je treba razvijati ter na tej podlagi graditi akcijsko enotnost in solidarnost gibanja.

Tovarišice in tovariši delegati!

To, da je bližnji beograjski sestanek zunanjih ministrov, kot vidimo, sklican v težavnih mednarodnih okoliščinah, pa tudi v bolj zamotanih okoliščinah med samimi neuvrščenimi, njegov pomen le dviga, nikakor pa ga ne zmanjšuje. Da je to med neuvrščenimi državami splošno mnenje, vidimo tudi po tem, ker je vseh 86 polnopravnih članic našega gibanja potrdilo svojo udeležbo v Beogradu, in to skoraj vse na ravni zunanjih ministrov. Če k temu prištejemo še napovedane delegacije držav opazovalk in gostij, bo skupno število udeleženk doseglo 110 držav, kar pomeni, če izvajemo generalno skupščino Združenih narodov, najširši in enega najpomembnejših mednarodnih političnih sestankov v novejšem času.

Na beograjskem sestanku moramo razčleniti akcijski načrt našega delovanja kot gibanja pri reševanju nevarnih kriznih žarišč, ki ogrožajo mir na širših območjih. Predvsem je tu vprašanje Bližnjega vzhoda, izraelske agresije in pravic palestinskega ljudstva ter vprašanje vztrajnega ohranjanja rasističnih režimov na jugu Afrike. Tu je tudi potreba po končni rešitvi ciprske krize in miroljubnem zedinjenju Koreje, potreba po upiranju tujim vojaškim intervencijam, druga kolonialna vprašanja in podobno. Prav tako nas čaka nadaljnja konkretna razčlenitev nalog, vsebovanih v dokumentih s pete konference neuvrščenih držav v

Colombu. To se nanaša predvsem na stališča do nadaljnje demokratizacije mednarodnih odnosov in na to, da dobijo začeti procesi popuščanja mednarodne napetosti drugačno, bolj spodbudno naravo.

V Beogradu bodo imeli ministri neuvrščenih držav priložnost obravnavati tudi težave, s katerimi se spoprijemlje svet zaradi nerazumevanja in odpora večine nerazvitih držav, ko gre za graditev novega mednarodnega gospodarskega reda. Menimo tudi, da je treba obravnavati vprašanje, kako pospešiti sodelovanje na denarnem in finančnem področju, kako naj že v tej fazi začne delati sklad solidarnosti za ekonomski in socialni razvoj neuvrščenih držav.

Konferenca bo tudi primerna priložnost za sklepe, ki naj še bolj okrepijo medsebojno trgovinsko menjavo ter sodelovanje v zdravstvu ter znanstvenem in tehničnem razvoju. Medtem smo dosegli pomemben napredek na področju informacijske dejavnosti, h kateremu bo beograjska konferenca prav tako lahko dala nove spodbude, da se neuvrščeni svet še bolj otrese tujega varuštva in monopola na tem pomembnem področju nacionalne emancipacije.

Beograjski sestanek naj da svoj pomemben prispevek tudi h krepitvi akcijske enotnosti, reafirmaciji kriterijev pripadnosti in usmerjenosti vsega gibanja. Večletna praksa je potrdila, da se mora neko globoko demokratično gibanje organizirati in usmeriti tako, da v nobenem pogledu ne prizadeva načel popolnega vzajemnega spoštovanja in tolerance, na katerih se je tudi rodilo, hkrati pa da zagotavlja pobudo ter pravočasno in učinkovito sprožanje akcij, s katerimi naj bodo uresničeni njegovi programski sklepi.

V gibanju, kakršno je naše, je koordinacijski biro potrdil upravičenost in pomen svojega obstoja, predvsem kot pobudnika aktivnosti, začelih v najširšem krogu neuvrščenih držav. Naše mnenje je, da se da njegovo delo še izboljšati in demokratizirati, da bi njegova stališča čimbolj ustrezala interesom in težnjam vseh članic gibanja. V tem smislu bo potrebno, da bo koordinacijski biro v skladu z mandatom pete konference neuvrščenih držav še bolj odprt za sodelovanje in udeležbo vseh neuvrščenih držav, ki se želijo aktivno vključiti v reševanje posameznih aktualnih vprašanj z njegovega dnevnega reda.

Kot vidite, tovarišice in tovariši delegati, je pred nami pomembna konferenca. Naša država je v skladu z razsežnostmi in pomembnostjo tega dogodka poskrbela za številne ukrepe in aktivne priprave v skladu s svojo željo kot gostiteljice, da se konferenca konča uspešno in da popoln prispevek k reševanju težav v samem gibanju, kot tudi k njegovemu boljšemu organiziranju, višji stopnji konkretne akcijske enotnosti, s tem pa tudi prispevek k njegovemu delovanju, da odpravi sedanje težave v mednarodnih odnosih in pri reševanju pglavitnih kriznih žarišč v svetu.

Tovarišice in tovariši!

Rad bi izkoristil to priložnost, da bi se na koncu le z nekaterimi opombami ustavil tudi pri vprašanjih naše politike v evropskih zadevah in v odnosih s sosednjimi državami.

Neuvrščena politika Jugoslavije je celovit in enoten koncept našega delovanja v mednarodnih odnosih. To ni politika, ki bi se omejevala le na splošna vprašanja, kot so razorožitev, novi mednarodni gospodarski red, blokavska razdelitev sveta, popuščanje napetosti in podobno, ali pa kot so krizna žarišča ter stanja in odnosi, ki vladajo na drugih kontinentih.

Rad bi tukaj posebno poudaril, da smo načela in smisel neuvrščenosti obdržali kot vladajoče tudi v naši evropski politiki sploh in posebej v naši politiki do sosedov. Se pravi, da je naša politika, izhajajoča iz realnosti, ki vlada na evropskih tleh, naravnana k spodbujanju tistih pozitivnih možnosti, ki bodo prispevale k razvoju enakopravnega sodelovanja na vseh področjih, h krepitvi vzajemnega zaupanja in dobre volje ter k odpravljanju vojaško-blokavske delitve na našem kontinentu.

To pa je mogoče uresničiti le, če se spoštujejo načela enakopravnosti, nevmešavanja, neodvisnosti, popolne suverenosti in teritorialne nedotakljivosti vseh evropskih držav.

K takemu gibanju evropskih odnosov daje naša država svoj kar največji prispevek. Trdna potrditev tega je tudi v naših prizadevanjih in v doslednem uresničevanju sklepov evropske konference o varnosti in sodelovanju.

Naša politika si je zlasti prizadevala, da bi se ti prijemi in te vrednote najpopolneje izrazile tudi v naših odnosih z vsemi sosednjimi državami. Ne da bi se v tem ekspezuju spuščal v podrobnejšo obdelavo tega vprašanja, bi rad le poudaril izredno velik pomen, ki ga naša država pripisuje dobremu in uspešnemu razvoju teh odnosov. Izhajamo iz prepričanja, da so potrebna nenehna prizadevanja, če hočemo uspešno razvijati naše sodelovanje na vseh področjih skupnega interesa.

Hkrati pa mislimo, da mora uspešen razvoj teh odnosov pozitivno vplivati tudi na reševanje tistih vprašanj iz vzajemnih odnosov s posameznimi državami, pri katerih so razlike ali so le-ta sporna.

Če bi dovolili, da bi se taka vprašanja obšla ali zanikal njihov obstoj, bi to imelo povraten in negativen učinek na celotno sodelovanje. Žal so primeri, ko v tem ne naletimo na ustrezno pripravljenost druge strani, kar ima potem vsekakor negativne posledice za vse naše odnose.

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Na koncu bi rad še enkrat poudaril, da je naše dosledno zavzemanje za politiko dobrega sosedstva na opisanih načelih obrodilo pomembne sadove, kar je bil hkrati tudi naš viden prispevek h krepitvi zaupanja in k razvoju splošnega evropskega sodelovanja v duhu sklepne listine iz Helsinkov. (*Ploskanje.*)

PREDSEDUJE DOBROSLAV ČULAFIČ:

Zahvaljujem se tovarišema, ki sta dala ekspozēja, zahvaljujem se tudi vam, ki ste ju pozorno poslušali.

Končujem to sejo.

V soglasju s tovarišem Zoranom Poličem dajem za oba zbora 15 minut premora.

(Premor)

Sekretariat Skupščine SRJ
dokumentacija

(Začetek ob 13.05)

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Tovarišice in tovariši delegati, nadaljujemo sejo. Preden preidemo k obravnavanju vprašanj po dnevnem redu: ali želi kdo od delegatov postaviti kakšno vprašanje zveznemu izvršnemu svetu ali funkcionarjem, ki vodijo zvezne organe in organizacije?

Besedo ima delegat Rudi Kropivnik.

RUDI KROPIVNIK (*SR Slovenija*):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Iz sredstev javnega obveščanja je jugoslovanska javnost zvedela, da je sprejeta kandidatura Sarajeva za organizacijo zimskih olimpijskih iger. Nedvomno bo to veliko prispevalo k razvijanju zimskih športov v Jugoslaviji in ugledu naše države na svetu. Naša javnost pa je o tem pomembnem dogodku nepopolno obveščena.

Da bi odpravili nejasnosti, prosim zvezni izvršni svet za informacijo o tem, kako so tekle priprave za kandidacijo in zlasti, kako bo ta velika naloga financirana?

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Bo kdo odgovoril na postavljeno vprašanje?

Zvezni izvršni svet predlaga, da bi odgovorili na naslednji seji.

Želi še kdo postaviti kakšno vprašanje? (Nihče.)

Na vrsti je *prva* točka dnevnega reda:

Poročilo zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977 s prvo oceno razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979

Člani zbora so dobili to poročilo skupaj s spremljajočim analitičnim gradivom.¹

Poleg tega ste dobili poročilo, ki ga je odbor zbora republik in pokrajin za družbeni plan in razvojno politiko dal zboru ob obravnavanju omenjenega poročila.²

Prav tako ste dobili poročila posameznih odborov zveznega zbora skupščine SFRJ, ki so kot zainteres-

sirani odbori obravnavali poročilo zveznega izvršnega sveta, ter poročilo komisije za informiranje.

Danes zjutraj ste dobili besedilo predlaganih sklepov, ki ga je pripravil odbor za družbeni plan in razvojno politiko.³

Začenjam razpravo.

Doslej se je priglasilo k besedi deset razpravljalcev.

Opozarjam tovariše delegate, naj poskusijo v primernem času končati svojo razpravo.

Besedo ima delegat Božidar Dimitrijević.

BOŽIDAR DIMITRIJEVIĆ (*SAP Kosovo*):

Tovarišice in tovariši delegati! Obravnavanje, kako se je uresničil družbeni plan Jugoslavije v letih 1976 in 1977, s prvimi ocenami razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v naslednjem letu 1979 oziroma v letu 1978 kot ključnem in srednjem letu uresničevanja srednjeročnega načrta je zelo pomembno in po svoje odločilno za dodatne ukrepe in rešitve, da bi kar najbolj popolno izpolnili načrtane cilje in naloge ter planske proporce naše države.

V tem smislu bo verjetno v nadaljnji dodelavi analiz in gradiva ter v nadaljnji konkretizaciji poročila zveznega izvršnega sveta, ki ga danes obravnavamo in ki je sicer dobro, več prostora tudi za razčlenitev vsaj tistih globalnih ocen in ocenitev možnosti za razvoj in uresničenje srednjeročnega načrta države do konca leta 1980 oziroma v naslednjih dveh letih, da bi mogli na njeni podlagi predlagati, obravnavati in se odločiti za ustrezne ukrepe in akcije, zlasti za nekatere poglobitve in ključne cilje načrta.

To je tisto, kar manjka, kar pa je v sedanji fazi obdelave tega gradiva in tudi v samem poročilu zveznega izvršnega sveta razumljivo oziroma sprejemljivo. V naslednji fazi dela, po tej razpravi v skupščini, pa bi morali ta vidik absolutno upoštevati, ker je očitno, da se kljub ocenam zveznega izvršnega sveta, po katerih se veliko dogovorjenih poglobitvenih ciljev in nalog načrta dokaj uspešno uresničuje, na nekaterih pomembnih področjih ne uresničuje dogovorjena razvojna politika.

Za taka vprašanja pa je treba imeti kompletnejše in konkretnije ocene in ctenitve, ne le za dosedanje obdobje in za drugo polovico letošnjega leta oziroma za naslednje leto 1979, temveč zlasti tudi za obdobje do konca leta 1980, pri tem pa seveda tudi prave odgovore, kaj vse je treba ukreniti, da bi načrt kar najbolj uspešno uresničili.

¹ Gradivo je na razpolago pri službi za informacijsko-dokumentacijske zadeve skupščine SFRJ.

² Priloga 1.

³ Priloga 2.

Eno takih vprašanj je vprašanje razvoja manj razvitih republik ter najhitrejšega razvoja pokrajine Kosova, za katero lahko že zdaj, v primerjavi z drugimi vprašanji, skoraj zanesljivo trdimo, da ne bo uresničena ena ključnih nalog: zmanjšanje razlik v razvitosti. Za pokrajino Kosovo lahko rečemo, ne le da ne bo mogoče doseči zmanjšanja razlik, temveč se bodo v primerjavi z zadnjimi tremi srednjeročnimi načrti v teh petih letih najbolj poglobile razlike v njeni razvitosti, če jo primerjamo s povprečno razvitostjo države.

Tako je bila po analizi zveznega zavoda za družbeno planiranje pri uresničevanju politike hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in pokrajine Kosova na Kosovu v letih 1976 in 1977 – prav gotovo pa bo tako tudi v letu 1978 – dosežena rast, ki je bila približno za 26 % nižja od povprečne rasti v državi, napovedano pa je bilo, da bo približno za 60 % presegala povprečje. Se pravi, da so to popolnoma diametralno nasprotna gibanja, ki se, vsaj ko je beseda o Kosovu, v glavnem ponavljajo iz petletke v petletko, to pot pa tudi mimo vseh pričakovanj in dokaj neugodno.

Zaradi tega se je razlika v razvitosti v tem obdobju poglobila za 2,2 točki oziroma vsako leto povprečno za 1,1 točko, medtem ko znaša to v primerjavi z letom 1965 – 7,8 točk ali povprečno 0,6 točk vsako leto.

S tem vprašanjem še bodo resno spoprijeli pristojni organi pokrajine Kosova, vsekakor pa tudi pristojni organi federacije, saj to, kar je zapisano v gradivu oziroma v analizah, pa po svoje tudi v poročilu zveznega izvršnega sveta, ni pravi in resnični odgovor o vzrokih za taka gibanja, še posebej, ko govorimo o vzrokih za gibanje in zaostajanje v razvoju Kosova.

Ekspoze, žal, danes ni posebej obravnaval problematike zaostajanja manj razvitih območij in posebej pokrajine Kosova, tako da v tej smeri nimamo kakšnih posebnih dopolnil.

Prav gotovo je, da moramo del teh vzrokov za zaostajanje v razvoju vseh manj razvitih republik in pokrajine Kosova iskati v splošno pojemajoči gospodarski aktivnosti v državi, v nizki rasti industrijske proizvodnje, v počasnejši rasti kmetijske proizvodnje, v manjšem deležu, ki ga imajo gospodarsko manj razvita območja pri skupnih gospodarskih investicijah, v tem, da se ne združujejo delo in sredstva, pa tudi v drugih vzrokih ter v strukturi naložb, saj so na teh območjih intenzivneje zastopane t.i. prednostne panoge in dejavnosti, in pa še med nekaterimi vzroki, ki so naštet v omenjenem gradivu in sploh v poročilu.

Očitno pa je, da to niso pravi in edini vzroki, saj ti veljajo v glavnem za vsa osnovna področja v državi.

Pravega odgovora potemtakem ni, pravi vzroki za to zaostajanje niso poudarjeni, brez tega pa ni mogoče nastopati oziroma predlagati ustreznih ukrepov in akcij. Z drugimi besedami odgovor na to vprašanje ni vsebovan v ugotovitvah v zvezi z dogovorjenimi

obveznostmi federacije, „da se te pravočasno izpolnjujejo, da se sredstva sklada prek obveznega posojila v celoti nabirajo, da se dopolnilna sredstva za razvoj družbenih dejavnosti stekajo v skladu z določenimi proporci plana, in podobno“, ko pa imamo pri tem tako stanje in tako situacijo, kakršna je. Zakaj, indirektno iz tega sledi, da vse drugo, kar ni obveznost federacije – to je v republikah, v pokrajini Kosovo ter pri njihovem združenem delu – ne gre, oziroma je realizacija zelo slaba.

Odgovora prav gotovo tudi ni v tistem delu ekspozeja, v katerem je kot izhod za nadpovprečno hiter razvoj manj razvitih republik in pokrajine Kosovo rečeno, da sta potrebni poleg sredstev sklada federacije in proračuna federacije močnejše združevanje dela in sredstev ter prizadetost družbenopolitičnih skupnosti in združenega dela na teh področjih, ki naj prispevata, da bodo razpoložljiva sredstva bolj učinkovito porabljena.

Pri tem so gospodarsko manj razvite republike in pokrajina Kosovo v srednjeročnem načrtu veliko pričakovale od hitrejšega razvoja dejavnosti in panog posebnega pomena, glede na to, da je največji del te proizvodnje in teh storitev prav na teh območjih, za katera je v planu rečeno in dogovorjeno, da so to najpomembnejše in strateško pomembne naloge, če naj si država ustvari ugodnejšo gospodarsko strukturo. Zdaj, po dveh, dveh letih in pol razvoja pa lahko ugotovimo – to so stavki iz poročila – „da proizvodnja dejavnosti posebnega pomena v resnici bistveno zaostaja za napovedmi, zlasti v nekaterih dejavnostih“. Ta ugotovitev se končuje: „Za zdaj je gotovo, da se bo dosedanje zaostajanje v graditvi nekaterih industrijskih zmogljivosti težko dalo dohiteti do konca leta 1980.“ Gre za rudarske in nekatere primarne zmogljivosti, za črno metalurgijo in bazno kemično industrijo, nekovine in nekatere druge panoge.

Naj pripomnim, da se na primer razvoj Kosova v tem srednjeročnem načrtu opira prav na te in take zmogljivosti, pri tem pa imamo položaj, ko se to ne uresničuje in ko tudi sicer delež Kosova v investicijah države ves čas pada, tedaj zares ne more ostati brez pravega odgovora vprašanje, zakaj je tako, ali se da še kaj storiti za razvoj teh dejavnosti in panog in ali so morda potrebni v smislu nepretrganega planiranja že zdaj neki ukrepi in akcije tudi za obdobje po letu 1980.

Gotovo je, da zahtevajo take raziskave nekaj več časa, kot ga je bilo za pripravo tega gradiva, ki ga imamo danes pred seboj, in je prav zato potrebno, da se to delo nadaljuje v tej smeri. Tak prijem v analizi izvajanja srednjeročnega načrta nalagajo tudi sklepi enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, v katerih je med drugim poudarjena potreba, da se moramo kritično ozreti in ukreniti vse potrebno za hitrejši, stabilnejši in skladnejši razvoj države kot celote ter vseh njenih republik in pokrajin.

Zaradi tega delegacija Kosova vztraja pri nadaljevanju in nadaljnjem poglobljanju dela v tej smeri, pri iskanju pravih vzrokov in odgovorov na taka neusklajena regionalna gibanja in na neuresničevanje politike najhitrejšega razvoja pokrajine Kosova, da bi se lahko pravočasno odločili za potrebne nove in dodatne izredne ukrepe.

Zato menimo, da je treba razvoj Kosova obravnavati kot posebno točko dnevnega reda na naslednji seji zborov skupščine Jugoslavije v okviru delovnega programa, ki ga prav sedaj opredeljujemo za obdobje do konca leta 1978.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Besedo ima delegat Dušan Čehovin.

DUŠAN ČEHOVIN (SR Slovenija):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Ko smo se pripravljali na današnjo razpravo, smo imeli priložnost prebrati mnogo strani gradiva in dobiti vrsto informacij, ki naj bi zaokrožile sliko o uresničevanju petletnega načrta v tem obdobju.

Ne da bi podcenjevali trud, ki je bil vložen v pripravo obširnejših elaboratov in informacij, katerih povzetek je nekako poročilo zveznega izvršnega sveta, bi vendar rad izrazil nekatere pripombe in opazke h gradivu in poročilu ter k nekaterim ocenam, ki so v njem.

Na splošno rečeno menimo, da je gradivo nekoliko preveč deskriptivno, z mnogimi ugotovitvami, med katerimi so tudi take, da bi se dalo o njih razpravljati, oziroma z ugotovitvami z enostranskim prizvokom, da so ocene včasih protislovne, zlasti med globalnimi pogledi in podrobnostmi, analitično premalo konsistentne v smislu iskanja soodvisnosti in pogojenosti v družbeni reprodukciji, v družbenem in materialno-finančnem vidiku.

Poskusil bom vse to bolj konkretizirati na podlagi izmenjave mnenj, ki smo jih imeli o tej temi v skupščini Socialistične republike Slovenije. Žal nam je, ko ni bilo dovolj časa, da bi posvetovanja zajela širše kroge delegatske baze; zato bi morale biti razprave o planu v prihodnje bolj sinhronizirane s skupščinami republik in pokrajin. To je naše mnenje.

Izhodišče naših pripomb je predvsem, da v oceni triletnega uresničevanja plana pogrešamo dovolj poglobljeno analizo o tem, kaj se dogaja z nekaterimi bistvenimi postavkami, s katerimi smo računali tako s stališča zagotovitve kvalitativnih kot tudi kvantitativnih meril razvoja v tem obdobju — oziroma analize, ki bi pojasnile nekatere pojave, recimo, oster padec repro-

duktivne sposobnosti gospodarstva ob sočasni dokaj visoki stopnji nominalnega investiranja.

Zaradi tega nimamo jasnega ali vsaj kolikor toliko točnega odgovora na vprašanje, ali so možnosti, da v preostalem času do leta 1980 nadomestimo to, kar smo zamudili, oziroma v kakšnem smislu je treba novemu stanju stvari prilagoditi oceno, politiko in ukrepe ter eventuelno zagotoviti nove postavke, s katerimi doslej nismo računali, in podobno, v smislu kontinuiranega planiranja za uresničevanje načrtnih nalog.

Iz predloženega gradiva namreč jasno izhaja, da sta ogroženi dve bistveni postavki plana, če pa bi stvar izpeljali do konca, bi to pomenilo, da je ogroženo tudi samo uresničevanje plana v tistih kvalitetah in kvantitetah, kot je bilo predvideno.

Gre za postavko o reproduktivni in akumulativni sposobnosti gospodarstva oziroma o stopnji in obsegu domačih sredstev za razvoj ter o obsegu in trendih v gospodarskih odnosih s tujino pri izvozu in uvozu.

Iz analize zavoda za planiranje je razvidno, da je v obdobju od leta 1971 do leta 1976 akumulativna in reproduktivna sposobnost gospodarstva ves čas padala, da pa je v letu 1976 doživela največji udarec, ko je bila v primerjavi s prejšnjim letom skoraj razpolovljena. Precejšen del gospodarstva posluje pod enostavno reprodukcijo, z izgubami, ki niso mogle biti krite s kvalitetskimi sredstvi, tako da se stanje samo zaostruje. Poleg tega precejšen del gospodarstva dosega le minimalna sredstva za razširjeno reprodukcijo.

Akumulativnost gospodarstva se je v letu 1977 na prvi pogled nekaj zboljšala zaradi nerealnega obračuna dohodka, vendar pa se reproduktivna sposobnost še naprej slabša.

Tudi v letu 1978 ne kaže, da bi se kaj bistveno obrnilo na bolje.

Glede na to, da je tudi rast družbenega proizvoda nižja od predvidene, se nam v tem obdobju masa akumulacije za razvoj zmanjšuje iz dveh vzrokov: na eni strani zaradi zmanjšanja same stopnje akumulativne in reproduktivne sposobnosti, pa torej tudi same stopnje amortizacije, na drugi pa zaradi počasnejše rasti od pričakovane.

Tako stanje ogroža uresničenje plana na dva načina:

1. občutno zadržuje družbenoekonomska gibanja v oblikovanju novega sistema razširjene reprodukcije, kar ima tudi direktne materialne posledice za način investiranja in za kvalitete v razvoju, in

2. ne omogoča, da bi naloge v spreminjanju gospodarske strukture — pojmovane v njihovem ekonomskem, socialnem in družbenem ravnotežju, torej nekoliko širše, kot so samo dejavnosti posebnega pomena — uresničili tako, kot je bilo napovedano.

Nadomeščanje resnične akumulacije s fiktivno, iz emisije, iz kratkoročnih kreditnih virov, kar se zdaj v

delu gospodarstva dogaja, lahko le za kratek čas podpre investicijsko aktivnost in konjunkturo v državi, pri čemer pa hkrati ustvarja v perspektivi nepremostljivo bariero za razvoj, ki bo terjal tudi nesistemske odločitve, da bi pod firmo solidarnosti premagali čedalje bolj povprečno ekonomsko moč gospodarstva.

Ker je odpovedal napovedani obseg domače akumulacije, smo bili glede na želeno in upravičeno stopnjo rasti priče zelo ostrega pritiska za uvoz akumulacije. Posledica tega je tudi visoki primanjkljaj plačilne bilance v preteklem letu in v prvi polovici tega leta.

Izpodkopano ravnotežje v domači akumulaciji poskušamo izravnati s povečanim zunanjim neravnotežjem države. Proces bo verjetno teklen naprej. Če se bo v drugi polovici leta primanjkljaj plačilne bilance v primerjavi z lanskoletnim zmanjšal za tretjino, kot je to napovedano v resoluciji za to leto, moramo pričakovati, da bo večje ravnotežje oziroma manjše neravnotežje v plačilni bilanci doseženo na račun rasti v državi. To se pravi, da bi pri takem stanju reproduktivne in akumulativne sposobnosti gospodarstva ohranjanje sedanje stopnje rasti v državi terjalo lanskoletno višino primanjkljaja plačilne bilance in precej večji obseg ekonomskih odnosov s tujino nasploh, tako pri izvozu kot pri uvozu.

Sedanje stagnantne tendence na tem področju nam kažejo, da lahko že v naslednjih mesecih pričakujemo padanje rasti v državi in poslabšanje trenda v konjunkturi.

Tako zdaj dva za naš razvoj bistvena faktorja (domači in tuji) močno pritiskata v smeri manjše stopnje rasti in manjše dinamike razvoja, kar smo že imeli v preteklem letu in v prvi polovici tega leta. Na drugi strani pa razmeroma visoka stopnja rasti pomeni imperativ socialne, ekonomske in družbene stabilnosti. Socialna krizna stanja so pri nas vselej nastajala takrat, ko je bila rast gospodarstva nizka. Nepotrebno bi bilo razlagati, zakaj je tako. Brez razmeroma zadovoljive rasti – ekonomisti pa so izračunali, da je uravnotežena rast nekje med 7 in 8 % – ne prihajajo v večji meri do izraza elementi tehničnega napredka v razvoju oziroma elementi produktivnosti dela, ker sta zaposlenost in zaposlovanje faktor, ki ves čas pritiskata na gospodarjenje.

Le ob razmeroma visoki stopnji rasti, kar je prav tako pokazala naša praksa, je mogoče zagotoviti ustrezen sklad med tema dvema elementoma v razvoju – med zaposlovanjem novih delavcev in produktivnostjo dela. Poleg tega so ob nizki rasti problemi delitve nerešljivi. Osebni dohodki so neprožna kategorija, med drugim tudi zaradi tega, ker je zaposlenost rigidni faktor, in to ne glede na konjunkturalne, ciklične ali strukturne oscilacije v proizvodnji. To je še vedno odprt sistemski problem.

Neprožno je tudi področje, ki mu pravimo skupna in splošna poraba. Popolna afirmacija sistema menjave dela in kontrole proizvajalcev nad gibanji na tem

področju še ne pomeni, da bo delež te splošne porabe v narodnem dohodku padal. Nasprotno, ves razvoj na svetu gre tako, da vzporedno z rastjo dohodka na prebivalca raste tudi ta del porabe. Vse to nam govori, da se navsezadnje problemi osredotočijo na ostanek dohodka, se pravi na akumulacijo.

Tako je tudi z bitko proti inflaciji. Če rast proizvodnje in dohodka ni dovolj visoka, da bi mogla kriti vsa pred tem omenjena neprožna izločanja iz dohodka gospodarstva, tedaj je neizogiben pritisk na cene, če hočemo ohraniti dano stopnjo vsaj nominalne akumulacije. Ali pa bi pri obstoječi konstelaciji odnosov v delitvi zmanjšanje inflacije ob padanju rasti zahtevalo nadaljnje zmanjšanje rasti in s tem tudi mase sredstev za ohranjanje in razširjanje materialne osnove dela.

V teh in takih problemih gledam protislovja in zamotanost sedanjega položaja. Na eni strani zoženi prostor za uravnoteženo stopnjo rasti zaradi problemov pri obsegu in stopnji akumulacije ter pri omejitvah v plačilni bilanci, na drugi strani pa nam taka stopnja rasti pomeni imperativno potrebo družbeno-ekonomskega razvoja in sploh družbenega ravnotežja.

Naj v zvezi s tem omenim še tole: prikazovanje našega stanja v obliki ugodnih in neugodnih gibanj se mi zdi, da je v navzkrižju z dialektično logiko o enotnosti nasprotij. Neugodna gibanja so v direktni funkciji pozitivnih teženj. Če na primer lani ne bi bili imeli takega primanjkljaja v plačilni bilanci, kakršnega smo imeli, ne bi bili dosegli niti tolikšne rasti, kot smo jo. Ali če bi bili, recimo, leta 1976 nekoliko počasneje zmanjševali inflacijo, nam ne bi bila tako drastično padla akumulativna in reproduktivna sposobnost gospodarstva. Gre torej za to, da moramo vse, kar imenujemo ugodno gibanje, plačati z določeno ceno na nasprotni strani. Spretnost in težava ekonomske politike sta prav v tem, da naj bi bila ta cena previsoka. Če govorimo odkrito, uresničujemo sedanjo dinamiko v razvoju pod tremi pogoji: prvi pogoj je, da imamo rekorden primanjkljaj v plačilni bilanci, drugi pogoj je, da smo blizu rekorda pri porastu denarne mase (vsaj prenesene iz prejšnjega oziroma 1976. leta) in tretji pogoj je, da imamo inflacijo, ki se giblje med 12 in 13 odstotki.

Zdi se mi, da prav tem in takim vprašanjem strategije in pogojenosti razvoja gradivo ne posveča dovolj pozornosti. Zato menim, da mora politika v naslednjem letu izhajati iz realne ocene razvojnih postavk. Zlasti bi morale biti konsistentno obdelane medsebojne pogojenosti in vezi med stanjem reproduktivne sposobnosti gospodarstva, primanjkljajem plačilne bilance, možnostmi za zmanjšanje inflacije in možnostmi omejitev pri politiki na kreditno-monetarnem področju na eni strani, ter med možnostmi, ki iz vsega tega sledijo za doseg uravnotežene stopnje rasti v določenih notranjih in mednarodnih okoliščinah, na drugi strani. Šele na tako strategijo bi se morali

pa bi bilo treba po mojem pojasniti tudi to, kakšno ekonomsko politiko smo imeli v preteklem obdobju uresničevanja plana, saj so se dogodki v gospodarstvu vselej razvijali pod učinki takih ali drugačnih ukrepov ekonomske politike, ki so delovali na vedenje celotnega gospodarskega mehanizma. V tem je tudi odgovornost gospodarske politike. Zdi se mi, da niso dovolj pojasnjene njene intervencije v teh letih in učinki teh intervencij na področju gospodarskih odnosov s tujino in monetarnih gibanj, da manjka celovita ocena, kako je delovala ekonomska politika na akumulativno in reproduktivno sposobnost gospodarstva, ki je padala na občutna nihanja stopnje rasti, kar je samo po sebi rodilo nove oblike nestabilnosti.

Ekonomska politika v tej dobi uresničevanja plana je imela vsekakor dobre poteze, med katerimi je bila na primer rešitev vprašanja razmerij v plačevanjih med uporabniki družbenih sredstev. Njene poglobitve pomanjkljivosti pa se mi zdi, da ležijo v tem, ker je prepočasno opuščala stare pozicije, dejal bi, administriranja in delitve pravice s stališča državne oblasti, pri čemer se je zatekala tudi k metodam nenadnega napada na možnosti za gospodarjenje in na tako imenovane metode udarca. Zamujala je pri reagiranju na gospodarska dogajanja, delovala včasih, ne da bi bila imela dovolj jasno predstavo o učinku ukrepov, še posebno, ko je beseda o načinu, kako je kombinirala razne ukrepe. Temu je treba pripisati oscilacije v stopnji rasti, v primanjkljaju plačilne bilance in delno tudi v zmanjšanju reproduktivne sposobnosti gospodarstva.

Menim, da bi bila iz teh razlogov analiza ekonomske politike in njenih ukrepov v tej dobi zelo dobrodošla, ne zaradi preteklosti, temveč zaradi prihodnosti. Na tej podlagi bi lahko dobili jasnejše odgovore, kako so se vedli akterji v tej verigi odnosov in kakšni so nauki za dobo, ki je pred nami, oziroma katere vse dodatne postavke moramo uresničiti, če hočemo v zadnjih dveh letih plana storiti tisto, česar doslej nismo, in če hočemo čim bolj popolno izpolniti njegove kvalitativne in kvantitativne cilje in naloge.

Očitno je, da postopen izhod iz sedanje zamotane situacije, o kateri sem govoril, pelje samo prek uresničenja vseh postavk družbenoekonomskega sistema, v katerem postaja združeno delo subjekt pri odločanju in ustvarjalec ekonomske politike in ukrepov, ki ustrezajo njegovim elementarnim interesom, v katerem izginja varuški odnos in izginjajo stari prijem od občine do federacije, v katerem je vloga družbenopolitičnih skupnosti v tem, da predvsem zagotavljajo vse potrebne politične in družbene možnosti za neovirano funkcioniranje vseh delov ekonomskega sistema, dogovorjenega v duhu ustave in zakona o združenem delu — od sistema planiranja, sistema ekonomskih odnosov s tujino, sistema oblikovanja cen, davčnega, monetarnega in bančnega sistema ter sistema

razširjene reprodukcije, pa vse do boljših metod družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja, zlasti še za smotrno tehnično in tehnološko delitev dela v državi. Le tako si lahko zagotovimo smotrno ravnanje vseh udeležencev v družbeni reprodukciji. Pri tej nalogi gledam zelo pomembno vlogo tega zbora, ki mora biti v tej smeri še bolj zavzet, kot je bil doslej.

In na koncu, kot sem razumel, gredo opredelitve zveznega izvršnega sveta, ki jih je v svojem ekspoziju razložil podpredsednik Marinc, v tej smeri in želim zato izraziti, da se z njimi popolnoma strinjam.

SIMEON RAMAČ (*SAP Vojvodina*):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Poročilo zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977, s prvo oceno razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979, opozarja, da se v prvih dveh, bolje povedano dveh letih in pol srednjeročnega načrta več glavnih ciljev in nalog uspešno uresničuje, opozarja pa tudi na področja, kjer se razvojna politika ne uresničuje v skladu z napovedmi.

V poročilu so tudi, čeprav na nekaterih sektorjih dokaj posplošeno in brez analize vzrokov, realno podane ocene dosedanjega uresničevanja srednjeročnega načrta ter razmer, v katerih je bil načrt sprejeman in uresničen. Menimo pa, da je treba nekatere ocene vsekakor dopolniti in pri nadaljnjih ocenah razvojnih možnosti upoštevati:

prvič, čeprav se spremembe gospodarske strukture razvijajo v začrtani smeri, pa njihova intenzivnost še zmeraj ni zadovoljiva, ker še delujejo nekateri dejavniki, ki omejujejo razvoj, in zato rezultati v posameznih dejavnostih niso v skladu z začrtano dinamiko, kar velja zlasti za dejavnosti posebnega pomena.

Med drugim je eden zelo pomembnih dejavnikov, ki omejujejo razvoj, premalo široko in prepočasno združevanje akumulacije samoupravnih organizacij in skupnosti, kar je povzročilo, da nista bili zagotovljeni ustrezna alokacija in cirkulacija družbene akumulacije v smereh dogovorjenega in začrtanega razvoja skupnega pomena in se še naprej večinoma srečujemo s še vedno zelo pomembnim reproduciranjem tradicionalnih programov, tako da vlagamo akumulacijo predvsem tam, kjer se ustvarja, neodvisno od dogovorjenih prioriteten razvojnih smeri.

Drugič, sedanja razmerja pri pridobivanju in delitvi dohodka s sistemom razširjene reprodukcije še ne omogočajo, da bi pri krepitvi materialne osnove razvoja rasla tudi reproduktivna in akumulativna sposobnost organizacij združenega dela. Nasprotno: akumulativna

in reproductivna sposobnost gospodarstva ves čas pada. Oblikovanje skupne reproductivne sposobnosti je pogojeno s pridobivanjem in delitvijo dohodka, predvsem v materialni sferi proizvodnje. Bistveno je opredeljeno z razmerji v primarni delitvi, ki se uresničujejo zlasti pod vplivom politike cen. To je posredno delovalo, da sta se zmanjšali akumulacija gospodarstva in njegova reproductivna sposobnost, zlasti na nekaterih področjih. Na drugi strani pa so k temu pripomogli tudi drugi ukrepi, za katere smo se odločali na področju zunanjetrgovinskega sistema in režima blagovne menjave s tujino. Posledica tega je bilo direktno zmanjšanje akumulativne in reproductivne sposobnosti gospodarstva ter dokončno odtekanje dela narodnega dohodka.

Tretjič, na področju energetike, na področju nafte in plina je poseben problem to, da še vedno ni podpisan dogovor o razvoju proizvodnje in predelave nafte in plina, kar bo imelo lahko negativne posledice tudi na naslednje načrtno obdobje, tako z vidika vloženih sredstev kot tudi z vidika premajhne izkoriščenosti instaliranih zmogljivosti, podražitve proizvodnje in padanja akumulativnosti.

Omejitev porabe črnih derivatov v smotrne in dogovorjene okvire je problem, ki ga moramo reševati v okviru kompleksnih ukrepov varčevanja in racionalizacije pri porabi vseh oblik energije ter realno možne nadomestitve posameznih oblik energije, vse to pa v okviru dolgoročne energetske bilance države.

Zaradi tega bi težko podprli stališče, da bi nadomestitev porabe mazuta z določenimi energetskimi gorivi uravnavali predvsem in izključno z uvajanjem prometnega davka, ker bi bil to parcialen in paliativen ukrep. Rešitev je treba iskati v vseh kompleksnih ukrepih na sektorju energetike, vključujoč tudi dogovor o politiki cen.

Četrto, ocene o dosedanjem razvoju agroindustrijskega kompleksa so v poročilu nepopolne. Poročilo premalo opozarja na počasnost in nedoslednost pri izvajanju sklepov o razvoju agroindustrijskega kompleksa. Gre zlasti za del organizacije trga, predvsem v zvezi z bilanciranjem proizvodnje in potreb ter sklepanjem pogodb pred začetkom proizvodnega procesa, da bi proizvodnja tekla za znanega kupca, s tem pa bi bila ustvarjena večja stabilnost in zanesljivost tako pri proizvajalcih kot pri potrošnikih.

Prav tako poročilo ne opozarja na težave s plasmajem povečane proizvodnje. Dosežena raven proizvodnje nekaterih kmetijskih pridelkov že zdaj ne le da zadošča za potrebe države, temveč nastajajo tudi presežki, medtem ko se sistem spodbujanja izvoza, ki je bistven dejavnik pri uresničevanju načrtane razvojne politike na tem področju, ne uveljavlja učinkovito.

Izvoz kmetijskih proizvodov ne more temeljiti na trenutnih presežkih, temveč na vnaprej planirani in organizirani proizvodnji, kar zahteva, da čim prej

izdelamo materialne bilance, ob popolni odgovornosti republik in pokrajin za njihovo uresničenje.

V poročilu tudi ni dovolj poudarjeno, da je proizvodnja hrane v prvih dveh letih uresničevanja srednjeročnega načrta poslovala v razmerah prehodnih in kratkoročnih ukrepov in rešitev in pod učinkovanjem ukrepov in rešitev iz predhodnega dogovora. To je kljub izrednim uspehom, ki so bili doseženi v proizvodnji, in kljub večji produktivnosti dela bistveno vplivalo, da se je njen gospodarski položaj relativno poslabšal.

Petič, v poročilu, pa tudi v analizi beremo, čeprav zelo posplošeno, dokaj realne ocene o politiki gospodarske stabilizacije oziroma o gibanjih na področjih trga in cen v prvih dveh letih uresničevanja plana. Poročilo opozarja, da je bilo zlasti v letu 1976 težišče ukrepov ekonomske politike osredotočeno v brzdanje inflacije, kar mora vsekakor še naprej ostati eden poglavitnih ciljev.

Dane ocene so realne – da je bilo gibanje cen predvsem pod precejšnjim vplivom naraščajočega povpraševanja na domačem trgu, da so se cene in življenjski stroški v prvih dveh letih uresničevanja srednjeročnega načrta gibali v glavnem v dogovorjenih okvirih in da se gibljejo okrog ravni in v okvirih rasti cen v razvitih zahodnoevropskih državah, kar so v bistvu intencije družbenega plana.

Nekatere ocene o gibanjih in odnosih na tem področju, ki jih beremo v poročilu, pa niso dovolj poudarile nekih pomembnih momentov, ki jih je nujno poudariti in upoštevati. Gre predvsem za oceno rasti cen proizvajalcev. Kljub temu, da opozarja na pozitivni trend, ki se kaže v počasnejši rasti cen proizvajalcev industrijskih izdelkov, pa poročilo premalo poudarja, da je zlasti rast cen proizvajalcev kmetijskih proizvodov v prvih dveh letih uresničevanja družbenega plana – ki se je gibala v okvirih plana, letnih resolucij in dogovora o izvajanju politike cen – da je taka rast cen proizvajalcev kmetijskih proizvodov stabilizacijsko delovala na celotno rast cen in na gospodarske tokove v državi.

Pri tem je treba upoštevati še to, da je bila rast cen proizvajalcev kmetijskih proizvodov – če izključimo iz nje opustitev proizvajalskih premij in njihovo spremembo v ceno, to pa znaša približno tri indeksske točke; se pravi tisto, kar je proizvajalec že dobival – znatno počasnejša, počasnejša celo od rasti cen proizvajalcev industrijskih izdelkov. S to transformacijo proizvajalskih premij v ceno se materialni položaj kmetijstva v ničemer ni izboljšal.

Nujno je bolj upoštevati, da rast cen na drobno ni izključna posledica rasti cen industrijskih in kmetijskih proizvajalcev, temveč tudi posledica drugih ukrepov. Rast cen na drobno v letu 1977 je bila namreč pod precejšnjim vplivom povečanega prometnega davka. Računamo, da je samo na tej podlagi skupna rast cen

na drobno presegala eno petino. To je posledica izrazite rasti cen za storitve, v njihovi rasti pa imamo marsikdaj opraviti z vgrajevanjem razvojnih dejavnikov kot tudi z nekaterimi časovnimi premiki v enem letu odpravljenih skoraj vseh kompenzacij pri drobnoprodajnih cenah nekaterih živilskih proizvodov.

Poročilo opozarja tudi na to, da je treba kot zelo pomemben dejavnik krepiti kvalitativne elemente gospodarjenja. Človek pa dobiva vtis, da ni bilo vselej dovolj selektivnosti pri izvajanju politike cen v taki smeri, ki bi podpirala kvalitativne elemente gospodarjenja.

Posebej je treba poudariti, da še zmeraj nimamo enega zelo pomembnih sistemskih zakonov – zakona o temeljnih sistema in o družbeni kontroli cen, zato pa ni mogoče, da bi v praksi zaživele tiste določbe zakona o združenem delu, ki se nanašajo na primarno delitev, pa tudi ne določbe drugih sistemskih zakonov, ki so že v veljavi, kar ima resne posledice. To se nanaša tudi na zakon o kompenzacijah. Zato poročilo upravičeno vztraja pri zahtevi, da morajo biti ti sistemski zakoni do konca tega leta sprejeti.

Poročilo prinaša tudi prvo orientacijo za leto 1979, ki jo v bistvu lahko podpremo, vendar opozarja, da je treba pri nadaljnjem delu bolj kompleksno spoznati ocene o možnostih za razvoj v letu 1979, ker bodo napovedi precej odvisne od nadaljnjih gibanj v letu 1978. Če gledamo uresničevanje tega družbenega plana v celoti, moramo poudariti, da bo to, tretje leto srednjeročnega načrta, odločilno za uresničenje vsega petletnega načrta, zaradi česar je pomembno, da se težišče ekonomske politike ter aktivnost združenega dela in vse družbe osredotočita v ohranjanje tempa gospodarske rasti iz preteklega leta. Odločilnega pomena bo, da v vsej naslednji dobi zagotovimo dinamičen, pa tudi stabilen razvoj gospodarstva, poživimo spremembe v gospodarski strukturi, poskrbimo za izvajanje politike gospodarske stabilizacije, zboljšamo tokove v gospodarski menjavi s tujino in uresničimo planirana razmerja v strukturi potrošnje.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Besedo ima delegat Moric Romano.

MORIC ROMANO (SR Makedonija):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Poročilo zveznega izvršnega sveta, ki je danes na dnevnem redu, jemlje delegacija Makedonije za izhodišče pri oceni stanja v tem letu. Gradivo, ki spremlja poročilo, pomeni vsako zase ne glede na njegove pomanjkljivosti, poskus, da identificiramo pglavitne

tendence in probleme, ter spodbuja potrebe po ustreznih ukrepih, ki jih mora storiti ZIS, tako pa tudi republike in pokrajini. Prav zato ni dovolj, če samo ugotovimo, da je treba še pozneje nadaljevati z obravnavanjem gradiva ZIS, temveč predlagamo, da se jeseni skličejo skupne razširjene seje zainteresiranih delovnih teles zbora, predvsem o vprašanih, kot so: dejavnosti posebnega pomena, ekonomski odnosi s tujino, kvalitativni dejavniki gospodarjenja in hitrejši razvoj gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova. Tu imam v mislih tudi potrebo po neposrednih stikih med delovnimi telesi na terenu posameznih republik in pokrajin.

Uspehi, ki smo jih dosegli v letih 1976 in 1977 ter v prvi polovici tega leta pri pomembnih vprašanih gospodarskega razvoja, nas navajajo k sklepu, da lahko realno pričakujemo še ugodnejše rezultate v preostali polovici srednjeročnega načrta in da bodo nazadnje pglavitni skupni interesi in cilji najbolj uresničeni.

Ob šestmesečnih gibanjih gospodarstva v Makedoniji spričo ugodnejših uspehov pri uresničevanju glavnih ciljev in razvojnih nalog se je sobranje opredelilo za odločne ukrepe k povečanju produktivnosti dela, zmanjšanju proizvodnih stroškov, boljšemu izkoriščanju zmogljivosti, boljšemu izkoriščanju delovnega časa, s tem pa tudi h krepitvi akumulativne in reproduktivne moči gospodarstva.

Nadaljnje pospeševanje ekonomskih odnosov s tujino, da bi bolj krili uvoz z izvozom v primerjavi s tistim, kar je bilo pri nas že doseženo v preteklih šestih mesecih, ostaja prva naloga, prav tako kot ohranitev intenzivnih investicij, dosledno izvajanje dogovora o cenah ter trajno odpravljanje vzrokov, ki pripeljejo do izgub.

Poročilo in ekspozé podpredsednika ZIS nas navdajata, da se osredotočimo na nekaj velikih nalog, ki jih počasneje uresničujemo, ter na navzočnost neugodnih gibanj in tendenc. Zato je naravno, če se danes z raznih vidikov vsi oziramo nanje in bodo objektivno še naprej v središču naših prizadevanj do leta 1980, da poiščemo najprimernejše rešitve.

Ne da bi zapostavljal kateregakoli od problemov, ki so omenjeni v poročilu, bi rad posebej poudaril le nekaj vprašanj.

Prvič, vsekakor je treba podpreti naravnost k nadaljnjemu dinamičnemu povečanju proizvodnje na stabilnih temeljih, kar predvideva skladno razmerje med domačo porabo in izvozom ter rešitev spremnih vprašanj. Med drugim imam tukaj v mislih zboljšanje trgovinske in plačilne bilance, ki ne bo negativno vplivala na planirani tempo razvoja do leta 1980.

Bolj dinamično stopnjo rasti od dosedanje kot cilj gospodarske stabilizacije nam nalaga tudi nadaljnje zaostajanje pri spreminjanju gospodarske strukture države, pri dejavnostih posebnega pomena in nazadnje pri kvalitativnih dejavnikih gospodarjenja.

Spodbujanje dinamične rasti ter pospešeno spreminjanje gospodarske strukture v drugi polovici tega leta dajeta možnost, da projektiramo stopnjo in strukturo rasti v letih 1979 in 1980 tako, da dosežemo srednjeročni cilj v tem fundamentalnem vprašanju Jugoslavije.

Drugič, bolj usklajeni tokovi izvoza in uvoza z usmeritvijo k optimalnemu neto deviznemu efektu ter dosledno izvajanje novih zakonov o ekonomskih odnosih s tujino postajajo pogoj, od katerega bo večidel odvisna celotna rezultanta našega gospodarskega razvoja v tem letu in v naslednjih dveh letih. Tolikšna pomembnost tega vprašanja nas zavezuje k ukrepom, ki morajo biti po našem mnenju selektivni oziroma odvisni od rezultatov v vsaki republici ali pokrajini.

Eden zelo pomembnih ukrepov za uresničevanje načrtov v smeri hitrejšega spreminjanja strukture proizvodnje, uresničenja politike v dejavnostih posebnega pomena in nujne dinamike investiranja je pravočasna sklenitev medrepubliškega dogovora o uporabi zunanjih sredstev v letih 1979 in 1980. Kot je znano, imamo za to leto le začasen dogovor. Menimo pa, da je nujno treba čim prej podpisati ta dogovor za vsa leta do 1980. Pri tem bo efekt dogovora, kar se tiče opreme in finančnih kreditov, večji, če ne bomo gledali v vsaki republici in pokrajini izključno le na letošnjo mejo, temveč predvsem tudi na kontinuirano globalno izkoriščenost zunanjih sredstev do konca leta 1980.

Tretjič, v drugo polovico srednjeročnega načrta stopamo z jasno, argumentirano in nedvomno ugotovitvijo ZIS v njegovem poročilu, da gospodarsko manj razvite republike in še posebej SAP Kosovo zaostajajo, tako po dinamiki rasti kot tudi po tem, da se materialne postavke za razvoj ne uresničujejo.

Razširitev materialne osnove se ne uresničuje v glavnem zaradi tega, ker pogrešamo dogovorjeno intenzivnost investicij. Povečane relativne razlike v razvitosti pa lahko pripeljejo do še večjih težav, če se ne bomo z dodatnimi prizadevanji trudili za učinkovitejšo uresničevanje dogovorjene politike hitrejšega razvoja teh območij do leta 1980. Pravimo „dodatna prizadevanja“, zato ker je na primer danes bolj očitno kot kadarkoli prej, da združevanje dela in sredstev iz razvitih in nerazvitih ne more imeti efektov, ki smo jih zapisali v program. Vzrokov za to je gotovo dovolj. Toda, če pri tem zelo konkretnem vprašanju nismo opravili izpita, pojdimo z novimi rešitvami in novim znanjem na „ponavljalni izpit“ ali poiščimo nova pota, ki bodo izpolnila praznino, nastalo z nesmotrnim, nerealnim predvidevanjem.

Ta in drugi primeri potrjujejo objektivno situacijo, ki se ne rešuje samo z iskanjem vsaj najprimernejših potencialnih virov sredstev in študijskih projektov o merilih za ugotavljanje razvitosti republik in pokrajin, temveč z odločnim vztrajanjem pri popolni koncen-

traciji vseh dejavnikov v preostali dveinpolletni dobi, pri uresničevanju hitrejšega razvoja manj razvitih tako, kot je to zapisano v družbenem planu Jugoslavije. Ti in drugi problemi države so bili navzoči na včerajšnji seji našega sobranja, ko smo razpravljali o gibanjih gospodarstva v prvih šestih mesecih tega leta.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Besedo ima delegat Drago Jovović.

DRAGO JOVOVIĆ (SR Črna gora):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Razvoj socialističnih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na temeljih ustave in zakona o združenem delu je pripomogel, da smo v težavnih ekonomskih razmerah dosegli v prvi polovici srednjeročnega načrta pomembne uspehe. To se zlasti kaže v uresničevanju nekaterih osnovnih strateških ciljev in nalog, o čemer smo natančnejše ocene brali v poročilu zveznega izvršnega sveta in spremljajočem gradivu, zlasti pa slišali v ekspoziju tovariša Marinca.

Analize gospodarskih gibanj od leta 1976 do leta 1978 kažejo, da se v dveinpolletni dobi globalna dinamika rasti družbenega proizvoda vse bolj približuje napovedim iz plana, čeprav na posameznih področjih v različni stopnji in kvaliteti; povečuje se zaposlenost, narašča življenjski standard.

Taka ocena stanja pridobiva v vrednosti, če vemo, da se v letu 1976 kot prvem letu plana pričakovanja niso uresničila.

Posebej bi rad opozoril na nekatere skupaj začrtane ukrepe in cilje ekonomske politike v petletnem načrtu, ki se ne uresničujejo zadovoljivo.

Razvoj gospodarsko manj razvitih republik in pokrajine Kosovo je kot strateški cilj našega razvoja že daljši čas zapisan v vseh osnovnih dokumentih Zveze komunistov Jugoslavije in jugoslovanske skupščine. Dejstvo je, da se manj razvite republike in pokrajina Kosovo gospodarsko krepijo in da se njihova podoba spreminja v pozitivnem smislu. Prav tako pa je dejstvo, da se gledano v celoti ne razvijajo hitreje od povprečja vse države, kot je zapisano v planu. V dokumentaciji, ki je bila pripravljena za enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije, beremo, da se delež manj razvitih republik in pokrajine Kosovo v družbenem proizvodu Jugoslavije po vojni ni povečeval, temveč zmanjševal.

V družbenem planu Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 je zapisana kot ena pglavitnih nalog: „hitrejši razvoj vsake gospodarsko manj razvite republike od povprečnega razvoja vse države in

najhitrejši razvoj Kosova, da se zmanjšajo relativne razlike v njihovi razvitosti, če jih primerjamo z razvitostjo države v celoti⁴. To je bistvena postavka za hitrejši in skladnejši razvoj vse jugoslovanske skupnosti ter za enakopravnost narodov in narodnosti, republik in avtonomnih pokrajin. To pa tudi jasno govori, da je dobil v tem srednjeročnem načrtu ustrezno mesto hitrejši razvoj vsake manj razvite republike in še posebej pokrajine Kosova.

Doslej dobljeni podatki in analize, všteti poročila ZIS in ekspozice tovariša Marince, pa govorijo, da se počasnejša rast manj razvitih republik in posebej pokrajine Kosovo nadaljuje, kar pelje, gledano v celoti k povečanju razlik v razvitosti nerazvitih republik in pokrajine Kosova.

Glede na to, da prehajamo v drugo polovico srednjeročnega načrta, nas take ocene zavezujejo, da že zdaj predlagamo in se odločimo za nekatere aktivnosti in dodatne ukrepe, ki naj omogočijo pospešen razvoj teh območij. Predloge v tem smislu pa pogrešamo tako v poročilu ZIS kot v ekspoziciji tovariša Marince.

Za sedanje stanje največjega dela organizacij združenega dela v manj razvitih republikah in še posebej v pokrajini Kosovo je značilno tole: velika prezadolženost, lahko rečemo, največja prezadolženost; nizka akumulativna in reproduktivna sposobnost, lahko rečemo, da najnižja, če jo primerjamo z drugimi; velike izgube, zelo visoka obremenjenost z obveznostmi, otežene možnosti za gospodarjenje, zelo izrazito pomanjkanje obratnih sredstev, relativno največja vlaganja v kapitalno intenzivne objekte posebnega pomena za državo, razmeroma majhne možnosti za zaposlitev v primerjavi z višino vlaganj, razmeroma nizek dohodek v primerjavi z vloženimi sredstvi, posebno težke možnosti za panoge, ki se pretežno razvijajo v manj razvitih republikah in na Kosovu (rudniki, barvna metalurgija, črna metalurgija, gozdarstvo itd.). Značilno je tudi, da v te razvojne smeri relativno največ vlagajo nerazviti, pretežno iz sklada za razvoj nerazvitih območij, to pa vpliva na razvoj vse države.

Posebej bi radi opozorili, da zavlačevanje s sklenitvijo dogovorov in samoupravnih sporazumov, zaostajanje pri vlaganjih in pri razvoju nekaterih področij skupnega in posebnega pomena negativno vpliva na programe za spremembo gospodarske strukture Jugoslavije, na vsa gospodarska gibanja in uspehe, še posebno pa na plačilno bilanco Jugoslavije.

Značilna je ugotovitev, da smo v pretekli dobi pogrešali združevanje dela in sredstev ter poslovno povezovanje organizacij združenega dela z razvitih območij, kar zadržuje razvoj področij skupnega pomena in negativno vpliva na razvoj manj razvitih republik in pokrajine Kosovo, prek tega pa tudi na razvoj vse države. Prav tako je značilna zelo močno izražena težnja po naložbah v predelavo nafte, ki presegajo planirane potrebne zmogljivosti, ko na drugi

strani ne združujemo sredstev za pridobivanje surovin in reprodukcijskega materiala, ki jih uvažamo, čeprav imamo posebne možnosti prav na manj razvitih območjih, da bi jih lahko pridobivali in izvažali.

Zaostajanje dejavnosti posebnega pomena se zlasti neugodno kaže tudi pri spreminjanju strukture našega gospodarstva, kar je poglobljena naloga v našem srednjeročnem razvoju, ter neugodno vpliva na manj razvita območja in njihov razvoj. Značilno je tudi zaostajanje delovno intenzivnih dejavnosti na teh območjih, tistih dejavnosti in zmogljivosti, za katere je na nerazvitih območjih dovolj surovin in reprodukcijskega materiala, to pa zaradi tega, ker manjka finančnih sredstev.

Programe za razvoj predelovalne industrije imajo vsa nerazvita območja, vendar jih uresničujejo v zelo majhnem obsegu, ker manjka sredstev; ta so prek plana pritegnjena v gradnjo velikih objektov, ki so na črti plana za razvoj Jugoslavije, da bi se čim hitreje spremenila njena gospodarska struktura.

Očitno je zaostajanje tudi v razvoju turističnega gospodarstva v manj razvitih republikah, kjer so za to možnosti, kot dejavnosti posebnega pomena, za katero so dane vse možnosti, pa za njen razvoj ni ustreznih sredstev in ukrepov, ki bi jo spodbujali. Ugodno razmerje med izvozom in uvozom dosegajo manj razvite republike, posebno pa pokrajina Kosovo, po zaslugi izvoza surovin in reprodukcijskega materiala.

Razvoj delovno intenzivnih dejavnosti, katerega se morajo lotiti manj razvite republike in pokrajine Kosovo, je tak, da je treba to razmerje spremeniti in ga približati razmerju, kakršno je zdaj pri razvitih.

Relativni delež manj razvitih republik in pokrajine Kosovo v skupnih investicijah Jugoslavije se zmanjšuje, to pa bo vplivalo, da bo razvoj nerazvitih in Kosova še počasnejši.

Povedati je treba, da se obveznosti glede zagotavljanja planiranih sredstev, kot jih določa zakon o skladu za razvoj manj razvitih republik in pokrajine Kosova, ter obveznosti do proračuna federacije v glavnem izpolnjujejo. To je vsekakor pripomoglo k razvoju nerazvitih.

Očitno pa to ne zadošča. Čimprej in natančneje se moramo dogovoriti, kakšni dopolnilni ukrepi so potrebni, ker je dejstvo, da se težave, ki jih je treba odpraviti, najhujše kažejo pri poslovanju in graditvi novih objektov na manj razvitih območjih, razvoj jugoslovanskega gospodarstva v celoti pa je odvisen tudi od uresničenja planiranega razvoja teh območij.

Vsekakor morajo biti dodatni ukrepi pravočasni, saj ni preprosto doseči planiranega povečanja družbenega proizvoda za 20 do 25 odstotkov, za Kosovo pa do 60 odstotkov nad povprečjem v državi, če imamo pred očmi dosedanje zamude, ki so zelo velike, in pa realne možnosti nadaljnjega razvoja. Manj razvite republike in pokrajina Kosovo so v dosedanjem planu vendarle ustvarile poglobljene možnosti za nadaljnji

razvoj in naj bi ob pomoči vse skupnosti s še večjo mobilizacijo družbenih sil in večjimi lastnimi prizadevanji uresničile naloge, ki so določene v tem petletnem načrtu.

PRESEDNIK ZORAN POLIČ:

Besedo ima delegat Rodoljub Stanić.

RODOLJUB STANIĆ (SR Srbija):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Poročilo zveznega izvršnega sveta o dosedanjem uresničevanju družbenega plana Jugoslavije ter obsežno in zelo izčrpno analitično gradivo, ki je priloženo temu poročilu, dajeta po naši oceni realno sliko o uresničevanju nalog dogovorjene politike in ponujata sprejemljive smeri za nadaljnje aktivnosti v njenem izvajanju. To seveda pod pogojem, da bodo vsi subjekti naše družbe, začenši od organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti do družbenopolitičnih skupnosti, avtonomnih pokrajin, republik in federacije, vsak v okviru svojih pravic, obveznosti in pooblastil, nepretrgano in odgovorno z ustreznimi ukrepi in akcijami reševali probleme, ki so se pokazali v razvoju, v skladu s sprejetimi družbenimi plani in dokumenti kongresov zveze komunistov v republikah in kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

Tudi v skupščini Socialistične republike Srbije poteka obravnavo gradiva v uresničanju srednjeročnega načrta republike v pretekli dobi, še posebej v delu republike zunaj avtonomnih pokrajin. Videti je podobne težnje, kot se kažejo v Jugoslaviji, sicer z nekaj drugačnimi težnjami na posameznih odsekih gospodarjenja in nekaj bolj izraženimi težavami in problemi pri uresničevanju nekaterih pomembnih dogovorjenih razvojnih ciljev.

Del teh problemov je značilen za vse ali za večino republik in avtonomnih pokrajin in je odvisno precej od ukrepov in dogovorov, ki jih moramo doseči v federaciji, da te probleme odpravimo.

Če upoštevamo postopek, v katerem je bil sprejet tekoči družbeni plan, precejšnjo zamudo pri sklenitvi predvidenih družbenih dogovorov ter dejstvo, da še vedno ni sklenjena večina samoupravnih sporazumov, s katerimi moramo realizirati te dogovore in precizno opredeliti pravice, obveznosti in odgovornosti vseh subjektov razvoja, lahko trdimo, da prihaja med drugim tudi za to do precejšnjih odmikov od dogovorjene politike, na primer na področju investicijske politike in podobno.

Zato moramo vztrajati pri tem, da izpolnimo delo s sklenitvijo družbenih dogovorov v federaciji, ki jih še nismo sklenili, da rešimo preostala pereča vprašanja s

področja gospodarskega sistema, o katerih govori tudi poročilo zveznega izvršnega sveta ter tekočo ekonomsko politiko bolj prilagodimo dogovorjenim temeljnim razvojnim ciljem, kot na primer na področju kreditno-monetarne politike, cen, zadolževanja v tujini in drugo.

V Jugoslaviji, pa tudi v Srbiji, je bilo v prejšnjem letu po daljšem času zaustavljeno nenehno upadanje akumulativne sposobnosti gospodarstva, za kar se moramo zahvaliti predvsem ugodnejši interni delitvi dohodka. Pri tem pa je ostala rast produktivnosti še naprej nezadovoljiva, saj veliko organizacij, tako je tudi v drugih republikah, posluje z izgubami ali na meji rentabilnosti. V Srbiji je takih temeljnih organizacij združenega dela približno tretjina.

Rast dohodka se v precejšnjem delu gospodarstva dosega z nesorazmerno visokimi sredstvi. Zadolženost še zmeraj narašča in tisti del sredstev, ki ga namenjamo za splošno in skupno porabo, raste hitreje od dohodka, kar vse skupaj zmanjšuje prosta sredstva za reprodukcijo.

Iz teh vzrokov kljub povečanju dohodka in akumulacije v preteklem letu reproduktivna sposobnost gospodarstva še naprej pada. V Srbiji na primer dosega sredstva, ki preostanejo združenemu delu na prosto razpolaganje po poravnavi vseh obveznosti, le kakšnih 20 odstotkov amortizacije.

V vsej državi smo priče velikim prizadevanjem za zgraditev velikih infrastrukturnih objektov. Veliki del sredstev za te potrebe se zagotavlja z obveznim združevanjem sredstev in z javnimi posojili, ki pa so relativno in po obsegu dosegla tolikšen znesek, da so praktično s pogodbenimi obveznostmi angažirala največji del gospodarske akumulacije.

To vsekakor ni in ne more biti dobro nadomestilo za samoupravno združevanje in realokacijo akumulacije, pri tem pa se je izkazalo, da tudi tako zagotovljena sredstva ne zadoščajo za uresničevanje določenih zelo pomembnih programov v dejavnostih, ki so v Jugoslaviji dogovorjene kot dejavnosti posebnega pomena.

Probleme te vrste moramo vsekakor imeti pred očmi pri sklepanju dogovorov o razdelitvi in uporabi zunanjih sredstev in sploh pri usmerjanju dodatne akumulacije. Z dodatno akumulacijo, usmerjeno na ključne točke razvoja v dogovorjene prioritete, lahko bistveno pripomorimo k uspešnejšemu uresničevanju ciljev in nalog iz družbenega plana Jugoslavije, s tem pa tudi iz planov socialističnih republik in planov avtonomnih pokrajin.

Iz poročila zveznega izvršnega sveta vidimo — to je ocena tudi v naši republiki — da po razmeroma kratkem času stabilizacije znova oglašajo inflatorne težnje, zlasti še v prvi polovici tega leta. Vzrok temu so neupravičeni in nerealni pritiski na cene, dalje stroški inflacije, ki jo zlasti povečuje rast cen za uvozne

surovine, reprodukcijski material in opremo ter nekatere druge domene.

Vidimo torej, da se s kratkoročnimi ukrepi ekonomske politike ne da zagotoviti stabilizacija cen, še posebej, če ti ukrepi niso dovolj selektivni.

Z zakonom o temeljnih sistema in o družbeni kontroli cen ter z zakonom o kompenzacijah, s katerima smo v zakasnitvi in postaja zaradi tega ta problematika vse bolj zamotana, moramo čim prej zagotoviti ustrezne rešitve, da bi celotna politika cen veliko bolj prevzela funkcijo razvojne politike, seveda upoštevajoč njeno stabilizacijsko funkcijo, vpliv na življenjski standard in življenjske stroške oziroma na socialno stabilnost v celoti.

Rad bi poudaril, da bodo te rešitve toliko trajnejše in učinkovitejše, kolikor bomo s sistemom zagotovili združenemu delu več vpliva na oblikovanje in izvajanje politike cen in mu tako omogočili, da bo lahko z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem popolnoma obvladovalo pogoje in rezultate svojega dela.

Če se v zvezi s tem ozremo na politiko in sistem cen kot instrumente, ki morejo in morajo omogočiti realokacijo dohodka v korist tistih panog in grupacij, ki so dogovorjene kot razvojne prioritete, s tem pa tudi da stimulirajo samoupravno združevanje dohodka, bi rad poudaril, da morajo biti ti inštrumenti selektivni in v funkciji uresničevanja dogovorjenih ciljev in nalog tekočega družbenega plana in dolgoročne razvojne politike. S tega izhodišča je težko vzdržno nadaljnje zadrževanje cen v nekaterih dejavnostih, ki so ključne za uresničevanje dogovorjene razvojne politike na današnji stopnji, kot na primer na področju energetike, proizvodnje nekaterih osnovnih kovin, proizvodov agro-industrijskega kompleksa in nekaterih drugih, to pa iz dveh poglobitnih razlogov:

Prvič, otežena so investicijska prizadevanja, počasnejše je uresničevanje velikih objektov in se s tem povečujejo že tako zahtevni veliki problemi, in

drugič, z neprimerno politiko cen spodbujamo graditev zmogljivosti v tistih dejavnostih, za katere so že značilni problemi plasmaja na domačem in zunanjem trgu, s tem pa tudi precej vplivamo, da nastaja primanjkljaj v plačilni bilanci.

Poročilo zveznega izvršnega sveta daje problemom v razvoju ekonomskih odnosov s tujino realno dimenzijo in kaže na poglobitne smeri aktivnosti, da preprečimo nadaljnja negativna gibanja in težnje. Pri tem nas ne navdaja s tolikšno skrbjo primanjkljaj v plačilni bilanci države sam po sebi, ker je ta samo posledica, kolikor pomeni nevarnost nedvomno pešanje izvozne sposobnosti in izvozne naravnosti gospodarstva. Na pogled je videti, da se je izvozna sposobnost zmanjšala zaradi hitreje rasti cen in povpraševanja na domačem trgu. Ta navidezna zveza pa izgine, če upoštevamo, da naše gospodarstvo pretežno ne more

vzdržati cen, po katerih izvažajo svoje proizvode, in bi večji izvoz nedvomno prinašal izgube. Zato moramo rešitve za probleme ekonomskih odnosov s tujino, ki se kažejo tudi v primanjkljaju plačilne bilance, iskati tako v povečanju izvoza kot tudi v gospodarsko smotni selekciji ter možni in gospodarsko upravičeni nadomestitvi uvoza z razvojem ustrezne domače proizvodnje. Zato je bistven tisti sklep iz poročila ZIS, po katerem je treba zgraditi dolgoročno strategijo države za širše vključevanje v mednarodno delitev dela, zagotoviti bolj organiziran nastop na svetovni trg in povečati odgovornost predvsem organizacij združenega dela, pa tudi vseh drugih dejavnikov v mejah njihove pristojnosti, za nadaljnjo pot na tem področju.

Z realizacijo teh dolgoročnih sprememb in ukrepov, o katerih teče beseda v zadnjem času, ter s tekočimi ukrepi moramo zagotoviti in spodbuditi večjo rast izvoza. Poleg ukrepov, s katerimi si socialistične republike in pokrajine prizadevajo za realizacijo njihovih plačilnobilancijskih pozicij, je treba v ta namen podpreti pobudo samoupravne interesne skupnosti Jugoslavije za ekonomske odnose s tujino in zagotoviti potrebna dodatna sredstva za selektivno stimuliranje izvoza.

Poročilo ZIS ugotavlja tudi, da kljub izpolnjevanju materialnih obveznosti federacije do gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova, kljub nekaterim ugodnejšim rešitvam v okviru sedanje ekonomske politike in kljub precejšnjim naporom, ki so jih vložila sama manj razvita območja — doseženi uspehi niso ugodnejši od uspehov, ki so bili povprečno doseženi v državi glede stopnje rasti družbenega proizvoda, učinkovitosti investicij, ekonomike sredstev in drugega.

V Socialistični republici Srbiji imamo, kot je znano, precej družbenopolitičnih skupnosti, pa tudi kompaktnih regij, s približno milijon in 700 tisoč prebivalci, ki jih štejemo za manj razvite. V povprečju se njihova razvitost giblje okrog ravni ali pod ravniyo razvitosti republik, ki jih pri nas štejemo za nerazvite, razen SAP Kosova. Uspehi, ki jih dosegamo v teh regijah, tudi niso zadovoljivi, kljub precejšnjim prizadevanjem, da bi spodbudili njihov hitrejši razvoj, saj je od sredstev, ki jih gospodarstvo iz čistega dohodka odvaja v sklade, samega obveznega posojila za razvoj tega območja približno 8 %, skupaj s sredstvi za spodbujanje razvoja socialističnih republik in SAP Kosova pa več kot 39 odstotkov.

Lahko torej sklenemo, da je treba poiskati nove, doslednejše in popolnejše rešitve na podlagi ustave in zakona o združenem delu ter drugih sistemskih zakonov. Pri tem niti najmanj ne smemo prizadeti osnovne opredelitve družbenega plana in družbe v celoti, temveč moramo načrtano politiko izvesti vztrajneje in do konca.

Vprašanje se torej strne na ukrepe, ki jih moramo poiskati za izpopolnitev te politike s stališča novih

vsebin in novih metod, ki jih moramo vnesti na ta področja in z njimi zagotoviti hitrejši razvoj, pri tem pa povečati odgovornost za uresničevanje te politike in zaradi tega podpreti tudi stališče iz predloga sklepov tega zbora, ki se nanaša na probleme gospodarsko nerazvitih republik in SAP Kosova.

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Prepričan sem, da bomo lahko prave rešitve dokaj zahtevnih problemov, s katerimi se bomo srečevali že pri opredeljevanju resolucije za naslednje leto, pa tudi pozneje, v oteženih mednarodnih razmerah za gospodarjenje, s podedovano gospodarsko strukturo, ki se počasi spreminja in pri kateri moramo računati s časom — uspešno najti le, če uresničimo mogoče. razmeroma stabilne pogoje za gospodarjenje, pri tem pa ohranimo dinamično rast gospodarskega razvoja in povečamo odgovornost vseh nosilcev v družbi za uresničevanje dogovorjene politike. Prav tako moramo pozitivno oceniti in izreči podporo ekspoziciji zveznega sekretarja za zunanje zadeve v celoti, še posebno pa v tistem delu, v katerem govori o prizadevanjih Jugoslavije za nadaljnjo uveljavitev in utrditev akcijske enotnosti neuvršenih ter zlasti o potrebi nadaljnje pozitivne njihovega medsebojnega sodelovanja v vseh oblikah, od političnega do gospodarskega ter na področjih kulture, izobraževanja in tehnologije, na katerih mora imeti Jugoslavija pomembno mesto.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Besedo ima delegat Djuro Vekić.

DJURO VEKIĆ (SR Bosna in Hercegovina):

Tovarišice in tovariši delegati! Ko v bistvu podpiram ocene iz poročila ZIS in ekspozicije, ki ga je dal podpredsednik ZIS na današnji skupni seji obeh zborov skupščine o uresničevanju petletnega načrta v preteklih dveh in v tekočem letu ter o možnostih za razvoj v letu 1979, se bom ustavil pri nekaterih vprašanjih, ki jih obravnava poročilo.

Ker smo poročilo prejeli z delno zamudo, je bilo malo časa za širša posvetovanja v delegatski bazi. Razprava v delegacijah in v odborih zbora pa je v glavnem potrdila dane ocene o doseženih uspehih, težavah in problemih, ki so se pokazali pri uresničevanju načrtane politike.

Poročilo daje realne ocene stanja, odkrito in objektivno opisuje težave in nerešene probleme, ki so na nekaterih področjih pripeljali do odmikov od načrtane politike. V razpravah, ki nas čakajo do sprejetja resolucije za leto 1979, pa bi morali napraviti korak naprej v identifikaciji in spoznavanju vzrokov, ki so pripeljali do težav, problemov in odstopanj pri uresničevanju plana. Izhodišče pri tem nam morajo biti

bolj poglobljene analize in ocene doseženih uspehov ter problemov, težav in odporov, ki so se pokazali pri izvajanju in uveljavljanju sistema oziroma pri graditvi družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov na temeljih zakona o združenem delu ter pri ukrepanju in spodbujanju širših družbenih aktivnosti v združenem delu, v samoupravnih interesnih skupnostih in v celotni družbi, kar bo še bolj pospešilo in pripomoglo k uresničevanju dogovorjene razvojne politike.

V poročilu so prav tako realno ugotovljena tista področja, na katerih se ne uresničujejo popolnoma naloge in cilji plana, kot so izvajanje politike gospodarske stabilizacije, izboljševanje ekonomske pozicije naše države v mednarodni delitvi dela in krepitev izvozne sposobnosti našega gospodarstva ter hitrejši razvoj manj razvitih republik in najhitrejši razvoj pokrajine Kosovo. K doslednejšemu izvajanju dogovorjene politike in uveljavljanju sistema nas zavezujejo dokumenti, ki so bili sprejeti na enajstem kongresu, zlasti pa še ocene in stališča o družbenem in materialnem razvoju iz referata in sklepne besede tovariša Tita.

Uspehe in nerešene probleme v materialnem in družbenem razvoju moramo bolj neposredno in trdno povezovati z razvojem in graditvijo družbenoekonomskih samoupravnih odnosov v družbeni reprodukciji in v oblikovanju njene samoupravne organizacije.

Analize in prognoze razvoja in gospodarskih gibanj na vseh ravneh morajo bolj temeljiti ne samo na statistično-kvantitativnih podatkih, temveč predvsem tudi na analizi kvalitativnih sprememb v graditvi sistema družbenoekonomskih dohodkovnih odnosov v združenem delu. Tak prijem omogoča realnejše ocene, izbiro realnejših ukrepov in uspešnejše reševanje naših problemov in razvojnih protislovij pri uresničevanju nalog na novih temeljih.

Odpraviti moramo stanje in prakso, da se v analizah in poročilih, ko je beseda o razvoju tekočih gospodarskih gibanj, še vedno zelo pogosto razvoj družbenoekonomskih odnosov v izvajanju sistema premalo upošteva in povezuje z materialnimi gibanji.

V razmeroma kratkem času smo opravili velike vsebinske spremembe v sistemu in dosegli pomembne začetne uspehe. Kot je znano, pa te spremembe, čeprav prinašajo pomembne začetne uspehe, ne tečejo brez težav in odporov; o tem pa moramo več vedeti, ko obravnavamo uresničevanje načrtov na vseh ravneh, da bi se lahko odločili za nadaljnje ukrepe in akcije, ker to ni brez neposrednega odseva in vpliva na gospodarska gibanja in uresničevanje razvojne politike.

Družbenoekonomski odnosi v produkciji in razvoju se zdaj obdelujejo in uresničujejo prek čedalje bogatejšega mehanizma samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja in bi morali zato več vedeti o kvaliteti teh sporazumov, o njihovi usklajenosti s sistemskimi rešitvami in sploh s sprejetimi smernicami srednjeročnega razvoja.

Bolj se moramo zavzeti na vseh ravneh, da bi se sklenjeni družbeni dogovori in samoupravni sporazumi dosledneje izvajali in da bi se pospešila sklenitev tistih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki še niso sklenjeni, so pa bistveni za uresničevanje dogovorjene politike.

Poročilo ZIS utemeljeno opozarja na počasnost in probleme združevanja dela in sredstev. Ne moremo biti ravnodušni do premajhne gibljivosti dela in družbenega kapitala, njegove teritorializacije, omejenosti združevanja v okvire delovnih in sestavljenih organizacij ter grupacij, do prepočasnega razčlenjevanja in uveljavljanja najpomembnejših institutov o združevanju iz zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov. Po podatkih SDK, ki se nanašajo na podrobnejšo obdelavo in izvajanje določb zakona o združenem delu o skupnem prihodku in skupnem dohodku za prejšnje leto izhaja na primer, da pride v jugoslovanskem gospodarstvu od vsega doseženega prihodka le 2,3 % na skupni prihodek, v istem letu pa od vsega doseženega prihodka le 0,5 promila ali 0,25 % od dohodka, doseženega v gospodarstvu, na skupni dohodek.

Ti in drugi podatki nas navajajo k oceni, da se dosedanje združevanje in aktivnost za uveljavljanje zakona o združenem delu bolj usmerjata k institucionalnim organizacijsko-pravnim rešitvam, k normativni dejavnosti, manj pa k razčlenitvi materialnih družbeno-ekonomskih odnosov, t.j. k širšemu dohodkovnemu povezovanju, samoupravnemu sporazumevanju o skupnem planiranju, k delitvi dela z namenom popolnejše integracije dela in družbenega kapitala ter k njegovi smotrnejši uporabi pod kontrolo samoupravno organiziranih proizvajalcev.

V ta vprašanja se bomo morali še bolj in konkretnje poglobiti, ko bomo obravnavali uresničevanje razvojnih nalog in tekočih gospodarskih gibanj. Pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije smo dosegli pomembne uspehe. Razpolovljena je stopnja inflacije, povečana likvidnost gospodarstva, omejena anticipirana poraba iz fakturirane realizacije, izboljšana skladnost blagovno-denarnih razmerij, realneje se izkazuje poslovni rezultati, bolj spodbujamo k varčevanju, večji produktivnosti in h krepitvi kvalitativnih elementov gospodarjenja.

Poročilo ZIS in ekspoze podpredsednika ZIS pa povsem upravičeno in realno opozarjata na nevarnosti dejavnikov destabilizacije in na nujnost odločnejših ukrepov in bolj organizirane akcije v vseh organizacijah združenega dela, SIS in družbenopolitičnih skupnostih za izvajanje dogovorjene politike gospodarske stabilizacije.

Ohranitev dinamične gospodarske rasti ob večji stabilnosti in zmanjšanje inflacije sta med ključnimi problemi in nalogami naše razvojne ekonomske politike in vse družbene aktivnosti. Nerealna in nekvalitetna stopnja gospodarske rasti s stališča gospo-

darske strukture in plačilnobilančnih možnosti države, pa tudi prenizka stopnja, ki bi zaostrovala socialne probleme in protislovja, je nesprejemljiva za naše odnose in naš gospodarski razvoj. Zato moramo naša prizadevanja in ukrepe osredotočiti na uresničevanje planirane stopnje in izboljševanje njene strukture in kvalitete, na mobilizacijo vseh notranjih rezerv za povečanje produktivnosti, dohodka in reproductivne sposobnosti, na krepitev kvalitativnih elementov gospodarjenja in na graditev sistema družbenoekonomskih odnosov v združenem delu.

Močan dejavnik nestabilnosti so poslovne izgube, ki jih zdaj pod vplivom pozitivnih sprememb v obračunskem sistemu realneje izkazujemo. Skoraj tretjine temeljnih organizacij, v katerih je zaposlenih približno milijon delavcev, ima poslovne izgube, medtem ko 20 % temeljnih organizacij posluje na meji rentabilnosti. To se pravi, da 50 % temeljnih organizacij posluje pod stopnjo ali na stopnji enostavne reprodukcije. Precej velikih sestavljenih organizacij združenega dela v nekaterih panogah in dejavnostih, zlasti v industriji, posluje z dokajšnjimi izgubami, med drugim tudi zaradi nerešenih in nestabilnih razmerij v primarni delitvi.

S sanacijami se preliva velik del dohodka od tistih, ki pozitivno gospodarijo – 15 do 20 milijard dinarjev letno. Kaj to pomeni za razvoj samoupravnih odnosov, za razvoj produkcijskih sil in politično stabilizacijo, ni treba govoriti.

Skupna, osebna, splošna in investicijska poraba se zelo počasi prilagaja takemu stanju, poslovnim rezultatom, kar je nezdržljivo s postavkami ZIS, da je ta poraba odvisna od produktivnosti in dohodka ter od materialnega položaja gospodarstva.

Zato moramo v naslednjem obdobju osredotočiti prizadevanja na sanacijo vzrokov izgub in se odločiti za dolgoročnejše rešitve vzrokov izgub, zlasti pri tistih organizacijah, pri katerih se izgube že leta ponavljajo.

Za radikalno sanacijo vzrokov izgub pa so potrebni realni in konkretni programi, v katerih se bo uveljavilo skupno planiranje, dohodkovno povezovanje in popolnejše združevanje dela. Nujne so tudi solidne analize in ocene razlik pri dohodku na delavca, ki se gibljejo med posameznimi grupacijami do 40 do 500 000 dinarjev, za katerimi pa ne stoji v vseh primerih ustrezna razlika v produktivnosti dela, hitrejša izkoriščanje dosežkov znanstveno-tehničnega procesa in uspešnejše gospodarjenje.

Normalno in pogosto so te razlike posledica razlik v produktivnosti in načinu gospodarjenja, vendar so večkrat tudi posledica ugodnejših pogojev za pridobivanje oziroma posledica prelivanja dohodka.

Nekatere organizacije poslujejo z izgubami zaradi neenakopravnih in neurejenih notranjih in zunanjih pogojev za pridobivanje dohodka, zaradi neenake porazdelitve bremena stabilizacije, kar v nekaterih

primerih odlaga in otežuje celo spremembo proizvodne strukture.

V politiki gospodarske stabilizacije moramo biti hitrejši in odločnejši pri izvajanju novih sistemskih rešitev, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, pri večanju produktivnosti dela in boljšem izkoriščanju zmogljivosti in delovnega časa ter pri omejevanju vseh oblik porabe v okviru razpoložljivega dohodka.

Eden poglavitnih ciljev srednjeročnega načrta, ki se nanaša na izboljševanje gospodarskega položaja naše države v mednarodni delitvi dela in na krepitev izvozne sposobnosti našega gospodarstva, v preteklem in v tem letu ni bil uresničen.

Ovisnost našega gospodarstva od uvoza se veča zaradi podedovane neugodne proizvodne strukture, pa tudi zaradi prepočasnega spreminjanja ter nadaljnje reprodukcije nekaterih nasprotnih teženj in odnosov do dogovorjene politike, kot so na primer:

- še vedno hitrejši razvoj in velike naložbe v predelovalne zmogljivosti ter počasnejša vlaganja v dejavnosti posebnega pomena,

- padanje konkurenčnosti gospodarstva na zunanjem trgu,

- prepočasno programiranje in uresničevanje dogovorjene politike nadomestitve uvoza,

- neugodna regionalna menjava,

- porast cen za uvozne surovine in bariere, ki se množijo v našem izvozu v zahodnoevropske države.

Politika smotrnega oženja uvozne odvisnosti gospodarstva je našla svoje izhodišče v planu, ki predvideva, da mora biti rast uvoza blaga za polovico počasnejša od povprečne planirane gospodarske rasti in da mora biti v direktnem razmerju s projektirano spremembo proizvodne strukture.

Taka politika bi morala pripeljati do večjih efektov v nadomestitvi oziroma zmanjševanju uvoza surovin, reprodukcijskega materiala in tuje opreme, omogočiti ustrezno preskrbo domačega trga in pozitivno vplivati na izvoz našega blaga.

Ko zdaj ocenjujemo rezultate dveipolletnega uresničevanja te politike, prihajamo do ugotovitve, da strukturne spremembe in spremembe v proizvodnji po intenzivnosti in dinamiki počasi razvijajo, in še več, da se je odvisnost našega gospodarstva od uvoza blaga in opreme dvigala na vseh sektorjih reprodukcije, tudi na tistih, za katere ni opravičila, to pa ne bo ostalo brez posledic za nadaljnji razvoj in uveljavljanje sistema.

Na primer: skupna odvisnost vseh proizvodnih sektorjev — se pravi, da je uvoz vsebovan v finalni proizvodnji vseh sektorjev — se je od leta 1966 povečala od 10,9 na 19,9 %, samega industrijskega sektorja pa od 18,4 na 31,1 %.

Če upoštevamo še direktni uvoz, namenjen finalni porabi, tedaj je v isti dobi skupna vsebina iz finalne

potrošnje vseh proizvodov skočila od 18,2 na 26,5 %, samih industrijskih izdelkov pa od 30 na 40,9 %.

Zaostajanje proizvodnje v energetiki, primerjano s pričakovano proizvodnjo, in nagle spremembe v strukturi porabe goriv so vplivale, da je nastal v energetiki naraščajoči primanjkljaj, tako da se je uvoz energetskih goriv v skupnem blagovnem primanjkljaju povečal od 10,2 v letu 1970 na 26,7 v letu 1977.

Na vseh gospodarskih področjih prehajajo čedalje bolj množično na uporabo mazuta kot energetskega goriva.

Zato posebej podpiram tista stališča v današnjem ekspoziju, ki pledirajo, da moramo čim prej obdelati in sprejeti energetske bilanco države.

Podobna je situacija s povečanim uvozom surovin in polproizvodov, ki je pri skupnem blagovnem primanjkljaju udeležen s 36,8 %.

K temu moramo prišteti še hitri razvoj in porast proizvodnje trajnih potrošnih dobrin, ki sta posledica naraščanja dohodka na prebivalca in življenjskega standarda — avtomobil, bela tehnika, tehnični aparati, razni deli, sklopi in drugo, katerih preskrba se pretežno opira na uvoz brez ustreznega izvoza.

Vrednost uvoza te vrste proizvodnje je znašala 1970. leta 515 milijonov dolarjev, v letu 1977 pa se je povečala na milijardo in 548 milijonov dolarjev. Uvoz je marsikdaj stimulativenjši od izvoza. V nekaterih primerih je postal precej business, ker se pri uvozu marsikdaj dobro zasluži, pri izvozu pa izgublja.

Rezultati tako po strukturi vlaganj kot po dinamiki in učinkovitosti ne zadovoljujejo zastavljenih ciljev, o čemer jasno govori dokumentacija.

Aktivnost in ukrepi ekonomske politike morajo biti naravnani k doslednemu uresničevanju dogovorjene razvojne politike, k razčlenitvi in temeljitejšemu spremljanju graditve družbenoekonomskih odnosov na temeljih ustave in zakona o združenem delu in na trdnem povezovanju odnosov in teženj v materialnem razvoju z graditvijo samoupravnih družbenih odnosov, k izvajanju in nadaljnji obdelavi sprejetih postavk politike gospodarske stabilizacije, k spremembi neugodnih trendov in zunanji gospodarski menjava, k hitrejši obdelavi in uveljavitvi novega deviznega sistema ter h graditvi družbenoekonomskih odnosov v menjava s tujino.

Resolucija za naslednje leto ter ukrepi in aktivnosti na vseh ravneh morajo izhajati in temeljiti na dogovorjeni politiki s težiščem v doslednejšem uresničevanju tistih ciljev in nalog iz srednjeročnega načrta, pri katerih zaostajamo in dogovorjenih nalog ne uresničujemo.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Besedo ima delegat Bogdan Crnobrnja.

BOGDAN CRNOBRNJA (SR Hrvatska):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Ta naša polletna razprava o izvajanju srednjeročnega načrta in o prvih cenitvah razvoja in stanja našega gospodarstva v tem letu ter o prvih indikacijah razvoja v letu 1979 prihaja po mojem o precej pravem času.

To pot govorimo naši javnosti več, kot smo govorili doslej. Mislim, da je to dobro. Kot mnogi med vami veste, jaz vselej rad podpiram javne razprave in debate. Mislim, da smo zares odšli nekoliko naprej od razprav iz prejšnjih let. Razprava praktično koincidira s sklepi enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Poleg tega je tudi predsednik zveznega izvršnega sveta tovariš Djuranović precej tega že sam javno povedal – nekaj na kongresu, nekaj v ekspoziciji o ekonomski politiki in na drugih mestih.

Rad bi takoj povedal, da se popolnoma strinjam s tovarišem Djuranovićem, ko pravi, da je naš osrednji problem uresničitev ustavnih načel o odločilni vlogi združenega dela v družbeni reprodukciji in da moramo rezultate v materialnem razvoju ocenjevati v okviru družbenih odnosov in sprememb, ki se v njih dogajajo. (Besede tovariša Djuranovića citiram nekoliko bolj prosto, vendar je to to, kot sem prebral v dnevnem tisku ali v „Ekonomske politiki“.)

Mimogrede naj povem, da je po mojem položaj združenega dela glede odločanja ostal v pretekli dobi, o kateri razpravljamo, bolj ali manj nespremenjen.

Podpiram tudi stališče, da nam je potrebna bolj vsestranska analiza družbenega vidika uresničevanja plana. To sta poudarila tovariš Djuranović in danes tovariš Marinc v svojem komentarju, ki nam ga je dal.

Podpiram prav tako stališče, da moramo bolj kot doslej osredotočiti naše sile na razvoj samoupravljanja.

V poročilu, ki ga danes obravnavamo, pa pravzaprav precej pogrešamo te stvari, ki sem jih omenil. Tudi prejšnja poročila ZIS niso obravnavala teh vidikov naših družbenih dogajanj. Ko to pravim, ne izrekam kakšne posebne kritike – le ugotavljam stanje in opozarjam, da moramo spremeniti profil poročil. Nastaja vprašanje, kakšno poročilo nam je pravzaprav potrebno, kaj bi radi, ko zahtevamo to poročilo. Kakšno poročilo potrebujemo? Kakšno poročilo naj pride pred nas – ali tako, kot je dosedanje, ali kaj novega. Ali se bo to kaj spremenilo ali ne?

Mislim, da je prišel čas, ko bi morali razmisliti in se dogovoriti o tem kako naj zvezna skupščina sprejema poročila o stanju našega gospodarstva. Moram reči, da me to dosedanje poročanje ne zadovoljuje. Ne vidim kaj prida koristi od njega. Ne mislim ga podcenjevati, vendar imam občutek, da potrebujemo za resnično, realno razpravo nekaj drugega.

Očitno je, da v naših današnjih razmerah skoraj ni mogoče priti do realnega razvojnega načrta brez razvoja samoupravnih odnosov. Prepričan sem, da

kolikor bolje in bolj samoupravno bo naša družba organizirana, toliko realnejši bodo naši načrti pa tudi nasprotno.

V tem smislu podpiram predlog ZIS o ponovnem preizkusu vseh načrtov. Toda ko ZIS predlaga preizkus vseh načrtov, razumem, da to pomeni – začeniš od organizacij združenega dela, pa po širni državi. Preizkus si zamišljam tako, da se veliko bolj opremo na zakon o družbenem planiranju, sprejeli smo ga, postavili ob stran, delamo pa bolj ali manj po starem. Preizkus in čedalje večje naslanjanje na zakon o planiranju – tako si razlagam intencije zveznega izvršnega sveta.

Vsekakor pa podpiram to, kar zvezni izvršni svet predlaga.

Predlagam dalje, če je kakorkoli mogoče, da že za to našo letošnjo oktobrsko razpravo poskusimo napraviti tole:

Prvič, da pridemo do določene analize ali poročila o družbenih vidikih uresničevanja plana. Tega seveda sam ZIS ne more napraviti. To bi moral biti v resnici neki povsem konkreten, precizen dogovor vseh, tudi konkreten program, skupen program vseh nas o tem, kako priti do tega stanja, kako ga posneti in potem o njem odločiti.

Moram reči, da me je razveselilo, ko sem slišal, da je tovariš Marinc danes pod številko ena ob koncu svojega izvajanja postavil „skrb za razvoj samoupravljanja“. Če se ne motim, je bila to poanta; ZIS namreč meni, da je to eden najbolj pomembnih ciljev in ena najvažnejših nalog v tej smeri razvoja.

Drugič, ker smo mi tukaj delegati socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin, se mi zdi, da bi bila razprava o našem razvoju popolnejša, dejal bi realnejša, če bi hkrati imeli tudi ustrezne informacije iz republik in avtonomnih pokrajin. To bi nedvomno olajšalo razpravo v federaciji, jo napravilo konkretnje, plodnejšo. Tako prakso smo vpeljali v samoupravni interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino in ne vidim vzroka, zakaj ne bi take prakse vpeljali tudi v našem domu. Zdi se mi pomanjkljivo opazovati izolirano stanje federacije, saj je to danes v veliki meri posledica ravnanja republik in pokrajin ter vseh drugih. Če ne vidimo in nimamo predstave o tem, kako se obnašajo ti subjekti, tedaj morajo naše razprave nujno biti pomanjkljive.

Tretjič, za našo politiko ekonomskih odnosov s tujino se mi zdi, da bi bilo potrebno in koristno, če bi imeli mnenja in predloge samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, ki bi morala biti eden od enakopravnih partnerjev pri opredeljevanju naše politike na tem področju. Če imamo pred očmi stanje v ekonomskih odnosih s tujino in sploh pomen te naše institucije za vse naše odnose – tako politične kot ekonomske – se mi zdi, da jim moramo ponuditi ustrezno podporo. Če to storimo, storimo pomemben korak v zaželenem spreminjanju družbenih razmer za

združeno delo. Poleg vrste drugih pomembnih stvari bi morala biti ta samoupravna interesna skupnost mesto, kjer se bosta srečevali uvozno in izvozno gospodarstvo ter se dogovarjali o svojih interesih, in bo pri tem čedalje manjša potreba, da to dela država. Drugič, ta skupnost naj bi bila stimulatorica in organizatorica združevanja gospodarstva v oblike, ki samemu gospodarstvu najbolj ustrezajo. Tretjič, o vseh pomembnih vprašanih naših odnosov s tujino bi morala soodločati skupaj z ZIS in skupščino, ne pa le predlagati in dajati mnenja, ki jih drugi lahko sprejme, vendar tega ni dolžan. Ko neka taka samoupravna interesna skupnost da mnenje, tedaj je treba utemeljiti in po možnosti javno povedati, zakaj njeno mnenje ni bilo upoštevano.

V tem vidim premik odločanja bližje k združenemu delu.

Prebral sem poročila s sej vseh naših odborov o tej temi, ki je danes v razpravi. Skoro ga ni bilo, ki ne bi bil ugotovil, da se naše delo dohodkovno počasi združuje, in vse drugo, kar iz tega sledi – bančništvo, trgovina, menjava dela itd. Čeprav še nimamo zakona o razširjeni reprodukciji in določene stvari v tej domeni niti idejno še niso popolnoma jasne, in nimamo, recimo, niti zakona o sistemu in kontroli cen, sem enakega mnenja kot oni, ki predlagajo, da je treba združevanje ustrezno materialno spodbujati. Ugovor, da bi utegnili biti to arbitrarno in da je treba namesto tega ustvarjati take gospodarske razmere oziroma nujo, da se kolektivi morajo združevati – samo deloma drži. Zame je bolj arbitrarno (in odtujeno) naše sedanje planiranje, ki večji del sredstev za razširjeno reprodukcijo alocira, ne da bi kaj prida vpraševalo združeno delo, kam naj jih alocira. Z ustvarjanjem razmer, da bi združevanje postalo nuja – pa se ne moremo kaj prida pohvaliti. Navsezadnje, zakaj pa ne bi poskusili? Namenili smo toliko sredstev za začetek, kolikor jih, recimo, arbitrarno namenimo za neko železarno ali za neko srednjo rafinerijo, pa poskusimo javno povedati, zakaj in kako to delamo. Če pa se ne bo izkazalo za boljše, je zelo lahko od tega odstopiti.

Vem, da bi temu predlogu lahko kdo ugovarjal, češ da je pragmatičen. Z vsem upoštevanjem teorije – pragmatizem obstaja, je vedno obstajal in vedno bo, včasih pa tudi teorija kaj od njega izkoristi. Tega ne govorim zato, ker delam v odboru za ekonomske odnose s tujino, temveč predvsem zaradi tega, ker so naše plačilne možnosti nasproti tujini take, da že postajajo – tu je razlika v primerjavi z ugotovitvijo v poročilu ZIS, ki pravi, da bi „lahko postale“ – dejavnik, ki omejuje našo gospodarsko rast. O tem je bilo že veliko rečenega in ne bi več govoril. Dejal bi isto, kar sem rekel že na seji našega odbora – menim namreč, da precenjujemo težave na mednarodnem trgu. Na seji našega odbora je tovarš Augustin Papić navedel – nima vzroka, da tega ne bi verjel: „V letu 1977 se je naš izvoz povečal za 8 %, medtem ko se je svetoni

izvoz povečal za 13 %. Nekatere države v razvoju, brez izvoznice nafte, so povečale svoj izvoz kar za 17 %. Napovedi so tudi bolj optimistične od tistih, s katerimi operiramo pri nas: pri uvozu v industrijsko razvite dežele sveta računamo, da se bo to povečal za 5 %, itd.“

S tem bi rad poudaril, da nekoliko precenjujemo zunanje dejavnike. Njihov vpliv nedvomno obstaja, vendar velja to tudi za druga gospodarstva. Zakaj ima lahko neka Japonska tolikšen presežek?

Poglavitni vzrok povečanja naših plačilnih težav je po mojem, ker trošimo v vseh smereh več kot bi smeli. To je po mojem poglavitni in začetni vzrok naših težav. K temu pa je še vrsta drugih vzrokov za tako stanje stvari. Vsi so bili v dosedanji razpravi in danes tako v odborih kot v javnosti, da ne govorim o kongresu ZKJ, omenjani, všteti tudi ta vzrok, ki se tiče politike dinarskega tečaja. Med te vzroke sodijo mnogi, naj omenim samo nekatere, recimo, našo slabo učinkovitost pri nadomeščanju uvoznega blaga z domačim. Tu smo se izkazali za zelo malo uspešne.

Hitreje in učinkoviteje moramo, to pa so povedali skoraj vsi razpravljalci, nadomeščati surovine. Imeti moramo jasno in precizno razvojno politiko strojne industrije. Našo nekdanjo politiko iz časov pokojnega Borisa Kidriča o razvoju lastne strojne industrije smo precej zanemarili, kar pomeni po mojem sprijaznjenje z neopravičenim porastom tehnološke in druge odvisnosti, na eni strani, ter odpoved najmočnejšemu vzvodu za sodelovanje z državami v razvoju in sploh s svetovnim trgom, na drugi strani. Poglejte, kako tudi v tako težkih in skromnih razmerah raste izvoz strojne industrije v zadnjih treh letih, pa boste videli, da je na prvem mestu.

Ko se pogovarjamo med seboj, tedaj nam naši tovariši iz strojne industrije pravijo – naše surovine so drage. Ko pa se pogovarjamo s tovariši proizvajalci surovin, pa ti pravijo – naša oprema je draga. Tako prvi kot drugi imajo prav, prav gotovo. Toda zakaj so drage surovine? Drage so iz dveh poglavitnih vzrokov. Prvi, nizka produktivnost, in drugi, obremenili smo prve in druge čez mero, pa morajo biti dragi! Že tako so nizko produktivni, mi pa jim na to še naložimo bremena! Morajo biti dragi! Eden pred drugim beži, namesto da bi se drug drugemu približala. Mora bežati, saj je eden drugemu predrag. Stanje, ki po mojem prepričanju ni ekonomsko normalno. Ta velika obremenitev pa je posledica prevelike porabe, ki smo si jo vsi skupaj naložili. Znašli smo se v neke vrste začaranem krogu, učinkovitost pa samo pada in se zmanjšuje.

Ob razpravah, ki smo jih imeli v odboru o stanju plačilne bilance in sploh o ekonomskih odnosih s tujino, ni bilo podatkov o neblagovnem pritoku, bili so le podatki o izvozu in uvozu. Jaz pa prosim, izražam soglasno željo vsega našega odbora, da se v prihodnje ne spuščamo v take pomanjkljive razprave. Zelo

pomembna so tudi druga področja, poleg blagovnega in poleg izvoza in uvoza, mi pa bi radi imeli celovito sliko o vseh, o prometu in turizmu, o delavskih nakazilih itd. Tedaj bo razprava veliko lažja in realnejša. Ne uvidevam, zakaj ne bi mogli imeti operativno iste podatke, s katerimi vsak mesec razpolaga ZIS. Čeprav neuradne, čeprav tudi poluradne podatke, vendar naj pred nas ne prihajajo stvari z zamudo treh mesecev, pol leta, včasih še več. To so tovariši pri nas v odboru zelo odločno zahtevali in zastopali.

Ko končujem to razpravo, ki se je že nekoliko zavlekla, bi rad povedal še nekatere vtise.

Prvič, mislim, da je prekratek čas le nekaj ur v odborih našega zbora za tako pomembne razprave. Zberemo se, razpravljamo kaki dve ali tri ure, vozovnice imamo že v žepu in mislimo, kdaj bomo „na levo krug“. To je prvo. Menim, da bi se morali naši delegati na to pripraviti, biti pripravljeni ostati tukaj kakšen dan, če je to potrebno za temeljito razpravo.

Drugič, tako pomembne razprave ne bi smele potekati brez kompetentnih predstavnikov ZIS, kar pa se tiče našega odbora, tudi ne brez kompetentnega predstavnika ZIS za ekonomske odnose s tujino in gospodarske zbornice. Zaželeno je, če je mogoče slišati tudi druge zvezne institucije, ki se zanimajo za to področje.

Tretjič, zdi se mi, da se je pri nas že udomačila praksa, da v delovnih telesih našega zbora le na kratko ugotavljamo, kako je gradivo uporabno kot podlaga, da je sprejemljivo, da povemo kakšno pozitivno stvar, potem pa krenemo s serijo kritik in kritičnih pripomb. Ko pogledate poročilo, tedaj je tistega, kar je pozitivno, v njem četrtnina, tri četrtine pa so kritike in negativnosti, pa vendar je podlaga ali baza. Tu imamo opraviti z neko rutino. Vsi odbori se strinjajo s to podlago. Mi v odboru sicer nismo rekli niti da se strinjamo niti da se ne strinjamo. Tega naš odbor ni rekel. Vendar ta uniformnost več škoduje kot koristi. Če kakšen odbor sodi, da gradivo ni v redu, jaz nikakor ne mislim, da bi moral imeti pri tem slab namen. Celo nasprotno – verjamem v konstruktivnost in dobre namene tistih, ki tukaj posegajo v razpravo. Ne bi se tega izogibal. Ni rečeno, da se morajo vsi odbori enako strinjati in vsemu soglasno pritrditi.

Še nekaj je značilno za naše razprave. Značilna je različnost mnenj. Nisem proti različnosti mnenj, sem zanje in jo podpiram. Gre pa vendar za resne in velike stvari. Toda, ko človek bere in posluša naše razprave, je po nekaterih poročilo zelo dobro, po drugih srednje, po tretjih slabo. Na koncu vse to nekako povežemo in stvar sprejmemo!

Kar se tiče intencij in ukrepov, ki jih predlaga zvezni izvršni svet, mislim, da jih lahko podpremo. Seveda mislim pri tem na ukrepe, ki so v pristojnosti ZIS, in upam, da jih bo ZIS, če ne vse, pa vsaj večino opravil. Toda tudi če bodo izvedeni vsi ti ukrepi, vam

zatrjujem, vi pa to povsem dobro sami veste, da to ni dovolj. Še daleč ni dovolj za tak družbenoekonomski razvoj, kakršnega smo mi sprejeli in za kakršnega smo se pred kratkim na kongresu zavzemali. Nujna je najširša sinhronizacija in nujen je skupen konkreten akcijski program vseh socialističnih institucij v federaciji in povsod drugod, da bi še bolj učinkovito kot doslej šli naprej. Stopnja rasti za 5,8 bi bila, čeprav je med največjimi na svetu, veliko večja v bolj samoupravni socialistični družbi in bi veliko bolj prepričljivo potrjevala njene vrednote.

PRESEDNIK ZORAN POLIČ:

Besedo ima delegat Dejan Marković.

DEJAN MARKOVIĆ (SAP Vojvodina):

Tovarišice in tovariši delegati! Poročilo zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije v prvi polovici planskega obdobja od leta 1976 do leta 1980 in o možnostih za razvoj v letu 1979 z analitično-dokumentacijsko osnovo in drugim gradivom je po mojem trdna podlaga, da pravočasno in resnično spoznamo vse tisto, kar se je zgodilo na področju materialne proizvodnje in družbenih odnosov v preteklem planskem obdobju.

Zvezni izvršni svet in pristojni organi federacije so vložili pomemben trud in napor, da bi delegatom kar najbolj realno prikazali pozitivne, hkrati pa da bi zapazili negativne tendence pri uresničevanju načrtnih nalog.

Imam pa vtis, da je v vsem tem gradivu precej posploševanja. Premalo so poudarjeni vzroki, zakaj se odmikamo od proporcev, ki jih postavlja plan, to pa utegne imeti škodljiv vpliv na resolucijo o družbeno-ekonomskem in socialnem razvoju v prihodnjem letu.

Ni dovolj reči, da se ne uresničujejo poglobilni cilji plana na sektorju spreminjanja gospodarske strukture, omejevanja rasti osebne, splošne in skupne porabe v dogovorjene okvire itd., kar vse vpliva na stabilnost, na inflatorne tendence dolgoročne narave, temveč moramo spoznati vzroke za taka odstopanja in zahtevati odgovornost vseh družbenih in gospodarskih subjektov, pri čemer nam morajo biti izhodišče predvsem pooblastila in odgovornosti, ki jo imajo temeljne organizacije združenega dela po zakonu o združenem delu.

Nesporni so uspehi, ki smo jih dosegli pri dinamiki gospodarske rasti. Po nekaj počasnejši rasti gospodarske aktivnosti v letu 1976, prvem letu plana, ki se je razvijala pod zelo močnimi zunanjimi vplivi in pod vplivom sistemskih ukrepov iz minulega srednjeročnega obdobja, pa dosegamo v letu 1977 in v prvi polovici tekočega leta nadnačrtno rast, ki daleč presega rast

najbolj razvitih držav in posameznih svetovnih grupacij. Taki uspehi nas na pogled navdajajo z velikim pogumom. Taka gibanja pa nosijo v sebi tudi mnoga protislovja. Predvsem se dinamična gospodarska rast opira na oživiljanje in spodbujanje gospodarske aktivnosti praviloma tradicionalnih proizvodenj z nizko produktivnostjo dela in uvoženimi surovinami. To pa ima daljnosežne posledice za plačilno bilanco in gospodarsko stabilnost države.

Poročilo zveznega izvršnega sveta in analiza o uresničevanju plana, ki sta pred nama, očitno opozarjata na probleme in spodbude, ki izvirajo iz takih gibanj. Nanje so opozorili izvršilni in drugi organi federacije, kot tudi prva delegatska skupščina. Pa se vendar sprejeti cilji plana ne uresničujejo. Mislim, da moramo vzroke za to iskati prav v neizpolnjevanju družbenih dogovorov.

Ob tej priložnosti bi se ustavil pri problemih izvajanja družbenega dogovora o razvoju agroindustrijskega kompleksa, ki prav gotovo spremlja izvajanja drugih družbenih dogovorov, ki so bili sprejeti in podpisani.

Dovolite mi nekatere uvodne opombe.

Poudaril bi namreč, da je v dokumentih o temeljnih skupne politike dolgoročnega razvoja Jugoslavije do leta 1985 in v družbenem planu Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 proizvodnja hrane uvrščena med dejavnosti, ki imajo poseben pomen za uresničevanje dogovorjene politike vsega razvoja države. Poleg tega je to prvo področje združenega dela, ki je bilo uveljavljeno in realizirano na samoupravni način reševanja razvojnih problemov dogovarjanja na dolgoročni podlagi, konkretiziran v predhodnem dogovoru med republikami in pokrajinama o razvoju kmetijstva v obdobju od leta 1973 do leta 1975.

V tem smislu pomeni dogovor o osnovah družbenega plana Jugoslavije za razvoj agrokompleksa v letih 1976 do 1980 ne le obveznost, ki izvirata iz omenjenih dokumentov, temveč tudi zagotovitev nepretrganega izvajanja politike dogovarjanja in sporazumevanja o bistvenih razvojnih vprašanjih tega področja.

Takrat, ko je bil sklenjen dogovor, še niso bili sprejeti nekateri sistemski zakoni, kar je poleg potrebe po uskladitvi stališč republik in pokrajin vplivalo, da je priprava in sklenitev dogovora trajala dalj, kot smo pričakovali. Zato je bil dogovor podpisan z zamudo šele maja 1977.

Čeprav so cilji in naloge tega dogovora znani, naj vas spomnim na najbolj bistvene:

Zadovoljiti naraščajoče potrebe po hrani v Jugoslaviji, zagotoviti nujne rezerve hrane, postopno zmanjšati in izločiti uvoz tistih proizvodov, ki jih lahko gospodarno in v zadostnih količinah pridelamo tudi doma, ter omogočiti ekonomsko smotrno in dolgoročno upravičen izvoz.

Za dosego teh ciljev bi morala kmetijska proizvodnja v tem obdobju naraščati vsako leto za 4 %, proizvodnja živilske industrije pa za 8 %. Na področju reprodukcije bi morali od skupnih investicij v osnovna sredstva družbenega sektorja gospodarstva vložiti v agrokompleks 11,4 %.

V dogovoru so zapisani kriteriji za oblikovanje cen, seznam kmetijskih proizvodov, ki so pod družbeno kontrolo cen, vprašanje regresov, premij in kompensacij, dalje organizacija trga in sistema blagovnih rezerv z odgovornostjo republik in pokrajin, režim uvoza in izvoza, način oskrbe kmetijstva s sredstvi za tekočo proizvodnjo, razvoj socialističnih samoupravnih odnosov na vasi in položaj individualnega kmetijskega proizvajalca ter druga vprašanja, pomembna za uresničevanje dogovora.

Konkreten gospodarski položaj proizvajalcev hrane naj bi bil po dogovoru zagotovljen tudi z njegovo konkretizacijo, predvsem z operacionalizacijo kriterijev za družbeno kontrolo in oblikovanje cen, z določitvijo materialne bilance republik in pokrajin ter vse Jugoslavije, s programom rezerv, programom uvoza in izvoza hrane ter s samoupravnimi sporazumi. Kako pa se uresničujejo z dogovorom določeni ukrepi?

Navedel bom le nekatere probleme, ki so po mojem pomembni. Zaradi procedure s pravilnikom o kriterijih in metodologiji za izračunavanje proizvajalčevih prodajnih in zaščitnih cen, ki je zelo dolgo trajala — namesto dogovorjenega roka, ki naj bi bil 1. oktober 1977 — so bile cene znane šele pred kratkim, po končani pomladanski setvi — to pa je zelo vplivalo na opredelitev proizvajalcev pri strukturiranju kmetijske proizvodnje in na stabilnost proizvodnje kmetijskih proizvodov. Moram reči, da je to v primerjavi s prejšnjimi leti izreden primer.

Eden od pglavitnih elementov tega dogovora: bilanca proizvodnje, o čemer smo že govorili, ter uvoza in izvoza in pa porabe in rezerv pomembnejših kmetijskih proizvodov se ne uresničuje dosledno. Nadaljuje se stara praksa, da delamo bilanco za vso državo kot celoto, medtem ko se zapostavlja pomen bilanciranja v republikah in pokrajinah. Bilanciranje kot ukrep je predvideno v dogovoru zaradi odgovornosti republik in pokrajin za preskrbo gospodarstva in prebivalstva na svojem območju z bistvenimi kmetijskimi in živilskimi proizvodi in bi moralo biti podlaga za samoupravno planiranje in sklepanje pogodb o proizvodnji pred začetkom same proizvodnje. Poleg tega so se republike in pokrajini zavezale, da bodo spodbujale sklepanje pogodb o proizvodnji in dobavi kmetijskih in živilskih proizvodov med temeljnimi organizacijami združenega dela s področja primarne kmetijske proizvodnje in organizacijami s področja predelave, kot tudi med omenjenimi organizacijami ter organizacijami potrošnikov in rezerv, praviloma pred začetkom proizvodnega procesa.

To naj bi prispevalo tako k povečanju in stabilizaciji proizvodnje kot tudi k samoupravni načrtni organizaciji trga s kmetijskimi in živilskimi proizvodi ter k usklajevanju ponudbe in povpraševanja. Žal je bilo glede tega zelo malo storjenega in ni videti znakov, da bi se vedenje predstavnikov potrošnikov, predelovalne industrije kaj spreminjalo — čeprav je bilo pri teh v Vojvodini vendar storjeno tudi nekaj pomembnejšega — ter predstavnikov rezerv, zlasti na območju, kjer je proizvodnja hrane manjša od potreb.

Poleg tega pa ohranjanje preživelih oblik povezovanja proizvodnje in porabe kali tudi doslej vzpostavljene odnose znotraj samoupravnih organizacijskih celot in spodbuja stihijo na trgu, ki se kaže z nastopanjem prekupčevalcev in drugih odvečnih posrednikov v prometu s kmetijskimi proizvodi.

Glede na to, da republike in pokrajini nimajo materialnih bilanc v smislu določil dogovora, je to vplivalo, da je bila transformacija sistema rezerv počasnejša in da so se te počasneje prilagodile novim razmeram, predvsem pa stabilizaciji proizvodnje, preiskrbe in potrošnje.

To, da ni bil uresničen v dogovoru zapisani koncept sistema rezerv v republikah in pokrajinah, je imelo zelo negativne posledice na trgu s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Tako je v letu, ko smo dosegli največji pridelek koruze, izostala intervencija odkupa starega pridelka iz prejšnjega leta v času spravila, že po nekaj mesecih pa je bila postavljena zahteva po uvozu zaradi pomanjkanja tega artikla na trgu, čeprav so pridelek in razpoložljive količine po podatkih dokaj večje od domačih potreb.

V dogovoru načrtana politika selektivnega kreditiranja proizvodnje in zalog kmetijskih in živilskih proizvodov iz primarne emisije se še zmeraj ni začela izvajati in ima to očitne posledice. K temu problemu oskrbe agrara z zadostno količino denarja za tekočo proizvodnjo je pripomoglo tudi že omenjeno nepravčasno financiranje proizvodnje in nepravčasno sklepanje pogodb o proizvodnji pred začetkom proizvodnje; zaradi tega pa je bilo onemogočeno izkoriščanje dela reeskontnih kreditov oziroma onemogočena je bila monetizacija vrednostnih papirjev, ki jih imajo organizacije združenega dela s tega področja.

Poleg tega je dinamična stopnja rasti kmetijskih in živilskih proizvodov prispevala, da smo že v letu 1977 pri nekaterih proizvodih dosegli proizvodnjo, ki presega lastne potrebe države, nekaj pa jih imamo tudi za izvoz.

Ker še do danes nismo sprejeli dogovorjenih stimulacij izvoza, da bi odpravili že znane protekcionistične ukrepe držav uvoznic, ne moremo izvažati niti tistega, kar smo doslej uspešno izvažali.

Neurejeni odnosi v izvozu kmetijskih živilskih proizvodov povzročajo njihov močnejši pritisk na domači trg in zaradi neelastičnosti povpraševanja s

svoje strani znižujejo cene, marsikdaj tudi pod proizvajalčeve prodajne cene.

Precejšnje povečanje proizvodnje agrara v prvi polovici načrtnega obdobja ter neekonomski odnosi, ki vladajo v mednarodni menjavi, nas navajajo k temu, da se moramo pri zakonu o carinah in pri dodatnih ukrepih za zaščito domače proizvodnje izogniti napakam, ki so marsikdaj spremljale to področje v preteklosti.

V dosedanjem izvajanju sem se dotaknil le nekaterih problemov, ki spremljajo izvajanje družbenega dogovora o razvoju agrokompleksa. Teh problemov je seveda precej več. Predvsem bi omenil še neučinkovitost in precejšnje zamujanje pri usklajevanju cen za surovine iz primarne proizvodnje in predelave, zaradi česar nastajajo neznosne izgube v posameznih grupacijah agroindustrijskega kompleksa. Primer: velike izgube klavnične industrije, organizacij združenega dela oljarske industrije in drugega.

Vsi ti problemi očitno obremenjujejo področje agrara in so krivi, da se devalvirajo dosežki v materialni proizvodnji in čedalje hitreje slabša gospodarski položaj organizacij združenega dela na tem področju.

Ocena zveznega izvršnega sveta v poročilu, o katerem danes razpravljamo: da se v agroindustrijskem kompleksu ne uresničuje dogovorjena razvojna politika — je torej nezadostna. Kljub doseženim pomembnim uspehom v materialni proizvodnji — kljub porastu produktivnosti dela, vrhunskim donosom v proizvodnji nekaterih osnovnih kmetijskih proizvodov, ki presegajo donose v najbolj razvitih tako imenovanih agrarnih deželah, kot je na primer Francija — se reproduktivna sposobnost kmetijstva čedalje hitreje slabša. Tako se je na primer že tako nizka reproduktivna sposobnost, ki je v letu 1976 znašala 5,3 %, v letu 1977 zmanjšala na 4,9 %. Glede na nizko akumulativnost in čedalje večjo zadolženost agrara, ki se je od 60,4 % v letu 1976 dvignila na 79,4 % v letu 1977, je sposobnost organizacij združenega dela za financiranje razvoja in tekoče proizvodnje čedalje manjša.

Slabšanje materialnega položaja je prav neposredno vplivalo na uresničevanje politike razširjene reprodukcije iz dogovora, pri kateri je bilo namesto napovedanega 11,4 % deleža pri investicijah družbenega gospodarstva v osnovna sredstva doseženih le 8,8 %, kar je precej nižje od dogovorjenega.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da so delovni ljudje s področja agroindustrijskega kompleksa s svojimi dosežki in prizadevanji delovali v korist stabilizacije celotnih gospodarskih gibanj, pri tem pa slabili svojo materialno osnovo in prispevali k temu, da se je očitna in naraščajoča individualna produktivnost v kmetijstvu izenačila z občutno nižjo celotno produktivnostjo družbenega gospodarstva.

Na koncu mislim, da moramo imeti vse to pred očmi, ko bomo pripravljali resolucijo o družbeno-

ekonomskem in socialnem razvoju za naslednje leto. S sistemskimi ukrepi in z ukrepi tekoče ekonomske politike moramo selektivno spodbujati tiste odseke gospodarske strukture, ki imajo zaradi naravnih in z delom pridobljenih vrednosti prednost v primerjavi z narodnimi gospodarstvi drugih dežel na svetu. Le tako bomo več prispevali k stabilizaciji gospodarskih tokov in zagotovili skladnejši razvoj drugih gospodarskih področij ter dosegli ciljev družbenoekonomskega in socialnega razvoja, ki smo si jih zastavili v srednjeročnem načrtu.

Glede na pomen agroindustrijskega kompleksa za celoten razvoj in stabilnost države se mi zdi, da mora biti tudi v sklepih zbora vsekakor vsebovana ocena zveznega izvršnega sveta o gibanjih in rezultatih, doseženih na tem področju.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Tovarišice in tovariši! Imamo še enega razpravljalca v zvezi s prvo točko dnevnega reda in še preostalih triindvajset točk. Ali naj nadaljujemo ali pa imamo kratek premor? (Nadaljujemo.)

Prav, torej nadaljujemo.

Besedo ima delegat Mirko Žlender.

MIRKO ŽLENDER (SR Slovenija):

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši! To kar je dejal tovariš predsednik, me je navedlo, da ne bom bral svojega prispevka k razpravi, temveč ga bom priložil prismoeno, z željo, da bi bil upoštevan pri pisanju poročila o delu našega zbora.

Dotaknil sem se nekaterih problemov ekonomskih odnosov s tujino. Popolnoma se strinjam s tem, kar je dejal tovariš Crnobrnja, in zato mislim, da ni potrebe, da bi to bral.

Na koncu pa bi vendar rad povedal nekatera stališča, ki so bila sprejeta v ustreznih zborih in organih zborov skupščine SR Slovenije glede ekonomskih odnosov s tujino, ko so obravnavali to poročilo.

Organi skupščine SR Slovenije so zavzeli tale stališča:

Prvič, izpopolniti je treba sistem vračanja carin, ker kljub temu, da je to v odloku o skupni devizni politiki podčrtano, do danes še vedno ni uresničeno. Mehanizem vračanja carin mora biti izpopolnjen tako, da bo izdelan po ožjih blagovnih skupinah, da bi se s tem približal resničnim carinskim obveznostim, ki obremenjujejo blago. Ker danes večina uvoznih taks zelo obremenjuje stroške in v glavnem presega carinske obveznosti, bi bilo treba v okviru sistema vračanja upoštevati tudi te elemente ter uvozne takse pri izvoznem blagu odpraviti.

Drugič, potrebno je tudi čim prej določiti okvire materialne bilance za blago, ki ga uvažamo iz blagovnih in deviznih kontingentov za leto 1978.

Tretjič, uvoznih restrikcij ne uveljavljati pri tistih republikah in pokrajinah, v katerih se uresničuje projekcija njihovega plačilnobilančnega položaja.

Četrtrič, ukreniti je treba vse potrebno, da bi zvezni organi do oktobra tega leta pripravili in predložili skupščini vse predloge, in da bi bila pravočasno sprejeta plačilna bilanca Jugoslavije za leto 1979.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Želi še kdo besedo? (Nihče.)

Ker se nihče več ne oglašja k besedi, je na vrsti izrekanje o zaključkih.

Vsi ste sprejeli sklepe, prav tako tudi njihove spremembe in dopolnitve.

Želi v zvezi s tem kdo besedo? (Nihče.)

Na vrsti je izrekanje.

BOGDAN CRNOBRNJA (SR Hrvatska):

V svoji razpravi sem dal nekaj konkretnih predlogov. Kako je s tem?

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Vsi dani predlogi bodo strnjeni v poročilo in poslani zveznemu izvršnemu svetu. Je to zadovoljivo?

BOGDAN CRNOBRNJA:

Zadovoljivo je le polovično.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Če najdeš rešitev za vse, lahko ravnamo tudi drugače.

BOGDAN CRNOBRNJA:

Bil bi zadovoljen, če bi del tega prišlo med naše sklepe.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Imaš kakšno dopolnitev? (Ne.)

V tem primeru zadošča, da vse to pošljemo zveznemu izvršnemu svetu, oni pa bodo to uporabili pri nadaljnjem delu in pripravi gradiva za jesenske razprave.

O sklepih se izrekajo vsi delegati.

Kdor je za, naj prosim, dvigne roko? (Vsi.)

Je kdo proti? (Nihče.)

Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog sklepov v predlaganem besedilu, z dopolnitvami, ki jih je predlagal odbor.

Na vrsti je druga točka dnevnega reda:

Določitev predloga zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami

Člani zbora so dobili besedilo tega zakonskega predloga, ki je bilo pripravljeno na podlagi usklajenih stališč skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin.

Dobili ste tudi stališča skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin.⁴ Dobili ste dalje poročilo odbora za družbeni plan in razvojno politiko ter poročili zakonodajnopravne komisije zbora in komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.⁵

Začenjam razpravo.

Kdo želi besedo?

Besedo ima delegat Marko Bulc.

MARKO BULC poročevalec odbora za družbeni plan in razvojno politiko:

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Odbor za družbeni plan mi je naložil, naj povem tole:

Pred vami je predlog zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

Delegacije vseh socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin v odboru za plan in razvoj našega zbora so predlog zakona uskladile. Tako je bilo končano obsežno delo, ki se je v zveznem izvršnem svetu začelo že pred dvema letoma, ko je bil pripravljen osnutek tega zakona. Po širokih posvetovanjih v jugoslovanskih zbornicah, v številnih organizacijah združenega dela, v republiških organih, zveznih organih in zveznih svetih ter po več verzijah osnutka so osnutek zakona v začetku tega leta obravnavale tudi

skupščine vseh socialističnih republik in avtonomnih pokrajin, v aprilu pa se je začelo usklajevanje.

Največ pripomb in izraženih misli je veljalo temu, da morajo rešitve v zakonu izhajati iz novih sistemskih rešitev, iz stališč, ki jih Jugoslavija zastopa v mednarodnih organizacijah v boju neuvrčenih držav in držav v razvoju za vzpostavitev novega mednarodnega gospodarskega reda, ki naj omogoči njihov hitrejši razvoj in enakopravno uporabo sodobne tehnike in tehnologije brez restriktivnih omejitev in brez diskriminacije.

Prav tako so bile pripombe, da bi bilo treba dolgoročno kooperacijo in prenos tehnologije bolj vezati na cilje in razvojne naloge, opredeljene v družbenem planu Jugoslavije ter v družbenih planih republik in pokrajin, v plačilni in devizni bilanci Jugoslavije oziroma v politiki samoupravnih interesnih skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Ne bi smeli v vsakem primeru vztrajati pri kriteriju, da mora biti v dolgoročni kooperaciji obvladanih najmanj 15 % od enote finalnega proizvoda, s katerim se stopa v kooperacijo, ker pomeni tudi manjši del pomembno vrednost v velikih proizvodnih serijah.

Slišati je bilo tudi pripombe, da je treba poenostaviti postopek z izvozom tehnologije in postopke za pridobitev soglasja za stopanje v pogodbeno razmerja. Vse to uskladiti ni bilo niti najmanj preprosto in lahko, kljub najboljši volji delegacij in predlagatelja, če upoštevamo velik pomen in specifičnost snovi tega zakona. Večino pripomb, ki so jih podale delegacije, je predlagatelj sprejel. Predlog zakona, ki je zdaj usklajen, je v skladu tudi s stališči, ki jih Jugoslavija zastopa v boju neuvrčenih in držav v razvoju za novi mednarodni gospodarski red, v skladu je s temeljnimi načeli, ki jih zastopamo pri pripravljanju mednarodnega kodeksa o transferu tehnologije držav v razvoju, še posebej skupine 77, ter kodeksa o ravnanju transnacionalnih družb in pa konvencije o pravicah industrijske lastnine, kar se jih da v sedanjih razmerah uresničiti.

Lahko torej trdimo, da pomeni zakon s svojimi konkretnimi rešitvami v marsičem anticipacijo te naše politike. Lahko rečemo tudi, da je v predlogu zakona zelo podrobno obdelana obramba in enakopravna pogajalska pozicija organizacij združenega dela nasproti tujim osebami, kar jim omogoča, da preprečijo pogoste pojave omejevanja organizacij združenega dela v gospodarstvu s klavzulami o prepovedi izvoza v posamezne države, z obveznim nabavljanjem substanc reproduktivskega materiala in opreme od določenega tujega prodajalca, z odrekanjem garancije, da prenesena tehnologija ustreza doseganju dogovorjenih ciljev, ali da mora tisti, ki daje tehnologijo, zagotoviti šolanje ustreznih kadrov in dati prejemniku vse tehnološke zboljšave itd.

V predlogu zakona je ostala določba, da mora organizacija združenega dela skupaj s kooperanti obvladati najmanj 15 % od vrednosti enote finalnega

⁴ Priloge 3–10.

⁵ Priloge 11–13.

proizvoda, ki je predmet kooperacije. Ta odstotek pa je lahko nižji, če se s tem strinja in če to predlaga pristojni republiški oziroma pokrajinski organ. Ta rešitev upošteva odločilno vlogo in odgovornost, ki jo imajo republike in pokrajine za gospodarski razvoj. Izvoz tehnologije ter pridobitev soglasja za stopanje v dolgoročno kooperacijo sta precej poenostavljena. Povezanost dolgoročne kooperacije in prenos tehnologije sta z družbenimi plani in sistemom ekonomskih odnosov s tujino zagotovljena.

Predlog zakona pomeni po vsem tem nedvomno novo spodbudo in nove možnosti za večje in dolgoročno vključevanje naše države v mednarodno menjavo ter za novo in večjo delitev dela in specializacijo v proizvodnih procesih organizacij združenega dela. Zakon omogoča širše in kvalitetnejše uvajanje sodobne tehnologije, napredek proizvodnje in produktivnosti dela, uspešnost poslovanja ter izboljšanje izbire in založenosti domačega trga.

Tovarišice in tovariši delegati, v imenu odbora predlagam, da zbor predlog zakona sprejme.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Želi še kdo besedo? (Nihče.)

Se vse delegacije strinjajo, da naj ima predlog tega zakona predlagano besedilo? (Strinjajo.)

Ker se vse delegacije strinjajo, da naj ima predlog tega zakona predlagano besedilo, od skupščin svojih republik in pokrajin pa imajo pooblastilo, da se lahko izjavijo o zakonu v celoti, prehajamo k izvajanju.

Ali je delegacija skupščine SR Bosne in Hercegovine za? (Da.)

Delegacija sobranja SR Makedonije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Srbije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Slovenije? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Vojvodine? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Kosova? (Da.)

Delegacija sabora SR Hrvatske? (Da.)

Delegacije skupščine SR Črne gore? (Da.)

Ker so se vse delegacije izjavile za, ugotavljam, da je zbor sprejel predlog zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami v predlaganem besedilu.⁶

Na vrsti je *tretja* točka dnevnega reda:

Določitev predloga zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj

⁶ Zakon je objavljen v 40. številki Uradnega lista SFRJ z dne 14. julija 1978.

Člani zbora so dobili besedilo tega zakonskega predloga, ki je bilo pripravljeno na podlagi usklajenih stališč skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin.

Poleg tega ste dobili stališča skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin.⁷ Dobili ste tudi poročilo odbora zbora republik in pokrajin za finance, poročilo zakonodajnopravne komisije zbora ter poročilo komisije za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.⁸

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Se delegacije strinjajo, naj ima predlog tega zakona predlagano besedilo? (Da.)

Ker se vse delegacije strinjajo in imajo od skupščin svojih republik in pokrajin pooblastilo, da se lahko izjavijo o zakonu v celoti, prihajamo k izjavljanju.

Je delegacija skupščine SR Bosne in Hercegovine za? (Da.)

Delegacija sobranja SR Makedonije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Slovenije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Srbije? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Vojvodine? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Kosova? (Da.)

Delegacija sabora SR Hrvatske? (Da.)

Delegacija skupščine SR Črne gore? (Da.)

Ker so se vse delegacije izjavile za, ugotavljam, da je zbor sprejel predlog zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFRJ v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.⁹

Na vrsti je *četrt*a točka dnevnega reda:

Določitev predloga zakona o uporabi določenega dela dinarske protivrednosti zunanjega kredita, katerega uporabnik je federacija

Člani zbora so dobili besedilo tega zakonskega predloga, ki je bilo pripravljeno na podlagi usklajenih stališč skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin.

Poleg tega ste dobili stališča skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin. Dobili ste tudi poročili odbora zbora republik in pokrajin za finance ter njegove zakonodajnopravne komisije in poročilo komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.¹⁰

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Se vse delegacije strinjajo, da naj ima predlog tega zakona predlagano besedilo? (Strinjajo.)

⁷ Priloge 14–21.

⁸ Priloge 22, 23 in 13.

⁹ Zakon je objavljen v 40. številki Uradnega lista SFRJ z dne 14. julija 1978 (Mednarodne pogodbe).

¹⁰ Gradivo v zvezi s to točko dnevnega reda je v skladu s poslovníkom skupščine SFRJ na razpolago pri službi za informativno-dokumentacijske zadeve.

Ker se vse delegacije strinjajo in imajo od skupščin svojih republik in pokrajin pooblastilo, da se izrečejo o zakonu v celoti, prehajamo k izrekanju.

Je delegacija skupščine SR Bosne in Hercegovine za? (Da.)

Delegacija sobranja SR Makedonije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Slovenije (Da.)

Delegacija skupščine SR Srbije? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Vojvodine? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Kosova? (Da.)

Delegacija sabora SR Hrvatske? (Da.)

Delegacija skupščine SR Črne gore? (Da.)

Ker so se vse delegacije izjavile za, ugotavljam, da je zbor sprejel predlog zakona o uporabi določenega zneska dinarske protivrednosti zunanjega kredita, katerega uporabnik je federacija, v predlaganem besedilu.

Poleg tega predlagam, da zbor sprejme tudi poročilo, ki mu ga je v zvezi s tem zakonom podal odbor za finance in v katerem so vsebovani njegovi sklepi, ki se nanašajo na obveznost zveznega izvršnega sveta, da pripravi ustrezno gradivo o stanju in problemih zveznih blagovnih rezerv s stališča njihovega financiranja, uporabe, obsega in razmestitve.

Se strinjate s tem poročilom?

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ker se strinjamo s tem poročilom, bo poročilo poslano zveznemu izvršnemu svetu s prošnjo, naj pripravi ustrezno gradivo.

Na vrsti je *peta* točka dnevnega reda:

Zaključni račun sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977 – s poročilom o delu tega sklada v letu 1977 – v potrditev

Člani zbora so dobili zaključni račun sklada, mnenje zveznega izvršnega sveta, mnenja izvršnih svetov skupščin republik in avtonomnih pokrajin, poročilo Službe družbenega knjigovodstva Jugoslavije in poročilo o delu sklada v letu 1977.¹¹ Dobili so tudi poročilo odbora zbora republik in pokrajin za vprašanja razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin.¹²

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Predlagam zboru tale sklep:

Zbor potrjuje zaključni račun sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977, skupaj s poročilom o delu sklada v letu 1977, ki ga je

sprejela skupščina sklada na seji dne 28. februarja 1978.

O tem odloku se izrekajo vsi delegati.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel ta predlog.

V zvezi z odločitvijo o potrditvi zaključnega računa sklada predlaga odbor za vprašanja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin zboru, naj sprejme tale sklep:

Zvezni izvršni svet naj v sodelovanju s skladom federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin, z izvršnim svetom Socialistične pokrajine Vojvodine ter pristojnimi zveznimi organi in organizacijami do konca leta 1978 obravnava sporne obveznosti Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine do sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin, najde ustrezne rešitve in o tem obvesti zbor republik in pokrajin.

Želi kdo besedo v zvezi s tem predlogom? (Nihče.)

Se strinjate s predlaganim sklepom?

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da se zbor strinja s sklepom, kot ga je predlagal odbor.

Na vrsti je *šesta* točka dnevnega reda:

Zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 – v potrditev

Člani zbora so dobili zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977, skupaj s poročilom o njenem delu v letu 1977.

Poleg tega ste dobili stališča skupščin vseh republik in pokrajin.¹³ Dobili ste dalje poročilo odbora za kreditno-monetarni sistem, poročilo zakonodajno-pravne komisije zbora ter poročilo komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.¹⁴

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Predlagam zboru, da sprejme odlok tele vsebine:

Zbor potrjuje zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977, ki ga je sprejel svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije na seji 6. marca 1978.

Izrekamo se po delegacijah.

Ali je delegacija skupščine SR Bosne in Hercegovine za? (Da.)

¹³ Priloge 25–32.

¹⁴ Priloge 33, 34 in 13.

¹¹ Gradivo je na razpolago pri službi za informativno-dokumentacijske zadeve skupščine SFRJ.

¹² Priloga 24.

Delegacija sobranja SR Makedonije? (Da.)
 Delegacija skupščine SR Slovenije? (Da.)
 Delegacija skupščine SR Srbije? (Da.)
 Delegacija skupščine SAP Vojvodine? (Da.)
 Delegacija skupščine SAP Kosova? (Da.)
 Delegacija sabora SR Hrvatske? (Da.)
 Delegacija skupščine SR Črne gore? (Da.)

Ker so se vse delegacije izrekle za, ugotavljam, da je zbor sprejel predlog odloka o potrditvi zaključnega računa Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

Na vrsti je *sedma* točka dnevnega reda:

Finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 – v potrditev

Člani zbora so dobili finančni načrt Narodne banke Jugoslavije. Dobili ste tudi mnenja skupščin vseh republik in pokrajin.¹⁵

Prav tako ste dobili poročili odbora za kreditno-monetarni sistem in zakonodajno-pravne komisije zbora ter poročilo komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.¹⁶

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Predlagam zboru, da sprejme odlok tele vsebine:

Zbor potrjuje finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978, ki ga je sprejel svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije na seji 7. marca 1978.

Prosim delegacije, da se izrečejo.

Je delegacija skupščine SR Bosne in Hercegovine za? (Da.)

Delegacija sobranja SR Makedonije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Slovenije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Srbije? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Vojvodine? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Kosova? (Da.)

Delegacija sabora SR Hrvatske? (Da.)

Delegacija skupščine SR Črne gore? (Da.)

Ker so se vse delegacije izrekle za, ugotavljam, da je zbor sprejel predlog odloka o potrditvi finančnega načrta Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

Na vrsti je *osma* točka dnevnega reda:

Statut Narodne banke Jugoslavije – v potrditev

Poleg tega statuta so člani zbora dobili poročila odbora za kreditno-monetarni sistem in zakonodajno-pravne komisije zbora ter komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.¹⁷

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Predlagam zboru, da sprejme tale odlok:

Zbor potrjuje statut Narodne banke Jugoslavije, ki ga je sprejel svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije na seji dne 7. marca 1978.

Pripominjam, da o tem odločajo vsi delegati.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog odloka o potrditvi statuta Narodne banke Jugoslavije.

Na vrsti je *deveta* točka dnevnega reda:

Dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980 – v potrditev

Člani zbora so dobili ta dogovor.

Dobili so tudi mnenja skupščin vseh republik in pokrajin.¹⁸ Prav tako so dobili poročili odbora za družbeni plan in razvojno politiko in zakonodajno-pravne komisije zbora ter poročilo komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.¹⁹

Dobili ste še predlog odloka o potrditvi tega dogovora, ki ga je pripravil odbor za družbeni plan in razvojno politiko.

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Na vrsti je izrekanje.

Je delegacija skupščine SR Bosne in Hercegovine za? (Da.)

Delegacija sobranja SR Makedonije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Slovenije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Srbije? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Vojvodine? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Kosova? (Da.)

Delegacija sabora SR Hrvatske? (Da.)

Delegacija skupščine SR Črne gore? (Da.)

Ker so se vse delegacije izrekle za, ugotavljam, da je zbor sprejel predlog odloka o potrditvi tega dogovora v predlaganem besedilu.

Odlok bo skupaj z dogovorom objavljen v Uradnem listu.²⁰

Na vrsti je *deseta* točka dnevnega reda:

Dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij ter izvajanja investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980 – v potrditev

¹⁵ Priloge 35–42.

¹⁶ Prilogi 43 in 13.

¹⁷ Priloge 44, 45 in 13.

¹⁸ Priloge 46–53.

¹⁹ Priloge 54, 55 in 13.

²⁰ Uradni list SFRJ, št. 40 z dne 14. julija 1978.

Člani zbora so dobili ta dogovor. Dobili ste tudi mnenja vseh republik in pokrajin.²¹ Dobili ste dalje poročilo odbora za družbeni plan in razvojno politiko ter zakonodajnopravne komisije zbora in pa poročilo komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov.²²

Dobili ste še predlog odloka o potrditvi tega dogovora, ki ga je pripravil odbor za družbeni plan in razvojno politiko.

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Zdaj je na vrsti izrekanje.

Je delegacija skupščine SR Bosne in Hercegovine za? (Da.)

Delegacija skupščine SR Črne gore? (Da.)

Delegacija sabora SR Hrvatske? (Da.)

Delegacija sobranja SR Makedonije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Slovenije? (Da.)

Delegacija skupščine SR Srbije? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Kosova? (Da.)

Delegacija skupščine SAP Vojvodine? (Da.)

Ker so se vse delegacije izrekle za, ugotavljam, da je zbor sprejel predlog odloka o potrditvi tega dogovora v predlaganem besedilu.

Na vrsti je *enajsta* točka dnevnega reda:

Dogovor o nabavi letal za gašenje gozdnih in drugih požarov – v potrditev

Poleg tega dogovora so člani zbora dobili še poročilo odbora za finance.²³

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Ker se nihče ne oglašja k besedi, predlagam zboru, da sprejme tale odlok:

1. Zbor potrjuje dogovor o nabavi in vzdrževanju letal za gašenje gozdnih in drugih požarov, ki so ga sklenili zvezni izvršni svet in izvršni sveti republik in pokrajin.

2. Ta dogovor bo začel veljati, ko ga potrdijo skupščine vseh republik in avtonomnih pokrajin.

Pripominjam, da o potrditvi tega dogovora odločajo vsi delegati.

Kdor je *za*, naj prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlagani odlok.²⁴

Na vrsti je *dvanaajsta* točka dnevnega reda:

Predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika skupščine SFRJ

Dobili ste predlog odloka ter poročilo zakonodajnopravne komisije.²⁵

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Kot ste videli iz poročila zakonodajnopravne komisije zbora, je komisija dala amandma k predlogu tega odloka, s katerim se predlagatelj strinja. Amandma postaja potemtakem sestavni del odloka.

O odloku se izrekajo vsi delegati.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal*? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika skupščine SFRJ z amandmajem zakonodajnopravne komisije.

Na vrsti je *trinaajsta* točka dnevnega reda:

Predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ

Dobili ste predlog tega odloka ter poročilo zakonodajnopravne komisije.²⁶

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Tudi tukaj pripominjam, da je zakonodajnopravna komisija k predlogu tega odloka podala amandma, s katerim se predlagatelj strinja in postaja potemtakem njegov sestavni del. Na vrsti je izrekanje.

Kdor je *za*, naj prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ z amandmajem zakonodajnopravne komisije.

Na vrsti je *štirinajsta* točka dnevnega reda:

Določitev osnutka delovnega programa zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ za obdobje september–december 1978

Poleg osnutka tega programa so člani zbora dobili poročila njegovih odborov, ki so obravnavali ta osnutek, ter poročilo njegove zakonodajnopravne komisije.²⁷

Uvodno besedo bo dal tovariš Dušan Sekić, podpredsednik zbora.

²¹ Prilog 56–63.

²² Priloge 64, 65 in 13.

²³ Priloga 66.

²⁴ Uradni list SFRJ, št. 40 z dne 14. julija 1978.

²⁵ Priloga 67.

²⁶ Priloga 68.

²⁷ Priloga 69.

DUŠAN SEKIĆ, *podpredsednik zbora republik in pokrajin:*

Tovarišice in tovariši, v odloku o spremembah poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je napovedano, da bo zbor v prihodnje sprejemal svoje delovne programe za koledarsko leto. Glede na to, da je dosedanje delovne programe sprejemal za delovno leto, predlaga predsedstvo skupščine Jugoslavije, naj bo prehod na programiranje dela za naslednje leto opravljen tako, da bi zbora v maju, juniju in juliju obravnavala nedokončana vprašanja iz njegovega prejšnjega delovnega programa, potem pa naj bi sprejemala svoja delovna programa za obdobje september–december 1978. Nato bi pripravila delovna programa za leto 1978, ki naj bi ju zbora sprejela do konca leta.

V skladu s tem je bil pripravljen osnutek delovnega programa tega zbora za obdobje september–december 1978, ki ste ga dobili za to sejo in so pri njegovi pripravi sodelovali tudi vsi odbori zbora.

V osnutek delovnega programa so vključeni vsi nujni akti, ki naj bi jih zbor sprejel do konca leta in jim je treba dati pri delu prednost – resolucija, skupna emisijska, denarna in kreditna politika, skupna devizna politika, plačilna in devizna bilanca Jugoslavije, akti v zvezi s proračunom federacije za naslednje leto, odločitev in program za pripravo naslednjega srednje-ročnega načrta in drugo, poleg tega pa še nekaj pomembnejših tematskih vprašanj, za katera so odbori prav tako sodili, da bi jih moral zbor obravnavati do konca leta.

Pri pripravljanju osnutka tega programa je bilo ugotovljeno, da zaradi tega, ker ni bilo pravočasno pripravljeno ustrezno gradivo, nekatera vprašanja iz programa zbora prejšnjega sklica ne bodo mogla biti realizirana, in je zato glede na njihovo aktualnost predlagano, naj pridejo v ta delovni program. To so: analiza paritete cen, uresničevanje sistema samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja in zakon o kompenzacijah.

V skladu z dogovorom med predsednikom zbora, predsedujočimi delegacijami in predsedniki delovnih teles zbora na njihovi seji z dne 13. junija t.l. predlagam, naj bi vključili v osnutek tega programa tudi vse druge akte, glede katerih se je delo v zboru začelo, ki pa jih zbor ni mogel obravnavati na tej seji, to pa so: tematska vprašanja, sistem in politika blagovnih rezerv, poročilo o implementaciji sklepov pete konference neuvrščenih držav v Colombu ter zakonodajni del, kot so zakon o temeljnih sistema cen in o družbeni kontroli cen, zakon o Jugoslovanski banki za mednarodno sodelovanje in o skupnih finančnih organizacijah, zakon o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic elementarnih nezgod, zakon o skupnosti industrije oborožitve in vojaške opreme, zakon o ekonomskih in drugih odnosih v proizvodnji in pro-

metu vojaške opreme, zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o skladu solidarnosti z neuvrščenimi državami in državami v razvoju ter zakon o spremembah zakona o skupnem znesku sredstev za financiranje programa investicij zveznega sekretariata za zunanje zadeve v letih 1976 do 1980.

Poleg tega predlaga zakonodajnoppravna komisija zbora zakone iz delovnega področja zveznega zbora, o katerih naj bi naš zbor dal mnenje zveznemu zboru.

Potekajo priprave delovnega programa zveznega izvršnega sveta, s katerim je zbor v stalnih stikih in potrebnem sodelovanju za uskladitev delovnih programov. Ko bodo z zveznim izvršnim svetom doseženi dogovori o spremljajočem gradivu, ki naj ga svet predloži zboru k osnutku resolucije za naslednje leto, in o osnutkih drugih aktov, ki bodo sprejeti skupaj z resolucijo, in ko bo v začetku septembra t.l. ugotovljeno, koliko so ta in druga vprašanja pripravljena, bo pripravljen in v prilogi tega programa posredovan delegatom zbora predlog orientacijskega razporeda njegovih sej do konca leta ter operativni načrt za pripravo in obravnavo resolucije za naslednje leto in aktov, ki jih bo zbor sprejel skupaj z resolucijo, v njem pa natančneje določeni roki in način uskladitve dela, ko bo zbor te akte sprejemal.

Tovarišice in tovariši delegati, kot vidite iz osnutka programa, so pred zborom republik in pokrajin do konca leta zelo obsežne in zahtevne naloge, ki jih moramo opraviti v sodelovanju z republiškimi in pokrajinskimi skupščinami ter z ustreznimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v federaciji. Menim, da je za izvršitev teh nalog izrednega pomena kar najbolj neposredno sodelovanje z vsemi udeleženci pri tem skupnem poslu; pri tem bo treba spoštovati ustrezne roke za obravnavanje posameznih aktov in drugih vprašanj iz delovnega programa. To bo nedvomno pripomoglo, da bo postalo naše delo smotnejše in učinkovitejše, tako glede načina posameznih postopkov, kot tudi glede iskanja skupnih najprimernejših rešitev, kot je bilo to že doslej pri delu tega zbora.

V osnutku programa je predlagano, da naj bodo nekatera zahtevnejša vprašanja iz posameznih aktov obravnavana poprej, na primer: ocena možnosti za uresničevanje začrtane razvojne politike v naslednjem letu, osnove za ugotovitev skupnega obsega proračunskih izdatkov federacije za naslednje leto – in bo posebnega pomena, da vzpostavimo pri obravnavanju teh in drugih vprašanj kar najbolj neposredno sodelovanje vseh udeleženih družbenih subjektov.

V spremembah in dopolnitvah poslovnika skupščine Jugoslavije in poslovnika zbora so podrobneje obdelane smeri in oblike tega sodelovanja ter medsebojno povezovanje pri izpolnjevanju skupnih nalog, in bo v skladu s tem uresničena tudi njihova udeležba pri delu zbora in njegovih delovnih teles.

Predlagam, da zbor sprejme osnutek tega programa s predlaganimi dopolnitvami in ga v skladu s poslovnikom pošlje v mnenje republiškim in pokrajinskim skupščinam, zveznemu izvršnemu svetu ter ustreznim organom in organizacijam in družbenopolitičnim organizacijam v federaciji.

Prepričan sem, da bomo s skupnimi prizadevanji ob izkušnjah, ki smo si jih pridobili pri dosedanjem delu v tem zboru, uspešno opravili naloge, ki so zapisane v tem programu.

PREDSEDNIK ZORAN POLIČ:

Začenjam razpravo.

Še kdo želi besedo? (Nihče.)

Se vse delegacije strinjajo, naj ima osnutek tega programa predlagano besedilo? (Da.)

Ker se vse delegacije strinjajo z besedilom, bo osnutek poslan skupščinam republik in pokrajin, zveznemu izvršnemu svetu, družbenopolitičnim organizacijam v federaciji in gospodarski zbornici Jugoslavije, da povedo svoje mnenje, v nadaljnjem delu pa bo dopolnjen s preostalimi vprašanji, glede katerih se je delo že začelo in ki jih je v uvodnem izvajanju omenil podpredsednik.

Na vrsti je *petnajsta* točka dnevnega reda:

Osnutek delovnega programa zveznega zbora skupščine SFRJ za obdobje september–december 1978 – v mnenje

Poleg osnutka tega programa so delegati dobili poročilo zakonodajnopravne komisije.²⁸

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Predlagam zboru, da sprejme tale sklep:

1. Zbor republik in pokrajin v smislu 121. člena poslovnika skupščine SFRJ ugotavlja, da nima pripomb k osnutku delovnega programa zveznega zbora skupščine SFRJ za obdobje september–december 1978.

2. Zbor sprejema predlog zakonodajnopravne komisije, naj njegova delovna telesa in sam zbor na njihov predlog obravnavajo posamezne akte iz delovnega področja zveznega zbora, ter da bi lahko dala njemu in njegovim delovnim telesom svoje mnenje.

Se zbor strinja s takim sklepom? (Se.)

Na vrsti je *šestnajsta* točka dnevnega reda:

Predlog za izvolitev in razrešitev članov sveta federacije

Člani zbora so dobili predlog, ki ga je dalo predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije.²⁹

²⁸ Priloga 70.

²⁹ Priloga 71.

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Dajem predlog na glasovanje.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog predsedstva SFRJ in so za člane sveta federacije izvoljeni:

– *iz SR Makedonije*:

1. Risto Bajalski,
2. Kiro Gligorov.

– *Iz SR Slovenije*:

3. dr. Joža Vilfan,

– *iz SR Srbije*:

4. Milija Radovanović,
5. Dušan Djurdjić,
6. Vojin Bajović,
7. Velibor Ljujić.

– *iz SR Hrvatske*:

8. Marko Belinić,
9. Boris Bakrač,
10. dr. Josip Hrnčević,
11. Miroslav Krleža

– *iz SR Črne gore*:

12. Peko Dapčević,
13. Milorad Zorić,
14. Radomir Komatina,
15. Vlado Božović,
16. Vukalica Milutinović-Djedo.

– *iz SAP Kosova*:

17. Milan Krtolica

Prav tako ugotavljam, da je zbor s tem sprejel predlog predsedstva SFRJ za razrešitev članov sveta federacije zaradi izvolitve v druge funkcije, ki so nezdržljive s članstvom v svetu federacije, in sicer:

– *iz SR Makedonije*:

Veselinka Malinska,

– *iz SR Slovenije*:

Viktor Avbelj

– *iz SAP Vojvodine*:

Ida Sabo,

– *iz SAP Kosova*:

Mehmed Malići.

Na vrsti je *sedemnajsta* točka dnevnega reda:

Predlog za razrešitev in imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev

Člani zbora so dobili ta predlog, ki ga je dal predsednik zveznega izvršnega sveta, z mnenjem komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja.³⁰

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Dajem predlog na glasovanje.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor v celoti sprejel predlog predsednika zveznega izvršnega sveta za razrešitev in imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev.

Na vrsti je *osemnajsta* točka dnevnega reda:

Predlog za izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu izmed delegatov skupščine SFRJ

Člani zbora so dobili ta predlog, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja.³¹

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Dajem predlog na glasovanje.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel ta predlog.

Ugotavljam tudi, da so po tretjem odstavku 3. točke odloka o ustanovitvi te komisije vanjo delegirali kot člane:

- predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije – Marka Orlandića, izvršnega sekretarja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije;

- zvezna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije – Dragana Rodića, člana sekretariata predsedstva zvezne konference;

- svet Zveze sindikatov Jugoslavije – Janeza Barborića, podpredsednika sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, in

- Zveza združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije – Andreja Milanovića, podpredsednika zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije.

- Zvezni izvršni svet, Gospodarska zbornica Jugoslavije in predsedstvo Zveze socialistične inladine Jugoslavije bodo pozneje delegirali v to komisijo po enega člana.

³⁰ Prilogi 72 in 73.

³¹ Priloga 74.

Na vrsti je *devetnajsta* točka dnevnega reda:

Sklep o izvolitvi predsednika zveznega sveta za vprašanja družbene ureditve – v razglasitev

Člani zbora so dobili ta sklep, ki ga po drugem odstavku 23. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zveznih svetih razglasa skupščina Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Predlagam zboru, naj sprejme tale odlok:

„Na podlagi drugega odstavka 23. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zveznih svetih se razglasa sklep o izvolitvi predsednika zveznega sveta za vprašanja družbene ureditve, ki ga je sprejel zvezni svet na seji dne 14. junija 1978.“

Dajem predlog na glasovanje.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor republik in pokrajin razglasil sklep o izvolitvi Mirka Popovića za predsednika zveznega sveta za vprašanja družbene ureditve.

Na vrsti je *dvajseta* točka dnevnega reda:

Sklep o izvolitvi predsednika zveznega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko – v razglasitev

Člani zbora so dobili ta sklep, ki ga v skladu z drugim odstavkom 23. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zveznih svetih razglasa skupščina SFRJ.

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Predlagam zboru tale odlok:

„Na podlagi drugega odstavka 23. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zveznih svetih se razglasa sklep o izvolitvi predsednika zveznega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko, ki ga je sprejel zvezni svet na seji dne 14. junija 1978.“

Dajem predlog na glasovanje.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor republik in pokrajin razglasil sklep o izvolitvi dr. Ive Perišina za predsednika zveznega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko.

Na vrsti je *enaindvajseta* točka dnevnega reda:

Predlog o določitvi števila in izvolitvi sodnikov porotnikov zveznega sodišča

Člani zbora so dobili ta predlog, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja.³²

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Tu sta dva predloga:

Najprej se moramo izreči o prvem predlogu – o določitvi števila sodnikov porotnikov zveznega sodišča.

Komisija za volitve in imenovanja predlaga, naj bo v zvezno sodišče izvoljenih 22 sodnikov porotnikov.

Dajem ta predlog na glasovanje.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja o določitvi števila sodnikov porotnikov zveznega sodišča.

Dajem na glasovanje predlog komisije za volitve in imenovanja skupščine SFRJ za izvolitev sodnikov porotnikov zveznega sodišča.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja za izvolitev sodnikov porotnikov zveznega sodišča.

Na vrsti je *dvaindvajseta* točka dnevnega reda:

Predlog za imenovanje namestnika zveznega javnega tožilca

Ker je z izvolitvijo Marjana Markovića za delegata skupščine Socialistične republike Slovenije in za člana njene delegacije v zboru republik in pokrajin ostalo izpraznjeno mesto namestnika zveznega javnega tožilca iz Socialistične republike Slovenije, je komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja pripravila ta predlog, ki so ga delegati zbora dobili.³³

Začenjam razpravo.

Želi kdo besedo? (Nihče.)

Dajem predlog na glasovanje.

Kdor je *za*, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja in da je za namestnika zveznega javnega tožilca imenovan Štefan Horvat, dosedanj predstnik občinskega sodišča v Murski Soboti.

Na vrsti je *triindvajseta* točka dnevnega reda:

Informacija v zvezi s predlogom zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1534) in v zvezi s

predlogom zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1535)

Kot ste bili obveščeni, je zvezni izvršni svet 3. julija t. l. predložil skupščini SFRJ predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1534) in predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1535) in predlaga, naj bi ju skupščina SFRJ sprejela po četrtem odstavku 100. člena poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ. To pomeni skrajšanje roka, v katerem naj republiške in pokrajinski skupščini zavzamejo stališča do aktov, ki jih zbor republik in pokrajin sprejema na podlagi njihovega soglasja.

Gre za sredstva, dobljena z Mednarodno banko za obnovo in razvoj, ki bodo uporabljena za modernizacijo jugoslovanskih železnic v vseh republikah in avtonomnih pokrajinah, ter za sredstva, ki bodo uporabljena za zgraditev odsekov avtomobilske ceste v socialističnih republikah Sloveniji, Hrvaški in Srbiji.

Glede na ta predlog zveznega izvršnega sveta in glede na to, da naj bi bil po posojilnih pogodbah kredit odprt 31. julija oziroma 31. avgusta letos, bi lahko nastale zaradi prepozne ratifikacije teh sporazumov materialne posledice za uporabnike kreditov in sem zato oba zakona takoj poslal predsednikom republiških in pokrajinskih skupščin s prošnjo, naj njihovi pristojni zbori zavzamejo do njih stališča na sejah v juliju letos.

Na razširjeni seji predsedstva skupščine SFRJ, katere so se udeležili predsedniki republiških in pokrajinskih skupščin, so obravnavali to vprašanje in so ob tej priložnosti predsedniki republiških in pokrajinskih skupščin sporočili, da bodo njihove skupščine do 26. julija letos lahko zavzele stališča do predlaganih zakonov. Vprašanje je bilo obravnavano potem na sestanku s predsedujočimi delegacijami republiških in pokrajinskih skupščin dne 10. julija letos. Ob tej priložnosti so se dogovorili, da bo odbor za ekonomske odnose s tujino ob udeležbi predstavnikov zveznega izvršnega sveta na seji dne 11. julija prav tako obravnaval vprašanje in upošteval predlog zveznega izvršnega sveta, in glede na to, da ni v načrtu seja našega zbora do letnih skupščinskih počitnic, in pa da naj bi bili krediti po teh posojilnih pogodbah odprti konec julija oziroma konec avgusta – predlagal zboru, naj sprejme ustrezne sklepe.

V skladu s tem je imel odbor za ekonomske odnose s tujino danes sejo, obravnaval je vprašanja ratifikacije teh dveh zakonov in predlaga zboru, naj v zvezi s tem sprejme tale sklep:

1. Zvezni izvršni svet je pooblaščen, da lahko v primeru, če skupščine vseh republik in pokrajin brez pripomb dajo soglasje k predlogu zakona o ratifikaciji

³² Priloga 75.

³³ Priloga 76.

sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1534) in k predlogu zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFRJ in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (YU 1535), lahko sporoči Mednarodni banki za obnovo in razvoj, da sta ta dva zakona ratificirana.

2. Zbor republik in pokrajin bo na podlagi soglasja republiških in pokrajinskih skupščin na prvi seji po letnih skupščinskih počitnicah ugotovil, da sta ta dva sporazuma ratificirana.

3. Zvezni izvršni svet naj predloži zboru republik in pokrajin informacijo o problemih, ki nastajajo pri pripravi za ratifikacijo podpisanih mednarodnih pogodb oziroma informacijo o vzrokih, ki pripeljejo do daljšega postopka, s čimer nastajajo resne težave za izvajanje določb poslovnika zbora republik in pokrajin o ratifikaciji takih mednarodnih pogodb, predvsem tistih, ki jih zbor ratificira na podlagi soglasja republiških in pokrajinskih skupščin.

Začenjam razpravo o tej informaciji in o predlaganih sklepih.

Kdo želi besedo? (Nihče.)

Dajem predlog teh sklepov na glasovanje.

Kdor je za, naj, prosim, dvigne roko. (Vsi.)

Je kdo *proti*? (Nihče.)

Se je kdo *vzdržal* glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog teh sklepov, ki bodo poslani zveznemu izvršnemu svetu.

Zveznemu izvršnemu svetu bodo posredovali tudi stališča skupščin vseh republik in pokrajin v zvezi z ratifikacijo teh sporazumov, takoj ko jih bo zbor od njih sprejel.

S tem smo končali delo po dnevnem redu.

Na koncu mi, tovarišice in tovariši dovolite, da vas spomnim, da trajajo po 4. členu poslovnika letne počitnice skupščine SFRJ od 20. julija do 5. septembra in vam zaželim prijeten oddih. Že 6. septembra spet začnemo delo, najprej predsedujočih delegacij, upam, da se bodo tudi delovna telesa takoj lotila dela.

Sporočam vam še, da lahko prek službe zbora – telefon je pri sekretarju zbora in generalnem sekretarju skupščine SFRJ – dobite vsa obvestila, ki jih boste želeli.

Prijeten oddih!

Seje je konec.

(Seja se je končala ob 16.05.)

PRILOGE

Priloga 1

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN
Odbor za družbeni plan
in razvojno politiko
Št. 06.3-81/78-30
6. julija 1978
Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Odbor za družbeni plan in razvojno politiko je na seji dne 5. julija 1978 ob udeležbi predstavnikov zveznega izvršnega sveta obravnaval poročilo zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977 s prvo oceno razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979 ter daje o tem

POROČILO

Pred prehodom k obravnavanju tega poročila so delegati zahtevali od predstavnikov zveznega izvršnega sveta dopolnilne informacije o tem, ali obstaja analiza o korelaciji in stopnji koordinacije družbenega plana Jugoslavije in družbenih planov republik in avtonomnih pokrajin o energetske politiki, pri čemer so imeli na eni strani pred očmi zapostavljanje lastnih energetskih virov — zaostajanje v pridobivanju in izkoriščanju premoga, na drugi strani pa pretirano gradnjo rafinerij nafte brez sklenjenih dogovorov. Upoštevajoč dejstvo, da pogoji za gospodarjenje in pridobivanje dohodka opredeljujejo razvojne možnosti posameznih gospodarskih panog in dejavnosti, je bilo postavljeno tudi vprašanje, kdaj bo zvezni izvršni svet predložil analizo o pogojih za gospodarjenje in položaju dejavnosti posebnega pomena, izhajajoč iz zaključnih računov in dogovorjenih indikatorjev za preteklo leto. Ker ni tega poročila, ali bi predstavnik zveznega izvršnega sveta mogel dati kakšne ocene? Slišati je bilo tudi zanimanje za analize, ki bi širše osvetlile probleme s področja združevanja dela in sredstev ter kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja. Posebej je bilo zastavljeno vprašanje, ali se bo zvezni izvršni svet takoj odločil za ustrezne ukrepe, s katerimi bi bilo zagotovljeno hitrejše uresničevanje posameznih načrtnih nalog, ali pa bo te ukrepe pripravljal za jesen.

Predstavnik zveznega izvršnega sveta je poudaril, da bi bila korelacija med planom federacije in plani republik in pokrajin večja, če bi se dal zakon o temeljnih sistema družbenega planiranja dosledno uveljaviti. Plan federacije pa je moral biti sprejet pred plani drugih družbenopolitičnih skupnosti in dogovori o osnovah tega plana so morali biti sprejeti pozneje, namesto da bi bilo obratno. Prav tako pričakuje, da bo razprava o uresničevanju plana, ki teče po XI. kongresu v federaciji, republikah in avtonomnih pokrajinah, dala zveznemu izvršnemu svetu

določnejše smernice za pripravo sklepnih dokumentov oziroma resolucije o politiki uresničevanja plana v letu 1979. Zvezni izvršni svet pripravlja dodatno gradivo o energetski situaciji in o razlogih za večjo porabo nafte, o uresničevanju nalog v dejavnostih posebnega pomena in drugem. V kratkem bo obravnaval dogovor o razvoju proizvodnje in predelave nafte in o posebnih ukrepih, ki naj spodbudijo razvoj dejavnosti posebnega pomena. Pri pripravi osnutka resolucije o politiki uresničevanja plana v letu 1979 bodo pripravljene tudi popolnejše ocene o uresničevanju plana in predlagani ustrežni ukrepi.

Nato so delegati izrekli tale mnenja:

1. Poročilo in spremljajoče gradivo prinašata dosti informacij, vendar manjka tak analitični pristop, ki bi jim omogočil ustvariti si kompleksnejšo sliko o uresničevanju plana z vidika časa, v katerem smo, ter z vidika produkcijskih odnosov in sprememb, ki so medtem nastale doma in v mednarodnih odnosih. V tem primeru bi lahko bolj realno spoznali prave vzroke za zaostajanje pri uresničevanju plana in možne smeri nadaljnjih akcij.

Prekretek je čas, ki je ostal delegatom, da preučijo poročilo in spremljajoče gradivo in da opravijo potrebna posvetovanja, zlasti v bazi, in so zato delegati zahtevali, naj bi bilo v prihodnje to upoštevano. Treba je tudi časovno povezati obravnavo uresničevanja družbenega plana Jugoslavije ter planov republik in pokrajin, ker bi bila s tem zagotovljena večja soodvisnost in bi lahko bolj realno ocenjevali doseženi in nadaljnji razvoj.

2. Poročilo dokaj realno prikazuje načrtne naloge, ki se uspešno uresničujejo, kot so dinamična gospodarska rast, politika zaposlovanja, temeljne spremembe v družbenoekonomskih odnosih in drugo, če pa bi to podrobneje analizirali, bi lahko opazili, da nekatere ocene o uspešnem uresničevanju plana iz poročila niso povsem ustrezne. Tako je na primer stopnja inflacije večja od planirane, korenine nestabilnosti niso izruvane, intenzivna gospodarska aktivnost temelji v glavnem na inflaciji idr.

Uresničevanje plana v celoti širi ekonomsko osnovo v vseh oblikah, vendar veliki problemi precej ogrožajo dosežene uspehe. Na drugi strani se je treba kritično lotiti ocene realnosti posameznih načrtnih nalog z vidika razmer, v katerih je bil plan sprejet. Tako bi si morali zastaviti vprašanje, ali je realen predviden obseg sprememb v strukturi proizvodnje oziroma obseg investicij, ali je realna predvidena razširitev materialne osnove združenega dela idr. Zato bi morali pri dajanju ocen o uresničevanju plana upoštevati vse te razvojne vidike. Pri pripravljanju osnutka resolucije o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije v letu 1979 bi bilo treba ugotoviti vse deformacije in predlagati potrebne rešitve, še zlasti zaradi tega, ker bo naslednje leto odločilno za uresničevanje petletnega načrta.

3. Delegati so podprli prizadevanja za doseg visoke rasti, kljub neugodnemu mednarodnemu položaju, v katerem je bila dosežena, s pripombo, da je treba upoštevati dejstvo, da je taka rast temeljila na neustrezni strukturi proizvodnje, velikem uvozu in primanjkljaju v plačilni bilanci, ki se lahko v bližnji prihodnosti spremenijo v dejavnik, ki bo rast omejeval, to pa bi negativno vplivalo na uresničenje planirane stopnje.

Obseg investiranja je večji, kot je bilo predvideno v planu, vendar se to uresničuje v glavnem iz zunanjih virov, ne pa z združevanjem sredstev. Prav tako je nezadovoljliva struktura investicij, saj zaostajajo naložbe v dejavnosti posebnega pomena. Investicije v kmetijskoindustrijski kompleks so manjše, kot je bilo dogovorjeno, to pa ima za posledico, da je modernizacija proizvodnje hrane počasnejša. Na drugi strani niso dovolj izkoriščene dane proizvodne zmogljivosti in še vedno se nadaljuje močno povpraševanje po investicijskih sredstvih. Zato je bilo v odboru poudarjeno, da je treba politiko investicij kompleksno obravnavati in jo izvajati za vse petletno obdobje, ne pa samo po posameznih letih.

4. Pričakovani razvoj dejavnosti posebnega pomena se ne uresničuje. Zlasti zaostaja ta razvoj domačih energetskih virov v primerjavi z zunanjimi viri ter proizvodnja surovin. Zato odbor meni, da je treba poživiti investicije v teh dejavnostih in si ustvarjati sliko o vseh okoliščinah, ki bodo delovale v preostali dobi petletnega načrta. V zvezi s tem pričakuje podrobnejšo obdelavo energetske politike s stališča uresničevanja dogovorov in korekcije deformacij na področju nafte, upoštevajoč zlasti že doseženo mednarodno delitev dela med proizvajalci in izvozniki nafte. Poleg tega meni odbor iz istih razlogov, da obstaja določena nevarnost za kemično industrijo, ki temelji na nafti. To posebno, ker dežele proizvajalke nafte hitro razvijajo to proizvodnjo in ker so proizvodni stroški zaradi graditve zmogljivosti ob samih nahajališčih nafte zelo nizki. Vzroki za tako stanje so v dejstvu, da se gospodarstvo ravna po logiki dohodka, vsi dejavniki, ki vplivajo na možnosti za pridobivanje dohodka, pa delujejo v nasprotju s planskimi nalogami.

V poročilu je nejasno obravnavana realizacija sredstev v korist te dejavnosti, dalje vprašanje, kako uskladiti to realizacijo z ekonomskim sistemom in koliko je vse to realno. V zvezi s tem je treba ugotoviti vse odmike od plana pri razvoju teh dejavnosti, da bi s tem omogočili ocenjevanje realnosti načrtnih postavk. Poleg domače akumulacije je treba pritegniti še dopolnilno akumulacijo iz tujine, ker se z uresničevanjem napovedanih sprememb v gospodarski strukturi izboljšuje tudi položaj plačilne bilance.

Analiza globalno ocenjuje, da se naloge v kmetijstvu uresničujejo. Če pa opazujemo posamezne kmetijske panoge, še posebej živinorejo, je treba ugotoviti, da se načrtne naloge ne uresničujejo. Prav tako se ne uresničujejo postavke o kmetijskoindustrijskem kompleksu, zlasti na področju industrializacije v proizvodnji hrane. Delegati so opozorili tudi, da v poročilu niso poudarjene posledice, ki jih ima neizpolnjevanje plana v teh dejavnostih. Poročilo se zadovoljuje z ugotovitvijo, da to ni bilo uresničeno zaradi tega, ker so bila sredstva porabljena za uvoz nafte, in da se ni razvijala proizvodnja, ki bi nadomeščala uvoz, vendar ne napoveduje ukrepov, s katerimi naj bi bila nadomeščena sredstva za izpolnitev teh nalog v preostalem načrtnem obdobju. Vsi ti problemi terjajo, da se o nadaljnjem razvoju dejavnosti posebnega pomena začne razprava, in je treba v ta namen pripraviti ustrezno analizo.

5. Tokovi naših ekonomskih odnosov s tujino so neugodni. Ne uresničujejo se predvidene naloge plana, po katerih naj bi se naša pozicija v svetovnih gospodarskih odnosih izboljševala, ker izvoz zaostaja, hkrati pa uvoza ne moremo spraviti v načrtne okvire in se tudi ne rešujejo problemi primanjkljaja trgovinske in plačilne bilance. Vzroki za tako stanje so med drugim v naravnosti industrije, da proizvaja za domači trg. Taka je prav tako intencija investicijske politike, pa tudi intencija sedanjih ukrepov kreditno-monetarne politike. Poleg tega je precej zakasnitev z izplačili iz refakcij, za nekatere refakcije pa se ne ve, kakšne bodo v prihodnje. Izvozna sposobnost se ne izboljšuje, ker nismo konkurenčni na svetovnem trgu in ker notranje stimulacije niso primerne. Konkurenčnost našega gospodarstva je dokaj nizka, nanjo pa vplivajo visoke cene, s katerimi naši izvozniki nastopajo na zunanjem trgu. Za take cene je težko zagotoviti prodajo na tem trgu, še posebno spričo visoke konjunktura na domačem tržišču.

Zaradi tega vsega odbor vztraja pri ukrepih, ki bodo pripeljali do precej drugačnega ravnanja vseh subjektov v zunanji gospodarski menjavi, in to tako na področju pridobivanja, delitve in porabe dohodka kot tudi na področju oblikovanja cen, ki bodo ustrezale zunanjemu trgu, dalje pa tudi pri boljšem in bolj organiziranem nastopanju na svetovnem trgu. Opozoril je tudi na to, da se še ni uveljavila uporaba novih zakonskih predpisov glede usklajenosti izvoznih in uvoznih tokov oziroma glede njihovega uravnavanja v načrtne okvire. Po drugi strani meni odbor, da bi morali biti vsi ukrepi, ki jih na tem področju sprejemajo republike in pokrajini, usklajeni.

Recesije v svetu, protekcionizem in druge vrste diskriminacije niso dejavniki, ki bi bili izrecno vplivali na to, da je bil izvoz počasnejši, kot je zapisano v poročilu, temveč je to večidel posledica naših notranjih pomanjkljivosti, saj kljub recesiji in drugim omejitvam svetovni izvoz raste hitreje kot naš. Vzroke za to je treba iskati v premajhni prožnosti pri izbiri regionalnih smeri razvoja. Bolj bi se morali usmeriti k izvozu v ZDA, v dežele proizvajalke nafte in v druge države v razvoju. Zlasti so člani odbora izrazili negodovanje zaradi uvoza ameriške tehnologije iz Zahodne Evrope (ZR Nemčija), namesto da bi jo uvažali neposredno iz ZDA, kjer se ta tehnologija prodaja pod ugodnejšimi pogoji. Podoben je bil odnos tudi z drugimi regijami sveta, zlasti z državami v razvoju. V zvezi s tem odbor meni, da je treba znova preizkusiti regionalno politiko ekonomskih odnosov s tujino in z ustreznimi ukrepi poskrbeti, da bo izvoz primerneje usmerjen. Poleg tega je treba dati veliko večji pomen raznovrstnim oblikam gospodarskega sodelovanja s tujino, začevši od izmenjave tehnologije in znanja pa vse do vzajemnih aranžmajev gospodarstvenikov.

Člani odbora so opozorili na neugoden mehanizem dinarskega tečaja in njegove substitucije oziroma na neugodne učinke sistema, s katerim stimuliramo izvoz. Ves ta mehanizem omogoča v nekaterih dejavnostih prelivanje sredstev v razvite države, s katerimi stopamo v zunanjo gospodarsko menjavo. Zato so predlagali, naj bi radikalno obravnavali vse te instrumente in se opredelili za optimalne rešitve. Poleg tega je treba čimprej, ne da bi čakali na jesen, sprejeti ukrepe za stimuliranje izvoza, ki pa morajo biti kar najbolj selektivni, da bi učinkoviteje vplivali na izpolnjevanje plana v tem letu.

Zunanja likvidnost gospodarstva je dokaj dobra, vendar ne sloni na kvaliteti sredstev, ki jo delajo likvidno, saj si gospodarstvo ta sredstva deloma zagotavlja iz deviznih hranilnih vlog in kreditov, zaradi česar je likvidnost nezanesljiva, pa tudi dokaj draga.

Restrikcije uvoza se ne bi smele uvajati po potrebah, ker bi bili s tem prizadeti tisti uvozniki, ki uspešno opravljajo to dejavnost. Člani odbora so opozorili, da morajo socialistične republike in pokrajini striktno upoštevati plačilnobilančne proporce in prevzemati odgovornost za upoštevanje planiranega primanjkljaja plačilne bilance in za pokritost uvoza z izvozom. Opozorili so tudi na možnost, da bi lahko narodna banka pomagala k pozitivnim gibanjem pri uvozu, s tem da bi onemogočala izplačila uvoza, ki nima ustreznega kritja v izvozu.

Nujno bi bilo treba do konca leta znova preučiti strategijo zunanjih ekonomskih odnosov in pri tem posebej obravnavati uvoz, ki je namenjen krepitvi izvoza, to pa tako, da bi bil ta uvoz oproščen carin in davščin, da bi bili carinski in blagovni kontingenti znani do konca leta, da bi za države v razvoju veljal element režima 1 : 1, da bi bili čimprej sprejeti sklepi, ki jih je napovedal predsednik samoupravne interesne skupnosti Jugoslavije za zunanje ekonomske odnose, da dobijo morebitne restrikcije funkcijo odgovornosti republik in pokrajin glede na

njihovo odgovornost za svojo plačilnobilančno pozicijo, da dobi kmetijstvo enakopraven odnos z drugimi dejavnostmi na področju zunanje ekonomske menjave in da dela tudi za izvoz, ne pa samo za prehrano domačega prebivalstva.

6. Nekoliko so se izboljšali kvalitativni dejavniki gospodarjenja, vendar ne toliko, kot je bilo to v planu predvideno. S tem v zvezi so člani odbora opozorili tudi na nekatere paradokse v gibanju posameznih dejavnikov. Čeprav se na primer v okviru naraščanja zaposlenosti ves čas večja odstotek strokovne delovne sile in modernizirajo produkcijska sredstva, pa produktivnost dela pada in se pri tem zmanjšuje koeficient izkoriščenosti osnovnih skladov. Zato se tudi ne uresničuje dogovorjena politika, da naj bosta dve tretjini prirastka družbenega proizvoda doseženi s povečanjem produktivnosti dela, tretjina pa s povečanjem zaposlenosti, temveč je položaj obrnjen. Poleg tega zaloge naraščajo, izgube se absolutno in relativno večajo, medtem ko je organiziranost gospodarstva na makroplanu slaba. Zlasti je to pomembno, ker se te težnje nadaljujejo že vrsto let. Zato je nujno temeljito preučiti to problematiko na posameznih njenih segmentih in jo spoznati v njeni celoti, da bi rešili nekatera vprašanja, ki so pomembna za izboljšanje kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja.

7. Prav tako se niso bistveno spremenili odnosi v delitvi družbenega proizvoda. Ker so hitreje rastle življenjski stroški, kot so rasle cene proizvajalcev, se pretaka dohodek v osebne dohodke na škodo akumulacije. Zaradi tega osebni dohodki ne rastejo v skladu s produktivnostjo dela in je s tem resno prizadeto načelo delitve po delu. Del dohodka, ki mora biti akumulacija organizacij združenega dela, se pojavlja v porabi in v bankah kot varčevanje ter se nato vrača gospodarstvu kot akumulacija, vendar zdaj ne več enake kakovosti s stališča rokov vračanja in je zelo draga. Tako se ohranjajo predvsem klasična bančno-kreditna razmerja kot prevladujoča oblika zbiranja in usmerjanja sredstev, kar vodi k odtujevanju dohodka gospodarstva in k njegovemu nadaljnjemu siromašenju. Splošna in skupna poraba raste hitreje kot naj bi rasli po planu, in iz obstoječega dohodka se dajo čedalje manj alimentirati te zahteve, kar povečuje pritisk na cene, tako da so one še naprej dejavnik nominalnega ustvarjanja dohodka. Tako stanje moramo v prihodnjem obdobju vsekakor premagati.

8. Odbor je pritrdil ugotovitvi zveznega izvršnega sveta, da v gospodarsko manj razvitih republikah in v SAP Kosovu ni bila dosežena hitrejša gospodarska rast od povprečne rasti v državi in da se poglobljajo relativne razlike v razvitosti, zlasti v SAP Kosovu. Pri oceni vzrokov, zakaj se plan ne uresničuje, pa je bilo slišati več mnenj. Obstoječa struktura investicij v surovine in električno energijo ni najboljša rešitev za pospešitev razvoja teh republik in te pokrajine, ker so to dolgoročne investicije, ki v tem obdobju ne zagotavljajo akumulacije in zaposlitve delovne sile. Ne uresničuje se pričakovano združevanje dela in sredstev iz razvitih in manj razvitih republik ter SAP Kosova. Na mednarodnem torišču se Jugoslavija zavzema za napredek odnosov med razvitimi in nerazvitimi, da bi se države v razvoju hitreje razvijale, medtem ko se znotraj države ne držimo prav te politike. Kreditni pogoji so zelo neugodni, še posebno, ker so sredstva v glavnem usmerjena v dolgoročne investicije, v proizvodnjo surovin, energetiko in podobno. Poleg tega dajejo razvite države državam v razvoju kredite pod ugodnejšimi pogoji, kot to delamo v naši državi v razmerju do manj razvitih območij. Tudi je bilo slišati, da bi morali problemu učinkovitega izkoriščanja sredstev sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova posvetiti več pozornosti.

V zvezi z obsegom sredstev, ki jih je dosegel sklad, je bilo rečeno, da glede na počasnejšo rast družbenega proizvoda ni bila dosežena niti predvidena raven sredstev, kar slabo vpliva na možnost uresničevanja predvidenih nalog na tem območju. Slišati je bilo, da v planu niso fiksno določena sredstva v ta namen in da je treba šteti, da so se v sklad natekla tolikšna sredstva, kot je računal plan.

Odbor sodi, da so potrebni dodatni naporji na tem področju, da bi se popolneje uresničevala dogovorjena politika in plan. Opozoril je, da je treba preučiti realnost posameznih načrtnih postavk, kot so združevanje dela in sredstev iz razvitih republik, ki naj bi jih vlagali v nerazvite, možnost izločanja sredstev za lastno akumulacijo v nerazvitih republikah in posebej v SAP Kosovu, vprašanje zadolževanja in drugo, da bi ustvarili ugodnejše možnosti za hitrejši razvoj gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova. To terja dodatne ukrepe za uresničenje načrtnih nalog na tem območju. S tem v zvezi so se člani odbora dogovorili, da je treba pripraviti analizo o izvajanju politike pospešenega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova, zlasti z vidika odnosov med razvitimi in manj razvitimi. V gradivu bi bilo treba zajeti in razjasniti vsa pereča vprašanja. Glede na to, da je položaj SAP Kosova najbolj neugoden, so zlasti vztrajali, da je treba posebej osvetliti aktualne probleme te pokrajine in v delovni program zbora vključiti tudi posebno temo: Razvoj in uresničevanje dogovorjene politike v SAP Kosovu. Bistveno v tej fazi je, da se zvezni izvršni svet z vsemi v planu predvidenimi ukrepi in z morebitnimi dodatnimi ukrepi zavzame za realizacijo resolucije za to leto in da v pripravah resolucije za leto 1979 predvidi dodatno zmanjšanje realizacije v preteklem obdobju.

PREDSEDNIK ODBORA

dr. Ljubisav Marković, prof. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 2

Odbor za družbeni plan
in razvojno politiko
Št. 06.3-81/78-30
10. julija 1978
Beograd

ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Ob obravnavanju poročila zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977 s prvo oceno razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979 predlaga odbor za družbeni plan in razvojno politiko, naj zbor republik in pokrajin na seji dne 11. julija 1978 sprejme tele

SKLEPE

1. Zbor republik in pokrajin je na seji dne 11. julija 1978 obravnaval poročilo zveznega izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letih 1976 in 1977 s prvo oceno razvoja v letu 1978 in možnostmi za razvoj v letu 1979 ter poslušal ekspozice podpredsednika zveznega izvršnega sveta o aktualnih gospodarskih problemih in možnostih za razvoj v naslednjem letu. Zbor meni, da to poročilo, ekspozice, ustrezna poročila njegovih odborov ter razprava v samem zboru dajejo podlago za oceno izpolnjevanja plana in za določitev nadaljnjih nalog ter s tem v zvezi za ukrepe in akcije, da bi se kar najpopolneje uresničevala načrtana razvojna politika.

2. Zbor ugotavlja, da se uspešno uresničujejo posamezni pomembni cilji in naloge plana. Intenzivno se uresničuje razvoj socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Uresničuje se dinamična gospodarska aktivnost: družbeni proizvod narašča po stopnji, ki se približuje predvideni; skupen obseg investicij se giblje v predvidenih okvirih; gospodarski skladi se večajo po stopnji, ki nekoliko presega načrtno napovedi; narašča zaposlenost v družbenem sektorju; raste življenjski standard mestnega in podeželskega prebivalstva. Uspešno se uresničujejo naloge krepitev obrambne sposobnosti in družbene samozaščite države. Pomemben je napredek glede pozicije neposrednih proizvajalcev v sistemu združenega dela kot tudi v sistemu delegatskih skupščin, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti. Urejena so pomembna področja družbenoekonomskih odnosov na temeljih ustave, zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov, kar odpira vidike večje iniciative, odgovornosti in organiziranosti vseh dejavnikov družbene reprodukcije in postaja pomembna postavka za nadaljnji uspešen materialni in družbeni razvoj vse skupnosti.

Zbor pa sodi, da se na posameznih pomembnih področjih gospodarskega razvoja še naprej ohranjajo, pa tudi poglobljajo resni problemi. Ugotavlja nezadovoljivo stanje, zlasti s stališča gospodarske stabilizacije: delitev in uporaba dohodka nista v skladu z nalogami petletnega načrta; prepočasen je razvoj dejavnosti, ki imajo poseben pomen za celoten razvoj države, ter prepočasne napovedane spremembe v strukturi proizvodnje; ni zadovoljivo angažiranje in samoupravno usmerjanje investicijskih sredstev in razvoja na sektorjih, ki naj bi omogočili s planom predvideno strukturo proizvodnje in materialnih proizvodnih sil; razširile so se oblike angažiranja dohodka zunaj samoupravnega združevanja dela in sredstev; v ozkih okvirih ostaja akumulativna sposobnost organizacij združenega dela; učinkovitost gospodarjenja in rast produktivnosti dela nihata in nista zadovoljivi, konkurenčnost gospodarstva pa postaja čedalje bolj izrazit problem; narašča odstotek nezaposlenosti. Zboljšanje mednarodnega gospodarskega položaja države, krepitev izvozne sposobnosti gospodarstva, povečanje izvoza in omejitev uvoza v plačilnobilančne možnosti države ter s tem v zvezi problem trgovinskega in plačilnega primanjkljaja so najtežavnejši problemi in postajajo dejavnik, ki omejuje gospodarsko rast.

Zbor ugotavlja tudi resne probleme pri izvajanju politike uresničevanja ciljev razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosova. Prej omenjeni razvojni problemi so na teh območjih, zlasti pa v SAP Kosovu, še neugodnejši. Ne uresničuje se pričakovani hitrejši razvoj vsake gospodarsko manj razvite republike in najhitrejši razvoj SAP Kosova v primerjavi s povprečnim razvojem vse države, da bi se zmanjšale relativne razlike v njihovi razvitosti, če jo primerjamo z razvitostjo države v celoti, kar posebej velja za SAP Kosovo. Ta situacija nalaga, da zbor na podlagi popolnejše analize v celoti obravnava to problematiko, zlasti razvojno problematiko SAP Kosova.

3. Nadaljevanje takih neugodnih tokov bi otežilo uresničevanje celotnega plana in zadržalo splošni družbenoekonomski razvoj. Zato si je treba, izhajajoč iz politike, ki je načrtana v družbenem planu Jugoslavije, in iz ocen in ugotovitev v poročilu zveznega izvršnega sveta, v vseh okoljih do skrajnosti prizadevati, da bi bilo v naslednjem obdobju zagotovljeno čim doslednejše uresničevanje načrtnih nalog.

Zbor pričakuje, da bodo samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitične skupnosti čimprej obravnavale, kako se uresničujejo njihovi srednjeročni načrti, preučile svoje materialne možnosti in storile potrebne ukrepe iz svoje pristojnosti, da bi bilo v obdobju do leta 1980 zagotovljeno čim popolnejše uresničevanje družbenega plana Jugoslavije. Zlasti pomembno je, da federacija, republike in avtonomni pokrajini ter organizacije združenega dela podvojijo odgovornost in poživijo uresničevanje obveznosti, ki so jih prevzele v dogovorih o temeljih družbenega plana Jugoslavije za razvoj dejavnosti posebnega pomena, in da tem nalogam prilagodijo svojo politiko delitve dohodka in investicij in svoje ukrepe pri odpravljanju problemov na področju uresničevanja politike trgovinske in plačilne bilance s tujino.

Zbor meni, da je treba pri nadaljnjem ugotavljanju, kako se uresničuje družbeni plan Jugoslavije, popolneje oceniti resnične vzroke opisanih problemov in razvojnih težav.

4. Zbor republik in pokrajin ter njegova delovna telesa bodo še naprej obravnavala aktualne probleme uresničevanja družbenega plana Jugoslavije in na tej podlagi ustrezno ukrepala in dala pobude. Zbor se bo v mejah svoje programske aktivnosti še intenzivneje zavzel za popolnejše ocenjevanje tokov in teženj v zvezi z uresničevanjem plana, da bi bili za naslednje leto čim realneje zastavljeni ustrezne neposredne naloge in ukrepi v skladu s cilji petletnega načrta.

Zbor bo na podlagi analize zveznega izvršnega sveta obravnaval uresničevanje dogovorov o temeljih družbenega plana Jugoslavije za razvoj dejavnosti posebnega pomena. Prav tako bo na podlagi analize zveznega izvršnega sveta obravnaval možnosti za gospodarjenje in položaj teh dejavnosti. Popolnoma se mora zavzeti tudi za pospešeno sprejetje preostalih sistemskih zakonov, dogovorov in drugih aktov, ki bodo ustvarili ugodnejše možnosti za uresničevanje posameznih načrtnih nalog.

5. Zvezni izvršni svet naj nadaljuje s stalnim spremljanjem gospodarskih gibanj in z ustreznimi ukrepi iz svoje pristojnosti, pa tudi z drugimi koristnimi akcijami, pri čemer naj upošteva mnenja, ki so jih razložili v svojih poročilih odbori zbora republik in pokrajin in sam zbor na seji, pa tudi stališča, ki so jih ob obravnavanju tega poročila zavzele družbenopolitične organizacije. Po dogovorjenem roku naj na podlagi podatkov za osem mesecev tega leta pripravi in v oktobru tega leta predloži skupščini SFRJ analizo o uresničevanju načrtane razvojne politike ter osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana Jugoslavije v letu 1979, da bi bila ta resolucija sprejeta do konca tega leta. V osnutku naj zlasti predlaga rešitve, ki bodo ustvarile ugodne možnosti za hitrejšo uresničevanje nalog iz plana, še posebej tistih, ki smo jih počasneje uresničevali v pretekli dobi.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
BOSNE IN HERCEGOVINE
Št. 01-020-50/78
AS 612
20. marca 1978
Sarajevo

Priloga 3

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 4. točki 324. člena ustave Socialistične republike Bosne in Hercegovine je sprejela skupščina SR BiH na seji zbora združenega dela 20. marca 1978 in na seji družbenopolitičnega zbora 20. marca 1978

SKLEP

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O DOLGOROČNI PROIZVODNI KOOPERACIJI,
POSLOVNO-TEHNIČNEM SODELOVANJU TER PRIDOBITVI IN ODSTOPU MATERIALNE
PRAVICE DO TEHNOLOGIJE MED ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA
IN TUJIMI OSEBAMI

1. Skupščina daje soglasje k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami (AS 612/1).

2. K osnutku zakona skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine nima pripomb in ne predlogov.

3. Delegacija skupščine SR BiH v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ je pooblaščen, da v postopku za uskladitev stališč skupščin socialističnih republik in skupščin socialističnih avtonomnih pokrajin ter pri določanju dokončnega predloga zakona v sodelovanju z delegacijami skupščin drugih republik in delegacijami skupščin avtonomnih pokrajin išče in opredeljuje ustrezne rešitve v skladu s skupnimi interesi in da po drugem odstavku 300. člena ustave SFRJ v imenu skupščine SR BiH da soglasje k predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami v celoti.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE SR BiH
Hamdija Pozderac s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
ČRNE GORE
Št. 10-1311/1978
AS 612
27. marca 1978
Titograd

Priloga 4

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Po 313. členu ustave SR Črne gore je skupščina SR Črne gore na seji zbora združenega dela 21. marca 1978 sprejela

S K L E P

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O DOLGOROČNI PROIZVODNI KOOPERACIJI,
POSLOVNO-TEHNIČNEM SODELOVANJU TER PRIDOBITVI IN ODSTOPU
MATERIALNE PRAVICE DO TEHNOLOGIJE MED ORGANIZACIJAMI
ZDRUŽENEGA DELA IN TUJIMI OSEBAMI

1. Skupščina daje soglasje k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami (AS 612).

2. Pooblaščamo delegacijo skupščine SR Črne gore v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v postopku za določitev predloga tega akta da soglasje v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Budislav Šoškić s. r.

SABOR
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
HRVATSKE
Št. 01-1915/1-1978
AS 612
24. marca 1978
Zagreb

Priloga 5

Po tretji alineji 359. člena ustave Socialistične republike Hrvatske je sabor Socialistične republike Hrvatske na sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora 23. in 24. marca 1978 sprejel

S K L E P

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O DOLGOROČNI PROIZVODNI KOOPERACIJI, POSLOVNO-TEHNIČNEM SODELOVANJU TER PRIDOBITVI IN ODSTOPU MATERIALNE PRAVICE DO TEHNOLOGIJE MED ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA IN TUJIMI OSEBAMI – AS 612

1. Sabor daje soglasje k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

2. K osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami ima sabor Socialistične republike Hrvatske tele pripombe:

1) v drugem odstavku 13. člena v drugi vrsti naj bi pred besedo „odobri“ dodali besedo „izjemoma“.

S tem bi bilo onemogočeno, da bi komite dano pooblastilo uporabljal kot pravilo;

2) v tretji točki 37. člena naj bi za besedo „pristojnega“ dodali besedo „upravnega“;

3) besedilo 51. člena naj bi spremenili, tako da bi se glasilo:

„Organizacija združenega dela ne plačuje carine in drugih uvoznih pristojbin za sestavne dele, ki jih uvaža na podlagi pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji.

Organizacija združenega dela nima pravice do povračila dela davčnih in drugih pristojbin za izvoz na podlagi pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji.

Organizacija združenega dela ne plačuje carine in drugih uvoznih pristojbin za uvozne sestavne dele, ki jih je vgradila v proizvod ali napravo, katero je izvozila tuji osebi na podlagi pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji.

Pri uvozu proizvodov ali naprav, ki jih tuja oseba dobavlja organizaciji združenega dela po pogodbi o dolgoročni proizvodni kooperaciji, se osnova za plačevanje pristojbin zmanjša za vrednost sestavnih delov, ki jih je organizacija združenega dela izvozila in tuja oseba vgradila v ta proizvod oziroma to napravo.“

Določba 51. člena zakonskega osnutka je v nasprotju z določbami prvega odstavka 49. člena carinskega zakona (Uradni list SFRJ, št. 10/76), ki se glasi: „Merila o carinskih kontingentih določa zvezni izvršni svet v skladu s cilji tekoče ekonomske politike, postavljenimi v letnih resolucijah o politiki uresničevanja srednjeročnega družbenega plana Jugoslavije na podlagi stališč, usklajenih s pristojnimi republiškimi in pokrajinskimi organi ...“

Za carinsko ravnanje z blagom, ki se uvaža po pogodbah o dolgoročni proizvodni kooperaciji, torej ne morejo veljati kriteriji, če naj bo zagotovljena dolgoročnost carinskih kontingentov.

Na novo predlagani prvi in drugi odstavek 51. člena zakonskega osnutka temeljita na prvem odstavku 50. člena carinskega zakona, ki se glasi: „Zvezni izvršni svet lahko dovoli uvoz blaga brez carine ... če uvoznik pred uvozom blaga ali najpozneje v enem letu od dneva, ko je blago šlo čez carinsko črto, izvozi v tujino blago enake vrednosti.“

Zaželeno je, da naj bo to vprašanje urejeno z zakonom, ne pa s podzakonskim aktom zveznega izvršnega sveta, da bi bila zagotovljena dolgoročnost postopka. Postopek uporabe zakona je namreč istoveten s postopkom njegovega sprejemanja, in medtem ko zakon upošteva dolgoročnost – torej tudi dolgoročnost proizvodne kooperacije – izdaja zvezni izvršni svet podzakonske akte, ki se nanašajo na tekočo ekonomsko politiko.

Besedili novega tretjega in četrtega odstavka tega člena zakonskega osnutka sta povzeti iz osnutka zakona z dne 31. oktobra 1977;

4) v peti vrsti 52. člena naj bi besedilo na koncu stavka, ki se glasi: „s predpisi o deviznem poslovanju“ nadomestili z besedilom: „z zakonom o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino“, ker je taka stilizacija natančnejša in ne spravlja pogodbenih strank v dvom glede uporabe predpisov.

3. Delegacija sabora Socialistične republike Hrvatske v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ je pooblaščen, da po drugem odstavku 300. člena ustave SFRJ v njegovem imenu soglasje k predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju in pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Jozo Petović s. r.

PREDSEDNIK
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
Dragutin Rafaj s. r.

PREDSEDNIK SABORA
dr. Ivo Perišin s. r.

SOBRANJE
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
MAKEDONIJE
Št. 06-847
AS 612
28. marca 1978
Skopje

Priloga 6

Na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Makedonije je sobranje Socialistične republike Makedonije na seji zbora združenega dela, ki je bila 28. marca 1978, sprejelo

SKLEP

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O DOLGOROČNI PROIZVODNI KOOPERACIJI,
POSLOVNO-TEHNIČNEM SODELOVANJU TER PRIDOBIVANJU IN ODSTOPANJU MATERIALNE
PRAVICE NA TEHNOLOGIJI MED ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA IN TUJIMI OSEBAMI

1. Sobranje SR Makedonije daje soglasje k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobivanju in odstopanju materialne pravice na tehnologiji med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

2. K osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobivanju in odstopanju materialne pravice na tehnologiji med organizacijami združenega dela in tujimi osebami sobranje SR Makedonije nima pripomb.

3. Sobranje SR Makedonije pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v imenu sobranja SR Makedonije v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ posreduje soglasje v celoti k predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobivanju in odstopanju materialne pravice na tehnologiji med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

PREDSEDNIK
SOBRANJA SR MAKEDONIJE
Blagoje Taleski s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
SLOVENIJE
Št. 0101-229/78
AS 612
27. marca 1978
Ljubljana

Priloga 7

ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFR JUGOSLAVIJE

Beograd

Skupščina Socialistične republike Slovenije je na podlagi 2. točke 326. člena in drugega odstavka 346. člena ustave Socialistične republike Slovenije v skladu z drugim odstavkom 300. člena ustave Socialistične federativne

republike Jugoslavije ter na podlagi II. točke 73. člena in prvega odstavka 316. člena poslovnika skupščine SR Slovenije na seji zbora združenega dela dne 27. marca 1978 ob obravnavanju osnutka zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami (AS 612/1) sprejela

SKLEP

1. Skupščina SR Slovenije meni, da je zakon o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami potreben, in se strinja, da naj bo sprejet predlog za ta zakon.

2. V razpravi na sejah zborov, izvršnega sveta skupščine SR Slovenije in na sejah delovnih teles zborov je bilo slišati k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami tale stališča, predloge in pripombe:

I

NAČELNE PRIPOMBE IN STALIŠČA

1. Osnutek zakona ureja vprašanje dolgoročne proizvodne kooperacije in prenašanja znanja in tehnologije z vseh vidikov, in sicer prenašanje v Jugoslavijo ter iz Jugoslavije v tujino. Identično obravnavanje obeh vidikov – v Jugoslavijo in iz Jugoslavije – ne ustreza in bi bilo treba zato temeljna izhodišča in postopke diferencirati. To zlasti velja za kooperacijo in prenašanje tehnologije v države v razvoju, k čemur nas posebej zavezujejo sklepi konference v Colombu.

V skladu s stališči, ki jih zastopa v mednarodnih organizacijah, v boju držav v razvoju za nove mednarodne odnose, mora Jugoslavija svoja prizadevanja in akcije usmeriti v hitrejši razvoj teh držav z doseganjem višje tehnično-tehnološke ravni in njihove industrializacije, da bi lahko postale enakopravne članice v mednarodni gospodarski ureditvi. Zato je treba v osnutek zakona glede kooperacije in prenašanja znanja in tehnologije v države v razvoju vgraditi drugačne pogoje in postopke, predvsem take, za kakršne se Jugoslavija skupaj z državami v razvoju zavzema v boju za novo mednarodno gospodarsko ureditev. Ti pogoji bi se morali razlikovati od tistih, ki veljajo pri drugih državah in pri uvozu v Jugoslavijo. Izvoz tehnologije in znanja v države v razvoju bi bilo treba zlasti pospeševati in v ta namen dajati stimulacijo, podobno kot pri izvozu blaga višje stopnje predelave, ali dovoliti posebne ugodnosti pri plačevanju, kot na primer z dobavo blaga.

2. Osnutek zakona bi moral vsebovati vsa pglavitna načela iz predloga mednarodnega kodeksa o transferu tehnologije držav v razvoju in načela za kodeks o ravnanju transnacionalnih družb, za katera se Jugoslavija zavzema na mednarodnem področju, kar jih je v sedanjih razmerah mogoče uveljaviti. Pri tem je treba upoštevati, da osnutek kodeksa in skupine 77 – držav v razvoju predstavlja šele pogajalsko pozicijo teh držav, ki jo bomo morali v mednarodnih pogajanjih kar najbolj uveljaviti. Osnutek zakona pa se premalo drži teh izhodišč, kar se predvsem vidi iz konkretnih njegovih določb o restriktivni praksi (člen 36) in o garancijah (člen 24). Zato je treba v osnutek zakona vgraditi kar največ določb, iz katerih bi odsevala dosežena raven pravne regulative tega področja v nacionalnih pravnih sistemih, tako v državah v razvoju (na primer Argentina, Brazilija, Indija, Mehika) in v razvitih državah (ZDA, Japonska) kot v regionalnih ekonomskih grupacijah (Atlantski pakt, EGS), ter mednarodne iniciative za ureditev tega področja (osnutek kodeksa o transferu tehnologije skupine 77 – države v razvoju, skupine B – razvite zahodne države in skupine D – vzhodnoevropske socialistične države). Zakon bi moral dalje natančneje določiti vse mogoče medsebojne odnose s tujimi partnerji, ki se pojavljajo z uvedbo dolgoročnejših oblik sodelovanja, predvsem s stališča zagotovitve enakopravnih odnosov, ne pa samo s stališča določitve tehnološko-komercialnih podrobnosti.

3. Jugoslavija se v mednarodnih odnosih zavzema za sistem prenašanja tehnologije, ki bi bil kar najbolj prost restriktivnih omejitev in dostopen vsem državam – predvsem državam v razvoju. V nasprotju s tem pa uvaja osnutek zakona v svojih določbah pri prenašanju znanja in tehnologije razne restrikcije, kot so z naše strani tajnost registra in posebne odobritve pri prenosu naše tehnologije v tujino, medtem ko omogoča tujemu partnerju, da zahteva omejitev izvoza na določene trge, prepoved sklepanja pogodb z določenimi fizičnimi in pravnimi osebami (iz držav sopogodbenic) ter nakup svoje opreme in delov opreme ter surovin in reprodukcijskega materiala. Poleg tega osnutek zakona zagotavlja tajnost pogodb. Vse te restrikcije je treba zato odstraniti.

V osnutek zakona je treba vstaviti načelo odprtosti informacij ter medsebojnega obveščanja in usklajevanja med organizacijami združenega dela pri pridobivanju znanja in tehnologije. V ta namen bi bilo treba nekako omogočiti javnost sklenjenih pogodb, predvsem pa zagotoviti, da bodo organizacije združenega dela obveščene o namerah za sklenitev pogodb, na primer z objavljanim javnih licitacij za zbiranje ponudb o dolgoročni kooperaciji in prenosu znanja in tehnologije. Zagotovljena bi morala biti vsaj taka izmenjava informacij, da bi bilo gospodarstvo informirano o vseh pogodbah, ki so jih sklenile organizacije združenega dela iz naše države, kar je pglavitna naloga Gospodarske zbornice Jugoslavije.

Ustrezno bi moralo biti poskrbljeno, da bi bilo gospodarstvo obveščeno o obstoječih in razpoložljivih domačih tehnologijah, pri čemer bi se izognili nepotrebnemu kupovanju tujih licenc in tehnologij in si zagotovili izvajanje 23. člena zakonskega osnutka.

4. V zakonskem osnutku je določba, da daje Gospodarska zbornica Jugoslavije mnenje o upravičenosti sklepanja pogodb ter o poslovnem ugledu in zanesljivosti tujega sopogodbenika. Mnenje Gospodarske zbornice Jugoslavije o upravičenosti sklenitve pogodbe ne more biti odločilno pri odobravanju pogodb, ker je republika oziroma pokrajina na prvem mestu odgovorna za razvoj gospodarstva in za plačilnobilančni položaj na svojem območju. Zato naj ima mnenje Gospodarske zbornice Jugoslavije le pomen informacije in naj bo eden od elementov za mnenje, ki ga daje republika oziroma avtonomna pokrajina.

Vprašljivo je tudi, ali naj daje Gospodarska zbornica Jugoslavije mnenje o poslovnem ugledu in o zanesljivosti tujega partnerja. Tako postaja namreč problematično sklepanje pogodb z manjšimi in manj znanimi tujimi firmami, ki imajo lahko zadnje tehnološke dosežke, s katerimi pa ob striktnem upoštevanju takega mnenja v primerjavi z velikimi mednarodnimi družbami ne bi mogli sklepati pogodb. Zato je treba to vprašanje posebej proučiti, še zlasti pri izvozu tehnologije.

5. Dolgoročna proizvodna kooperacija s tujino in druge oblike dolgoročnega poslovnega sodelovanja so sestavni del ekonomskih odnosov s tujino, plana in projekcije plačilne ter deviznobilančne pozicije republik v plačilni in devizni bilanci Jugoslavije. Nova zakonodaja na tem področju bi morala zato temeljiti na novih sistemskih izhodiščih in načelih in bi se morala opirati predvsem na samoupravne mehanizme. Zato je treba vpeljati družbeno dogovarjanje, predvsem glede politike in kriterijev za dolgoročno sodelovanje s tujino, ter vgraditi v zakon samoupravno sporazumevanje v okviru republik in pokrajin ter federacije za neposredno izvrševanje in opredeljevanje o dolgoročnem sodelovanju s tujino.

6. Osnutek zakona nikjer ne obravnava specifičnega področja licenc za tuje blagovne znamke, ki pogosto in po nepotrebnem izrivajo domače blagovne oznake.

7. Slovenija se je v dosedanjih razpravah o kooperaciji in prenašanju znanja in tehnologije zavzemala za to, da naj zvezni zakon ureja samo pravne elemente pogodbenih razmerij med domačimi in tujimi partnerji, predvsem v smeri enotnih pogojev pri sklepanju ter v smeri krepitve pogodbenega položaja naših organizacij združenega dela, medtem ko naj bi z družbenim dogovorom urejali družbenoekonomske odnose, vgrajevali načrtne elemente razvoja ekonomskih odnosov s tujino ter določali kriterije, načine in pogoje za sklepanje pogodb. S tem v zvezi je v resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje od leta 1976 do leta 1980 v letu 1978 in v zakonu o koordinacijskem odboru za organizacije združenega dela, ki opravljajo posle zunanjetrgovinskega prometa, ter o nalogah in pooblastilih nekih organov in organizacij v SR Sloveniji na področju zunanjetrgovinskega prometa (Uradni list SR Slovenije, št. 16/77) določeno, da naj Gospodarska zbornica Slovenije, izvršni svet skupščine SR Slovenije, samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino in zainteresirane bančne organizacije do 16. avgusta 1978 sklenejo družbeni dogovor o usmerjanju vlaganj sredstev tujih oseb v domače organizacije združenega dela, o usmerjanju dolgoročne proizvodne kooperacije in poslovno-tehničnega sodelovanja s tujino ter o odstopanju in pridobivanju tehnologije. Ta dogovor bo na območju SR Slovenije uskladil družbeno akcijo in dopolnil določbe zveznega zakona na tem specifičnem področju. V dogovoru bo urejen tudi postopek za dajanje mnenj v zvezi s snovjo obravnavanega zveznega zakona, tako kot se bodo podpisniki dogovorili. Akcijo za sklenitev in podpis tega dogovora prevzema Gospodarska zbornica Slovenije.

V postopku dajanja mnenj republik in avtonomnih pokrajin bi bilo treba doseči medsebojno sodelovanje in uskladiti delo na tem področju.

II

KONKRETNE PRIPOMBE

K 3. členu

Dodati nov, tretji odstavek, ki naj bi se glasil:

„Pogodba začne veljati, ko jo potrdi zvezni komite za energetiko in industrijo.“

K II. poglavju

- Naslov tega poglavja naj bi prenesli pred 5. člen.
- V tem poglavju bi bilo treba razmejiti primere, ko se v Jugoslavijo prenaša proizvodnja določenega proizvoda iz tujine oziroma po tuji tehnologiji, od primerov, ko se za neko proizvodno kooperacijo proizvodnja in tehnologija prenašata iz Jugoslavije v druge države.

Opredelitev dolgoročne proizvodne kooperacije in pogoji v tem poglavju se dajo uporabiti le za prenos proizvodnje v Jugoslavijo, ne pa tudi za prenos proizvodnje iz Jugoslavije v druge države. V tem primeru prav tako ni potrebno financiranje 1 : 1.

K 9. členu

Ta člen kaže črtati.

Besedilo tega člena precizira, da oba partnerja v kooperaciji v istem obdobju ne moreta med seboj dobavljati istovetnega sestavnega dela oziroma proizvoda. S tem se precej zmanjšuje možnost specializacije v proizvodnji istih oziroma istovetnih proizvodov. Zoževanje možnosti specializacije je nepotrebno.

K 10. členu

Primere, ki so navedeni v oklepaju, je treba črtati, ker lahko pomenijo obliko oziroma del produkcijskega procesa.

- V tem členu je treba jasneje opredeliti oziroma razmejiti uslužno od proizvodne dejavnosti.

K 12. členu

- V četrti vrsti naj bi za besedo „sme“ dodali besede: „v tekočem letu“.

K 13. členu

Ves ta člen naj bi črtali.

Po tem članu mora naša organizacija združenega dela skupaj s podkooperanti obvladati s proizvodnjo sestavnih delov najmanj 15 % (v osnutku zakona z dne 6. decembra 1977 – 20 %) od vrednosti enote finalnega proizvoda, ki je predmet kooperacije. Kljub temu, da je ta odstotek od prvotnih 30 % iz prejšnjih verzij zakonskega osnutka zelo zmanjšan, niti ta zmanjšani odstotek ni sprejemljiv. Nekatere naše organizacije združenega dela imajo namreč kooperacijo z majhnim številom kooperantov v velikih serijah. Te komponente, katerih proizvodnja je zaradi velikih serij praviloma zelo rentabilna, pomenijo v primerjavi s finalnim proizvodom, v katerega so vgrajene, zelo majhen odstotek. Če bi sprejeli tako določbo, bi utegnile vse te kooperacije prenehati, kar ne bi bilo koristno za te organizacije združenega dela in ne za naš gospodarski razvoj.

Drugi odstavek tega člena sicer dovoljuje zveznemu komiteju za energetiko in industrijo, da dovoli tudi manjši odstotek od zgoraj omenjenega, s pogojem, da ta proizvodnja prispeva k uresničevanju ciljev iz 2. člena zakonskega osnutka. Kljub tej določbi pa odločanja o koristnosti take proizvodnje in s tem o zmanjšanju predpisanega odstotka ne bi smeli prepustiti poznejšemu razpravljanju in odločanju, temveč bi bilo treba tak način kooperacije vgraditi v zakon kot dovoljen. Odstotek vrednosti finalnega proizvoda je treba zato izpustiti, odločanje o upravičenosti take kooperacije pa prepustiti republiki oziroma avtonomni pokrajini, ki je odgovorna za gospodarski razvoj in bo najlažje presodila upravičenost take koncepcije.

Če predlog za črtanje tega člena ne bi bil sprejet, pa naj bodo za besedami: „Zvezni komite za energetiko in industrijo lahko“ dodane besede: „na predlog pristojnih republiških oziroma pokrajinskih organov“.

K 14. členu

V drugem odstavku v drugi vrsti naj bi za besedo „lahko“ dodali besede: „na predlog pristojnih republiških oziroma pokrajinskih organov“.

Posebej bi bilo treba razmisliti o morebitnih sankcijah oziroma posledicah nespoštovanja rokov, da bi se s tem preprečilo sklepanje fiktivnih pogodb, kar bi organizacijam združenega dela onemogočilo sklepanje podobnih pogodb.

K 15. členu

Besedilo na koncu drugega odstavka spremeniti, tako da bi se glasilo: ... „ki so predmet kooperacije, če predpisi države, iz katere je tuja oseba, prepovedujejo sklenitev pogodbe s tujo osebo iz prvega odstavka tega člena“.

Besedilo tega odstavka je treba spremeniti tako, da bo vključevalo kooperacijo le v primeru, ko tuja zakonodaja onemogoča direktno sodelovanje med proizvodnimi organizacijami združenega dela.

– Dodati nov, tretji odstavek, ki naj bi se glasil:

„Tuji partner sme izvrševati pogodbo iz prvega odstavka tega člena tudi z dobavami iz svojih obratov, ki so v državah zunaj sedeža matičnega podjetja.“

Dopolnitev tega člena je potrebna zato, ker so doslej nastajale težave pri kooperacijskem sodelovanju, ko je tuji partner imel svoje proizvodne obrate v različnih državah.

K 20. členu

– Točka 3 je nejasna.

– Točko 5 naj bi črtali, ker ne vsebuje dolgoročnega poslovno-tehničnega sodelovanja, temveč samo elemente skupnega komercialnega nastopanja.

K 22. členu

V besedilu tega člena naj bi dikcijo „pravica do znanja“ spremenili v „prenos znanja“.

Sprememba je potrebna zato, ker so se države v razvoju na vseh mednarodnih forumih (UNCTAD, WIPO) zavzemale za to, naj ne bo priznana posebna absolutna pravica do znanja in izkušenj (know how), ki bi uživala podobno varstvo kot pravice industrijske lastnine.

K 24. členu in predlog za nov, 24. a člen

Člen 24 v celoti ne ustreza; treba bi bilo precizno določiti vse oblike garancij in tako pomagati našim organizacijam združenega dela k sklepanju pogodb.

Zato bi bilo treba prvi odstavek tega člena spremeniti, tako da bi se glasil:

„V pogodbi o pridobitvi materialne pravice do tehnologije je treba določiti dolžnost in predvideti garancijo tuje osebe za doseg rezultatov pogodbe ter dolžnosti organizacije združenega dela za doseg teh ciljev, zlasti pa v skladu z naravo posla:

1) specifikacijo tehničnih in ekonomskih ciljev, ki jih želi prejemnik doseči s sklenitvijo pogodbe;

2) specifikacijo konkretnih pogojev, zlasti glede kadrov, opreme, surovin, reprodukcijskega materiala in energije, pod katerimi se bo prenesena tehnologija uporabljala;

3) garancijo dajalca tehnologije, da je prenesena tehnologija po obsegu, obliki prenosa in dokumentacije glede na pogoje, v katerih se bo uporabljala, kompletna in primerna za doseg v pogodbi dogovorjenih ciljev;

4) garancijo dajalca tehnologije, da bo kadrom prejemnika tehnologije zagotovil ustrezno šolanje za njeno uporabo, kadar prejemnik tehnologije to zahteva;

5) garancijo dajalca tehnologije, da bo med trajanjem pogodbe prejemnika obveščal in mu dajal v zvezi s preneseno tehnologijo na voljo vse izboljšave, všteti prijavljene oziroma zavarovane izume, s katerimi dajalec tehnologije razpolaga, kot tudi znanja, potrebna za njihovo uporabo;

6) garancijo dajalca tehnologije, da bo med trajanjem pogodbe prejemniku tehnologije zagotovil možnost kupovanja surovin, reprodukcijskega materiala, nadomestnih delov in opreme, ki so povezani s preneseno tehnologijo in s katerimi dajalec tehnologije razpolaga, ter da jih bo obračunal po cenah, ki ne bodo višje od cen za podobne proizvode na svetovnem trgu, všteti njegovo obveznost, da bo v primeru, če bi ustavil proizvodnjo, prejemniku tehnologije dal na razpolago vse potrebne informacije za njihovo proizvodnjo;

7) garancijo dajalca tehnologije (z določitvijo penalov ali odškodnine), da bodo v pogodbi specifikirani rezultati, doseženi v predvidenem roku, upoštevajoč v pogodbi dogovorjene pogoje za uporabo, vključno s pravico prejemnika tehnologije, da lahko odstopi od pogodbe in zahteva povrnitev vplačanih zneskov in škode, če bi resnični rezultati po krivdi dajalca tehnologije bistveno odstopali od dogovorjenih;

8) obveznost dajalca tehnologije, da bo prejemniku posredoval vse informacije o možnih škodljivih vplivih od uporabe tehnologije na ljudi, premoženje in okolico ter o varnostnih in varstvenih ukrepih, ki so potrebni za njihovo preprečevanje, z njegovo izjavo, da tehnologija, če je uporabljena na način, ki je specifikiran v pogodbi, ustreza jugoslovanskim varnostnim in ekološkim predpisom;

9) garancijo dajalca tehnologije, da bo nadomestil škodo, ki bi nastala prejemniku tehnologije ali tretjim osebam od uporabe tehnologije ali proizvodov, izdelanih na podlagi le-te, če je bila tehnologija uporabljena v skladu s pogodbenimi določili ali po navodilih dajalca tehnologije;

10) garancijo dajalca tehnologije, da ima pravico razpolagati s preneseno tehnologijo, predvsem s pravicami industrijske lastnine, in da mu ob sklenitvi pogodbe niso bile znane pravice tretjih oseb, ki bi bile z uporabo prenesene tehnologije prekršene ali bi preprečevale pravilno izpolnjevanje pogodbe, všteti njegovo obveznost, da bo plačal odškodnino za škodo, nastalo prejemniku tehnologije zaradi morebitnih zahtevkov, ki bi jih v zvezi s preneseno tehnologijo uveljavile tretje osebe;

11) garancijo dajalca tehnologije, da bo obvestil prejemnika tehnologije, če bo pozneje sklenil pogodbo o prenosu tehnologije s kom drugim pod ugodnejšimi pogoji, in da mu bo omogočil zahtevati ustrezno spremembo pogodbe, če bi šlo za poznejši prenos tehnologije v podobnih okoliščinah;

12) garancijo obeh pogodbenih strank, da bosta tehnične in poslovne podatke, ki so jima bili med pogajanjem in med izpolnjevanjem pogodbe sporočeni kot zaupni, šteli za poslovno tajnost, in da bosta med pogodbo varovali v tajnosti podatke, ki so kot taki specifikirani v pogodbi, vendar ne dalj kot tri leta od sporočitve zadnje informacije oziroma zadnje izboljšave;

13) garancijo prejemnika tehnologije, da bo dosegel s pogodbo specifikirano kvaliteto proizvodov oziroma storitev, če uporablja blagovno ali storitveno znamko, trgovsko ime ali označbo firme dajalca tehnologije in če je to v pogodbi določeno.

Za 24. členom bi bilo treba vstaviti nov, 24. a člen, ki naj bi se glasil:

„Plačilo za preneseno tehnologijo mora biti specifikirano v pogodbi, če to ni mogoče, pa morajo biti v pogodbi specifikirani vsi elementi za njegovo določitev.“

Plačilo za vse elemente, ki so povezani s prenosom znanja, všteti opremo ter drugo blago in storitve, mora biti v pogodbi navedeno in posebej specifikirano za vsak element.

Plačilo naj bo določeno tako:

1) da se ne obračunava in ne plačuje od komponent, delov proizvodov ali od storitev, za katere prenesena tehnologija ni bila uporabljena;

2) da se ne obračunava in ne plačuje na kumulativni podlagi, tako od sestavnih delov kot tudi od vsega proizvoda;

3) da se del plačila, kadar je plačilo odvisno od rezultatov uporabe tehnologije, ne povečuje s povečanjem proizvodnje oziroma prodaje;

4) da lahko prejemnik tehnologije po treh letih neha plačevati morebitna dogovorjena fiksna minimalna plačila, če je plačilo odvisno od rezultatov uporabe tehnologije, upoštevajoč pri tem pravico dajalca tehnologije, da v tem primeru odstopi od izključnosti pogodbe.“

Vključitev tega člena, ki bi določal poglavitna načela obračunavanja plačil za preneseno tehnologijo, je potrebna, ker bo s tem dosežena jasnost obveznosti pogodbenih strank in okrepljen pogodbeni položaj naših organizacij združenega dela pri sklepanju pogodb.

K 30. členu

- Na koncu prvega odstavka naj bi črtali besede: „čas začetka proizvodnje . . .“

Glede na pogostejše objektivne težave (uvoz opreme, zagotovitev investicijskih sredstev itd.) ni smotrno, če bi z zakonom zavezovali naše organizacije združenega dela, da se nasproti tujemu partnerju pogodbeno zavežejo za rok začetka proizvodnje. Zakon namreč že zavezuje našo organizacijo združenega dela, da začne s proizvodnjo najpozneje v dveh letih.

- V tretjem odstavku v četrti vrsti naj bi za besedo „plačila“ dodali besedi: „način plačevanja“.

Dopolnitev je potrebna, ker v dosedanji praksi nastajajo težave v zvezi z razlaganjem določb.

K 31. členu

- V peti vrsti prvega odstavka naj bi za besedo „raziskovalna“ dodali besedi: „in druga“.

V poslovno-tehnično sodelovanje je treba vključiti tudi trgovske organizacije združenega dela, zlasti tiste, ki opravljajo servisno dejavnost, in banke.

- V tretjem odstavku naj bi v četrti vrsti črtali besede: „s to pogodbo“ in jih nadomestili z besedami: „s samoupravnim sporazumom“.

S to spremembo bo doseženo, da bo delovna ali sestavljena organizacija združenega dela nastopala nasproti tuji osebi samostojno, notranja razmerja pa naj bi reševali s samoupravnim sporazumom. Poleg tega bi spremenjeno besedilo omogočalo uporabo tujega znanja v vsej organizaciji, ne pa samo v temeljni organizaciji združenega dela.

- Bilo pa bi bolje, če bi ves ta odstavek prečrtali.

- V prvi vrsti četrtega odstavka besede: „na račun in v imenu združene proizvodne organizacije združenega dela“ nadomestiti z besedami: „na svoj račun in v svojem imenu“.

Prvotno besedilo ni smiselno in opredeljuje poslovno skupnost kot pooblaščenko, kar je vprašljivo.

K 32. členu

Na koncu prvega odstavka naj bi dodali stavek: „Manjše spremembe, ki pomenijo le sprotno prilagajevanje tehnološkim in tržnim spremembam, se le sporočajo.“

Sprememba besedila je potrebna zato, da ne bi bila potrebna v primeru vsake manjše spremembe pogodbe, kot npr. pri manjši specifikaciji, prilagoditvi cene, označbe ali podobno, registracija celotnega postopka.

K 33. členu

- Na koncu 3. točke naj bi dodali besedilo: „Pri tem mora dobiti pristojni organ mnenje Gospodarske zbornice Jugoslavije.“

- Točko 4 naj bi črtali.

V 4. točki je določeno, da daje Gospodarska zbornica Jugoslavije mnenje o opravičenosti sklepanja pogodb po tem zakonu ter o poslovnem ugledu in zanesljivosti tujega partnerja. Glede na uveljavljanje novega sistema ekonomskih odnosov s tujino ter odgovornost republik in avtonomnih pokrajin za gospodarski razvoj na svojem območju ni potrebno, da bi Gospodarska zbornica Jugoslavije dajala zveznemu komiteju za energetiko in industrijo mnenje o upravičenosti sklenitve pogodbe. Taka določba bi bila tudi nezdržljiva z vlogo zbornice.

Določbe o obveznem dajanju mnenja o poslovnem ugledu in zanesljivosti tujega partnerja bi lahko pomenile tudi avtomatično dajanje prednosti transnacionalnim družbam in drugim velikim združenjem, ki imajo po svetu največji poslovni ugled, preprečevale pa bi sklepanje pogodb z manjšimi firmami, ki se jim je posrečilo razviti lastno napredno tehnologijo in jo ponujajo pod ugodnejšimi pogoji.

Mnenje Gospodarske zbornice Jugoslavije naj ima le informativno naravo pri oblikovanju mnenja republike ali pokrajine.

K 35. členu

V poglavju o ekonomsko-tehničnem elaboratu bi bilo treba dodati še dve točki, in sicer:

- pred 1. točko novo 1. točko: „osnovni podatki o domači organizaciji združenega dela in tujem partnerju“;

- za 8. točko novo 9. točko: „efekti sklenjenega posla za plačilnobilančni položaj republik“.

Dodatni točki sta potrebni, ker nikjer v besedilu elaborata, ki ga obravnavajo pristojni organi, ti podatki niso posebej omenjeni.

- V 2. točki naj bi za besedama: „rentabilnosti poslovanja“ dodali besede: „podatke o elementih, na podlagi katerih je bila izračunana cena za tehnologijo“.

- Na koncu 3. točke naj bi dodali besede: „ter reprodukcijskega materiala in o morebitnem potrebnem uvozu opreme“.

K 36. členu

Ta člen v celoti ni ustrezen in ni v skladu s stališči, ki jih Jugoslavija zavzema skupaj z drugimi državami v razvoju na področju prenosa tehnologije. To zlasti velja za 2. in 5. točko tega člena. Možne primere restrikcij je treba zato precizneje opredeliti v skladu z našimi političnimi stališči, s stališči skupine 77, ZZD in s sklepi iz Colomba.

Glede na navedeno je treba besedilo tega člena črtati in ga nadomestiti s tem:

„1. Pogodba o dolgoročni proizvodni kooperaciji, pogodba o poslovno-tehničnem sodelovanju in pogodba o pridobitvi materialnih pravic do tehnologije se ne odobri, če vsebuje določila, ki niso potrebna za doseg cilja pogodbenega razmerja, pri tem pa pripeljejo ali utegnejo pripeljati do omejitve poslovne, razvojne in upravljaljske svobode organizacij združenega dela, do neenakih poslovnih pogojev ter neuravnovešanih pravic in obveznosti pogodbenih strank ali do omejitve izkoriščanja in razvoja družbenega, gospodarskega in tehnološkega potenciala, ali pa škodljivo vplivajo na doseganje družbenih razvojnih ciljev. Taka določila so predvsem:

- 1) omejitev naše organizacije združenega dela v prilagoditvi prenesene tehnologije, njenem izboljševanju, dopolnjevanju in nadaljnjem razvijanju, omejitev v razvijanju konkurenčne tehnologije ali omejitev raziskovalno-razvojne dejavnosti in razvojne politike naše organizacije združenega dela;

- 2) obveznost organizacije združenega dela, da prepusti pravico pridobitve varstva ali izključno pravico pridobitve varstva ali izključno pravico uporabe izumov ali izboljšav naše organizacije združenega dela v zvezi s preneseno tehnologijo tuji pogodbeni stranki ali osebi, katero ona nakaže, ali pa obveznost delitve neizključne pravice uporabe izuma ali izboljšave naše organizacije združenega dela v zvezi s preneseno tehnologijo, brez vzajemne obveznosti tuje stranke ali ustrezne odškodnine, če vzajemna obveznost ni mogoča;

- 3) omejitev naše organizacije združenega dela v zvezi s pridobitvijo ali uporabo tehnologije, ki je podobna ali konkurenčna preneseni tehnologiji, ali omejitev poslovanja s proizvodi ali storitvami, ki so podobne ali konkurenčne proizvodom ali storitvam na podlagi prenesene tehnologije;

- 4) prepoved naši organizaciji združenega dela, da ne sme izpodbijati veljavnosti prenesenih ali drugih pravic industrijske lastnine tuje stranke, ali pravica tuje stranke, da razdre pogodbo, če bi naša organizacija združenega dela začela postopek in izpodbijala veljavnost pravice industrijske lastnine tuje stranke;

- 5) prepoved nadaljnjega uporabljanja tehnologije ter proizvodnje in prodaje proizvodov in storitev na podlagi prenesene tehnologije po prenehanju pogodbe in v primeru še veljavnih pravic industrijske lastnine, ter prepoved objavljanja ali prenosa tehnologije, ki bi trajala po prenehanju pogodbe več kot tri leta od prenosa zadnje izpopolnitve tuje stranke v zvezi s preneseno tehnologijo;

- 6) obveznost naše organizacije združenega dela, da mora plačevati tuji stranki tudi od proizvodov ali storitev, pri katerih ne uporablja prenesene tehnologije, ali naložitev obveznosti naši organizaciji združenega dela po prenehanju prenesenih pravic industrijske lastnine ali potem, ko postanejo znanja in izkušnje (know-how) brez krivde naše organizacije pred iztekom pogodbe splošno znane;

- 7) omejitev naše organizacije združenega dela, da ne sme samostojno odločati o nabavi ali uporabi surovin, reprodukcijskega materiala, nadomestnih delov in opreme, ali naložitev obveznosti, da mora nabavljati določene proizvode pri tujem partnerju ali pri osebi, ki jo on določi, razen v dolgoročni proizvodni kooperaciji;

- 8) omejitev pravice naše organizacije združenega dela, da ne sme spremeniti ali razširiti področja uporabe prenesene tehnologije, povečati ali razširiti proizvodnih zmogljivosti, upoštevajoč pravico tuje stranke do ustreznega dodatnega plačila za spremenjeno ali dodatno uporabo v primerih enkratnega plačila za preneseno tehnologijo;

9) omejitve svobode naše organizacije združenega dela v zvezi z določanjem cen in drugih prodajnih možnosti, izbiri prodajnih poti in metod, označevanjem in reklamo izdelkov in storitev, naložitev obveznosti, da mora uporabljati tujo blagovno ali storitveno znamko, trgovsko ime ali označbo firme tuje stranke v zvezi z izdelki ali storitvami, proizvedenimi na podlagi prenesene tehnologije, razen možnosti, da zahteva tuja stranka odobritev reklame, kadar uporablja naša organizacija združenega dela v reklami označbe tuje stranke;

10) prepoved ali omejitev izvoza blaga ali storitev, proizvedenih na podlagi prenesene tehnologije, razen izvoza v države, v katerih tuja stranka sama proizvaja ali je komu podelila izključno pravico proizvodnje in prodaje po preneseni tehnologiji, pri čemer taka omejitev ne sme trajati več kot pet let.

2. Na podlagi dokumentirane zahteve pogodbenih strank in na predlog pristojnega republiškega organa, ki presoja celovitost pogodbenega razmerja, predvsem pa namen posla, razmerja med pravicami in obveznostmi, ceno, garancijo in vpliv pogodbe na zadovoljevanje družbenih razvojnih potreb in ciljev, sme zvezni komite za energetiko in industrijo v posameznem primeru odobriti uporabo ene ali več omejitvenih določb iz prvega odstavka tega člena, če spozna, da to v konkretnem primeru za družbo ni škodljivo.“

K 37. členu

Besedilo tega člena bi bilo treba v celoti črtati in ga nadomestiti s tem besedilom:

„Pogodbe o odstopu materialnih pravic do tehnologije so organizacije združenega dela dolžne evidentirati pri pristojnem republiškem oziroma pokrajinskem organu in pri zveznem komiteju za energetiko in industrijo.“

Ni sprejemljivo, da bi administrativno omejevali odstopanje materialnih pravic do tehnologije in da bi bile za izvoz tehnologije predpisane skoraj enake omejitve in enaka kontrola kot za njen uvoz. V tem členu bi bilo treba poudariti predvsem našo odprtost pri odstopanju materialnih pravic do tehnologije.

K 38. členu

– V prvem odstavku v predzadnji vrsti naj bi rok 60 dni zmanjšali na 30 dni.
– V četrtem odstavku v predzadnji vrsti naj bi rok 15 dni nadomestili z rokom 30 dni.
– V četrtem in petem odstavku naj bi postopek obravnavanja predloga uskladili s 45. členom osnutka zakona o vlaganju sredstev tujih oseb v domače organizacije združenega dela, tako da bi se besedilo četrtega in petega odstavka glasilo:

„Če se zvezni komite za energetiko in industrijo ne strinja z mnenjem pristojnega republiškega oziroma pokrajinskega organa o upravičenosti sklenitve pogodbe, se opravi postopek za uskladitev stališč.

Če tudi po opravljenem usklajevalnem postopku zvezni komite za energetiko in industrijo in pristojni republiški oziroma pokrajinski organ ne uskladita stališč, mora zvezni komite za energetiko in industrijo predložiti sporna vprašanja v odločitev zveznemu izvršnemu svetu.“

K 40. členu

V zvezi z načelnimi pripombami o javnosti prenosa tehnologije in znanja bi bilo treba besedilo tega člena spremeniti tako, da bi se glasilo:

„Izpisek iz registra iz 39. člena tega zakona dobijo vse republike in obe pokrajini.

Organizacija ali oseba, kateri so potrebni podatki izpiska iz registra, jih prosto dobi na vpogled.“

K 42. členu

Na koncu zadnjega odstavka naj bi dodali: „in s pristojnimi republiškimi oziroma pokrajinskimi organi“.

K 47. členu

Drugi odstavek tega člena naj bi črtali, ker je identičen s prvim odstavkom 46. člena.

K 48. členu

V četrtem odstavku naj bi za besedami: „zvezni komite za energetiko in industrijo“ dodali besede: „ter pristojno republiško oziroma pokrajinsko samoupravno interesno skupnost za ekonomske odnose s tujino . . .“.

K 54. členu

Dodali naj bi novo, 4. točko, ki naj bi se glasila:

„4) če da nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke v zvezi z registracijo pogodbe.“

K 59. členu

Na koncu člena naj bi dodali besedilo: „in uredba o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter o pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami (Uradni list SFRJ, št. 8/1978).“

3. Delegacija skupščine SR Slovenije v zboru republik in pokrajin skupščine SFR Jugoslavije je pooblaščen, da da po uskladitvi v njenem imenu soglasje k predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

PREDSEDNIK

Marijan Brečelj s. r.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA

SRBIJA

SKUPŠČINA SR SRBIJE

01 št. 93-564/78

AS 612

29. marca 1978

Beograd

Priloga 8

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Na podlagi 6. točke 317. člena ustave SR Srbije je sprejela skupščina Socialistične republike Srbije na seji zbora združenega dela dne 29. marca 1978

S K L E P

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O DOLGOROČNI PROIZVODNI KOOPERACIJI,
POSLOVNO-TEHNIČNEM SODELOVANJU TER PRIDOBITVI IN ODSTOPU MATERIALNE
PRAVICE DO TEHNOLOGIJE MED ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA IN TUJIMI OSEBAMI

1. Skupščina SR Srbije daje soglasje o osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

2. Skupščina SR Srbije meni, da je treba pri nadaljnjem delu za ta zakon upoštevati tudi tele pripombe:

I NAČELNE PRIPOMBE

1. Osnutek zakona določa, da se morajo pogodbe s tega področja sklepati z določenim rokom, vendar ne določa njegove maksimalne dolžine. Trajanje pa je pri pogodbah o pridobitvi pravice do tehnologije bistven element za oceno ekonomičnosti proizvodnje in v nobenem primeru ne bi smelo biti daljše kot deset let.

Prav tako mora biti trajanje pogodb o dolgoročni proizvodni kooperaciji urejeno v skladu s prejšnjo uredbo o dolgoročni proizvodni kooperaciji in ne bi smelo biti krajše kot pet let oziroma tri leta.

2. Osnutek zakona sploh ne obravnava pravice do proizvodnje po izteku pogodbe, kar je prav tako eden bistvenih elementov tako za pogodbo kot za vlaganja organizacij združenega dela po taki pogodbi. Tudi ne rešuje vprašanja pravice do proizvodnje po izteku pogodbe ali zaradi predčasno razrte pogodbe, kar spravlja domače organizacije združenega dela v veliko odvisnost od zunanjega partnerja. To vprašanje mora biti z zakonom rešeno tudi s stališča varnosti države. Prekinitev proizvodnje surovin, ki so pomembne za oborožitev in vojaško opremo, zaradi izteka ali razrte pogodbe utegne imeti neugodne posledice za obrambni sistem države in bi bilo iz navedenih razlogov treba ta vprašanja znova pretehtati.

3. Osnutek zakona ne ureja plačila za tehnologijo, kar omogoča tujim partnerjem, da zahtevajo zelo visoka plačila za tehnologijo, ki je v večini primerov lahko že pri koncu njene uporabe. V mnogih državah v razvoju in v nerazvitih državah je z zakonom onemogočeno plačevanje čezmernega nadomestila za tehnologijo (Indija, Argentina, Mehika, Brazilija in druge).

II KONKRETNE PRIPOMBE K BESEDILU ZAKONSKEGA OSNUTKA

1. V 1. točki 6. člena naj bi črtali besedo „one“ in jo nadomestili z besedami: „organizacija združenega dela in tuja oseba“.

2. V četrtem odstavku 22. člena naj bi črtali besedi: „ali uporabo“.

Po predlaganem besedilu bi se lahko razlagalo, da je s proizvodno-tehnično dokumentacijo mišljena tudi pravica do dokumentacije za uporabo naprav, kar ne drži, saj je dolžnost partnerja, da tudi pri nakupu opreme da navodila za uporabo.

3. V 36. členu predlagamo novo besedilo 2. točke:

„2. če se s pogodbo prepoveduje ali omejuje izvoz proizvodov v določene države, razen v države, v katerih sopogodbениka sama proizvajata in prodajata zadevne proizvode, kot tudi države, v katerih sta dala komu izključno pravico proizvodnje zadevnih proizvodov;“.

Predlagano besedilo je v skladu s stališči zveznega izvršnega sveta ter z uredbo o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter o pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

4. V zvezi z drugim odstavkom 45. člena bi bilo treba precizirati, ali se soglasja, na katerih se uvažajo in izvažajo proizvodi, ki so predmet pogodb o dolgoročni kooperaciji, kakršna izdaja zvezni komite za energetiko in industrijo v sporazumu z zveznim sekretariatom za zunanjo trgovino, dajejo v smislu vrst teh proizvodov ali v smislu režima njihovega izvoza in uvoza.

5. V drugem odstavku 57. člena naj bi besede: „členov 46 do 48“ nadomestili z besedami: „členov 45 do 48 in 58“, s čimer bi bile precizneje zajete vse določbe, za katere so potrebna tehnična navodila Narodne banke Jugoslavije.

3. Delegacija skupščine Socialistične republike Srbije v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ je pooblaščen, da da v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ v njenem imenu soglasje k predlogu zakona.

PODPREDSIEDNIK SKUPŠČINE

R. Jovanović s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE AVTONOMNE
POKRAJINE KOSOVA
PS št. 91-1/78
AS 612
24. marca 1978
Priština

Priloga 9

Po 7. točki prvega odstavka 301. člena in 311. členu ustave Socialistične avtonomne pokrajine Kosova je skupščina SAP Kosova na seji zbora združenega dela 24. marca 1978 sprejela

SKLEP

1. Dajemo soglasje k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami, ki ga je skupščini SFRJ dal zvezni izvršni svet z aktom 18, št. 92-89/77 z dne 24. februarja 1978.

2. K besedilu osnutka zakona skupščina SAP Kosova ni imela pripomb.

3. Pooblaščamo delegacijo skupščine SAP Kosova v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da lahko v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami v celoti.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Adem Hašani s. r.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Ilijaz Kurteši s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE AVTONOMNE
POKRAJINE VOJVODINE
01 – št. 93-2/78
AS 612
20. marca 1978
Novi Sad

Priloga 10

Po 310. in 320. členu ustave Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine je skupščina SAP Vojvodine na seji zbora združenega dela 20. marca 1978 sprejela

SKLEP

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O DOLGOROČNI PROIZVODNI KOOPERACIJI,
POSLOVNO-TEHNIČNEM SODELOVANJU TER PRIDOBITVI IN ODSTOPU
MATERIALNE PRAVICE DO TEHNOLOGIJE MED ORGANIZACIJAMI
ZDRUŽENEGA DELA IN TUJIMI OSEBAMI

I

Dajemo soglasje k osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

II

K osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami daje skupščina SAP Vojvodine tele pripombe in predloge:

1. V prvem odstavku 14. člena bi morali predvideti rok, daljši kot eno leto, v katerem ima organizacija združenega dela obveznost, da začne proizvodnjo in dobavo sestavnih delov.

2. V drugem odstavku 15. člena se ocenjuje, da bo zelo težko in zapleteno vključiti tuje osebe, ki naj sodelujejo pri proizvodnji sestavnih delov in proizvodov, v pogodbo o kooperaciji, ob preverjanju in izvajanju njihovih predpisov. Namesto, da bi se odnosi iz pogodbe o kooperaciji povezali s predpisi tujih držav, bi bilo bolj učinkovito, če bi v drugem odstavku poiskali ustrezno formulacijo, ki bo omogočila, po tukaj določenih pogojih vključevanje tujih oseb, ki neposredno ne sodelujejo v proizvodnji, v pogodbo o kooperaciji.

3. V 23. členu bi morali poglobljeje opredeliti in določiti merila, po katerih se bo ocenilo, kaj se razume s „približno enakimi pogoji“. Pozitivni so napor, da se ne sklenejo pogodbe o pridobitvi materialne pravice do tehnologije, če se lahko takšne pravice pridobijo v Jugoslaviji, toda tako neopredeljen pojem utegne pripeljati do zavlačevanja postopka tudi v tistih primerih, ko bi bila sklenitev pogodbe utemeljena.

4. V 26. členu ni povsem jasen pojem garancije, kot je uporabljen v tem členu, niti posledice, ki bodo nastopile, če ne bodo izpolnjene obveznosti, prevzete z garancijo. Ob tej rešitvi bi morali premisliti in natančneje določiti pojem garancije, če je to pogoj za sposobnost organizacij za proizvodnjo oziroma opravljanje storitev po pridobljeni materialni pravici.

5. Ker je postopek pred predložitvijo pogodbe zveznemu organu v potrditev že sicer dolg in zapleten, bi morali v 38. členu preveriti možnost, da se roki za potrditev pogodbe omejujejo na roke iz zakona o pravnem postopku, samo izjemoma, v primerih, ko je to resnično nujno, pa se predvidijo podaljšani roki 60 dni.

6. V členih 38 in 42 je različno predvidena možnost vodenja upravnega spora zoper dokončni upravni akt, in ob potrditvi pogodbe ni dana možnost, da se vodi upravni spor, pri aktu, s katerim se določi prenehanje veljavnosti potrjene pogodbe, pa je takšna možnost. Z ozirom na to, da gre v bistvu za isto pravico, je smotno preveriti poenotenje postopka za oba upravna akta.

7. V 51. členu bi bilo treba poudariti, da enkrat potrjena pogodba o dolgoročni proizvodni kooperaciji ves čas trajanja uživa beneficije carinskega kontigenta glede na to, da se kontigenti potrdijo vsako leto, pogodba o dolgoročni kooperaciji pa je dolgoročne narave.

III

Pooblaščamo delegacijo skupščine Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine, da v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ v imenu skupščine – v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ – da soglasje k predlogu zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Jovan Milivojević s. r.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE SAP VOJVODINE
Vilmoš Molnar, dipl. inž. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Odbor za družbeni plan

in razvojno politiko

Št. 3-80/78-30

AS 612/1

29. junija 1978

Beograd

Priloga 11

ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Odbor za družbeni plan in razvojno politiko je na seji 29. junija 1978 ob sodelovanju predstavnika zveznega izvršnega sveta nadaljeval delo pri usklajevanju stališč republik in avtonomnih pokrajin o osnutku zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami, ter daje o tem

POROČILO

1. Odbor je obravnaval prečiščeno besedilo osnutka tega zakona, ki ga je poslal zvezni izvršni svet, in je ugotovil, da so v tem besedilu upoštevana stališča, ki jih je odbor uskladil na seji 13. in 14. aprila 1978.

2. Pri nadaljnjem usklajevanju stališč v zvezi z drugimi vprašanji iz osnutka tega zakona, za katere so v prečiščenem besedilu dane nove formulacije, je odbor sklenil, naj bi v tem besedilu opravili tele spremembe in dopolnitve:

K 16. členu

- Tretji odstavek tega člena naj bi črtali.

K 24. členu

- Ob koncu 5. točke naj bi prečrtali podpičje in dodali besede: „upoštevajoč tudi stopnjo konkurenčnosti cen“.

- V 6. točki naj bi besede: „(z določanjem penalov ali odškodnine)“ zamenjali z besedami: „(penali, odškodnina ali na drugačen način)“.

K 24. a členu

- Ob koncu tega člena naj bi dodali novo točko 4, ki naj bi se glasila: „Plačilo dodatnih zneskov za izvoz v določene države.“

K 34. členu

V prvem in tretjem odstavku naj bi črtali dajanje mnenja zveznega zavoda za družbeno planiranje, da je pogodba v skladu z družnim planom Jugoslavije in z dogovorom o temeljih družbenega plana Jugoslavije oziroma družbenimi plani republik in avtonomnih pokrajin.

K 36. členu

– V prvem odstavku, v četrti vrsti naj bi črtali besede: „niso nujne za uresničevanje namena pogodbe, vodijo pa ali“, v šesti vrsti za besedo „neenakih“ pa dodali besedi: „oziroma neugodnih“.

– V 2. točki tega člena v peti vrsti naj bi za besedama: „drugi osebi“ dodali besede: „v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji“.

– Ob koncu 6. točke naj bi dodali besede: „razen za pogodbe o materialni pravici do stvaritev, če so te pravice zaščitene“.

V zvezi z 9. točko naj predlagatelj oceni utemeljenost priporočila, da pogodbe ne bi bilo treba odobriti samo tedaj, ko gre za izključno obveznost uporabe tujega blagovnega oziroma storitvenega žiga“, ne pa v primeru, ko je ta obveznost neekskluzivna. Prav tako naj predlagatelj oceni utemeljenost priporočila, da bi ob koncu te točke dodali: „razen v primeru, ko tuje osebe“. To priporočilo izhaja iz tega, da ne bi bilo treba prepovedati odobritev takšne pogodbe, če tuja oseba naroči, da se po odstopljeni tehnologiji proizvajajo za njen račun artikli, ki bi se izvažali iz Jugoslavije.

K 38. členu

– V zvezi s petim odstavkom je bilo opozorjeno, da se v 258. členu zakona o upravnem postopku poudarja, da se lahko vodi upravni spor po drugostopenjski odločbi. Zato bi bilo treba v ta člen, tako kot v 44. členu osnutka tega zakona, vstaviti določbo, da se lahko vodi upravni spor. Ker je predlagatelj obrazložil utemeljenost, da ni mogoče voditi upravnega spora zoper odločbo zveznega izvršnega sveta, izdano po pritožbi iz tretjega odstavka tega člena, je bilo opozorjeno na potrebo, da preuči to vprašanje zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin.

K 48. členu

– Poudarjeno je bilo, da se v tem členu predvideva v primeru izvajanja dogovorjenega izvoza oziroma uvoza pod 50 %, izvajanje določenega postopka z namenom črtanja pogodbe iz registra, v 54. členu osnutka tega zakona pa se za isti prestopok predvideva denarna kazen. Ker gre v bistvu za dvojno kaznovanje organizacije za isti prestopok, je bilo opozorjeno na potrebo po tem, da preuči to vprašanje zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin.

K 51. členu

– V prvem odstavku v tretji vrsti naj bi črtali besede: „in carinski kontingenti“, v četrti vrsti pa besedi: „carinskih kontingentov“.

3. Dana je bila pripomba, da osnutek tega zakona ne izraža dovolj stališč naše politike, ki zadevajo pospeševanje sodelovanja z neuvrščenimi in drugimi državami v razvoju, upoštevajoč sklepe zadnjega samita v Colombu. Prav tako je bilo dano mnenje, da bi bilo treba v primeru dolgoročne proizvodne kooperacije in drugih oblik sodelovanja z državami v razvoju poudariti, da je namen tega sodelovanja poleg navedenega tudi uresničevanje višje tehnično-tehnološke ravni v teh državah, njihov hitrejši gospodarski razvoj, krepitev njihove gospodarske neodvisnosti in pospeševanje sodelovanja med temi državami na podlagi vzajemnih koristi. V razpravi o tem je bilo poudarjeno, da so med usklajevanjem pri več členih osnutka zakona izvedene znatneboljšave v skladu z našo politiko do držav v razvoju, toda bila so tudi mnenja, da to ni dovolj izraženo. Poleg tega je bilo rečeno, da je v naslednjem obdobju pred nami naloga, da se v okviru delovnega programa zbora uresniči implementacija sklepov petega samita v Colombu, kar pomeni, da bo tudi na področju zakonodaje prišlo do ustreznega oblikovanja našega odnosa do držav v razvoju. V tem smislu bi lahko dodatno v tem zakonu izvedli določeneboljšave.

4. Zvezni izvršni svet bo na podlagi usklajenih stališč pripravil besedilo predloga tega zakona in ga skupaj z ustrežno obrazložitvijo posredoval zboru republik in pokrajin za sejo 11. julija 1978.

5. Za poročevalca je bil določen delegat Marko Bulc, član tega odbora.

PREDSEDNIK ODBORA

dr. Ljubisav Marković, prof. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 12

Zakonodajna komisija

AS 612/1

21. marca 1978

Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Zakonodajna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji 21. marca 1978 obravnavala — po 129. členu poslovnika zbora republik in pokrajin — osnutek zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami (AS 612) in daje tole

POROČILO

Komisija je ugotovila, da je ustavna podlaga za izdajo tega zakona 5. točka prvega odstavka 281. člena ustave SFRJ in da je za njegovo sprejetje pristojen zbor republik in pokrajin, ki sprejema ta zakon po 2. točki drugega odstavka 268. člena ustave SFRJ, na podlagi soglasja skupščin republik in skupščin avtonomnih pokrajin.

Ob obravnavi osnutka tega zakona je komisija dala pripombe k temle členom:

K 4. členu

V tem členu je treba dodati nov odstavek in v njem podrobneje določiti, da pogodba ne sme biti v nasprotju z družbenim planom tiste republike oziroma avtonomne pokrajine, na ozemlju katere je sedež organizacije združenega dela, ki je to pogodbo sklenila, oziroma da mora biti pogodba v skladu s samoupravnim sporazumom, sklenjenim v okviru samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino republike oziroma avtonomne pokrajine, na ozemlju katere je sedež organizacije združenega dela.

K 11. členu

V tem členu je treba preučiti rešitev, da organizacije združenega dela med seboj sklepajo pogodbo o dolgoročni proizvodni kooperaciji (podkooperaciji), ker se odnosi med našimi organizacijami združenega dela, ko gre za dolgoročno proizvodno kooperacijo, urejajo samo s samoupravnim sporazumom. Zato ne bi kazalo določiti, da se ti odnosi urejajo tudi s pogodbo.

K 14. členu

V tem členu je treba v prvem in drugem odstavku besedi: „sestavnih delov“ in v prvem odstavku istega člena besedi: „uveljavitve pogodbe“ nadomestiti z besedami: „ko je postala polnoveljavna pogodba o dolgoročni proizvodni kooperaciji“.

Sprememba je redakcijske narave.

K 27. členu

V tem členu je treba besede: „uveljavitev pogodbe“ nadomestiti z besedami: „ko je pogodba postala polnoveljavna“.

Sprememba je redakcijske narave.

K 31. členu

V prvem odstavku tega člena naj bi v zadnji vrsti besede: „proizvajalna ali znanstvenoraziskovalna temeljna organizacija združenega dela“ nadomestili z besedami: „temeljna organizacija združenega dela, ki opravlja proizvodno dejavnost, ali temeljna organizacija združenega dela, ki opravlja znanstvenoraziskovalno dejavnost“.

V 3., 4. in 5. odstavku je treba poleg organizacij združenega dela, ki opravljajo proizvodno dejavnost, omeniti tudi organizacije združenega dela, ki opravljajo znanstvenoraziskovalno dejavnost.

K 41. členu

V drugem odstavku naj bi besedo „nujne“ nadomestili z besedo „določene“.

Sprememba je redakcijske narave.

K 42. členu

V prvem odstavku v zadnji vrsti naj bi besedo „uresničevanju“ nadomestili z besedo „izvrševanju“. (Nanaša se samo na srbohrvaško besedilo, pripomba prevajalca.)

Sprememba je redakcijske narave.

H kazenskim določbam:

Ob obravnavi določb členov 54, 55 in 56 je bilo dano priporočilo predlagatelju, da preuči višino denarnih kazni oziroma, da oceni, ali bi bilo smotno povečati zgornje zneske denarnih kazni v omenjenih členih.

K 57. členu

V tem členu je treba preučiti, ali je potrebno pri sprejemanju vseh teh predpisov (posebno za uporabo členov 16, 21, 23 in 28 tega zakona), ki so bolj ali manj tehnične narave, da jih zvezni izvršni svet sprejme na podlagi soglasja pristojnih republiških in pokrajinskih organov.

K 58. členu

V tretjem odstavku tega člena je treba predvideti tudi možnost, da se stranke, ki so sklenile pogodbo po prejšnjih predpisih, lahko opredelijo, da se njihova pogodba izvršuje po veljavnih predpisih.

Poleg teh pripomb je bila predlagatelju dana vrsta redakcijskih pripomb, ki jih je sprejel in jih bo vgradil v predlog zakona.

PRESEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA SFRJ

Komisija za ugotavljanje
istovetnosti besedil v jezikih
jugoslovanskih narodov
Št. 06.4-32/78-04
11. julija 1978
Beograd

Priloga 13

PRESEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 55. členu poslovnika skupščine SFRJ daje komisija za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ

P O R O Č I L O

O UGOTOVITVI ISTOVETNOSTI BESEDIL

1. predloga zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobitvi in odstopu materialne pravice do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami (AS 612);
  2. predloga zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFRJ v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj (AS 628);
  3. predloga zakona o uporabi določenega zneska dinarske protivrednosti zunanjega kredita, katerega uporabnik je federacija (AS 635);
  4. predloga odloka o potrditvi zaključnega računa sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977 (AS 622);
  5. predloga odloka o potrditvi zaključnega računa Mednarodne banke Jugoslavije za leto 1977 (AS 15);
  6. predloga odloka o potrditvi finančnega načrta Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 (AS 16);
  7. predloga odloka o potrditvi statuta Narodne banke Jugoslavije, s statutom Narodne banke Jugoslavije (AS 14);
  8. dogovora o kontinuiteti graditve zmogljivosti od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980 (AS 633);
  9. dogovora o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij ter izvajanje investicijskih del v tujini na kredit od leta 1978 do leta 1980 (AS 632);
  10. dogovora o nabavi in vzdrževanju letal za gašenje gozdnih in drugih požarov (AS 19);
  11. predloga odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika skupščine SFRJ (AS 30) in
  12. predloga odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ (AS 29)
- v jezikih jugoslovanskih narodov z izvirnim besedilom.

Komisija za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov je na 2. seji 10. in 11. julija 1978 ugotavljala istovetnost navedenih predlogov zakonov, dogovorov in odlokov v jezikih jugoslovanskih narodov.

Komisija je pregledala besedila predlaganih zakonov, odlokov in dogovorov in ugotovila njihovo istovetnost v jezikih jugoslovanskih narodov z izvirnim besedilom, ob potrebni jezikovni redakciji.

Za poročevalko komisije v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ je določena delegatka inž. Olga Miličić-Arslanagić, članica komisije.

PREDSEDNIK KOMISIJE

Ilija Topaloski s. r.

SKUPŠČINA

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE

BOSNE IN HERCEGOVINE

Št. 01-020-85/78

AS 628

14. junija 1978

Sarajevo

Priloga 14

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 4. točki 324. člena ustave Socialistične republike Bosne in Hercegovine je skupščina SR Bosne in Hercegovine na seji zbora združenega dela 14. junija 1978 in na seji družbenopolitičnega zbora 14. junija 1978 sprejela

SKLEP

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O ZAGOTOVITVI SREDSTEV FEDERACIJE
ZA DODATNO VLOGO SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
V SELEKTIVNO POVEČEVANJE KAPITALA MEDNARODNE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ

1. Dajemo soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj (AS 628/1).

2. Skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine nima pripomb niti predlogov k besedilu osnutka zakona.

3. Skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k celotnemu predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

PREDSEDNIK

SKUPŠČINE SR BiH

Niko Mihaljević s. r.

SKUPŠČINA

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE

ČRNE GORE

Št. 10-2166/78

AS 628

14. junija 1978

Titograd

Priloga 15

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 316. členu ustave SR Črne gore je skupščina SR Črne gore na ločenih sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora 6. junija 1978 sprejela

SKLEP**O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O ZAGOTOVITVI SREDSTEV FEDERACIJE
ZA DODATNO VLOGO SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
V SELEKTIVNO POVEČEVANJE KAPITALA MEDNARODNE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ**

1. Dajemo soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj (AS 628).

2. Pooblaščamo delegacijo skupščine SR Črne gore v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da da v postopku določanja predloga tega akta soglasje k aktu v celoti, v skladu z drugim odstavkom 300. člena ustave SFRJ.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Budislav Šoškić s. r.

SABOR
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE

Priloga 16

HRVATSKE
Št.: 01-3089/1978
AS 628
31. maja 1978
Zagreb

Na podlagi tretje alineje 359. člena ustave SR Hrvatske je sabor Socialistične republike Hrvatske na sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora 31. maja 1978 sprejel

SKLEP**O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O ZAGOTOVITVI SREDSTEV FEDERACIJE ZA DODATNO
VLOGO SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE ZA SELEKTIVNO
POVEČEVANJE KAPITALA MEDNARODNE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ (AS 628)**

1. Dajemo soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije za selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

2. Pooblaščamo delegacijo sabora SR Hrvatske v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v imenu sabora v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije za selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Gojko Šteković s. r.

PREDSEDNIK SABORA
Jure Bilić s. r.

PREDSEDNIK
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
Nikola Šegota s. r.

SOBRANJE
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
MAKEDONIJE

Št. 06-1523

AS 628

8. junija 1978

Skopje

Priloga 17

Po 365. členu ustave Socialistične republike Makedonije je sobranje SR Makedonije na ločenih sejah zbora združenega dela, zbora občin in družbenopolitičnega zbora 8. junija 1978 sprejelo

S K L E P

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O ZAGOTOVITVI SREDSTEV FEDERACIJE
ZA DODATNO VLOGO SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
V SELEKTIVNO POVEČEVANJE KAPITALA MEDNARODNE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ

1. Sobranje SR Makedonije daje soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

2. Sobranje nima pripomb k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj, prav tako pa nima predlogov za njegovo spremembo in dopolnitev.

3. Sobranje SR Makedonije pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v imenu sobranja SR Makedonije — v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ — da soglasje k predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

PREDSEDNIK
SOBRANJA SRM
Blagoja Taleski s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
SLOVENIJE

Št. 0101-234/78 ESA 1

AS 628

28. junija 1978

Ljubljana

Priloga 18

ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SRFJ

Beograd

Skupščina SR Slovenije je na podlagi 2. točke 326. člena ter drugega odstavka 342. člena ustave SR Slovenije — v skladu z drugim odstavkom 300. člena ustave SFRJ — in na podlagi 2. točke 71. člena ter prvega odstavka 316. člena poslovnika skupščine SR Slovenije na sejah zbora združenega dela in zbora občin 28. junija 1978 ob obravnavi osnutka zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj (AS 628/1) sprejela

S K L E P

1. Skupščina SR Slovenije meni, da je zakon o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj potreben in se strinja, da se sprejme predlog za izdajo tega zakona.

2. V razpravi na sejah zborov in njihovih delovnih teles ter izvršnega sveta skupščine SR Slovenije so bila dana k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj tale stališča, predlogi in pripombe:

– v usklajevalnem postopku je treba poudariti, da vlaganje sredstev v mednarodne finančne institucije, kjer je SFRJ članica, ne pomeni proračunske porabe, temveč naložbo;

– ponovno je treba preučiti, ali vrednostni papirji v takih naložbah (ustanovitveni deleži) ne morejo biti vir stalnih deviznih rezerv;

– opozorili so tudi na neusklajenost dinarske in dolarske protivrednosti višine povečanja kapitala v Mednarodni banki za obnovo in razvoj glede na spreminjanje tečaja dinarja do dolarja.

3. Pooblaščamo delegacijo skupščine SR Slovenije v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da po opravljenem usklajevanju v imenu skupščine SR Slovenije da soglasje k predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

PREDSEDNIK

Milan Kučan s. r.

Priloga 19

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE

SRBIJE

01 št. 422-917/78

AS 628

13. junija 1978

Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Po 6. točki 317. člena ustave SR Srbije je skupščina SR Srbije na sejah zbora združenega dela, zbora občin in družbenopolitičnega zbora 9. junija 1978 sprejela

S K L E P

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O ZAGOTOVITVI SREDSTEV FEDERACIJE
ZA DODATNO VLOGO SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
V SELEKTIVNO POVEČEVANJE KAPITALA MEDNARODNE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ

1. Dajemo soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

2. K osnutku tega zakona skupščina SR Srbije nima pripomb niti predlogov.

3. Skupščina SR Srbije pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v imenu skupščine – v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ – da soglasje k predlogu zakona.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE

Iso Njegovan s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE AVTONOMNE
POKRAJINE KOSOVA

PS št. 485-2/78

AS 628

16. junija 1978

Priština

Priloga 20

Po 7. točki prvega odstavka 301. člena in 318. člena ustave SAP Kosova je skupščina SAP Kosova na sejah zbora združenega dela, zbora občin in družbenopolitičnega zbora 16. junija 1978 sprejela

S K L E P

1. Dajemo soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj, ki ga je skupščini SFRJ z aktom 18 št. 495-4/78 z dne 28. marca 1978 poslal zvezni izvršni svet.

2. Glede besedila osnutka zakona skupščina SAP Kosova ni imela pripomb.

3. Pooblaščamo delegacijo skupščine SAP Kosova v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj v celoti.

PREDSEDNIK
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
dr. Esat Stavileci s. r.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Dušan Ristić s. r.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Rudi Rešad s. r.

PREDSEDNIK
ZBORA OBČIN
Hašim Mustafa s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE AVTONOMNE
POKRAJINE VOJVODINE

01 št. 48-6/78

AS 628

15. junija 1978

Novi Sad

Priloga 21

Po 310. in 320. členu ustave SAP Vojvodine je skupščina Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine na seji zbora združenega dela 15. junija 1978 sprejela

S K L E P

O SOGLASJU K OSNUTKU ZAKONA O ZAGOTOVITVI SREDSTEV FEDERACIJE
ZA DODATNO VLOGO SFR JUGOSLAVIJE V SELEKTIVNO POVEČEVANJE
KAPITALA MEDNARODNE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ

I

Dajemo soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFR Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

II

Skupščina SAP Vojvodine ni imela pripomb in predlogov k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFR Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

III

Pooblaščamo delegacijo skupščine SAP Vojvodine v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v imenu skupščine — v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ — da soglasje k predlogu zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFR Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

Dušan Milin s. r.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE SAP VOJVODINE
Vilmoš Molnar, dipl. inž. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Odbor za finance

Št. 06.3-87/78-32

AS 628

10. junija 1978

Beograd

Priloga 22

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Odbor zbora republik in pokrajin za finance je na 3. seji 10. junija 1978 obravnaval predlog zakona o zagotovitvi sredstev federacije za dodatno vlogo SFR Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj in daje

POROČILO

Odbor je ugotovil, da je bilo besedilo predloga tega zakona pripravljeno na podlagi usklajenih stališč skupščin socialističnih republik in skupščin avtonomnih pokrajin o besedilu njegovega osnutka.

Ker je odbor ugotovil, da so vse republiške in pokrajinske skupščine obvestile svoje delegacije, da se lahko v njihovem imenu — v skladu z drugim odstavkom 300. člena ustave SFRJ — izrečejo v zboru republik in pokrajin o predlogu tega zakona v celoti, predlaga zboru, naj predlog tega zakona določi v danem besedilu in ga sprejme.

Za poročevalca odbora v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ je bil določen delegat sabora SR Hrvatske Antun Bubić.

PREDSEDNIK ODBORA
Milija Kovačević s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 23

Zakonodajnoppravna komisija

AS 628/1

10. julija 1978

Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji 7. julija 1978 v smislu 103. člena poslovnika zbora republik in pokrajin obravnavala osnutek zakona o zagotovitvi sredstev federacije za

dodatno vlogo Socialistične federativne republike Jugoslavije v selektivno povečevanje kapitala Mednarodne banke za obnovo in razvoj (AS 628) in daje tole

POROČILO

Komisija je ugotovila, da je ustavna podlaga za izdajo tega zakona dana v petem odstavku 279. člena ustave SFRJ in da je za njegovo sprejetje pristojen zbor republik in pokrajin, ki sprejema ta zakon po 4. točki drugega odstavka 286. člena ustave SFRJ na podlagi soglasja skupščin republik in skupščin avtonomnih pokrajin.

Ob obravnavi osnutka tega zakona komisija ni imela pripomb.

PREDSEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA SFRJ ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Odbor za vprašanja razvoja
gospodarsko manj razvitih
republik in avtonomnih
pokrajin

Št. 06.3-85/78-36

11. julija 1978

Beograd

Priloga 24

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 53. členu poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ daje odbor za vprašanja razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin zboru

POROČILO

O OBRAVNAVI ZAKLJUČNEGA RAČUNA SKLADA FEDERACIJE ZA KREDITIRANJE HITREJŠEGA RAZVOJA GOSPODARSKO MANJ RAZVITIH REPUBLIK IN AVTONOMNIH POKRAJIN ZA LETO 1977

Na seji 10. in 11. julija 1978 je odbor obravnaval zaključni račun sklada in pri tem ugotovil, da se razen izvršnega sveta skupščine SAP Vojvodine izvršni sveti skupščin vseh drugih socialističnih republik in SAP Kosova strinjajo z zaključnim računom sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977.

Odbor je prav tako ugotovil, da je izvršni svet skupščine SAP Vojvodine predlagal, naj skupščina SFRJ ne potrdi zaključnega računa sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977, to pa zaradi tega, ker še ni rešeno vprašanje dokončnih obveznostih SAP Vojvodine za leto 1971 in deloma za leto 1972, čeprav je izvršni svet skupščine SAP Vojvodine to vprašanje že nekajkrat sprožal pred skladom federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin.

Ob tej priložnosti se je odbor seznanil tudi s sklepom, ki ga je sprejel zvezni izvršni svet dne 6. julija 1978 ob obravnavanju mnenja izvršnega sveta skupščine SAP Vojvodine.

Na podlagi razprave je zbor soglasno sklenil predlagati zboru republik in pokrajin, naj potrdi zaključni račun sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1977.

Prav tako je sklenil predlagati zboru republik in pokrajin, naj sprejme sklep, s katerim bi naročil zveznemu izvršnemu svetu, da v sodelovanju s skladom federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin z izvršnim svetom skupščine SAP Vojvodine ter s pristojnimi zveznimi organi in organizacijami do konca oktobra 1978 obravnava sporne obveznosti SAP Vojvodine do sklada, najde ustrezne rešitve in o tem obvesti zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ.

Za poročevalca odbora na seji zbora je določen Uroš Vidović, delegat iz SR Bosne in Hercegovine.

NAMESTNIK
PRESEDNIKA ODBORA
Tima Vrbaški s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
BOSNE IN HERCEGOVINE
Št. 01-020-109/78
AS 15
14. junija 1978
Sarajevo

Priloga 25

PRESEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Po 4. točki 324. člena ustave SR Bosne in Hercegovine je skupščina SR Bosne in Hercegovine na seji zbora združenega dela 14. junija 1978 in na seji družbenopolitičnega zbora 14. junija 1978 sprejela

S K L E P

O POTRĐITVI ZAKLJUČNEGA RAČUNA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE ZA LETO 1977

1. Potrjujemo zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 (AS 15/1).
2. Skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine nima pripomb k zaključnemu računu.
3. Skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k celotnemu aktu o potrditvi zaključnega računa Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

PRESEDNIK
SKUPŠČINE SR BiH
Niko Mihaljević s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
ČRNE GORE
Št. 10-3215/1978
AS 15
7. julija 1978
Titograd

Priloga 26

PRESEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Po 313. členu ustave SR Črne gore je skupščina SR Črne gore na seji zbora združenega dela 6. julija 1978 sprejela

ODLOK

O SOGLASJU ZA POTRDIČEV ZAKLJUČNEGA RAČUNA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1977

Dajemo soglasje za potrditev zaključnega računa Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 – AS št. 15.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE

Budislav Šoškić s. r.

SABOR
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
HRVATSKE

Št. 01-4401/1-1978

AS 15

29. junija 1978

Zagreb

Priloga 27

Po 3. alineji 359. člena ustave Socialistične republike Hrvatske je sabor SR Hrvatske na sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora 29. junija 1978 sprejel

ODLOK

O SOGLASJU K ZAKLJUČNEMU RAČUNU NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE ZA LETO 1977
(AS 15/1)

Dajemo soglasje k zaključnemu računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

PREDSEDNIK
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
Nikola Šegota s. r.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Gojko Šteković s. r.

PREDSEDNIK SABORA
Jure Bilić s. r.

SOBRANJE
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
MAKEDONIJE

Št. 06-1527

AS 15

8. junija 1978

Skopje

Priloga 28

Po 365. členu ustave SR Makedonije in v zvezi z drugim odstavkom 12. člena zakona o Narodni banki Jugoslavije ter o enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin je sobranje SR Makedonije na ločenih sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora 8. junija 1978 sprejelo

S K L E P

O SOGLASJU K POTRĐITVI ZAKLJUČNEGA RAČUNA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1977

Sobranje SR Makedonije daje soglasje k potrditvi zaključnega računa Narodne banke Jugoslavije za leto 1977, ki ga je sprejel svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije.

PREDSEDNIK
SOBRANJA SR MAKEDONIJE
Blagoja Taleski s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
SLOVENIJE

Št. 0101-240/78
AS 15

28. junija 1978
Ljubljana

Priloga 29

Po 2. točki drugega odstavka 286. člena, 299. členu in prvem odstavku 300. člena ustave SFRJ, po 2. točki 326. člena, 335. členu, drugem odstavku 342. člena in 346. členu ustave SR Slovenije, po 1. alineji drugega razdelka 73. člena, 75. členu, tretjem odstavku 243. člena in 317. členu poslovnika skupščine SR Slovenije je skupščina SR Slovenije na seji zbora združenega dela 28. junija 1978 sprejela

O D L O K

O SOGLASJU K ZAKLJUČNEMU RAČUNU NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE ZA LETO 1977

Dajemo soglasje k zaključnemu računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977, ki ga je skupščini SR Slovenije poslal zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ.

PREDSEDNIK
Milan Kučan s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
SRBIJE

01 št. 402-1350/78
AS 15

3. julija 1978
Beograd

Priloga 30

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 3. točki 317. člena ustave SR Srbije je skupščina SR Srbije na seji zbora združenega dela 27. junija 1978 sprejela

O D L O K

O SOGLASJU K ZAKLJUČNEMU RAČUNU NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE ZA LETO 1977

Skupščina SR Srbije se strinja, da skupščina SFRJ potrdi zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

PODPREDSIEDNIK SKUPŠČINE

M. Milosavljević s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE AVTONOMNE
POKRAJINE KOSOVA

PS št. 402-6/78

AS 15

16. junija 1978

Priština

Priloga 31

Po 7. točki prvega odstavka 301. člena in 311. členu ustave SAP Kosova je skupščina SAP Kosova na seji zbora združenega dela 16. junija 1978 sprejela

S K L E P

Pooblaščamo delegacijo skupščine SAP Kosova v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k zaključnemu računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977, ki ga je sprejel svet guvernerjev z odlokom O, št. 13 z dne 6. marca 1978.

PREDSIEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Rudi Rešad s. r.

PREDSIEDNIK SKUPŠČINE
Dušan Ristić s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE AVTONOMNE
POKRAJINE VOJVODINE

01 št. 023-9/78

AS 15

15. junija 1978

Novi Sad

Priloga 32

Po 310. in 320. členu ustave Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine je skupščina SAP Vojvodine na seji zbora združenega dela 15. junija 1978 sprejela

S K L E P

I

Skupščina SAP Vojvodine nima pripomb k zaključnemu računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

II

Skupščina SAP Vojvodine je dala soglasje, da skupščina SFRJ potrdi zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

PREDSIEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Dušan Milin s. r.

PREDSIEDNIK
SKUPŠČINE SAP VOJVODINE
Vilmoš Molnar, dipl. inž. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 33

Odbor za
kreditno-monetarni sistem
AS 15/1
10. julija 1978
Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 107. členu poslovnika zbora republik in pokrajin daje odbor za kreditno-monetarni sistem zboru

POROČILO

O OBRAVNAVANJU ZAKLJUČNEGA RAČUNA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE ZA LETO 1977

Odbor zbora republik in pokrajin za kreditno-monetarni sistem je na 3. seji 10. julija 1978 obravnaval zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 zaradi potrditve.

Seje so se udeležili delegati iz skupščin vseh socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin ter predstavniki in poverjeniki zveznega izvršnega sveta in Narodne banke Jugoslavije.

Skupščine vseh SR in SAP so dale soglasje k zaključnemu računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 in niso imele pripomb. Dale so tudi pooblastilo svojim delegacijam, naj po drugem odstavku 300. člena ustave SFRJ potrdijo zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

Odbor je brez pripomb sprejel zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 in sklenil predlagati zboru republik in pokrajin, naj na svoji seji 11. julija 1978 potrdi zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977.

PREDSEDNIK
Zoran Žagar s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 34

Zakonodajnoppravna komisija
AS št. 15 in 16
10. julija 1978
Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji, ki je bila 10. julija 1978, v smislu prvega odstavka 117. člena poslovnika zbora republik in pokrajin obravnavala zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 (AS št. 15) in finančni plan Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 (AS št. 16) in daje tole

POROČILO

Komisija je ugotovila, da na podlagi drugega odstavka 12. člena zakona o Narodni banki Jugoslavije in enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije sprejema zaključni račun in finančni plan Narodne banke Jugoslavije, potrdi pa ga skupščina SFRJ.

Odlok o potrditvi zaključnega računa in finančnega plana Narodne banke Jugoslavije sprejme zbor republik in pokrajin.

Komisija ni imela pripomb k zaključnemu računu Narodne banke Jugoslavije za leto 1977 niti k finančnemu planu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

PREDSEDNICA KOMISIJE

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
BOSNE IN HERCEGOVINE

Št. 01-020-110/78

K AS 16

14. junija 1978

Sarajevo

Priloga 35

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Na podlagi 4. točke 324. člena ustave Socialistične republike Bosne in Hercegovine je skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine na seji zbora združenega dela 14. junija 1978 in na seji družbenopolitičnega zbora 14. junija 1978 sprejela

SKLEP

O POTRĐITVI FINANČNEGA NAČRTA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE ZA LETO 1978

1. Potrjujemo finančni plan Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 (AS 16/1).
2. Skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine nima pripomb k finančnemu planu.
3. Skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k celotnemu aktu o potrditvi finančnega plana Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE SR BiH
Niko Mihaljević s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
ČRNE GORE

Št. 10-3214/1978

AS 16

7. julija 1978

Titograd

Priloga 36

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Na podlagi 313. člena ustave Socialistične republike Črne gore je skupščina Socialistične republike Črne gore na seji zbora združenega dela, ki je bila 6. julija 1978, sprejela

ODLOK

O SOGLASJU ZA POTRDIITEV FINANČNEGA PLANA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1978

Dajemo soglasje za potrditev finančnega plana Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 – AS 16.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Budislav Šoškić s. r.

SABOR
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
HRVATSKE

Št. 01-4400/1-1978

AS 16

29. junija 1978

Zagreb

Priloga 37

Na podlagi 3. alineje 359. člena ustave Socialistične republike Hrvatske je sprejel sabor Socialistične republike Hrvatske na sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora, ki sta bili 29. junija 1978,

ODLOK

O SOGLASJU K FINANČNEMU PLANU NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1978 (AS 16/1)

Dajemo soglasje k finančnemu planu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Gojko Šteković s. r.

PREDSEDNIK SABORA
Jure Bilić s. r.

PREDSEDNIK
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
Nikola Šegota s. r.

SOBRANJE
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
MAKEDONIJE

Št. 06-1528

AS 16

8. junija 1978

Skopje

Priloga 38

Na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Makedonije in v zvezi z drugim odstavkom 12. člena zakona o Narodni banki Jugoslavije in o enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin je sobranje Socialistične republike Makedonije na ločenih sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora, ki sta bili 8. junija 1978, sprejelo

SKLEP

O SOGLASJU K POTRDTVITVI FINANČNEGA PLANA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1978

Sobranje SR Makedonije daje soglasje k potrditvi finančnega plana Narodne banke Jugoslavije za leto 1978, ki ga je sprejel svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije.

PREDSEDNIK SOBRANJA
SR MAKEDONIJE
Blagoja Taleski s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
SLOVENIJE

Št. 0101-241/78

AS 16

28. junija 1978

Ljubljana

Priloga 39

Na podlagi 2. točke drugega odstavka 286. člena, 299. člena in prvega odstavka 300. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije, 2. točke 326. člena, 335. člena, drugega odstavka 342. člena in 346. člena ustave Socialistične republike Slovenije, 1. alineje drugega razdelka 73. člena, tretjega odstavka 243. člena in 317. člena poslovnika skupščine SR Slovenije je skupščina Socialistične republike Slovenije na seji zbora združenega dela 28. junija 1978 sprejela

ODLOK

O SOGLASJU K FINANČNEMU NAČRTU NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1978

Dajemo soglasje k finančnemu načrtu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978, ki ga je skupščini Socialistične republike Slovenije poslal zbor republik in pokrajin skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

PREDSEDNIK

Milan Kučan s. r.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA

SRBIJA

SKUPŠČINA SR SRBIJE

01 št. 402-1351/78

AS 61

3. julija 1978

Beograd

Priloga 40

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Na podlagi 6. točke 317. člena ustave SR Srbije je skupščina Socialistične republike Srbije na seji zbora združenega dela, ki je bila 27. junija 1978, sprejela

ODLOK

O SOGLASJU K FINANČNEMU PLANU NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1978

Skupščina SR Srbije se strinja, da skupščina SFRJ potrdi finančni plan Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

PODPREDSEDNIK SKUPŠČINE

M. Milosavljević s. r.

SKUPŠČINA SOCIALISTIČNE
AVTONOMNE POKRAJINE

KOSOVA

PS št. 402-5/78

AS 16

16. junija 1978

Priština

Priloga 41

Na podlagi 7. točke prvega odstavka 301. člena in 311. člena ustave Socialistične avtonomne pokrajine Kosova je skupščina Socialistične avtonomne pokrajine Kosova na seji zbora združenega dela, ki je bila 16. junija 1978, sprejela

SKLEP

Pooblaščamo delegacijo skupščine Socialistične avtonomne pokrajine Kosova v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da lahko v smislu drugega odstavka 300. člena ustave SFRJ da soglasje k finančnemu planu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978, ki ga je z odlokom O, št. 15 z dne 7. marca 1978 sprejel svet guvernerjev.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Rudi Rešad s. r.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Dušan Ristić s. r.

SKUPŠČINA SOCIALISTIČNE
AVTONOMNE POKRAJINE

VOJVODINE

01 št. 40-18/78

AS 16

15. junija 1978

Novi Sad

Priloga 42

Na podlagi 310. in 320. člena ustave Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine je skupščina Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine na seji zbora združenega dela, ki je bila 15. junija 1978, sprejela

SKLEP

I

K finančnemu planu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 skupščina SAP Vojvodine ni imela pripomb.

II

Skupščina SAP Vojvodine daje soglasje, da skupščina SFRJ potrdi finančni plan Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Dušan Milin s. r.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
SAP VOJVODINE
Vilmoš Molnar, dipl. inž. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 43

Odbor za kreditno-monetarni
sistem
AS 16/1
10. julija 1978
Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 107. členu poslovnika zbora republik in pokrajin daje odbor za kreditno-monetarni sistem zboru

P O R O Č I L O

O OBRAVNAVANJU FINANČNEGA NAČRTA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
ZA LETO 1978

Odbor zbora republik in pokrajin za kreditno-monetarni sistem je na 3. seji 10. julija 1978 obravnaval finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 – zaradi potrditve.

Seje so se udeležili delegati iz skupščin vseh socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin ter predstavniki in poverjeniki zveznega izvršnega sveta in Narodne banke Jugoslavije.

Skupščine vseh socialističnih republik in avtonomnih pokrajin so dale soglasje k finančnemu načrtu Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 in niso imele pripomb. Dale so tudi pooblastilo delegacijam, da po drugem odstavku 300. člena ustave SFRJ potrdijo finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

Odbor je sprejel finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978 in sklenil predlagati zboru republik in pokrajin:

da na svoji seji dne 11. julija 1978 potrdi finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1978.

PREDSEDNIK
Zoran Žagar s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 44

Odbor za kreditno-monetarni
sistem
AS 14/1
10. julija 1978
Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 153. členu poslovnika zbora republik in pokrajin daje odbor za kreditno-monetarni sistem zboru

P O R O Č I L O

O OBRAVNAVANJU STATUTA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE

Odbor zbora republik in pokrajin za kreditno-monetarni sistem je na tretji seji 10. julija 1978 obravnaval statut Narodne banke Jugoslavije – zaradi potrditve.

Seje so se udeležili delegati skupščin vseh socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin kot tudi predstavniki Narodne banke Jugoslavije.

Odbor k statutu Narodne banke Jugoslavije ni imel pripomb in je sklenil predlagati zboru republik in pokrajin:

- naj na seji 11. julija 1978 potrdi statut Narodne banke Jugoslavije.

PREDSEDNIK

Zoran Žagar s. r.

SKUPŠČINA SFRJ

ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Zakonodajnoppravna komisija

AS 14

7. junija 1978

Beograd

Priloga 45

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin je na seji, ki je bila 7. junija 1978, obravnavala statut Narodne banke Jugoslavije (AS 14) in daje tole

POROČILO

Komisija je ugotovila, da po 2. odstavku 13. člena zakona o Narodni banki Jugoslavije in enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin statut Narodne banke Jugoslavije sprejme svet guvernerjev, potrdi pa ga skupščina SFRJ.

Glede na to, da sprejetje odloka o potrditvi statuta Narodne banke Jugoslavije sodi v politiko izvrševanja zveznih zakonov, komisija meni, naj bi zbor republik in pokrajin sprejel ta odlok v skladu s 4. točko 3. odstavka 286. člena ustave SFRJ v okviru samostojnega delovnega področja.

K besedilu statuta Narodne banke Jugoslavije komisija ni imela pripomb.

PREDSEDNICA KOMISIJE

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
BOSNE IN HERCEGOVINE

Št. 01-020-99/78

AS 633

14. junija 1978

Sarajevo

Priloga 46

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Na podlagi 4. točke 324. člena ustave Socialistične republike Bosne in Hercegovine in 109. člena zakona o temeljih družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije je skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine na sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora, ki sta bili 14. junija 1978, sprejela

S K L E P**O POTRĐITVI DOGOVORA O KONTINUITETI GRADITVE ZMOGLJIVOSTI V OBDOBJU
OD LETA 1976 DO 1980 ZA RAZVOJ BARVNE METALURGIJE V OBDOBJU PO LETU 1980**

1. Potrjuje se dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980 (AS 633/1), ki so ga sklenili izvršni svet skupščine SR Bosne in Hercegovine, izvršni sveti skupščin drugih republik in skupščin avtonomnih pokrajin ter zvezni izvršni svet.

2. Skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da posreduje v imenu skupščine SR Bosne in Hercegovine soglasje k aktu o potrditvi dogovora, oziroma da določi v sodelovanju z delegacijami skupščin drugih republik in skupščin avtonomnih pokrajin smernice zveznemu izvršnemu svetu za odločanje o morebitnih spornih vprašanjih.

**PREDSEDNIK SKUPŠČINE
SR BOSNE IN HERCEGOVINE**

Niko Mihaljević s. r.

**SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE**

ČRNE GORE
Št. 10-2884/78

AS 633
14. junija 1978
Titograd

Priloga 47

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Skupščina Socialistične republike Črne gore je na podlagi 320. člena ustave SR Črne gore in v skladu s 109. členom zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije na ločenih sejah zbora združenega dela, zbora občin in družbenopolitičnega zbora, ki so bile 6. junija 1978, sprejela

S K L E P**O POTRĐITVI DOGOVORA O KONTINUITETI GRADITVE ZMOGLJIVOSTI V OBDOBJU
OD LETA 1976 DO 1980 ZA RAZVOJ BARVNE METALURGIJE V OBDOBJU PO LETU 1980**

Potrjujemo dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine SR Črne gore.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE

Budislav Šoškić s. r.

**SABOR
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE**

HRVATSKE
Št. 01-3899/1-1978
AS 633

29. junija 1978
Zagreb

Priloga 48

Na podlagi 3. alinee drugega odstavka 244. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije je sprejel sabor Socialistične republike Hrvatske na sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora, ki sta bili 29. junija 1978,

S K L E P

O POTRĐITVI DOGOVORA O KONTINUITETI GRADITVE ZMOGLJIVOSTI V OBDOBJU
OD LETA 1976 DO 1980 ZA RAZVOJ BARVNE METALURGIJE V OBDOBJU PO LETU 1980
— AS 633

Potrjujemo dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki so ga sklenili zvezni izvršni svet in izvršni sveti skupščin socialističnih republik in avtonomnih pokrajin.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Gojko Šteković s. r.

PREDSEDNIK SABORA
Jure Bilić s. r.

PREDSEDNIK
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
Nikola Šegota s. r.

SOBRANJE
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
MAKEDONIJE
Št. 06-1529
AS 633
8. junija 1978
Skopje

Priloga 49

Na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Makedonije in v zvezi s 109. členom zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije je sobranje Socialistične republike Makedonije na ločenih sejah zbora združenega dela, zbora občin in družbenopolitičnega zbora 8. junija 1978 sprejelo

S K L E P

O POTRĐITVI DOGOVORA O KONTINUITETI GRADITVE ZMOGLJIVOSTI V OBDOBJU
OD LETA 1976 DO 1980 ZA RAZVOJ BARVNE METALURGIJE V OBDOBJU PO LETU 1980

1. Potrjujemo dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki ga je podpisal izvršni svet sobranja SR Makedonije.

2. Pooblaščamo delegacijo sobranja SR Makedonije v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, naj v imenu sobranja SR Makedonije posreduje soglasje za potrditev dogovora o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki ga je podpisal zvezni izvršni svet.

PREDSEDNIK SOBRANJA
SR MAKEDONIJE
Blagoja Taleski s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
SLOVENIJE

Št. 0101-237/78

AS 633

28. junija 1978

Ljubljana

Priloga 50

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFR JUGOSLAVIJE

Beograd

Skupščina Socialistične republike Slovenije je na podlagi 326. člena in drugega odstavka 342. člena ustave Socialistične republike Slovenije v skladu s 109. členom zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije in v skladu z drugim odstavkom 300. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije ter na podlagi II. točke 71. člena poslovnika skupščine SR Slovenije na sejah zbora združenega dela in zbora občin dne 28. junija 1978 ob obravnavanju dogovora o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1890 (AS 633) sprejela

SKLEP

1. Skupščina potrjuje dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v dobi po letu 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine SR Slovenije in s tem prevzel za Socialistično republiko Slovenijo obveznosti iz tega dogovora.

2. Delegacija skupščine SR Slovenije v zboru republik in pokrajin skupščine SFR Jugoslavije je pooblaščen, da da soglasje k dogovoru o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki ga je podpisal zvezni izvršni svet in s tem prevzel obveznost za federacijo.

PREDSEDNIK

Milan Kučan s. r.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA

SRBIJA

SKUPŠČINA SR SRBIJE

01 št. 311-1178

AS 633

12. junija 1978

Beograd

Priloga 51

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Skupščina Socialistične republike Srbije je sprejela na seji zbora združenega dela, ki je bila 9. junija 1978,

SKLEP

1. Skupščina SR Srbije potrjuje dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine Socialistične republike Srbije.

2. Skupščina SR Srbije pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da se izreče za potrditev tega dogovora v skupščini SFRJ.

PODPREDSEDNIK SKUPŠČINE

Iso Njegovan s. r.

SKUPŠČINA SOCIALISTIČNE
AVTONOMNE POKRAJINE

KOSOVA

PS št. 311-4/78

AS 633

16. junija 1978

Priština

Priloga 52

Na podlagi 7. točke prvega odstavka 301. člena in 311. člena ustave Socialistične avtonomne pokrajine Kosova ter prvega odstavka 109. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 6/76) je sprejela skupščina Socialistične avtonomne pokrajine Kosova na seji zbora združenega dela 16. junija 1978

ODLOK

O POTRĐITVI DOGOVORA O KONTINUITETI GRADITVE ZMOGLJIVOSTI V OBDOBJU
OD LETA 1976 DO LETA 1980 ZA RAZVOJ BARVNE METALURGIJE V OBDOBJU PO LETU 1980

1. Skupščina potrjuje dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine Socialistične avtonomne pokrajine Kosova.

2. Delegacija skupščine Socialistične avtonomne pokrajine Kosova v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ je pooblaščen, da da soglasje k dogovoru o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, oziroma da določi z drugimi delegacijami zveznemu izvršnemu svetu smernice za uskladitev morebitnih pripomb in predlogov.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA*Rudi Rešad s. r.*

PREDSEDNIK SKUPŠČINE

*Dušan Ristić s. r.*SKUPŠČINA SOCIALISTIČNE
AVTONOMNE POKRAJINE

VOJVODINE

01 št. 31-1/78

AS 633

15. junija 1978

Novi Sad

Priloga 53

Na podlagi 320. člena ustave Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine je skupščina Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine na seji zbora združenega dela, ki je bila 15. junija 1978, sprejela

SKLEP

1. Skupščina SAP Vojvodine potrjuje dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine SAP Vojvodine.

2. Skupščina SAP Vojvodine pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da posreduje soglasje k dogovoru o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
SAP VOJVODINE*Vilmoš Molnar, dipl. inž. s. r.*PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA*Dušan Milin s. r.*

**SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN****Priloga 54**

Odbor za družbeni plan in

razvojno politiko

Št. 06.3-86/78-30

AS 633

10. julija 1978

Beograd

ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ**Beograd**

Odbor za družbeni plan in razvojno politiko je na seji 10. julija 1978 obravnaval dogovor o kontinuiteti graditve zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, o čemer daje

POROČILO

1. Odbor je ugotovil, da so skupščine vseh republik in avtonomnih pokrajin brez pripomb potrdile dogovor o kontinuirani graditvi zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, ki so ga sklenili zvezni izvršni svet in izvršni sveti republik in avtonomnih pokrajin.

2. Odbor predlaga zboru republik in pokrajin, naj v smislu 109. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije sprejme sklep o potrditvi dogovora o kontinuirani graditvi zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do leta 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, katerega predlog je dan v prilogi.

3. Za poročevalca je določen član tega odbora delegat Avdi Bakali.

PREDSEDNIK ODBORA*dr. Ljubisav Marković, prof. s. r.***SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN****Priloga 55**

Zakonodajnoppravna komisija

AS 633/1

7. junija 1978

Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ**Beograd**

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji, ki je bila 7. junija 1978, obravnavala dogovor o kontinuirani graditvi zmogljivosti v obdobju od leta 1976 do 1980 za razvoj barvne metalurgije v obdobju po letu 1980, in sodi, da lahko zbor republik in pokrajin sprejme odlok o potrditvi tega družbenega dogovora, ker je to hkrati dogovor o temeljih družbenega plana Jugoslavije.

Odlok o potrditvi tega dogovora sprejme zbor republik in pokrajin na podlagi 1. točke drugega odstavka 286. člena ustave SFRJ in v zvezi s prvim odstavkom 109. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije. Zbor republik in pokrajin sprejme ta odlok na podlagi soglasja skupščin republik in skupščin avtonomnih pokrajin.

Komisija opozarja na to, da je treba ta dogovor kljub temu, da ne vsebuje določbe o objavljanju, po določbah zakona o objavljanju zveznih zakonov in drugih zveznih predpisov in splošnih aktov objaviti v Uradnem

listu SFRJ, kot so bili tudi doslej vsi dogovori o temeljnih družbenega plana Jugoslavije objavljeni v Uradnem listu SFRJ.

PREDSEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
BOSNE IN HERCEGOVINE

Št. 01-020-95/78

AS 632

14. junija 1978

Sarajevo

Priloga 56

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Na podlagi 4. točke 324. člena ustave Socialistične republike Bosne in Hercegovine in 109. člena zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije je skupščina Socialistične republike Bosne in Hercegovine na seji zbora združenega dela 14. junija 1978 in na seji družbenopolitičnega zbora 14. junija 1978 sprejela

SKLEP

O POTRĐITVI DOGOVORA O NAČINU ZAGOTOVITVE DOPOLNILNIH SREDSTEV
ZA KREDITIRANJE IZVOZA OPREME IN LADIJ IN IZVAJANJE INVESTICIJSKIH DEL
V TUJINI NA KREDIT V OBDOBJU OD LETA 1978 DO LETA 1980

1. Potrjujemo dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980 (AS 632/1), ki ga je sklenil izvršni svet skupščine SR BiH, izvršni sveti skupščin drugih republik in skupščin avtonomnih pokrajin in zvezni izvršni svet.

2. Pooblaščamo delegacijo skupščine Socialistične republike Bosne in Hercegovine v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, naj v imenu skupščine SR BiH posreduje soglasje k aktu o potrditvi dogovora, oziroma naj v sodelovanju z delegacijami skupščin drugih republik in skupščin avtonomnih pokrajin določi smernice zveznemu izvršnemu svetu za reševanje morebitnih spornih vprašanj.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
SR BOSNE IN HERCEGOVINE

Niko Mihaljević s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
ČRNE GORE

Št. 10-2267/78

AS 632

14. junija 1978

Titograd

Priloga 57

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Skupščina Socialistične republike Črne gore je na podlagi 316. člena ustave SR Črne gore in v skladu s 109. členom zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije na ločenih sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora, ki sta bili 6. junija 1978, sprejela

S K L E P

O POTRĐITVI DOGOVORA O NAČINU ZAGOTOVITVE DOPOLNILNIH SREDSTEV
ZA KREDITIRANJE IZVOZA OPREME IN LADIJ IN IZVAJANJE INVESTICIJSKIH DEL
V TUJINI NA KREDIT V OBDOBJU OD LETA 1978 DO LETA 1980

Potrjujemo dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine SR Črne gore.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE

Budislav Šoškić s. r.

SABOR

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE

HRVATSKE

Št. 01-3213-1978

AS 632

31. maja 1978

Zagreb

Priloga 58

Na podlagi tretje alineje drugega odstavka 244. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije je sabor Socialistične republike Hrvatske na sejah zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora, ki sta bili 31. maja 1978, sprejel

S K L E P

O POTRĐITVI DOGOVORA O NAČINU ZAGOTOVITVE DOPOLNILNIH SREDSTEV
ZA KREDITIRANJE IZVOZA OPREME IN LADIJ IN IZVAJANJE INVESTICIJSKIH DEL
V TUJINI NA KREDIT V OBDOBJU OD LETA 1978 DO LETA 1980 – AS 632

Potrjujemo dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in za izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, ki so ga sklenili zvezni izvršni svet in izvršni sveti skupščin socialističnih republik in avtonomnih pokrajin.

PREDSEDNIK

ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

Gojko Šteković s. r.

PREDSEDNIK SABORA

Jure Bilić s. r.

PREDSEDNIK

DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA

Nikola Šegota s. r.

SOBRANJE

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE

MAKEDONIJE

Št. 06-1530

AS 632

8. junija 1978

Skopje

Priloga 59

Na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Makedonije in v zvezi s 109. členom zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije je sobranje Socialistične republike Makedonije na ločenih sejah zbora združenega dela, zbora občin in družbenopolitičnega zbora, ki so bile 8. junija 1978, sprejelo

S K L E P**O POTRĐITVI DOGOVORA O NAČINU ZAGOTOVITVE DOPOLNILNIH SREDSTEV
ZA KREDITIRANJE IZVOZA OPREME IN LADIJ IN IZVAJANJE INVESTICIJSKIH DEL
V TUJINI NA KREDIT V OBDOBJU OD LETA 1978 DO 1980**

1. Potrjujemo dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do 1980, ki ga je podpisal izvršni svet sobranja SR Makedonije.

2. Sobranje SR Makedonije pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da v imenu sobranja da soglasje za potrditev dogovora o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in za izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do 1980, ki ga je podpisal zvezni izvršni svet.

PREDSEDNIK SOBRANJA*Blagoja Taleski s. r.***SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE
SLOVENIJE**

Št. 0101-235/78 ESA 2

AS 632

28. junija 1978

Ljubljana

Priloga 60**ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFR JUGOSLAVIJE****B e o g r a d**

Skupščina Socialistične republike Slovenije je na podlagi 326. člena ter drugega odstavka 342. člena ustave Socialistične republike Slovenije, v skladu s 109. členom zakona o temeljih družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije in v skladu z drugim odstavkom 300. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije ter na podlagi II. točke 71. člena poslovnika skupščine SR Slovenije, na sejah zbora občin in zbora združenega dela 28. junija 1978, ob obravnavi dogovora o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980 (AS 632/1) sprejela

S K L E P

1. Potrjujemo dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine SR Slovenije in z njim prevzel za Socialistično republiko Slovenijo obveznosti o tem dogovoru.

2. Pooblaščamo delegacijo skupščine SR Slovenije v zboru republik in pokrajin skupščine SFR Jugoslavije, da da soglasje k dogovoru o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, ki ga je podpisal zvezni izvršni svet in z njim prevzel obveznosti za federacijo.

PREDSEDNIK*Milan Kučan s. r.*

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA
SRBIJA
SKUPŠČINA SR SRBIJE
01 št. 311-997
AS 632
12. junija 1978
Beograd

Priloga 61

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Skupščina Socialistične republike Srbije je na seji zbora združenega dela, ki je bila 9. junija 1978, sprejela

SKLEP

1. Skupščina SR Srbije potrjuje dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, ki ga je izvršni svet skupščine Socialistične republike Srbije podpisal.

2. Skupščina SR Srbije pooblašča delegacijo skupščine SR Srbije v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da se izreče za potrditev tega dogovora v skupščini SFRJ.

PODPREDSEDNIK SKUPŠČINE

Iso Njegovan s. r.

SKUPŠČINA SOCIALISTIČNE
AVTONOMNE POKRAJINE
KOSOVA
PS št. 331-3/78
AS 632
16. junija 1978
Priština

Priloga 62

Na podlagi 7. točke prvega odstavka 301. člena in 311. člena ustave Socialistične avtonomne pokrajine Kosova in prvega odstavka 109. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 6/76), je skupščina Socialistične avtonomne pokrajine Kosova na seji zbora združenega dela 16. junija 1978 sprejela

ODLOK

O POTRĐITVI DOGOVORA O NAČINU ZAGOTOVITVE DOPOLNILNIH SREDSTEV
ZA KREDITIRANJE IZVOZA OPREME IN LADIJ IN IZVAJANJE INVESTICIJSKIH DEL
V TUJINI NA KREDIT V OBDOBJU OD LETA 1978 DO LETA 1980

1. Potrjujemo dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine Socialistične avtonomne pokrajine Kosova.

2. Pooblaščamo delegacijo skupščine Socialistične avtonomne pokrajine Kosova v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da lahko da soglasje k dogovoru o načinu zagotovitve sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, oziroma da z drugimi delegacijami določi smernice zveznemu izvršnemu svetu za usklajevanje morebitnih pripomb in predlogov.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
Rudi Rešad s. r.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE

Dušan Ristić s. r.

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE AVTONOMNE
POKRAJINE VOJVODINE

01 št. 4809/78

AS 632

15. junija 1978

Novi Sad

Priloga 63

Na podlagi 320. člena ustave Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine je skupščina Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine na seji zbora združenega dela 15. junija 1978 sprejela

SKLEP

1. Potrjujemo dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij ter izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do 1980, ki ga je podpisal izvršni svet skupščine SAP Vojvodine.

2. Skupščina SAP Vojvodine pooblašča svojo delegacijo v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ, da da soglasje k dogovoru o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij ter izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do 1980.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

Dušan Milin s. r.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
SAP VOJVODINE

Vilmoš Molnar, dipl. inž. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 64

Odbor za družbeni plan in
razvojno politiko

Št. 06.3-86/78-30

AS 632

10. julija 1978

Beograd

ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Odbor za družbeni plan in razvojno politiko je na seji 10. julija 1978 obravnaval dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij ter izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, o čemer daje

POROČILO

1. Odbor je ugotovil, da so skupščine vseh republik in avtonomnih pokrajin brez pripomb potrdile dogovor o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij ter izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do 1980, ki so ga sklenili zvezni izvršni svet in izvršni sveti republik in avtonomnih pokrajin.

2. Odbor predlaga zboru republik in pokrajin, naj v duhu 109. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem načrtu Jugoslavije sprejme odlok o potrditvi dogovora o načinu zagotovitve dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij ter izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, katerega predlog je v prilogi.

3. Za poročevalca je bil določen delegat, član odbora Avdi Bakali.

PREDSEDNIK ODBORA
dr. Ljubisav Marković, prof. s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Zakonodajnoppravna komisija

AS 632/1

7. junija 1978

Beograd

Priloga 65

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji 7. junija 1978 obravnavala dogovor o načinu zagotavljanja dopolnilnih sredstev za kreditiranje izvoza opreme in ladij in izvajanje investicijskih del v tujini na kredit v obdobju od leta 1978 do leta 1980, in sodi, da lahko zbor republik in pokrajin sprejme odlok o potrditvi tega družbenega dogovora, ker je to hkrati dogovor o temeljih družbenega plana Jugoslavije.

Odlok o potrditvi tega dogovora sprejme zbor republik in pokrajin na podlagi 1. točke drugega odstavka 286. člena ustave SFRJ in v zvezi s prvim odstavkom 109. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije. Zbor republik in pokrajin sprejme ta odlok na podlagi soglasja skupščin republik in skupščin avtonomnih pokrajin.

Hkrati pa komisija opozarja, da podlaga za sprejetje tega dogovora ni 244. člen ustave SFRJ, kot je to navedeno v preambuli dogovora, temveč so podlaga za sprejetje tega dogovora 101., 106., 108., 109. in 127. člen zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije. V zvezi s tem komisija predlaga, da bi bilo treba navesti ustrezno določbo iz zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije.

PREDSEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Odbor za finance

Št. 06.3-87/78-32

AS 19

10. julija 1978

Beograd

Priloga 66

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Odbor zbora republik in pokrajin za finance je na 3. seji 10. julija 1978 obravnaval dogovor o nabavi in vzdrževanju letal za gašenje gozdnih požarov, in daje

POROČILO

Odbor se je seznanil z dogovorjeno proceduro o potrditvi tega dogovora — ki ga je zvezni izvršni svet na podlagi 244. člena ustave SFRJ sklenil z izvršnimi sveti republik in avtonomnih pokrajin — po kateri dajejo izvršni sveti skupščin republik in pokrajin omenjeni dogovor v potrditev svojim skupščinam, zvezni izvršni svet pa zboru republik in pokrajin, da bi ga potrdil v delu, ki se nanaša na obveznosti federacije, s tem da se dogovor začne izvajati, ko ga potrdijo skupščine vseh socialističnih republik in avtonomnih pokrajin.

Ko je odbor ocenil družbeni interes za ureditev odnosov, ki so zadeva tega dogovora, je sklenil predlagati zboru republik in pokrajin, naj sprejme odlok o njegovi potrditvi, v delu o obveznostih, ki jih z njim prevzema federacija.

Za poročevalca odbora v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ je bil določen delegat sabora SR Hrvatske Antun Bubić.

PREDSEDNIK ODBORA

Milija Kovačević s. r.

SKUPŠČINA SFRJ

ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 67

Zakonodajnoppravna komisija

AS 30/1

10. julija 1978

Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji 10. julija 1978 obravnavala v smislu 117. člena poslovnika zbora republik in pokrajin predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje uporabe poslovnika skupščine SFRJ (AS 30/1) in daje

POROČILO

Komisija je ugotovila, da po 45. členu poslovnika skupščine SFRJ obstaja podlaga za izdajo odloka, njegovo sprejetje pa sodi po določbah poslovnika skupščine SFRJ in poslovnikov zborov v enakopravno delovno področje zveznega zbora in zbora republik in pokrajin.

Ko je komisija obravnavala besedilo predloga odloka, je dala tale

Amandma k 4. točki

V tretjem odstavku te točke naj bi besedo „so“ nadomestili z besedo „je“, besede: „in generalni sekretar skupščine SFRJ“ pa črtali.

Obrazložitev: Amandma je dan zato, da bi bilo opredeljeno, da so v komisiji za spremljanje uporabe poslovnika skupščine SFRJ izključno delegati v skupščini SFRJ.

Opomba: Amandma k 4. točki tretjega odstavka tega odloka je dala v enakem besedilu tudi zakonodajnoppravna komisija zveznega zbora.

PREDSEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Zakonodajnoppravna komisija

AS 29/1

10. julija 1978

Beograd

Priloga 68

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji 10. julija 1978 v smislu 117. člena poslovnika zbora republik in pokrajin obravnavala predlog odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ (AS 29/1) in daje

POROČILO

Komisija je ugotovila, da po določbah poslovnika zbora republik in pokrajin obstaja ustavna podlaga za izdajo odloka, odlok pa sprejema zbor republik in pokrajin v samostojnem delovnem področju.

Pri obravnavi besedila predloga odloka je komisija sklenila dati tale

Amandma k 4. točki

V tretjem odstavku te točke naj bi besedo „sodita“ nadomestili z besedo „sodi“, besede: „in tajnik zbora republik in pokrajin“ pa črtali.

Obrazložitev: Amandma je dan zato, da bi se določilo, da v komisijo za spremljanje izvajanja poslovnika zbora republik in pokrajin spadajo izključno delegati zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ.

PREDSEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Zakonodajnoppravna komisija

10. julija 1978

Beograd

Priloga 69

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin je na seji 10. julija 1978 obravnavala v smislu 103. člena poslovnika zbora republik in pokrajin osnutek delovnega programa zbora republik in pokrajin za obdobje september–december 1978 in daje

POROČILO

Komisija je obravnavala osnutek delovnega programa zbora republik in pokrajin za obdobje september–december 1978, zlasti pa zakonodajni del tega programa.

Komisija ni imela pripomb k zakonodajnemu delu osnutka delovnega programa.

Toda komisija opozarja, da bi bilo treba zaradi učinkovitejšega dela zbora republik in pokrajin spoštovati roke, določene v osnutku delovnega programa, da bi bili vsi zakoni pravočasno sprejeti, zlasti če upoštevamo postopek sprejemanja zakonov v tem zboru, ki je povezan s soglasjem skupščin republik in skupščin avtonomnih pokrajin.

PREDSEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Priloga 70

Zakonodajnoppravna komisija

10. julija 1978

Beograd

PREDSEDNIKU ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

B e o g r a d

Zakonodajnoppravna komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je na seji 10. julija 1978 v smislu 76. člena poslovnika zbora republik in pokrajin in v zvezi s 121. členom poslovnika skupščine SFRJ obravnavala osnutek delovnega programa zveznega zbora skupščine SFRJ za obdobje od septembra do decembra 1978 in pošilja

POROČILO

Zakonodajnoppravna komisija je obravnavala osnutek delovnega programa zveznega zbora za obdobje od septembra do decembra 1978 in v celoti podprla ta predlog, zlasti pa del delovnega programa, ki se nanaša na zakonodajno dejavnost zbora.

Komisija je zavzela stališče, da so posamezni zakoni in drugi predpisi, ki so programirani v delu zveznega zbora v obdobju do konca leta 1978, po svoji vsebini pomembni za delo zbora republik in pokrajin. V zvezi s tem in glede na z ustavo SFRJ določene pristojnosti zbora republik in pokrajin komisija sodi, da bi moral ta zbor oziroma njegova delovna telesa dati mnenje zveznemu zboru ali njegovim delovnim telesom o tehle zakonih, ki so predvideni z delovnim programom zveznega zbora za obdobje od septembra do decembra 1978:

1. zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela;
2. zakon o temeljih družbenih svetov in o zveznih družbenih svetih;
3. dogovor o ustanavljanju in delu zveznih družbenih svetov;
4. zakon o carinski službi in
5. zakon o opravljanju zunanjih zadev iz pristojnosti zveznih upravnih organov in zveznih organizacij.

Mnenja in predloge glede teh zakonov in dogovora pripravlja tisto delovno telo zbora republik in pokrajin, ki je po naravi svojega delovnega področja najbližje vprašanjem, o katerih se dajejo ti predlogi in mnenja. Mnenje delovnega telesa se lahko pošlje zveznemu zboru po tem, ko ga obravnava in sprejme zbor republik in pokrajin ali pa neposredno pristojnemu telesu zveznega zbora.

PREDSEDNICA

Vaska Duganova s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
AS 37/1

Priloga 71

PREDLOG

ZA IZVOLITEV IN RAZREŠITEV ČLANOV SVETA FEDERACIJE

PREDSEDSTVO SFRJ

Št. 118/7

28. junija 1978

Beograd

PREDSEDNIKU SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije je na seji 27. junija 1978 v skladu s 7. točko prvega odstavka 315. člena ustave SFRJ in v zvezi s 3. in 4. členom zakona o svetu federacije (Uradni list SFRJ, št. 56/74) določilo

P R E D L O G,

da se za člane sveta federacije izvolijo tile družbenopolitični in javni delavci:

iz SR Makedonije

1. Risto Bajalski
2. Kiro Gligorov
3. Kemal Sejfula

iz SR Slovenije

1. dr. Jože Vilfan

iz SR Srbije

1. Milija Radovanović
2. Dušan Djurdjić
3. Vojin Bajović
4. Velibor Ljuić

iz SR Hrvatske

1. Marko Belinić
2. Boris Bakrac
3. dr. Josip Hrnčević
4. Miroslav Krleža

iz SR Črne gore

1. Peko Dapčević
2. Milorad Zorić
3. Radimir Komatina
4. Vlado Božović
5. Vukalica – Djedo Milutinović

iz SAP Kosova

1. Milan Krtolica

Predsedstvo je na isti seji določilo tudi

P R E D L O G,

da se razrešijo dolžnosti člani sveta federacije, ki so bili izvoljeni na nove funkcije, ki so v skladu s 4. členom zakona o svetu federacije nezdružljive z izvrševanjem funkcije člana sveta federacije:

iz SR Makedonije

1. Veselinka Malinska – izvoljena za članico predsedstva SR Makedonije

iz SR Slovenije

1. Viktor Avbelj – izvoljen za člana predsedstva SR Slovenije

iz SAP Vojvodine

1. Ida Sabo – izvoljena za članico predsedstva SR Srbije

iz SAP Kosova

1. Mehmed Malići – izvoljen za predsednika ZZB NOV Kosova.

Prosim, da vzame skupščina SFRJ ta predlog v postopek.

Priloge: življenjepisni podatki za predložene kandidate za člane sveta federacije.

PODPREDSIEDNIK

Fadil Hodža s. r.

RISTO BAJALSKI, dosedanji delegat v zveznem zboru skupščine SFRJ

Rodil se je 27. septembra 1916 v Solunu, Grčija. Udeleženec NOB od leta 1941 in imetnik Partizanske spomenice 1941. Član ZK od leta 1936.

Do sedaj je bil na tehle delovnih mestih in opravljal naloge kot:

- sekretar okrajnega ljudskega odbora Strumica (1945);
- minister v ministrstvu trgovine in preskrbe LRM (1945–1951);
- inštruktor v CK ZKM (1951–1952);
- predsednik Trgovinske zbornice LRM (1952–1955);
- predsednik Zveze trgovinskih zbornic Jugoslavije (1955–1962);
- podpredsednik zvezne gospodarske zbornice (1962–1969);
- poslanec v zboru narodov zvezne skupščine (1969–1974);
- delegat v zveznem zboru skupščine SFRJ (1974–1978)).

Bil je sekretar občinskega in okrajnega komiteja KPM – Djevdjelija, delegat na drugem zasedanju AVNOJ in prvem zasedanju ASNOM; poslanec zvezne ljudske skupščine, poslanec ljudskega sobranja LRM, član CK ZKM, sekretar Ljudske fronte Makedonije, poslanec v zboru narodov zvezne skupščine.

KIRO GLIGOROV, dosedanji predsednik skupščine SFRJ

Rodil se je 3. maja 1917 v Štipu. Končal je pravno fakulteto v Beogradu leta 1939. Udeleženec NOB od leta 1941. Član ZK od leta 1944.

Doslej je bil na tehle delovnih mestih in opravljal naloge, kot:

- poverjenik za finance v prezidiju ASNOM (1944–1945);
- pomočnik generalnega sekretarja predsedstva vlade FLRJ (1945–1947);
- pomočnik ministra za finance v ministrstvu za finance FLRJ (1947–1952);
- pomočnik predsednika gospodarskega sveta vlade FLRJ (1952–1953);
- namestnik direktorja zveznega zavoda za gospodarsko planiranje (1953–1955);
- sekretar sekretariata ZIS za splošne gospodarske zadeve (1955–1962);
- zvezni sekretar v zveznem sekretariatu za finance (1962–1967);
- podpredsednik zveznega izvršnega sveta (1967–1971);
- član predsedstva SFRJ (1971–1972);
- član izvršnega biroja predsedstva ZKJ (1972–1974);
- predsednik skupščine SFRJ (1974–1978).

Bil je član zveznega odbora SZDLJ, član centralnega komiteja ZKJ, delegat na tretjem zasedanju AVNOJ, delegat na prvem zasedanju ASNOM, poslanec v zveznem zboru zvezne skupščine, delegat v zveznem zboru skupščine SFRJ iz SRM.

Zdaj je član predsedstva CK ZKJ.

KASUM KEMAL SEJFULA, dosedanji član delegacije SRM v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ

Rodil se je 2. februarja 1921 v Skopju. Končal je višjo politično šolo v Beogradu leta 1947. Udeleženec NOB od leta 1941 in imetnik Partizanske spomenice. Član ZK od leta 1941.

Do sedaj je bil na naslednjih delovnih mestih in je opravljal naloge, kot:

- inštruktor v CK ZKM (1945–1949);
- minister v predsedstvu vlade LRM (1949–1950);
- predsednik okrajnega odbora SZDL – Skopje (1953–1959);
- državni sekretar v državnem sekretariatu za finance LRM (1959–1963);
- podpredsednik izvršnega sveta SRM (1963–1969);
- predsednik gospodarskega zbora sobranja SRM (1967–1969);
- ambasador v Zambiji (1969–1973);
- član delegacije sobranja SRM v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ (1974–1978).

Bil je poslanec v zvezni skupščini, predsednik republiške obrtne zbornice SRM, član CK ZKM, član glavnega odbora Zveze borcev, član zveznega odbora SZDLJ, podpredsednik glavnega odbora Ljudske fronte, član zveznega odbora Zveze borcev, član mestnega komiteja ZKM, predsednik Zveze invalidov Makedonije, član CK ZKJ, delegat v družbenopolitičnem zboru sobranja SRM, delegat v zveznem zboru skupščine SFRJ.

DR. JOŽA VILFAN, rojen 6. julija 1908 v Trstu, Italija, stanujoč v Ljubljani, Gregorčičeva 13 a, slovenske narodnosti, z dokončano pravno fakulteto in doktoratom leta 1933, izhaja iz narodno zavedne tržaške družine.

Kandidat za člana KPJ oziroma ZKS je bil od poletja 1933, član pa je postal junija 1934.

Med študijem na pravni fakulteti univerze v Ljubljani je sodeloval v naprednih študentskih gibanjih in je bil v letu 1931/32 nosilec skupne liste komunističnih in slovensko orientiranih liberalnih ter katoliških študentov za zvezo slušateljev ljubljanske univerze.

Od poletja 1933 je kot član KPJ delal v Parizu in do vrnitve v domovino sodeloval z italijansko komunistično partijo ter pri urejanju partijskega časopisa. Po vrnitvi v domovino je do konca leta 1936 intenzivno sodeloval v ljudskofrontnem gibanju, zlasti z udeležbo pri urejanju in pisanju Ljudske pravice.

Po končanem študiju na pravni fakulteti univerze v Ljubljani se je zaposlil kot odvetniški pripravnik, po opravljenem odvetniškem izpitu pa je delo nadaljeval kot samostojni odvetnik v Kranju, kjer je imel skoraj izključno delavsko kliento in se boril za uveljavljanje takrat veljavne delovne zakonodaje. Zaradi tega in zaradi nastopanja v društvu Vzajemnost je bil v stalnem stiku s takratnimi oblastmi. V zvezi z vdorom v skojevsko organizacijo je bil zaradi svojega ilegalnega dela 18. marca 1941 aretiran in 5. aprila popoldne izpuščen skupaj z drugimi komunisti preiskovanci. Prve dni maja 1941 so ga v Kranju Nemci aretirali, nato je bil izseljen v Srbijo, od koder se je legalno vrnil v Ljubljano 20. januarja 1942.

Status borca ima priznan od 20. januarja 1942. Po ilegalni vrnitvi iz Srbije je bil vključen v propagandno delo OF v Ljubljani, junija 1943 pa so ga poslali v Primorsko kot člana pokrajinskega odbora OF za Primorsko in kot inštruktorja oblastnega komiteta KPS. Na Primorskem je bil podpredsednik narodnoosvobodilnega sveta za Primorsko Slovenijo, decembra 1944 pa izvoljen za sekretarja na novo oblikovanega pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Primorsko in Trst.

Po vojni je opravljal številne odgovorne funkcije:

- bil je zvezni javni tožilec od februarja 1945 do februarja 1946;
- opravljal je različne funkcije v ministrstvu za zunanje zadeve (generalni sekretar delegacije na mirovni konferenci v Parizu, vodja misije Jugoslavije pri ZN, pomočnik ministra za zunanje zadeve, ambasador v Indiji in Burmi), in to v letih 1946 do 1953;
- bil je generalni sekretar predsednika republike od marca 1953 do septembra 1958;
- bil je podpredsednik izvršnega sveta ljudske skupščine LRS od oktobra 1958 do junija 1963;
- opravljal je funkcijo podpredsednika GO SZDL Slovenije od 1963 do 1967; hkrati je bil poslanec organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine;
- bil je predsednik republiškega zbora v skupščini SR Slovenije od 1967 do 1969;
- bil je poslanec v zveznem zboru zvezne skupščine od 1969 do 1974; hkrati je bil starešina slovenske delegacije;
- bil je delegat iz SR Slovenije v zveznem zboru skupščine SFRJ od 1974 do 1978 in pri tem opravljal naloge vodje delegatov.

Ves čas opravljanja navedenih funkcij je bil tudi sicer družbenopolitično angažiran in je opravljal številne funkcije, zlasti v Socialistični zvezi – je dolgoletni član izvršnega odbora oziroma predsedstva RK SZDL Slovenije. Aktivno je sodeloval tudi na III., IV. in V. kongresu ZKS, ko je bil tudi član CK ZK Slovenije.

Posebej je treba omeniti njegovo aktivnost na področju mednarodnih odnosov. Bil je član številnih pomembnih in odgovornih jugoslovanskih delegacij, član izvršnega odbora interparlamentarne unije, član komisije ekspertov za aplikacijo konvencij MOD pri OZN, član jugoslovanske skupine v mednarodnem arbitražnem sodišču v Haagu.

Kot strokovnjak za mednarodne politične odnose se je angažiral tudi kot predavatelj pri postdiplomskega študiju na ekonomski in pravni fakulteti Univerze v Ljubljani.

Številna je tudi njegova publicistična dejavnost.

Za svoje aktivno in uspešno delo in aktivnost je prejel številna jugoslovanska in tuja odlikovanja, med drugimi red narodne osvoboditve, red jugoslovanske zastave z lento, red republike z zlatim vencem, red zaslug za narod z zlatim vencem, red bratstva in enotnosti z zlatim vencem.

Njegova strokovna usposobljenost je zlasti pomembna na področju mednarodnega prava in na področju mednarodnih odnosov, posebno pa še na področju mednarodnega delovnega prava.

Piše in govori: italijanščino, angleščino, nemščino in francoščino, pasivno obvlada ruščino in španščino.

MILIJA RADOVANOVIČ, rodil se je leta 1912 v Tularih pri Leskovcu. Pred vojno je študiral pravo, po osvoboditvi pa je končal višjo politično šolo Djuro Djaković.

Še kot študent je pripadal naprednemu študentskemu gibanju in deloval v akcijskem odboru študentov in uredništvu časopisa Student. Na fakulteti je bil sprejet za člana KPJ januarja 1939 in kot član Komunistične partije opravljal partijske naloge na univerzi, od leta 1940 dalje pa je bil sekretar poverjenišтва KPJ za jablaniški okraj.

Udeleženec NOB je od leta 1941 in nosilec Partizanske spomenice 1941.

Med vojno je bil politični komisar jablaniškega partizanskega odreda, sekretar okrožnega komiteja partije, jablaniškega in topliškega okraja in sekretar okrožnega komiteja partije Leskovac.

Po osvoboditvi je bil sekretar okrožnega komiteja KPS v Leskovcu, načelnik uprave za kadre CK KPS, sekretar pokrajinskega komiteja KPS Niša in predsednik pokrajinskega ljudskega odbora v Nišu, član republiškega izvršnega sveta Srbije, sekretar organizacijsko-političnega sekretariata CK SKS, predsednik republiškega odbora ZZB NOV in podpredsednik predsedstva SR Srbije.

Za člana CK ZKS je bil izvoljen na I., II., III., IV., V., VII. in VIII. kongresu Zveze komunistov Srbije.

Bil je član glavnega odbora Ljudske fronte oziroma SZDL Srbije.

Večkrat je bil izvoljen za poslanca republiške in zvezne skupščine.

Dobil je več odlikovanj.

DUŠAN DJURDJIĆ, rojen je bil leta 1921 v Komarnici – Šavnik. Končal je višjo politično šolo Djuro Djaković.

Že kot gimnazijec je pripadal napredni mladini in postal član SKOJ leta 1939, član ZKJ pa leta 1941.

Udeleženec NOB je od leta 1941 in je nosilec Partizanske spomenice 1941.

Med vojno je bil komandant in namestnik komisarja čete, namestnik komisarja bataljona in član okrožnega poverjenišтва partije za užiško okrožje.

Po osvoboditvi je bil organizacijski sekretar okrožnega komiteja KPS Titovo Užice, načelnik organizacijsko-instrukcijske uprave CK KPS, instruktor CK KPJ, sekretar pokrajinskega in okrajnega komiteja ZKS v Titovem Užicu, sekretar glavnega odbora SZDL Srbije in podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV Srbije.

Za člana CK Zveze komunistov Srbije je bil izvoljen na IV. in V. kongresu.

Večkrat je bil izvoljen za poslanca republiške skupščine, bil pa je tudi predsednik administrativne komisije skupščine SR Srbije.

Izvoljen je bil tudi za poslanca zvezne skupščine.

Dobil je več odlikovanj.

VOJIN BAJOVIĆ, rodil se je leta 1913 v Konjarniku pri Prokuplju. Diplomiral je na pravni fakulteti v Beogradu leta 1940.

Kot študent je deloval v napredni študentski organizaciji in bil eden od organizatorjev združne mladine v Toplici. Zaradi politične aktivnosti je bil leta 1939 aretiran.

Udeleženec NOB je od leta 1941 in je nosilec Partizanske spomenice 1941.

Član ZKJ je od leta 1941.

Med vojno je bil komandant čete, sekretar okrajnega poverjenišva in član okrajnega komiteja partije za pasjaški okraj, član okrožnega ljudskega osvobodilnega odbora, član glavnega ljudskega osvobodilnega odbora za Srbijo pa do septembra leta 1944.

Po osvoboditvi je delal v republiških državnih organih. Bil je načelnik oddelka v ministrstvu za notranje zadeve, sodnik vrhovnega sodišča Srbije, pomočnik ministra za kmetijstvo, predsednik državne arbitraže Srbije, pomočnik ministra za notranje zadeve, član izvršnega sveta Srbije v treh sklicih in sodnik ustavnega sodišča Srbije.

Izvoljen je bil za poslanca ASNOS in ljudske skupščine Srbije v I., II., III. in IV. sklicu.

Bil je član glavnega odbora SZDL Srbije, član revizijske komisije Zveze komunistov Srbije in član republiškega odbora ZZB NOV.

Dobil je več odlikovanj.

VELIBOR LJUJIĆ, rojen je bil leta 1914 v Prijepolju. Diplomiral je na pravni fakulteti v Beogradu leta 1941.

Še kot gimnazijec, zlasti pa pozneje kot študent je bil aktiven v napredni študentski organizaciji. Za člana KPJ je bil sprejet leta 1940 in še istega leta postal sekretar mestnega komiteja partije v Prijepolju.

Udeleženec NOB je od leta 1941 in je nosilec Partizanske spomenice 1941.

Med vojno je bil komandant in namestnik komisarja I. mileševske partizanske čete, namestnik komisarja bataljona, voditelj političnega oddelka IV. sandžaške brigade, član političnega oddelka 37. sandžaške divizije, komisar divizije in član pokrajinskega komiteja KPJ za Sandžak.

Po osvoboditvi je bil sekretar okrožnega komiteja KPS in okrožnega ljudskega odbora v Novem Pazaru, instruktor v organizacijsko-instrukcijski upravi CK KPJ, sekretar ljudske skupščine Srbije, minister v vladi Srbije, direktor direkcije za tekstil, predsednik planske komisije LR Srbije, direktor glavne uprave za uvoz–izvoz in direkcije za elektro gospodarstvo LR Srbije. Bil je sekretar okrajnega komiteja ZK Srbije in predsednik ljudskega odbora okraja Prijepolje, sekretar sveta za ljudsko zdravje LR Srbije, predsednik komisije za volitve in imenovanja, član republiškega izvršnega sveta LR Srbije in predsednik organizacijsko-političnega zbora skupščine SR Srbije.

Za člana CK Zveze komunistov Srbije je bil izvoljen na III., IV., V. in VII. kongresu Zveze komunistov Srbije.

Večkrat je bil izvoljen za člana predsedstva republiške konference SZDL Srbije in člana glavnega odbora ZZB NOV Srbije.

Večkrat je bil izvoljen za poslanca republiške in zvezne skupščine.

Dobil je več odlikovanj.

MARKO BELINIĆ, *član sveta republike*

Rojen je bil leta 1911 v Jakovlju, občina Donja Stubica. Po nacionalnosti je Hrvat. Končal je obrtno šolo.

Član KPJ je postal leta 1934. Nosilec Partizanske spomenice 1941.

Pred vojno je bil delavec. S šestnajstimi leti se je vključil v razredne sindikate in revolucionarno delavsko gibanje. Leta 1935 je postal sekretar V. rajonskega komiteja KPJ v Zagrebu, nato (1937–1939) sekretar Zveze tekstilcev in hkrati član okrožnega komiteja KPH v Varaždinu. Od leta 1933 do leta 1940 je bil šestkrat aretiran, policijsko in sodno preiganjan in interniran v Lepoglavi. Med NOB je bil eden organizatorjev vstaje na Hrvaškem.

Bil je član okrožnega komiteja KPH Zagreb, politični komisar II. operative cone, član poverjenišva CK KPH za zagrebško področje in član politbiroja CK KPH. Bil je delegat AVNOJ in ZAV NOH.

Po osvoboditvi je bil: predsednik pokrajinskega sveta Zveze sindikatov za Hrvatsko in član centralnega sveta ZSJ, sekretar pokrajinskega komiteja KPH, predsednik pokrajinskega ljudskega odbora za zagrebško področje in ponovno član politbiroja CK KPH.

Izvoljen je bil za poslanca začasne in ustavodajne skupščine DFJ, večkrat pa tudi za poslanca zvezne skupščine in sabora SRH. Bil je predsednik republiškega odbora ZZB NOV, član CK ZKH, član CK ZKJ, član republiške konference SZDLH in član zvezne konference SZDLJ. Zdaj je član sveta republike.

Odlikovan je bil z redom narodnega heroja, z redom narodne osvoboditve, z redom jugoslovanske zastave z lento, z redom partizanske zvezde z zlatim vencem, z redom republike z zlatim vencem, z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem, z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki in z redom za hrabrost.

Zagreb, 24. maja 1978

BORIS BAKRAČ, rojen je bil leta 1912 v Slavonski Požegi, po narodnosti je Hrvat. Je diplomirani inženir gradbeništva, fakulteto je končal v Zagrebu leta 1936. Nosilec Partizanske spomenice 1941 in član ZK od aprila leta 1942.

Družinske razmere — oče je bil vaški učitelj in je imel 12 otrok — so logično determinirale njegovo opredelitev. Kot študent in pozneje kot uradnik je pripadal naprednemu revolucionarnemu gibanju, toda ni imel nobene vidnejše vloge. Med vojno je bil od prvega dne na ilegalnem partijskem delu v Zagrebu, v začetku septembra leta 1943 pa je kot član mestnega komiteja KPH Zagreb prešel na osvobodjeno ozemlje, kjer je opravljal različne partijsko-politične dolžnosti. Od pomladi leta 1944 pa do osvoboditve je opravljal nalogo poverjenika glavnega štaba NOV Hrvatske za izmenjavo ujetnikov.

Od leta 1945 do leta 1947 je bil pomočnik ministra, od leta 1948 do leta 1951 pa minister za gradbeništvo v vladi LRH. Leta 1952 je bil direktor direkcije za gradbeništvo, od leta 1953 do leta 1957 direktor inženirsko-projektantnega zavoda. Od leta 1958 do leta 1963 je bil podpredsednik ljudskega odbora mesta Zagreba in član izvršnega sveta Ljudske republike Hrvatske, od leta 1963 do leta 1967 predsednik republiškega zbora sabora SRH; od leta 1967 do leta 1969 je bil član izvršnega komiteja CK ZKH, od 1969 do 1972 podpredsednik izvršnega sveta sabora SRH; od leta 1972 do 1974 podpredsednik sabora SRH; od 1974 do 1978 član predsedstva SR Hrvatske.

Za člana centralnega komiteja ZKH je bil izvoljen na III., IV., V. in VI. kongresu. Skoraj v vsem povojnem obdobju je bil poslanec v saboru SRH, poslanec zvezne skupščine pa od 1953 do 1957.

Bil je član glavnega odbora SZDLH, zdaj je tudi član glavnega odbora ZZB NOV Hrvatske, več mandatov je bil član mestnega komiteja ZKH Zagreb, bil je predsednik zvezne gradbeniške zbornice Jugoslavije, predsednik Zveze inženirjev in tehnikov Hrvatske, predsednik sveta zagrebske univerze.

Na področju športa je bil na različnih funkcijah — predsednik SOFK Hrvatske, predsednik jugoslovanskega olimpijskega komiteja, sedaj pa je član mednarodnega olimpijskega komiteja.

Je predsednik Turistične zveze Hrvatske.

Kot funkcionar sabora je bil tudi predsednik komisije za nadzor nad službo državne varnosti, kot član predsedstva SRH pa je bil predsednik republiškega sveta za mednarodne odnose.

Odlikovan je bil: z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki; z redom za hrabrost; z redom dela z rdečo zastavo; z redom republike z zlatim vencem in z redom jugoslovanske zastave z lento.

Zagreb, 24. maja 1978

dr. JOSIP HRNČEVIĆ, član predsedstva SR Hrvatske

Rodil se je leta 1901 v kraju Obravnica, občina Bjelovar. Po narodnosti je Hrvat. Diplomiral in doktoriral je na pravni fakulteti v Zagrebu 1927. Zna nemško, rusko in francosko.

Dr. Josip Hrnčević je že v gimnaziji in med študijem pripadal napredni šolski in študentski mladini, v njenih vrstah je sodeloval tudi v akcijah, ki so bile značilne za tisto dobo, posebno v boju zoper protinarodne režime stare Jugoslavije. Hkrati se je povezal tudi z delavskim gibanjem in kot aktivist, preverjen v konkretnih akcijah, postal leta 1933 član Komunistične partije. Kot član KPJ je bil sodnik okrajnega sodišča v Čakovcu in okrožnega sodišča v Varaždinu; posebej se je odlikoval v partijskem delu, tako da je bil leta 1937 izvoljen najprej za sekretarja občinskega, nato pa za sekretarja okrožnega komiteja KPJ za Čakovec in Varaždin.

Po okupaciji leta 1941 je sodeloval pri organiziranju vstaje na varaždinskem področju in Medjimurju, po premestitvi v Sremsko Mitrovico pa je bil vključen v partijsko delo v Sremu. Leta 1942 je prešel na osvobodjeno ozemlje in opravljal nalogo namestnika političnega komisarja Fruškogorskega odreda. Pozneje je prešel v Slavonijo in opravljal nalogo člana pokrajinskega komiteja KPH za Slavonijo (leta 1942), potem nalogo sekretarja pokrajinskega komiteja KPH za zagrebsko področje (1942 do 1943), člana poverjenišva CK KPH za severno Hrvatsko (1943–1944) in ob koncu še šefa sodnega oddelka vrhovnega štaba NOV in POJ (1944–1945).

Kot sekretar okrožnega komiteja KPJ za Čakovec in Varaždin (1937–1941) je najaktivneje sodeloval in prispeval k utrditvi in razvijanju partijskih organizacij tega področja ter prispeval s tem k ustvarjanju močnega osnovnega jedra za poznejši razvoj narodnoosvobodilnega gibanja na tem območju.

Ko je v severni Hrvatski opravljal nalogo člana pokrajinskega komiteja za Slavonijo, sekretarja pokrajinskega komiteja za zagrebsko območje in člana poverjenišva CK ZKH za severno Hrvatsko, je pomembno in neposredno prispeval k razvoju in uspehom NOB v severni Hrvatski, k razvoju in krepitvi partijskih organizacij, razvoju ljudske oblasti ter varovanju in razvijanju bratstva in enotnosti narodov in narodnosti severne Hrvatske.

Po osvoboditvi je opravljal nalogo predsednika vojnega sveta Vrhovnega sodišča SFJ (1945–1946), zveznega javnega tožilstva FLRJ (1946–1951), predsednika Vrhovnega sodišča FLRJ (1951–1959), sekretarja ZIS za

pravosodne zadeve (1959–1963), predsednika ustavnega sodišča Hrvatske (1963–1967) in člana sveta federacije (1967–1974). Od leta 1974 do leta 1978 je opravljal nalogo člana predsedstva SRH.

V obdobju od 1945 do 1963 je kot voditelj najvišjih pravosodnih organov SFRJ poleg neposredne aktivnosti voditelja teh organov najneposredneje sodeloval pri organiziranju pravosodnih organov Jugoslavije in dal velik prispevek h kodifikaciji našega kazenskega prava.

Tudi po osvoboditvi je dr. Hrnčević poleg pomembnih državnih funkcij kot član CK ZKH, član CK ZKJ, član izvršnega odbora glavnega odbora SZ, opravljal tudi politične funkcije, bil pa je izvoljen tudi za poslanca sabora in poslanca zvezne skupščine.

Od zgodnje mladosti, celih 45 let, je bil dr. Hrnčević vedno v prvih partijskih vrstah, najprej v ilegalnem boju delavskega razreda, potem v narodnoosvobodilnem boju in končno pri obnovi in graditvi naše domovine, zdaj, v svojih poznejših letih, aktivno sodeluje pri graditvi samouprave, neuvrščene socialistične Jugoslavije.

Je nosilec Partizanske spomenice 1941.

Odlikovan je z redom ljudske osvoboditve, z redom za hrabrost, z redom zaslug za narod z zlato zvezdo, z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem, z redom dela z rdečo zastavo, z redom republike z zlatim vencem, z redom jugoslovanske zastave z lento in z redom junaka socialističnega ljudstva.

Zagreb, 24. maja 1978

MIROSLAV KRLEŽA, književnik in direktor Leksikografskega zavoda v Zagrebu

Rojen je bil 7. julija 1893 v Zagrebu. Po narodnosti je Hrvat. Študiral je na vojaški akademiji Ludoviceum v Budimpešti.

Govori nemško, francosko, madžarsko, italijansko in rusko.

Bil je član ZK od leta 1919 do leta 1941, nato pa ponovno od leta 1945.

Leta 1908 je odšel v vojaško šolo v Pečuj, nato pa v vojaško akademijo Ludoviceum v Budimpešti; leta 1912, med balkansko vojno, je odšel v Srbijo, od koder ga je policija vrnila v Avstro-Ogrsko, kjer so ga obravnavali kot vojaškega begunca, aretirali in mu odvzeli oficirski čin.

Med prvo svetovno vojno je bil vojak v Galiciji, na Karpatih in v Zagrebu. Med obema vojnama je živel in delal v Zagrebu, občasno tudi v Beogradu kot profesionalni književnik in urednik več naprednih časopisov in revij.

Med okupacijo je bil aretiran, njegova dela pa so bila prepovedana in zažgana.

Po osvoboditvi leta 1945 je bil član uredništva revije Republika, od leta 1962 pa član uredništva revije Forum.

Od leta 1950, to se pravi od ustanovitve jugoslovanskega Leksikografskega zavoda v Zagrebu je njegov direktor in glavni urednik Enciklopedije Jugoslavije. Bil je visok funkcionar Zveze književnikov Jugoslavije ter Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, ki je njen redni član.

Med njegova najpomembnejša pesniška dela sodi knjiga Balade Petrice Kerempuha, s svojimi dramskimi deli pa leta 1919 začenja novo dobo hrvaškega in jugoslovanskega gledališča sploh z deli: Michelangelo Buonaroti, Galicija, Golgota, Vučjak, Gospoda Glembajevi, V agoniji in Leda.

Med njegovimi proznimi deli so najbolj znana: Hrvaški bog Mars, Trije kavalirji gospodične Melanije, med štirimi napisanimi romani pa Vrnitev Filipa Latinovića, Banket v Blitvi in Zastave.

Prav tako pomembna je tudi njegova potopisna literatura, na primer Izlet v Rusijo itd.

Odlikovan je z redom junaka socialističnega dela, z redom jugoslovanske zvezde z lento, z redom republike z zlatim vencem, redom zaslug za narod z zlato zvezdo in redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem.

Zagreb, 24. maja 1978

PEKO DAPČEVIĆ, rodil se je 25. junija 1913 v Ljubotinju – Cetinje. Končal je generalštabno višjo vojaško akademijo. Je nosilec Partizanske spomenice 1941 in reda narodnega heroja. Član ZKJ od leta 1933.

Sodeloval je v španski državljanski vojni.

Med vojno in po vojni je opravljal naloge: komandanta armade; glavnega inšpektorja JLA; namestnika načelnika generalštaba JLA; načelnika generalštaba JLA; člana ZIS; ambasadorja SFRJ v Grčiji; zveznega poslanca; člana sveta federacije; delegata zveznega zbora in podpredsednika skupščine SFRJ.

Odlikovan je bil z največjimi jugoslovanskimi vojaškimi odlikovanji. Je častni občan mesta Beograda.

MILORAD ZORIĆ, rodil se je 18. februarja 1913 v Žablaku. Končal je gimnazijo. Je nosilec Partizanske spomenice 1941. Član ZKJ je od leta 1939.

Med vojno je opravljal tele družbenopolitične funkcije: sekretar okrajnega komiteja KP Pljevlja in član ter organizacijski sekretar pokrajinskega komiteja KP za Sandžak.

Opravljal je tele naloge: pomočnik in načelnik oddelka v predsedstvu ministrskega sveta DFJ; predsednik planske komisije v vladi LRS; minister za finance v vladi LRS; ljudski poslanec skupščine LRS; sekretar izvršnega sveta LR Črne gore; sekretar za promet zveznega izvršnega sveta; načelnik uprave za personalne zadeve ZIS in državni podsekretar; direktor zveznega zavoda za socialno zavarovanje; zvezni sekretar za pravosodje; član delegacije SR Črne gore v zboru narodov; član sveta federacije.

V obdobju po vojni je opravljal družbenopolitične funkcije: sekretar okrožnega komiteja KPS Novi Pazar; upravnik partijske šole CK KPS Beograd; sekretar pokrajinskega komiteja KPS Titovo Užice; član CK KPS Srbije; član CK ZK Črne gore in član izvršnega komiteja CK ZK Črne gore.

Odlikovan je z redom za hrabrost; z redom bratstva in enotnosti (I); z redom zaslug za narod (I); z redom ljudske osvoboditve; z redom dela (I).

VLADO BOŽOVIĆ, rodil se je 12. novembra 1915 v Titogradu. Je nosilec Partizanske spomenice 1941 in odlikovan z redom narodnega heroja. Član ZKJ od leta 1934.

Pred vojno je bil: sekretar MK KPJ za Podgorico; član OK KPJ za Podgorico; predsednik komisije za mladinsko vprašanje PK KPJ in organizacijski sekretar PK SKOJ za Črno goro; Boko, Sandžak in Kosovo.

Med vojno je opravljal tele družbenopolitične naloge: namestnik komisarja zetskega odreda; namestnik komisarja I. črnogorskega mladinskega bataljona; namestnik komisarja III. bataljona IV. proletarske brigade; voditelj političnega oddelka IV. kordunske brigade; voditelj političnega oddelka VII. banijske divizije.

V službi je opravljal tele družbenopolitične naloge: namestnik komisarja zetskega odreda; namestnik skupščine Črne gore; član vlade Črne gore – minister za industrijo in komunalne zadeve ter lokalno gospodarstvo; minister za lokalno gospodarstvo, obrt in industrijo, komunalne zadeve in promet v vladi Črne gore in član izvršnega sveta ljudske skupščine Črne gore; predsednik odbora za proračun in finance ljudske skupščine Črne gore; član izvršnega sveta Ljudske republike Črne gore in predsednik sveta za socialno varstvo; predsednik sveta za zdravstvo in socialno politiko; predsednik ZZB NOV Črne gore; član predsedstva SR Črne gore.

Po vojni je opravljal družbenopolitične naloge: predsednika kontrolne komisije CK ZK Črne gore; člana PK KPJ za Črno goro do ustanovnega kongresa KPJ za Črno goro; člana izvršnega komiteja CK ZK Črne gore; predsednika kadrovske komisije CK ZK Črne gore; sekretarja mestnega komiteja ZKJ Titograd.

Odlikovan je bil: z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki, z redom za hrabrost, z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem, z redom partizanske zvezde (II), poljskim križem, z redom republike z zlatim vencem, z redom za vojaške zasluge (I), z redom jugoslovanske zastave z lento, z redom dela z rdečo zastavo.

RADOMIR KOMATINA, rodil se je 15. aprila 1922 v Donji Ržanici – Ivograd. Končal je gimnazijo. Je nosilec Partizanske spomenice 1941. Član ZKJ je od leta 1940.

Med vojno je opravljal tele družbenopolitične naloge: sekretar PK SKOJ in predsednik pokrajinskega sveta NO Črne gore; član prezidija ljudske skupščine Črne gore in organizacijski sekretar CK SKOJ, minister za prosveto LR Črne gore; organizacijski sekretar CK KPJ Črne gore; minister – predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo LR Črne gore; sekretar okraja komiteja ZKJ Titograd; predsednik pokrajinskega sveta sindikatov LR Črne gore; član izvršnega sveta Črne gore; podsekretar v zveznem sekretariatu za finance; generalni direktor Službe družbenega knjigovodstva – glavna centrala; predsednik odbora za promet zveznega zbora zvezne skupščine; predsednik družbenopolitičnega zbora zvezne skupščine; delegat zveznega zbora skupščine SFRJ.

V povojnem obdobju je opravljal tele družbenopolitične naloge: član izvršnega komiteja ZK Črne gore; član CK ZK Črne gore; poslanec-skupščine SR Črne gore; poslanec zvezne ljudske skupščine.

Odlikovan je bil z redom republike z zlatim vencem; z redom zaslug za narod z zlato zvezdo; z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem; z redom za hrabrost in redom za delo z rdečo zastavo.

VUKALICA MILUTINOVIĆ – DJEDO, rodil se je 2. februarja 1919 v Piperih – Titograd. Končal je trgovsko akademijo in višjo vojaško akademijo JLA. Je nosilec Partizanske spomenice 1941. Član ZKJ je od leta 1936.

Med vojno je opravljal tele družbenopolitične funkcije: bil je partijski voditelj in politični komisar v četi, bataljonu, diviziji in korpusu. Bil je član poverjenišтва oblasti, član rajonskega komiteja (1942), sekretar okrožnega komiteja za Podgorico (1941–1944), član PK KPJ za Črno goro in Boko (1941–1944), član CK Črne gore in član predsedstva CK.

Opravljal je tele naloge: načelnik organizacijskega oddelka skopske armade; inšpektor v politični upravi JLA; načelnik politične uprave jugoslovanskega vojaškega letalstva; politični komisar nižkega korpusa; politični komisar šolskega centra JLA v Sarajevu in načelnik političnega oddelka sarajevskega področja; funkcionar v Zvezi borcev Jugoslavije; direktor zveznega zavoda za znanstveno-tehnično sodelovanje; poslanec v skupščini SR Črne gore, član izvršnega sveta in predsednik organizacijsko-političnega zbora skupščine SR Črne gore; poslanec v zboru narodov; delegat v zveznem zboru skupščine SFRJ.

Odlikovan je bil: z redom bratstva in enotnosti (I); s partizansko zvezdo (II); z redom zaslug za narod (I); z redom za hrabrost; z redom za vojaške zasluge (I) in s poljskim križem.

MILAN KRTOLICA, rodil se je 10. februarja 1911 v Gackem, v SR Bosni in Hercegovini, očetu Vidaku in materi Stani; končal je osnovno šolo in višjo partijsko šolo Djuro Djaković v Beogradu, član KPJ je od leta 1936, udeleženec NOB od leta 1941 in imetnik Partizanske spomenice 1941.

Opravljal je tele naloge: organizacijskega sekretarja okrajnega komiteja, sekretarja okrajnega komiteja, načelnika za kadre območnega komiteja; bil je član PK ZK Kosova, član revizijske komisije ZK Srbije, predsednik Zveze kmetijskih zadrug Kosova, podpredsednik Gospodarske zbornice Kosova, predsednik statutarne komisije Zveze komunistov Kosova, član statutarne komisije ZK Srbije in ZKJ, predsednik Zveze združenj borcev NOV Kosova, član predsedstva ZZB NOV Jugoslavije, član predsedstva PK ZK Kosova.

SKUPŠČINA SFRJ

Priloga 72

AS 39/1

P R E D L O G

ZA RAZREŠITEV IN IMENOVANJE NAMESTNIKOV ZVEZNIH SEKRETARJEV
IN NAMESTNIKOV PREDSEDNIKOV ZVEZNIH KOMITEJEV

SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA
REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
ZVEZNI IZVRŠNI SVET
Kabinet predsednika

ZVEZNEMU ZBORU IN ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 237. členu poslovnika o temeljnih sistema državne uprave in o zveznem izvršnem svetu ter zveznih upravnih organih (Uradni list SFRJ, št. 23/78) in v zvezi z 2. točko 288. člena ustave SFRJ dajem

P R E D L O G

ZA RAZREŠITEV IN IMENOVANJE NAMESTNIKOV ZVEZNIH SEKRETARJEV
IN NAMESTNIKOV PREDSEDNIKOV ZVEZNIH KOMITEJEV

I

Dolžnosti namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev naj se razrešijo:

1. LAZAR MOJSOV, namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve;
2. DIMITAR BOJKOVSKI, namestnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino;
3. LJUBIŠA KORAČ, namestnik zveznega sekretarja za pravosodje in organizacijo zvezne uprave;
4. BRANKO MIKAŠINOVIĆ, namestnik predsednika zveznega komiteja za informacije;
5. MAKSIMILIJAN ŠIŠKO, namestnik predsednika zveznega komiteja za energetiko in industrijo;

6. BRANKO TURUDIJA, namestnik predsednika zveznega komiteja za kmetijstvo;
7. GOJKO PRODANIČ, namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zveze.

Za namestnike zveznih sekretarjev in namestnike predsednikov zveznih komitejev naj se imenujejo:

1. DRAŠKO JURIČ, namestnik zveznega sekretarja za notranje zadeve — za namestnika zveznega sekretarja za notranje zadeve;
2. DUŠAN STEPANČEV, generalni direktor industrije gradbenega materiala Toza Marković v Kikindi — za namestnika zveznega sekretarja za zunanjo trgovino;
3. GOJKO PRODANIČ, dosednji namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zveze — za namestnika zveznega sekretarja za pravosodje in organizacijo zvezne uprave;
4. HASAN ŠILJAK, pooblaščen minister — svetovalec za ekonomske zadeve v ambasadi SFRJ v Moskvi — za namestnika predsednika zveznega komiteja za energetiko in industrijo;
5. BRANKO JOVANOVIČ, dosednji republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo SR Srbije — za namestnika predsednika zveznega komiteja za kmetijstvo;
6. AVDO ZVONIČ, dosednji namestnik predsednika zveznega komiteja za ekonomsko sodelovanje z državami v razvoju — za namestnika predsednika zveznega komiteja za promet in zveze.

O B R A Z L O Ž I T E V

1. Predlog za razrešitev namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev dajemo zato, ker je nekaterim funkcionarjem potekel čas štirih let, odkar so bili imenovani na dosedanje funkcije, za nekatere pa zato, da bi zagotovili enakomerno zastopanost republik in avtonomnih pokrajin na teh funkcijah.

2. Pri določanju predlogov za imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev oziroma razporeda teh funkcij na republike in avtonomni pokrajini je bila upoštevana zastopanost republik in avtonomnih pokrajin na funkcijah zveznih sekretarjev oziroma predsednikov zveznih komitejev in na funkcijah v rangu namestnikov zveznih sekretarjev v drugih zveznih organih in organizacijah.

Ta predlog za imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev je bil sestavljen na predlog republik in avtonomnih pokrajin in po opravljenih posvetovanjih z republiškimi in pokrajinskimi izvršnimi sveti ter zveznimi sekretarji in predsedniki zveznih komitejev.

3. Ker še niso končana posvetovanja v zvezi s predložitvijo predlogov za imenovanje namestnika zveznega sekretarja za zunanje zadeve, namestnika zveznega sekretarja za informacije in namestnika predsednika zveznega komiteja za delo, zdravstvo in socialno varstvo, bo predlog za njihovo imenovanje pripravljen za eno izmed naslednjih sej zborov skupščine SFRJ.

Prav tako pripominjamo, da se s tem predlogom ne predlaga imenovanje namestnika zveznega sekretarja za finance, namestnika zveznega sekretarja za trg in splošne gospodarske zadeve in namestnika predsednika zveznega komiteja za zakonodajo, ker so bili ti funkcionarji imenovani pred enim letom, z zainteresiranimi republikami in pokrajinama pa je bilo doseženo soglasje, da ti funkcionarji ostanejo na dosedanjih funkcijah.

Prosim zbora skupščine SFRJ, naj sprejmeta ta predlog.

PRESEDNIK
ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA
Veselin Djuranović s. r.

ŽIVLJENJEPISNI PODATKI

dr. GOJKO PRODANIČ, *namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zveze*

Rodil se je leta 1920 v Markušici, okraj Osijek, SR Hrvatska. Po narodnosti je Srb, republiška pripadnost SR Hrvatska.

Diplomiral je na pravni fakulteti v Beogradu leta 1955, magistriral iz kazenskopravnih ved na pravni fakulteti v Zagrebu leta 1961 in doktoriral z disertacijo Problemi razvoja proizvodnih sil v družbenem kmetijstvu Slavonije in Baranje, na vseučilišču v Zagrebu 1970.

Dr. Gojko Prodanič je udeleženec NOB od 20. julija 1943 in član ZKJ od leta 1944.

Bil je na specializaciji leta 1961 na pravni fakulteti v Zagrebu, za področje kazenskega prava. Objavil je znanstvenoraziskovalno delo Pogojna sodba v praksi sodišč.

Opravljal je družbenopolitične funkcije v tehle organizacijah: sekretar komisije za agitacijo in propagando okrožnega komiteja SKOJ Osijek; v okrožnem komiteju KPH Osijek in okrajnem komiteju KPH Osijek; član okrožnega in okrajnega odbora SZDLH Osijek; član sekretariata okrajnega komiteja ZKH Osijek; poslanec sabora SRH in predsednik okrajne skupščine za Slavonijo in Baranjo v Osijeku; član glavnega odbora SZDLH in član zvezne konference SZDL Jugoslavije; član upravnega odbora Združenja pravnikov Hrvatske in predsednik upravnega odbora centra za izredni študij prava v Osijeku.

Odlikovan je z redom za hrabrost, z redom zasluge za narod (dvakrat) in z redom dela (dvakrat).

Njegova delovna doba znaša 40 let.

Gibanje v službi:

1945–1948: pomočnik javnega tožilca okrožnega javnega tožilstva Osijek,

1949–1951: javni tožilec javnega tožilstva za mesto in okraj Osijek,

1951–1954: javni tožilec okrožnega javnega tožilstva Osijek,

1954–1956: javni tožilec okrožnega javnega tožilstva Bjelovar,

1956–1963: javni tožilec okrožnega javnega tožilstva Osijek,

1963–1967: predsednik skupščine okraja Osijek,

1967–1974: namestnik zveznega tožilca zveznega javnega tožilstva,

1974–1977: na razpolago in

od 3. junija 1977: namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zveze.

Beograd, 5. julija 1978

AVDO (Mustafe) ZVONIČ, rojen je leta 1925 v Mostarju. Ekonomsko fakulteto je končal leta 1955 v Sarajevu.

Udeleženec NOB od leta 1941. Član ZKJ od leta 1946.

Govori francoščino, delno tudi italijanščino.

Aktiven družbenopolitični delavec. Večkrat je bil izvoljen v vodstva družbenopolitičnih organizacij v občini in okraju, za člana občinske skupščine, v samoupravne organe in druga samoupravna telesa delovnih organizacij in njihovih asociacij (gospodarska zbornica idr.).

Gibanje v službi:

– do leta 1948 je opravljal nalogo v rudniku črnega premoga v Mostarju,

– od leta 1948–1951 načelnik oddelka v ministrstvu za kmetijstvo BiH,

– od leta 1955–1956 načelnik oddelka za plan in finance ljudskega odbora občine Mostar,

– od leta 1956–1958 direktor Narodne banke in Komunalne banke v Mostarju,

– od leta 1958–1962 podpredsednik ljudskega odbora občine Mostar,

– od leta 1962–1969 direktor predilnice Djuro Salaj v Mostarju,

– od leta 1969–1974 pomočnik generalnega direktorja podjetja Energoinvest Sarajevo,

– od leta 1974 dalje namestnik predsednika zveznega komiteja za sodelovanje z državami v razvoju.

HASAN ŠILJAK, rojen leta 1919 v Foči. Diplomiral je na ekonomski fakulteti in višji vojaški akademiji, pred tem pa je končal srednjo tehniško gradbeno šolo.

Član ZKJ je od leta 1944. Udeleženec NOV od leta 1942.

Govori angleščino in nemščino, delno tudi italijanščino.

Aktiven družbenopolitični delavec. Volili so ga v vodstva družbenopolitičnih organizacij v Beogradu, samoupravne organe različnih institucij in različnih teles zveznih organov (komitejev, komisij idr.). Bil je predsednik Zveze gradbenih inženirjev in tehnikov Jugoslavije.

Je nosilec več vojnih in delovnih odlikovanj.

Gibanje v službi:

– od leta 1945–1949 v JLA višji oficir,

– od leta 1949–1952 direktor vojaškega gradbenega podjetja „Vranica“,

– od leta 1951–1952 pomočnik načelnika uprave vojaških gradbenih podjetij vojaškega območja,

– od leta 1952 do 1955 slušatelj višje vojaške akademije,

– od leta 1955–1959 načelnik gradbenega oddelka K-de I. armade,

- od leta 1959–1962 pomočnik načelnika gradbene uprave v JLA,
- od leta 1962–1965 pomočnik zveznega sekretarja za industrijo,
- od leta 1965–1972 pomočnik zveznega sekretarja za gospodarstvo,
- od leta 1972 dalje minister – svetovalec za ekonomska vprašanja v veleposlaništvu SFRJ v Moskvi.

dr. inž. BRANKO JOVANOVIĆ, *republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo ter član izvršnega sveta SR Srbije*

Rojen je leta 1925 v Zabojnici, Kragujevac. Diplomiral je na kmetijski fakulteti – odsek živinoreja leta 1953, leta 1971 pa je doktoriral na kmetijski fakulteti v Novem Sadu.

Delno govori angleško in madžarsko.

Takoj po končani diplomi se je zaposlil v kmetijskoindustrijskem kombinatu v Somboru, kjer je delal kot glavni agronom, tehnični direktor in generalni direktor podjetja.

Na sedanjem delovnem mestu je od leta 1974.

Objavlja strokovna dela o vprašanjih s področja živinoreje, organizacije in ekonomike podjetja in agrarne politike.

Sodeloval je pri delu več strokovnih skupin in komisij in bil predsednik Jugoslovanske podkomisije za znanstvenotehnično sodelovanje s Francijo.

Bil je udeleženec mladinskih delovnih akcij. Bil je član izvršilnega odbora Beograjske banke, odbornik SO Sombor, član upravnega odbora Jugoslovanske kmetijske banke, upravnega odbora republiške gospodarske zbornice, predsednik sveta za kmetijstvo in zadrugarstvo Gospodarske zbornice Srbije, izvoljen pa je bil tudi za poslanca gospodarskega zbora zvezne skupščine.

Zdaj je član zveznega komiteja za kmetijstvo, član koordinacijskega odbora za reko Savo, član odbora RK SZDLS za izboljševanje tiska za vas, član političnega aktiva CK ZKS, član koordinacijskega odbora za plovno pot Donava–Egejsko morje idr.

Udeleženec NOV je bil od leta 1944. Član ZKJ je od leta 1954.

Za delo v zvezi z izboljševanjem kmetijske proizvodnje je leta 1968 dobil diplomu Gospodarske zbornice APV. Je dobitnik prvomajske nagrade APV za leto 1969.

Ima približno 26 let delovne dobe.

DUŠAN STEPANČEV, *generalni direktor industrije gradbenega materiala Toza Marković v Kikindi*

Rojen je leta 1934 v Banatskem Miloševu, SAP Vojvodina. Po narodnosti je Srb.

Končal je ekonomsko fakulteto.

Govori angleško in rusko.

Je član ZKJ.

Opravljal je tele naloge: predsednik panoge za glinaste izdelke v Gospodarski zbornici Jugoslavije od leta 1966 do leta 1977; član občinskega komiteja ZK Kikinda od leta 1970 do leta 1972.

Sodeloval je na zvezni delovni akciji Avtocesta bratstvo – enotnost leta 1949;

Odlikovan je z redom dela z zlatim vencem leta 1974 in je dobitnik Prvomajske nagrade Gospodarske zbornice Jugoslavije za leto 1968 ter Oktobrske nagrade občine Kikinda za leto 1974.

Beograd, 6. junija 1978

DRAŠKO JURIŠIĆ, *namestnik zveznega sekretarja za notranje zadeve*

Rojen je bil 11. decembra 1924 v Šibeniku, SR Hrvatska. Gimnazijo je končal leta 1956 in je študent prava.

Član ZKJ je od 5. aprila 1942, SKOJ pa od leta 1941. Je udeleženec NOB in imetnik Partizanske spomenice 1941. Leta 1943 je bil interniran v Nemčijo, ušel pa je decembra leta 1944. Leta 1944 je šel iz Zagreba v zagrebški partizanski odred.

Opravljal je tele družbenopolitične funkcije: član krajevnega komiteja SKOJ od leta 1942; član okrajnega komiteja ZKJ v Šibeniku in Splitu; član okrajnega odbora SZDL v Šibeniku in Splitu.

Odlikovan je bil z redom za hrabrost leta 1948; z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki leta 1949; z redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem leta 1960; z redom za vojaške zasluge z zlatima mečema leta 1961; z redom republike s srebrnim vencem leta 1969; z redom zaslug za narod z zlato zvezdo leta 1972 in z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem leta 1975.

Gibanje v službi:

- leta 1945–1947 šef poverjenišтва za notranje zadeve v Šibeniku
- leta 1947–1949 šef poobl. UDBE Šibenik
- leta 1949–1954 šef odseka UDBE Split
- leta 1954–1962 načelnik SNZ Šibenik
- leta 1962–1966 načelnik uprave v sekretariatu za notranje zadeve v Splitu
- leta 1966–1968 pomočnik načelnika SNZ okraja Split
- leta 1968–1972 načelnik centra javne varnosti v Splitu
- leta 1972 do sedaj pomočnik zveznega sekretarja za notranje zadeve (do leta 1974); podsekretar v ZSNZ (1974–1975) in namestnik zveznega sekretarja za notranje zadeve od 12. marca 1975.

Beograd, 5. julija 1978

SKUPŠČINA SFRJ

Priloga 73

Komisija za volitve

in imenovanja

AS 39

10. julija 1978

Beograd

ZVEZNEMU ZBORU IN ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 2. alineji prvega odstavka 68. člena poslovnika skupščine SFRJ, v zvezi s prvim odstavkom 237. člena zakona o temeljih sistema državne uprave ter o zveznem izvršnem svetu in zveznih upravnih organih in z 2. točko 288. člena ustave SFRJ je komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja na seji 10. julija 1978 obravnavala in podprla predlog predsednika zveznega izvršnega sveta, št. 521 z dne 5. julija 1978 za razrešitev in imenovanje namestnikov zveznih sekretarjev in namestnikov predsednikov zveznih komitejev.

PREDSEDNIK KOMISIJE

Stjepan Funarić s. r.

SKUPŠČINA SFRJ

Priloga 74

AS 43/1

P R E D L O G

ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA IN ČLANOV KOMISIJE SKUPŠČINE SFRJ
ZA SPREMLJANJE IZVAJANJA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU IZMED DELEGATOV
V SKUPŠČINI SFRJ

SKUPŠČINA SFRJ

Komisija za volitve

in imenovanja

AS 43/1

10. julija 1978

Beograd

ZVEZNEMU ZBORU IN ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 68. členu poslovnika skupščine SFRJ in v zvezi z drugim odstavkom 3. točke odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu je

komisija za volitve in imenovanja skupščine SFRJ na seji 10. julija 1978 sklenila dati zveznemu zboru in zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ

P R E D L O G

ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA IN ČLANOV KOMISIJE SKUPŠČINE SFRJ ZA SPREMLJANJE IZVAJANJA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU IZMED DELEGATOV V SKUPŠČINI SFRJ

1. Za predsednika komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu naj se izvoli DUŠAN BOGDANOV, delegat v zveznem zboru.

2. Za člane komisije skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu izmed delegatov v skupščini SFRJ naj se izvolijo:

– dr. MILENKO BOJANIČ, dr. ŽARKO BULAJIČ, MURAT HASANBEGOVIĆ, inž. STANOJE KIPIC, SAVO LONČAR, MAGDALENA MADŽARAC, VELIMIR MILONJIĆ, TAJANA OBRADOVIĆ, RADO Roter, FESTIME SPAHIU, TEREZIJA ŠTEFANČIĆ, DRAGAN TOMIĆ in TOME ZAHOV, delegati v zveznem zboru, in

– MILEVA DŽAKULIN, RUDI KROPIVNIK, dr. LJUBISAV MARKOVIĆ, NEGRE NOVAKOVSKI, LAZAR ŠAULIĆ, AVDI TRMKOLI, DJURO VEKIĆ in MATO ŽULJ, delegati v zboru republik in pokrajin.

PREDSEDNIK KOMISIJE

Stjepan Funarić s. r.

O B R A Z L O Ž I T E V

Komisija za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu je bila ustanovljena na podlagi določbe 670. člena zakona o združenem delu in na podlagi odloka o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi te komisije, ki sta ga sprejela zvezni zbor in zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ na sejah 25. novembra 1976, katerega besedilo je dano v prilogi.

Ker je predsedstvo skupščine SFRJ na seji 6. junija 1978 sklenilo, da mora ta komisija nadaljevati delo, se s tem predlogom predlagajo kandidati za predsednika in člane komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu izmed delegatov v skupščini SFRJ. Organi družbenopolitičnih organizacij v federaciji (predsedstvo CK ZKJ, zvezna konferenca SZDLJ, svet Zveze sindikatov Jugoslavije, Zveza združenj borcev NOV Jugoslavije, Zveza socialistične mladine Jugoslavije), zvezni izvršni svet in Gospodarska zbornica Jugoslavije pa po tretjem odstavku 3. točke omenjenega odloka delegirajo po enega svojega predstavnika za člana te komisije.

S tem predlogom se ostaja pri dosedanjem številu članov te komisije izmed delegatov v skupščini SFRJ, pri čemer je zagotovljena zastopnost vsake republike s po tremi člani in vsake avtonomne pokrajine s po dvema članoma, vključujoč tudi predsednika, s tem da se glede na to, da sodijo naloge te komisije v glavnem v delovno področje zveznega zbora, predlaga, naj bo v sestavi te komisije vsaka republika zastopana s po dvema delegatoma v zveznem zboru in s po enim delegatom v zboru republik in pokrajin, vsaka avtonomna pokrajina pa s po enim delegatom iz obeh zborov.

Predlogi kandidatov za predsednika in člane te komisije izmed delegatov v skupščini SFRJ so pripravljeni v sodelovanju s komisijami za volitve in imenovanja republiških in pokrajinskih skupščin.

Družbenopolitične organizacije v federaciji, zvezni izvršni svet in gospodarska zbornica so obvestili skupščino SFRJ, da so za člane te komisije delegirali te svoje predstavnike:

– predsedstvo CK ZKJ: MARKA ORLANDIĆA, izvršilnega sekretarja predsedstva centralnega komiteja ZKJ;
– zvezna konferenca SZDLJ: DRAGANA RODIĆA, člana sekretariata predsedstva zvezne konference SZDLJ;

– svet Zveze sindikatov Jugoslavije: JANEZA BARBORIĆA, podpredsednika sveta Zveze sindikatov Jugoslavije;

– Zveza združenj borcev NOV Jugoslavije: ANDREJA MILANOVIĆA, podpredsednika zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije.

Zvezni izvršni svet, Gospodarska zbornica Jugoslavije in predsedstvo Socialistične mladine Jugoslavije bodo dodatno delegirali po enega člana v to komisijo.

Beograd, 10. julija 1978

Po 42. členu poslovnika skupščine SFRJ in v dogovoru z organi družbenopolitičnih organizacij v federaciji in skupščinah socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin je skupščina SFRJ na seji zveznega zbora 25. novembra 1976 in na seji zbora republik in pokrajin 25. novembra 1976 sprejela

ODLOK

O USTANOVITVI, DELOVNEM PODROČJU IN SESTAVI KOMISIJE SKUPŠČINE SFRJ ZA SPREMLJANJE IZVAJANJA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

1. Ustanavlja se komisija skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu (v nadaljnjem besedilu: komisija).

Komisijo sestavljajo delegati v skupščini SFRJ in predstavniki organov Zveze komunistov Jugoslavije, Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, Zveze sindikatov Jugoslavije, Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije in Zveze socialistične mladine Jugoslavije, zveznega izvršnega sveta in Gospodarske zbornice Jugoslavije ter predstavniki ustreznih teles v skupščinah socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin.

2. Komisija spremlja izvajanje zakona o združenem delu. Pri opravljanju te naloge daje komisija pobude in spodbuja dejavnost delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovnih ljudi v drugih samoupravnih organizacijah, skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih ter njihovih delegatov in delegacij pri izvajanju zakona o združenem delu, seznanja se s samoupravno prakso in opozarja na izkušnje za njeno izboljšanje, daje pobude za sprejemanje aktov in ukrepov za izvajanje zakona o združenem delu, sodeluje s pristojnimi organi in organizacijami federacije in organi družbenopolitičnih organizacij v federaciji ter z ustreznimi telesi v republikah in avtonomnih pokrajinah pri izvajanju zakona o združenem delu.

3. Komisija ima predsednika in določeno število članov.

Zvezni zbor in zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ volita na predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja predsednika in določeno število članov komisije izmed delegatov v skupščini SFRJ.

Organi družbenopolitičnih organizacij v federaciji, zvezni izvršni svet in Gospodarska zbornica Jugoslavije delegirajo svoje predstavnike, ki kot člani komisije sodelujejo pri njenem delu.

4. Komisija lahko v svoje delo vključi in na svoje seje poziva predstavnike samoupravnih organizacij in skupnosti in predstavnike organov in organizacij federacije ter znanstvene, strokovne in javne delavce.

5. Za preučevanje določenih vprašanj iz svojega delovnega področja lahko komisija ustanovi delovne skupine in druga delovna telesa.

Člani delovnih skupin in drugih delovnih teles, ki jih ustanovi komisija, se volijo izmed članov komisije in izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev.

Preučevanje določenih vprašanj iz svojega delovnega področja lahko komisija zaupa znanstvenim oziroma strokovnim organizacijam ali posameznim znanstvenim oziroma strokovnim delavcem.

6. Komisija sprejme svoj delovni program.

Komisija lahko sprejme tudi poslovnik o svojem delu.

7. Opravljanje strokovnega in drugega dela za potrebe komisije bo zagotovila strokovna služba skupščine SFRJ.

8. Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnem listu SFRJ.

PREDSEDNIK
ZBORA REPUBLIK IN POKRAJIN
Zoran Polić s. r.

PREDSEDNIK
ZVEZNEGA ZBORA
Danilo Kekić s. r.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE SFRJ
Kiro Gligorov s. r.

SKUPŠČINA SFRJ
AS 41/1

Priloga 75

P R E D L O G

ZA DOLOČITEV ŠTEVILA IN ZA IZVOLITEV SODNIKOV POROTNIKOV
ZVEZNEGA SODIŠČA

SKUPŠČINA SFRJ
Komisija za volitve
in imenovanja
AS št. 41/1
10. julija 1978
Beograd

ZVEZNEMU ZBORU IN ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 68. členu poslovnika skupščine SFRJ in v zvezi s 7., 12. in 13. členom zakona o zveznem sodišču je komisija za volitve in imenovanja skupščine SFRJ na seji 10. julija 1978 sklenila predložiti zveznemu zboru in zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ

P R E D L O G

ZA DOLOČITEV ŠTEVILA IN ZA IZVOLITEV SODNIKOV POROTNIKOV
ZVEZNEGA SODIŠČA

I. V zvezno sodišče naj bi izvolili dvaindvajset sodnikov porotnikov.

II. Za sodnike porotnike zveznega sodišča naj se izvolijo:

1. ANČE ANDREEVSKI, upravnik carinarnice v Skopju;
2. HALID BAŠIĆ, pomočnik direktorja Službe družbenega knjigovodstva v Mostarju;
3. ŠANDOR CIROK, član sveta SAP Vojvodine;
4. BOGOMIL COTA, pomočnik generalnega direktorja Službe družbenega knjigovodstva v Zagrebu;
5. dr. MILAN DOKIĆ, sodnik vrhovnega gospodarskega sodišča v pokouju;
6. TATJANA FLIKER, svetnica v samoupravni interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino Bosne in Hercegovine;
7. FRANCI GERBEC, član predsedstva Gospodarske zbornice Slovenije;
8. STERJA KOSTOVSKI, pomočnik generalnega direktorja podjetja Inter-impeks v Skopju;
9. STANE KOVAČ, sodnik Vrhovnega sodišča SR Slovenije;
10. BRANKA KRŽIĆ, pomočnica pokrajinskega sekretarja za zakonodajo in organizacijo SAP Kosova;
11. MILINKO MAROJEVIĆ, svetovalec prejšnjega družbenopolitičnega zbora zvezne skupščine na razpolago;
12. FAIK OSMANI, družbeni pravobranilec samoupravljanja občine Priština;
13. TOMAŠ PAVLIČIĆ, direktor OZD v kombinatu aluminija v Titogradu;
14. ALEKSANDAR PETANOVSKI, direktor Službe družbenega knjigovodstva v Bitoli;
15. SVETOMIR PETKOVIĆ, tajnik organizacijsko-političnega zbora skupščine SR Srbije v pokouju;
16. dr. MILAN PETROVIĆ, namestnik direktorja Zavoda za izvedenost mesta Beograda;
17. STEVAN PUVALIĆ, družbenopolitični delavec, dosedanji delegat v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ iz SAP Vojvodine;
18. inž. ALOJZ RAVNJAK, predsednik kolegijskega poslovnodnega organa delovne organizacije Metalno v Zenici;
19. ZVONIMIR ŠIMIĆ, podsekretar v republiškem sekretariatu za finance SR Hrvatske;
20. VITESLAV VANIČEK, generalni direktor podjetja Poljoopskrba v Zagrebu;

21. MOJSIJE VASOVIĆ, pomočnik direktorja Investicijske banke v Titogradu;

22. dr. ANTON VIDIC, samostojni svetnik v Ustavnem sodišču SR Slovenije.

Priloga vsebuje obrazložitev tega predloga.

PREDSEDNIK KOMISIJE

Stjepan Funarić s. r.

OBRASLOŽITEV

Predlog za določitev števila in za izvolitev sodnikov porotnikov zveznega sodišča dajemo na podlagi 12. člena zakona o zveznem sodišču, v katerem je določeno, da se sodniki porotniki zveznega sodišča volijo za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni za to funkcijo.

Predlog za določitev števila sodnikov porotnikov zveznega sodišča smo pripravili na podlagi poprejšnjega mnenja zveznega sodišča, ki je predlagalo, naj se zmanjša število sodnikov porotnikov zveznega sodišča od šestintrideset na dvaindvajset sodnikov porotnikov v skladu z določbami novega zakona o službi družbenega knjigovodstva in zakona o pravnem postopku v pravnih zadevah, po katerih je število sodnikov porotnikov v prvostopenjskih senatih zmanjšano glede na prejšnje stanje. Ker je z določbami tretjega odstavka 12. člena zakona o zveznem sodišču določeno, da določa skupščina SFRJ število sodnikov in sodnikov porotnikov zveznega sodišča po načelu o paritetni zastopanosti republik in o ustrezni zastopanosti avtonomnih pokrajin, smo predlagali, da se iz vsake republike volijo trije, iz vsake avtonomne pokrajine pa dva sodnika porotnika zveznega sodišča.

Predlog za izvolitev sodnikov porotnikov zveznega sodišča smo pripravili v sodelovanju s komisijami za volitve in imenovanja republiških in pokrajinskih skupščin, pri čemer smo upoštevali stališče zveznega sodišča, upoštevajoč pristojnost tega sodišča, da je treba za sodnike porotnike zveznega sodišča izvoliti kandidate, ki poznajo področje zunanje trgovine, bančništva, financ, služb SDK in celotnega gospodarstva.

Beograd, 10. julija 1978

SKUPŠČINA SFRJ

AS št. 42/1

Priloga 76

PREDLOG

ZA IMENOVANJE NAMESTNIKA ZVEZNEGA JAVNEGA TOŽILCA

SKUPŠČINA SFRJ

Komisija za volitve
in imenovanja

AS št. 42/1

10. julija 1978

Beograd

ZVEZNEMU ZBORU IN ZBORU REPUBLIK IN POKRAJIN SKUPŠČINE SFRJ

Beograd

Po 68. členu poslovnika skupščine SFRJ in v zvezi s 17. in 18. členom zakona o zveznem javnem tožilstvu je komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja na seji 10. julija 1978 sklenila dati zveznemu zboru in zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ

PREDLOG

ZA IMENOVANJE NAMESTNIKA ZVEZNEGA JAVNEGA TOŽILCA

Za namestnika zveznega javnega tožilca naj se imenuje mag. Štefan Horvat, predsednik občinskega sodišča v Murski Soboti.

Priloga vsebuje obrazložitev in življenjepisne podatke za predlaganega kandidata.

PREDSEDNIK KOMISIJE

Stjepan Funarić s. r.

OBRAZLOŽITEV

Z odlokom o določitvi števila in imenovanju namestnikov zveznega javnega tožilca, ki sta ga sprejela zvezni zbor in zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ na sejah 17. maja 1974, je določeno, da se v zveznem javnem tožilstvu imenuje sedem namestnikov zveznega javnega tožilca, kar zagotavlja, da bo v sestavi zveznega javnega tožilca in njegovih namestnikov vsako republiko in avtonomno pokrajino zastopal po en funkcionar.

Ker je bil Marjan Marković, dosednji namestnik zveznega javnega tožilca, maja letos izvoljen za delegata v delegaciji SR Slovenije v zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ, po določbi 21. člena zakona o zveznem javnem tožilstvu pa zvezni javni tožilec in njegovi namestniki ne morejo biti delegati v skupščini SFRJ, je bilo nujno zboroma skupščine SFRJ podati predlog za imenovanje namestnika zveznega javnega tožilca iz SR Slovenije.

Predlog za imenovanje namestnika zveznega javnega tožilca je pripravljen v sodelovanju s komisijo za volitve, imenovanja in administrativne zadeve SR Slovenije.

Beograd, 10. julija 1978

ŠTEFAN HORVAT, *predsednik občinskega sodišča v Murski Soboti*

Rojen je leta 1939 v Filovcih pri Murski Soboti. Leta 1962 je diplomiral na pravni fakulteti univerze v Ljubljani. Pravosodno prakso je opravil v občinskem in okrožnem sodišču v Murski Soboti, leta 1964 pa je opravil pravosodni izpit. Za namestnika okrožnega javnega tožilca v Murski Soboti je bil imenovan leta 1965 in je nalogo opravljal do leta 1971, ko je bil izvoljen za predsednika občinskega sodišča v Murski Soboti.

Tretjo stopnjo študija na pravni fakulteti v Zagrebu je končal leta 1967 in postal magister s področja kazenskega prava. Med študijem je bil aktiven v družbenopolitičnih organizacijah, pozneje pa je opravljal odgovorne naloge v organih ZK Slovenije, v samoupravnih organih in strokovnih organizacijah. Bil je član občinske konference ZKS in predsednik komisije za družbenopolitični sistem, predsednik občinske volilne komisije, član častnega sodišča centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, član glavnega odbora Zveze združenj pravnikov Slovenije idr. S svojim dolgoletnim ustvarjalnim strokovnim in družbenopolitičnim delom je prispeval k razvijanju in graditvi pravosodnega sistema na ustavnih načelih ter k razvijanju družbenopolitičnega sistema in delegatskih odnosov.

Beograd, 5. julija 1978

SKUPŠČINA SFRJ
ZBOR REPUBLIK IN POKRAJIN

Št. 06.3-61/78-3

22. maja 1978

Beograd

Priloga 77

ZAPISNIK

prve seje zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ, ki je bila 15. in 16. maja 1978

Začetek seje ob 10. uri.

V skladu z drugim odstavkom 215. člena poslovnika zbora republik in pokrajin je začel prvo sejo na novo izvoljenega zbora republik in pokrajin ter vodil njeno delo do izvolitve predsednika zbora Zoran Polić kot najstarejši delegat v tem zboru.

Na predlog predsedujočega je zbor sprejel tale dnevni red:

1. verifikacija mandata delegatom v zboru
  - a) izvolitev verifikacijske komisije,
  - b) obravnava poročila verifikacijske komisije;
2. izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja;
3. izvolitev predsednika zbora;
4. izvolitev podpredsednika zbora;
5. izvolitev predsednikov in članov delovnih teles zbora;
6. imenovanje tajnika zbora;
7. izvolitev predsednika skupščine SFRJ;
8. izvolitev podpredsednikov skupščine SFRJ;
9. izvolitev predsednikov in članov skupnih delovnih teles zborov skupščine SFRJ;
10. imenovanje generalnega tajnika skupščine SFRJ;
11. imenovanje namestnika generalnega tajnika skupščine SFRJ;
12. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov zveznega izvršnega sveta in imenovanje zveznih sekretarjev in predsednikov zveznih komitejev;
13. predlog za imenovanje generalnega direktorja zveznega zavoda za družbeno planiranje.

K prvi točki:

Verifikacija mandata delegatom v zboru

- a) izvolitev verifikacijske komisije
- b) obravnava poročila verifikacijske komisije.

Na predlog predsedujočega je zbor izvolil verifikacijsko komisijo v sestavi: predsednik Tima Vrbaški, člani: Hysen Prekazi, Asen Kerimi, Marijan Marković, Lozinka Papić, Edina Rešidović, Dragutin Šebrek in Velimir Vučković.

Predsedujoči je prej za člana te komisije predlagal delegata Božidarja Dimitrijevića. Toda, ker je tovariš Dimitrijević obvestil zbor, da je zadržan in ne more biti na tej seji zbora, je zbor na predlog delegata Milije Kovačevića namesto njega izvolil delegata Hysena Prekazija.

Predsedujoči je nato predložil 30-minutno prekinitev seje, da bi verifikacijska komisija obravnavala poročila skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin o izvolitvi delegacij teh skupščin, preučila, ali so bile volitve izvedene v skladu z ustavo SFRJ, ter o ugotovljenem stanju dala poročilo zboru.

Verifikacijska komisija je po svoji seji, kjer je razpravljala o volilnem gradivu, dala zboru poročilo, ki ga je prebral Tima Vrbaški, predsednik te komisije, in se glasi:

„Verifikacijska komisija zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je sprejela poročila skupščin vseh republik in avtonomnih pokrajin o izvolitvi delegacij teh skupščin v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ.

Po obravnavi tega gradiva verifikacijska komisija v skladu s 25. členom poslovnika zbora republik in pokrajin daje zboru republik in pokrajin

POROČILO

Verifikacijska komisija je na seji 15. maja 1978 ugotovila, da pri postopku volitev delegatov zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ ni bilo nepravilnosti, ki bi lahko vplivale na rezultate teh volitev. Komisija je prav tako ugotovila, da ni bilo pritožb glede postopka volitev delegatov.

Na podlagi tega je verifikacijska komisija ugotovila, da so skupščine republik in avtonomnih pokrajin v zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ izvolile delegacije v tej sestavi:

I. SKUPŠČINA SR BOSNE IN HERCEGOVINE

1. LJUBO BABIĆ	4. IBRAHIM MAGLAJLIĆ
2. dr. RATIMIR FUKS	5. DŽEMAL MUMINAGIĆ
3. JOSIP LOVRENOVIĆ	6. AUGUSTIN PAPIĆ

7. HAKIJA POZDERAC
8. MARA RADIĆ
9. EDINA REŠIDOVIĆ

10. MUSTAFA SEFO
11. DJURO VEKIĆ
12. UROŠ VIDOVIĆ

II. SOBRANJE SR MAKEDONIJE

1. UROŠ ANDREEVSKI
2. dr. VASIL GRIVČEV
3. VASKA DUGANOVA
4. MITO PEJOVSKI
5. MORIC ROMANO
6. HAMID THACI

7. STOJAN ČOSEV
8. ALEKSANDAR ICEV
9. ASAN KERIM
10. NEGRE NOVAKOVSKI
11. HIXHET RAMADANI
12. VANČO NIKOLOVSKI

III. SKUPŠČINA SR SLOVENIJE

1. inž. MARKO BULC
2. DUŠAN ČEHOVIN
3. RUDI KROPIVNIK
4. ZORAN POLIČ
5. ZORAN ŽAGAR
6. MARJAN MARKOVIČ

7. IVO KLEMENČIČ
8. MARTIN MLINAR
9. MILENA RAKČEVIČ
10. LOJZE SKOK
11. JELKA ŽEKAR
12. MIRKO ŽLENDER

IV. SKUPŠČINA SR SRBIJE

1. PREDRAG GLIGORIĆ
2. REFKI DAUTI
3. MILOVAN DJOKANOVIĆ
4. PETAR ZEČEVIĆ
5. dr. LJUBISAV MARKOVIĆ
6. BRANKO MIRKOVIĆ

7. LOZINKA PAPIĆ
8. PETAR ROVČANIN
9. RODOLJUB STANIĆ
10. ALEKSANDAR TRAJKOVIĆ
11. ALEKSANDAR CVETKOVIĆ
12. MILKA ŠČEPANOVIĆ

V. SKUPŠČINA SAP VOJVODINE

1. ŽARKO ČOSIĆ
2. MILEVA DŽAKULIN
3. DEJAN MARKOVIĆ
4. FRANJO NADJ

5. SIMEON ROMAČ
6. DUŠAN SEKIĆ
7. dr. LJUBICA TESLIĆ-NADLAČKI
8. TIMA VRBAŠKI

VI. SKUPŠČINA SAP KOSOVA

1. AVDI BAKALI
2. AVDI TERMKOLLI
3. AQIF BEQIRI
4. BLAGOJE IVANOVIĆ

5. BOŽIDAR DIMITRIJEVIĆ
6. FAZLI KAJTAZI
7. HYSEN PREKAZI
8. MILIJA KOVAČEVIĆ

VII. SABOR SR HRVATSKE

1. dr. TOMISLAV BADOVINAC
2. ANTUN BUBIĆ

3. BOGDAN CRNOBRNJA
4. BOGDAN ČUTURILO

5. PERO DJETELIĆ
6. ŽELJKO HUBER
7. inž. OLGA MILIČIĆ-ARSLANAGIĆ
8. IVO SENJANOVIĆ

9. DRAGUTIN ŠEBREK
10. dr. BRANISLAV ŠEFER
11. STJEPAN TONKOVIĆ
12. MATO ŽULJ

VIII. SKUPŠČINA SR ČRNE GORE

1. VELIMIR VUKČEVIĆ
2. MUHAMED DLAKIĆ
3. LAZAR ŠAULIĆ
4. LJUBOMIR MARKOVIĆ
5. ANDRIJA MIJUŠKOVIĆ
6. DRAGIŠA DJOKOVIĆ

7. VLADIMIR JOVANOVIĆ
8. SAVO LAKIĆ
9. PETAR STIJEPČIĆ
10. MILIVOJE STIJOVIĆ
11. BEHUDIN HALILBEGOVIĆ
12. DRAGO JOVOVIĆ

Na podlagi podanega in v skladu s 23. in 26. členom poslovnika zbora republik in pokrajin predlaga verifikacijska komisija zbora republik in pokrajin, naj sprejme to poročilo in da tako verificira mandate delegatov v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ.“

Potem ko je verifikacijska komisija v svojem poročilu ugotovila, da so volitve delegatov v skupščinah republik in skupščinah avtonomnih pokrajin izvedene v skladu z ustavo SFRJ, je zbor v celoti sprejel poročilo verifikacijske komisije in tako verificiral mandate kandidatov, izvoljenih v skupščinah republik in pokrajin za člane delegacij teh skupščin v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ.

K drugi točki:

Izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja

Potem ko je predsedujoči obvestil zbor, da je predlog za predsednika in člane komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja pripravljen v sodelovanju s komisijami skupščin republik in skupščin avtonomnih pokrajin za volitve in imenovanja in da je zvezna konferenca SZDLJ v skladu z določbami poslovnika skupščine SFRJ delegirala šest članov v to komisijo, je predlagal sestavo te komisije:

„1. za predsednika komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja naj se izvoli STJEPAN FUNARIĆ, delegat v zveznem zboru skupščine SFRJ;

2. za člane komisije naj se izvolijo:

– izmed delegatov v zveznem zboru: MOMIR KAPOR, VELIMIR MILONJIĆ, MILOŠ NIKOLČIN, MIROLJUB NIKOLIĆ, DRAGO SELIGER in VERA VAMPIRDŽIEVA;

– izmed delegatov v zboru republik in pokrajin: BEHUDIN HALILBEGOVIĆ, HUSEN PREKAZI, MARA RADIĆ, HIXET RAMADANI, IVO SENJANOVIĆ, MILKA ŠČEPANOVIĆ in JELKA ŽEKAR;

– zvezna konferenca SZDLJ je za člane komisije delegirala: RADA GALEBA, predsednika zveznega odbora Sindikata delavcev v industriji in rudarstvu Jugoslavije; ANDREJA MILANOVIĆA, podpredsednika zveznega odbora Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije; PETRA RAKOČEVIĆA, člana predsedstva zvezne konference SZDLJ; ALI ŠUKRIJO, člana izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ; PERKO VITOROVIĆ, tajnico Konference za družbeni položaj žensk Jugoslavije, in LJUBOMIRA VULOVIĆA, člana sekretariata predsedstva konference Zveze socialistične mladine Jugoslavije.“

Zbor je soglasno sprejel predlog za izvolitev predsednika in članov komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja.

K tretji točki:

Izvolitev predsednika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ

Predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja o izvolitvi predsednika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ je prebrala delegatka Milka Ščepanović, članica te komisije.

Zbor je sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja in je za predsednika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ izvolil ZORANA POLIČA, člana delegacije skupščine SR Slovenije.

Nato je novi predsednik zbora Zoran Polič v skladu z 39. členom poslovnika skupščine SFRJ dal pred zborom slovesno izjavo in se zahvalil za ponovno izvolitev za predsednika zbora. Poleg tega se je predsednik v krajšem izvajanju dotaknil posameznih izkušenj iz dosedanjega dela zbora in nalog, ki so pred zborom v prihodnjem obdobju.

K četrta točki:

Izvolitev podpredsednika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ

Predlog za izvolitev podpredsednika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja, je prebrala delegatka Milka Ščepanović.

Zbor je sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja in je za podpredsednika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ izvolil delegata DUŠANA SEKIČA, člana delegacije skupščine SAP Vojvodine.

Novi podpredsednik zbora je nato v skladu z 39. členom poslovnika skupščine SFRJ dal pred zborom slovesno izjavo.

K peti točki:

Izvolitev predsednikov in članov delovnih teles zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ

Predlog za izvolitev predsednikov in članov delovnih teles zbora republik in pokrajin, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja, je prebral delegat Behudin Halilbegović, član te komisije. Predlog se glasi:

„1. za predsednika odbora za družbeni plan in razvojno politiko naj se izvoli dr. LJUBISAV MARKOVIĆ, delegat v zboru republik in pokrajin; za člane odbora pa delegati: LJUBO BABIĆ, AVDI BAKALI, MARKO BULC, PERO DJETELIĆ, dr. VASIL GRIVČEV, DRAGO JOVOVIĆ, LJUBOMIR MARKOVIĆ, MARTIN MLINAR, AUGUSTIN PAPIĆ, MORIC ROMANO, DUŠAN SEKIĆ, RODOLJUB STANIĆ in dr. BERISLAV ŠEFER;

2. za predsednika odbora za trg in cene naj se izvoli STOJAN ČOSEV, delegat v zboru republik in pokrajin; za člane odbora pa delegati: DUŠAN ČEHOVIN, MUHAMED DLAKIĆ, dr. RATIMIR FUKS, ŽELJKO HUBER, BLAGOJE IVANOVIĆ, inž. OLGA MILIČIĆ-ARSLANAGIĆ, NEGRE NOVAKOVSKI, LOZINKA PAPIĆ, SIMEON RAMAČ, LAZAR ŠAULIĆ, DJURO VEKIĆ, PETAR ZEČEVIĆ in JELKA ŽEKAR;

3. za predsednika odbora za finance naj se izvoli MILIJA KOVAČEVIĆ, delegat v zboru republik in pokrajin; za člane odbora pa delegati: ANTUN BUBIĆ, ŽARKO ČOSIĆ, IVO KLEMENČIĆ, RUDI KROPIVNIK, LJUBOMIR MARKOVIĆ, VANČO NIKOLOVSKI, MITO PEJOVSKI, MUHAMED DLAKIĆ, PREDRAG GLIGORIĆ, MARA RADIĆ, MUSTAFA SEFO, ALEKSANDAR TRAJKOVIĆ in MATO ŽULJ;

4. za predsednika odbora za kreditno-monetarni sistem naj se izvoli ZORAN ŽAGAR, delegat v zboru republik in pokrajin; za člane odbora pa delegati: dr. TOMISLAV BADOVINAC, DRAGIŠA DJOKOVIĆ, SAVO LAKIĆ, JOSIP LOVRENOVIĆ, IBRAHIM MAGLAJLIĆ, BRANKO MIRKOVIĆ, VANČO NIKOLOVSKI, MITO PEJOVSKI, PETAR ROVČANIN, LOJZE SKOK, DRAGUTIN ŠERBEK, dr. LJUBICA TESLIĆ-NADLAČKI in AVDI TRMKOLLI;

5. za predsednika odbora za vprašanja združevanja v gospodarstvu naj se izvoli MILIVOJE STIJOVIĆ, delegat v zboru republik in pokrajin; za člane odbora pa deleagati: ALEKSANDAR CVETKOVIĆ, MILEVA DŽAKULIN, dr. RATIMIR FUKS, BEHUDIN HALILBEGOVIĆ, ALEKSANDAR ICEV, RUDI KROPIVNIK, DŽEMAL MUMINAGIĆ, HYSN PREKAZI, HIXET RAMADANI, PETAR ROVČANIN, LOJZE SKOK, STJEPAN TONKOVIĆ in MATO ŽULJ;

6. za predsednika odbora za vprašanja razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin naj se izvoli HAKIJA POZDERAC, delegat v zboru republik in pokrajin; za člane odbora pa delegati: UROŠ ANDREEVSKI, DUŠAN ČEHOVIN, BOGDAN ČUTURILO, REFKI DAUTI, BOŽIDAR DIMITRIJEVIĆ, VLADIMIR JOVANOVIĆ, IVO KLEMENČIĆ, ANDRIJA MIJUŠKOVIĆ, HAMID THACI, STJEPAN TONKOVIĆ, ALEKSANDAR TRAJKOVIĆ, UROŠ VIDOVIĆ in TIMA VRBAŠKI;

7. za predsednika odbora za ekonomske odnose s tujino naj se izvoli BOGDAN CRNOBRNJA, delegat v zboru republik in pokrajin; za člane odbora pa delegati: AQIF BEQIRI, MILOVAN DJOKANOVIĆ,

ALEKSANDAR ICEV, ASAN KERIM, SAVO LAKIĆ, IBRAHIM MAGLAJIĆ, FRANJO NADJ, AUGUSTIN PAPIĆ, MILENA RAKČEVIĆ, IVO SENJANOVIĆ, MILKA ŠČEPANOVIĆ in MIRKO ŽLENDER:

8. za predsednika mandatno-imunitetne komisije naj se izvoli BOŽIDAR DIMITRIJEVIĆ, delegat v zboru republik in pokrajin, za člane te komisije pa delegati: ASAN KERIM, MARJAN MARKOVIĆ, LOZINKA PAPIĆ, EDINA REŠIDOVIĆ, DRAGUTIN ŠERBEK, TIMA VRBAŠKI in VELIMIR VUKČEVIĆ;

9. za predsednico zakonodajnopravne komisije naj se izvoli VASKA DUGANOVA, delegatka v zboru republik in pokrajin; za člane te komisije pa delegati: BOGDAN ČUTURILO, REFIK DAUTI, FAZLI KAJTAZI, DEJAN MARKOVIĆ, MARJAN MARKOVIĆ, PETAR STIJEPCIĆ in UROŠ VIDOVIĆ.“

Zbor je sprejel celotni predlog komisije za volitve in imenovanja za izvolitev predsednikov in članov delovnih teles zbora republik in pokrajin.

K šesti točki:

Imenovanje tajnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ

Predlog za imenovanje tajnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja, je prebral delegat Behudin Halilbegović.

Zbor je sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja in je za tajnika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ imenoval dr. PETRA VAJOVIČA, dosedanjega tajnika zbora republik in pokrajin.

★ ★ ★

Nato je zbor sprejel predlog predsednika zbora, da bo skupaj z zveznim zborom skupščine SFRJ obravnaval predloge, navedene v 7., 8., 10. in 12. točki sprejetega dnevnega reda, ker gre za vprašanja iz enakopravnega delovnega področja dela zborov, funkcionarji naj po izvolitvi na določene funkcije dajo pred zboroma slovesne izjave.

K sedmi točki:

Izvolitev predsednika skupščine SFRJ

Predlog, da se za predsednika skupščine SFRJ izvoli tovariš DRAGOSLAV MARKOVIĆ, delegat v zveznem zboru iz SR Srbije, je na podlagi predloga zvezne konference SZDLJ dala skupina 30 delegatov iz obeh zborov. Predlog je obrazložil delegat v zveznem zboru skupščine SFRJ Mihajlo Javorski.

Zbor je soglasno sprejel predlog skupine delegatov in je za predsednika skupščine SFRJ izvolil DRAGOSLAVA MARKOVIČA, delegata v zveznem zboru skupščine SFRJ iz SR Srbije.

Po izvolitvi je predsednik skupščine SFRJ dal slovesno izjavo, potem pa je govoril pred delegati obeh zborov skupščine SFRJ.

K osmi točki:

Izvolitev podpredsednikov skupščine SFRJ

Predlog za izvolitev podpredsednikov skupščine SFRJ, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja, je prebral predsednik te komisije Stjepan Funarić.

Zbor je sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja in za podpredsednike skupščine SFRJ izvolil: KIRO HADŽI VASILEVA, SINANA HASANIA, RUDIJA KOLAKA, SRETO KOVAČEVIČA in IVANA KUKOČA, delegate v zveznem zboru skupščine SFRJ. Nato so na novo izvoljeni podpredsedniki skupščine SFRJ dali pred zboroma slovesno izjavo.

K deveti točki:

Izvolitev predsednikov in članov skupnih delovnih teles zborov skupščine SFRJ

Predlog o izvolitvi predsednikov in članov skupnih delovnih teles zborov skupščine SFRJ, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja, je prebral delegat Hisen Prekazi, član te komisije. Predlog se glasi:

„1. za predsednika komisije skupščine SFRJ za ustavna vprašanja naj se izvoli DRAGOSLAV MARKOVIĆ, delegat v zveznem zboru, za člane pa: LUKA BAJAKIĆ, DUŠAN BOGDANOV, dr. ŽARKO BULAJIĆ, ILIJA DJUKIĆ, KIRO HADŽI VASILEV, RUDI KOLAK in BOGDAN OSOLNIK, delegati v zveznem zboru; LJUBO BABIĆ, inž. MARKO BULC, VASKA DUGANOVA, FAZLI KAJTAZI, BRANKO MIRKOVIĆ, FRANJO NADJ, MILIVOJE STIJOVIĆ in dr. BERISLAV ŠEFER, delegati v zboru republik in pokrajin; izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev: ČEDO GRBIĆ, predsednik Ustavnega sodišča SR Hrvatske, STANE MARKIĆ, podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV SR Slovenije, dr. JOVAN MUNČAN, docent pravne fakultete v Novem Sadu, dr. NAJDAN PAŠIĆ, profesor univerze v Beogradu, ČAZIM SADIKOVIĆ, predsednik komisije za ustavna vprašanja skupščine SR Bosne in Hercegovine, NIKOLA SRZENTIĆ, profesor pravne fakultete v Beogradu v pokoju, dr. ESAD STAVILECI, profesor pravne fakultete v Prištini, in KOČO TULEVSKI, predsednik Vrhovnega sodišča SR Makedonije;

2. za predsednika administrativne komisije skupščine SFRJ naj se izvoli RAJKO GAGOVIĆ, delegat v zveznem zboru, za člane pa: RUDI BREGAR, inž. STANOJE KIPIC, GLIGORIJE SAVIĆ in VLADIMIR STIJEPOVIĆ, delegati v zveznem zboru; UROŠ ANDREEVSKI, ALEKSANDAR CVETKOVIĆ in SIMEON RAMAČ, delegati v zboru republik in pokrajin;

3. za predsednika komisije skupščine SFRJ za obveščanje naj se izvoli: BATRIĆ JOVANOVIĆ, delegat v zveznem zboru, za člane pa: KIRIL ALEKSOVSKI, ENVER BAKI, EMINA DOLMAGIĆ in MARIJA ROMIĆ-SKENDEROVIĆ, delegati v zveznem zboru; ŽELJKO HUBER, DŽEMAL MUMINAGIĆ in LOJZE SKOK, delegati v zboru republik in pokrajin;

4. za predsednika komisije skupščine SFRJ za ugotavljanje istovetnosti besedil v jezikih jugoslovanskih narodov naj se izvoli ILIJA TOPALOVSKI, delegat v zveznem zboru, za člane komisije pa:

sekcija za srbskohrvatski jezik:

SVETISLAV POPOVIĆ, delegat v zveznem zboru

VUKAŠIN RABRENOVIĆ, delegat v zveznem zboru

dr. BRANISLAV OSTOJIĆ, profesor pedagoške fakultete v Nikšiću

MILIJAS STANIĆ, strokovni sodelavec v inštitutu za srbskohrvatski jezik Srbske akademije znanosti in umetnosti

sekcija za hrvatski knjižni jezik:

VINKO OREŠKI, delegat v zveznem zboru

OLGA MILIČIĆ-ARSLANAGIĆ, delegatka v zboru republik in pokrajin

dr. DRAGUTIN ROSANDIĆ, profesor filozofske fakultete v Zagrebu

dr. JOSIP SILIĆ, asistent filozofske fakultete v Zagrebu

sekcija za srbskohrvatski oziroma hrvatskosrbski jezik ijekavskega izgovora, ki je v uradni rabi v SR Bosni in Hercegovini:

NEVENKA SELIMOVIĆ, delegatka v zveznem zboru

EDINA REŠIDOVIĆ, delegatka v zboru republik in pokrajin

JOSIP BAOTIĆ, vodja oddelka za jezik v inštitutu za jezik in književnost v Sarajevu

SAVO PUJIĆ, urednik v založniškem podjetju Svjetlost v Sarajevu

sekcija za slovenski jezik:

SILVA SEVER, delegatka v zveznem zboru

MILENA RAKČEVIĆ, delegatka v zboru republik in pokrajin

ALBIN IGLIČAR, asistent pravne fakultete v Ljubljani

VASILIJ POLIČ, tajnik zakonodajnopravne komisije skupščine SR Slovenije

sekcija za makedonski jezik:

FESTIME SPAHIU, delegat v zveznem zboru

dr. VASIL GRIVČEV, delegat v zboru republik in pokrajin
VASKO MIHAJLOVSKI, višji svetnik v sobranju SR Makedonije
TRAJKO STAMATOVSKI, direktor inštituta za makedonski jezik v Skopju

sekcija za jezik albanske narodnosti:

VEHIDE HOXHA, delegat v zveznem zboru
AQIF BEQIRI, delegat v zboru republik in pokrajin
ABDULAH ZAJMI, profesor filozofske fakultete v Prištini
GANI LJUBOTENI, profesor filozofske fakultete v Prištini

sekcija za jezik madžarske narodnosti:

ANTAL ČIKOŠ, delegat v zveznem zboru
FRANJO NADJ, delegat v zboru republik in pokrajin
dr. LAJOŠ MATIJEVIĆ, profesor filozofske fakultete v Novem Sadu
dr. TIBOR VARADI, profesor pravne fakultete v Novem Sadu;

5. za predsednika komisije za vloge in predloge naj se izvoli PREDRAG GLIGORIĆ, delegat v zboru republik in pokrajin, za člane pa: HALIL FEJZULAHU, RAJKO OREŠNIK in SAFET VALJEVIĆ, delegati v zveznem zboru; ANTON BUBIĆ, PETAR STIJEPCIC, HAMID THACI in DEJAN MARKOVIĆ, delegati v zboru republik in pokrajin; iz družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij v federaciji pa STEVO BAČIĆ, tajnik komisije zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije za vloge in pritožbe, SVETKO KARANOVIC, tajnik komisije izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ za predloge, vloge in pritožbe, in VASILJA PANTOVIĆ, strokovno-politična delavka v predsedstvu Zveze socialistične mladine Jugoslavije.“

Zbor je v celoti sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja o izvolitvi predsednikov in članov skupnih delovnih teles zborov skupščine SFRJ.

★ ★ ★

V skladu s tretjim odstavkom 73. člena in drugim odstavkom 79. člena poslovnika skupščine SFRJ so zvezni izvršni svet, Gospodarska zbornica Jugoslavije in družbenopolitične in druge družbene organizacije v federaciji na podlagi predhodnega dogovora v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije delegirali v skupna delovna telesa zborov skupščine SFRJ:

v komisijo za ustavna vprašanja:

- a) družbenopolitične in druge družbene organizacije v federaciji: JONA BALTEANA, predsednika komisije za politični sistem pri predsedstvu Zveze socialistične mladine Jugoslavije, RISTO DŽUNOVA, podpredsednika zvezne konference SZDLJ, MIRKA POPOVIĆA, sekretarja v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ, in TONETA TURNHERJA, člana zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije;
- b) zvezni izvršni svet: dr. ALEKSANDRA FIRO, člana zveznega izvršnega sveta in predsednika zveznega komiteja za zakonodajo;
- c) Gospodarska zbornica Jugoslavije: ILIJO VAKIĆA, predsednika Gospodarske zbornice Jugoslavije;

v komisijo za obveščanje:

- a) družbenopolitične in druge družbene organizacije v federaciji: ANDRIJO ČOLAKA, direktorja časopisa Zveze borcev NOV Jugoslavije „Četrti julij“, DOBRIVOJA DJOKOVIĆA, tajnika Zveze novinarjev Jugoslavije, IBRAHIMA HADŽIĆA, načelnika oddelka predsedstva CK ZKJ za politično propagando in obveščanje, IŠTVANA RAJČANA, člana predsedstva zvezne konference SZDLJ, in ZLATKA SINOBADA, izvršilnega tajnika Jugoslovanske radiotelevizije, in
- b) zvezni izvršni svet: ISMAILJA BAJRUJA, člana zveznega izvršnega sveta in zveznega tajnika za obveščanje.

K deseti točki:

Imenovanje generalnega tajnika skupščine SFRJ

Predlog za imenovanje generalnega tajnika skupščine SFRJ, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja, je prebrala Mara Radić, delegatka v zboru republik in pokrajin.

Zbor je sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja in je za generalnega tajnika skupščine SFRJ imenoval JANEZA LUKAČA, dosedanjšega namestnika generalnega tajnika skupščine SFRJ.

K enajsti točki:

Imenovanje namestnika generalnega tajnika skupščine SFRJ

Predlog o imenovanju namestnika generalnega tajnika skupščine SFRJ, ki ga je dala komisija skupščine SFRJ za volitve in imenovanja, je prebrala Mara Radić, delegatka v zboru republik in pokrajin.

Zbor je sprejel predlog komisije skupščine SFRJ za volitve in imenovanja in je za namestnika generalnega tajnika imenoval MILANA JONOVSKEGA, dosedanjšega pomočnika generalnega tajnika skupščine SFRJ.

K dvanaajsti točki:

Izvolitev predsednika, podpredsednikov in članov zveznega izvršnega sveta in imenovanje zveznih tajnikov in predsednikov zveznih komitejev

Predsedujoči Zoran Polić, predsednik zbora republik in pokrajin, je obvestil zbora skupščine SFRJ, da je predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije poslalo skupščini SFRJ predlog, ki se glasi:

„Na podlagi 315. člena ustave SFRJ ter na podlagi poprejšnjih posvetovanj z družbenopolitičnimi organizacijami, kakor tudi ob soglasju vseh republik in avtonomnih pokrajin, je predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije v skladu s 44. členom poslovnika o delu predsedstva sprejelo na 97. seji 7. aprila 1978

ODLOK

O DOLOČITVI PREDLOGA KANDIDATA ZA PREDSEDNIKA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Za kandidata za predsednika zveznega izvršnega sveta za naslednje mandatno obdobje se predlaga VESELIN DJURANOVIĆ, sedanji predsednik zveznega izvršnega sveta.

PREDSEDSTVO SFRJ
PREDSEDNIK PREDSEDSTVA
PREDSEDNIK REPUBLIKE
Josip Broz Tito

Potem je Veselin Djuranović kot kandidat za predsednika zveznega izvršnega sveta v skladu z drugim odstavkom 348. člena ustave SFRJ in ustreznimi določbami poslovnika skupščine SFRJ in poslovnikov zborov skupščine SFRJ predlagal izvolitev podpredsednikov in članov zveznega izvršnega sveta in imenovanje zveznih tajnikov in predsednikov zveznih komitejev.

Nato je zbor najprej — v skladu s 192. členom zakona o temeljnih sistema državne uprave in o zveznem izvršnem svetu in zveznih upravnih organih — določil število članov zveznega izvršnega sveta, ki se volijo v skladu z načelom enakopravne zastopanosti republik in ustrezne zastopanosti avtonomnih pokrajin, in

I. IZVOLIL

— za predsednika zveznega izvršnega sveta

VESELINA DJURANOVIĆA

— za člane zveznega izvršnega sveta

1. STOJANA ANDOVA

2. VUKA DRAGAŠEVIĆA

3. dr. SLOBODANA GLIGORIJEVIČA
4. inž. BRANISLAVA IKONIČA
5. inž. DUŠANA ILIJEVIČA
6. inž. RADOJA KONTIČA
7. dr. IVA MARGANA
8. inž. ANDREJA MARINCA
9. BOGOLJUBA NEDELJKOVIČA
10. inž. VAJO SKENDŽIČA
11. DRAGOLJUBA STAVREVA
12. BORISA ŠNUDERLA
13. GOJKA UBIPARIPA
14. ŠUKRIJO UZUNOVIČA

— za podpredsednika zveznega izvršnega sveta

1. inž. BRANISLAVA IKONIČA
2. dr. IVA MARGANA
3. inž. ANDREJA MARINCA
4. DRAGOLJUBA STAVREVA
5. GOJKA UBIPARIPA

II. IMENOVANJE

— za zvezne sekretarje

1. JOSIPA VRHOVCA — za zunanje zadeve
2. NIKOLO LJUBIČIČA — za ljudsko obrambo
3. FRANJO HERLJEVIČA — za notranje zadeve
4. inž. PETRA KOSTIČA — za finance
5. METODA ROTARJA — za zunanjo trgovino
6. IMRA PULJO — za trg in splošne gospodarske zadeve
7. LUKO BANOVIČA — za pravosodje in organizacijo zvezne uprave
8. ISMAILJA BAJRUJA — za informacije

— za predsednike zveznih komitejev

1. inž. STOJANA MATKALIEVA — za energetiko in industrijo
2. inž. MILOVANA ZIDARJA — za kmetijstvo
3. ANTO ZELIČA — za promet in zveze
4. SVETOZARA PEPOVSKEGA — za delo, zdravstvo in socialno varstvo
5. MILANA VUKASOVIČA — za vprašanja borcev in vojaških invalidov
6. dr. ALEKSANDRA FIRO — za zakonodajo.

Predsednik in člani zveznega izvršnega sveta so pred zboroma skupščine SFRJ dali slovesno izjavo, nato pa je predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović govoril delegatom obeh zborov skupščine SFRJ.

K trinajsti točki:

Predlog za imenovanje generalnega direktorja zveznega zavoda za družbeno planiranje

Zbor je sprejel predlog predsednika zveznega izvršnega sveta in je za generalnega direktorja zveznega zavoda za družbeno planiranje imenoval SPASOJA MEDENICO, dosedanjšega podpredsednika izvršnega sveta skupščine SR Črne gore.

S tem se je končala obravnava vseh vprašanj po sprejetem dnevnem redu.

Seja se je končala 16. maja 1978 ob 11. uri in 35 minut.

TAJNIK

Petar Vajović s. r.

PRESEDNIK

Zoran Polić s. r.

Sekretariat Skupščine SRS
dokumentacija

